

Fatmir Alispahić
Ljetopis 2005

Izdavač
Walter

Za izdavača
Ekrem Lekić

Recenzenti
Dr. Džemaludin Latić
Dr. Zilhad Ključanin
Dr. Vedad Spahić

Tehnički urednik
Adela Bajrić

Naslovna stranica
Salvador Dali: *The Persistence of Memory*

Štampa
Prosperitet, d.d.

Za štampariju
Sejo Ramović

Fatmir Alispahić

LJETOPIS 2005

Batva, 2006.

Izdavanje knjige pomogla je firma
BH Enterprise Inc (St Louis, USA),
vlasništvo Amira Hotića, rodom iz Zavidovića.

Predgovor

Punim plućima pozdravljam objavljivanje *Ljetopisa* Fatmira Alispahića, i to zbog niza razloga. Prvo, ovaj mladi pisac i žurnalist revitalizira tradiciju pisanja ljetopisa po kojoj su Bošnjaci poznati. Sjetimo se samo jedne od onih kulturnih knjiga bošnjačke i bosanskohercegovačke književnosti, *Ljetopisa* Mula Mustafe Bašeskije za koga je Isidora Sekulić rekla da je najljepši u čitavom opusu južnoslavenskih književnosti. Nažalost, Bošnjaci su davno zaboravili mudrost koju je veliki Bašeskija napisao na prvoj strani svoje znamenite knjige: “Što se zapamti, to se zaboravi, a što se zapiše, to ostaje.” Možemo samo tužno uzdahnuti pri pomisli da svoje memoare nisu ispisali, recimo: Gazi Husrev-beg, ili dr. Mehmed Spaho, ili rahmetli Handžić... Učinili su to Alija Nametak (*Sarajevski nekrologij*-o, kamo sreće da neke dijelove nije nikad objavio!) i Alija Isaković (koji je, pred kraj svoga života, objavio *Antologiju zla*). Nažalost, rahmetli Alija Izetbegović, i pored naših usrdnih molbi, nije objavio memoare “od krvi i mesa”, već jednu zbirku papirnatih referata pod naslovom *Sjećanja*.

Fatmir Alispahić radi to bolje od svih naših savremenika: lucidno, hrabro, uz duboku analizu pojava i događaja, sa jasnim ciljem. Naime, on jasno zna radi čega piše svoje memoare: radi toga da upozori da se, na početku XXI. st., najbrojniji narod u Bosni, nakon što je nad njim, pred reflektorima čitavog savremenog Svijeta, vršen genocid tri i po godine, pretvara u amorfnu masu kojoj se oduzima pravo da misli i pamti, u nacionalnu manjinu, u mizerni i nesvjesni politički i beznačajni vojni subjekt, u jednu vjersku grupu... Ovaj pisac odvažno i začuđujuće hrabro detektira političke uzročnike ovog alarmantnog procesa: osim velikosrpskih i velikohrvatskih nacionalista, ovaj proces podstiču, u njemu prikryveno učestvuju ili blesavo posmatraju bh. ekstremna ljevica i “zelena buržoazija”. Suprotno onoj već stereotipnoj tezi da

je u Bosni na djelu tzv. islamski fundamentalizam, koji je posljednjih godina “evoluirao” u “islamski terorizam”, Alispahić – vehementno osporavajući ove opasne stigmatizacije čitavog jednog naroda - je prvi otkrio opasne mreže bh. političke ljevice, njezino mračno naslijeđe, njezine kultove i vrhunske manipulacije, na koncu - njezino antimuslimanstvo i antibošnjaštvo, njezin fanatizam, istinski ekstremizam i totalitarni duh. Alispahić, koji je nekada i sam bio blizak političkoj ljevici, polahko se približava času kada će, sa istom odvažnošću, ustati – i to od njega napačena bosanska raja očekuje – i protiv “zelene buržoazije” koja nije u stanju da zaustavi ovu opasno izdirigiranu katastrofalnu budućnost Bošnjaka, tog jednog od najnesretnijih naroda Svijeta. Jer dok ta kasta, iskipana iz ljevičarske šljake, u ime Allaha i Alije Izetbegovića, prima plaće koje su po dvadeset i više puta veće od prosječne penzije, dok se voza u najskupljim limuzinama, dok reklamira najljucije rakije i birtije, šalje bh. vojnike u rat protiv ummeta Muhammedovog, s.a.w.s., i diplomate u cionističku izraelsku tvorevinu, dotle se u Međugorju formira “Trg ljiljana”, siromašnih vojnika bh. Armije koji od hrvatske gospode svakog jutra mole da im daju bilo kakav posao da bi mogli prehraniti svoje familije! Vrag je odnio šalu; naša je glava u torbi; našem potomstvu su isplanirali da čisti cipele i nosa sladolede (veliko)srpskoj i (veliko)hrvatskoj gospodi, i zato treba čitati Fatmira Alispahića!

Dr. Džemaludin Latić

SEDMIČNI DIWAN*i*

U decembru 2004. započeo sam ispisivanje kolumne *Sedmični diwan* u *Jutarnjim novinama*, koja je ugašena u avgustu 2005. Dotad se rodila ambicija da dnevni(čki) zapisi dosegnu formu ljetopisa. Do kraja 2005. ove sam zapise objavljivao svake nedjelje na *Radiju BiH* u St. Louisu.

Godina 2005. za nas je znakovita zbog desetih obljetnica. Iz ove godine možemo mjeriti dinamiku vremena, unatrag za unaprijed. Možemo naslutiti kuda i dokle Bosna i Hercegovina može ići i stići.

Subota, 4. decembar 2004.

Državna televizija je nakon *Dnevnika* emitirala polusatnu reportažu o *Danima kulture BiH* u Istanbulu. Bez potrebe je dat velik prostor izjavama bh. političara, umjesto da o ovoj kulturološkoj misiji govore dominantno umjetnici. Do daljnjeg političari ostaju mjerna jedinica nacionalne pameti, iako se i BiH, kao i svaka zemlja, prepoznaje po duhovnim postignućima. Iz reportaže se mogla osjetiti veličanstvena promocija bh. kulture u Turskoj. U centru pažnje bila je opera *Hasanaginica*. Bilo je ovo 37. izvođenje naše prve opere, a nakon turneje po Hrvatskoj i drugo međunarodno predstavljanje. Teško je ne prisjetiti se hajke koju su sarajevske *duge* vodile protiv *Hasanaginice*. Dok su po Zagrebu pljuštale izuzetne kritike, u Sarajevu je jedan list objavio tekst pod naslovom *Gaća, čarapa i Hasanaginica*, svodeći prvu bh. operu na štand privrednog sajma koji se tih dana održavao u Zagrebu. Nakon Istanbula, nema ovakvih napisa. Valjda su i mentalni tvrdokošci razumjeli da je opera *Hasanaginica* kulturološki fakat koji prevazilazi domete antibosanske artiljerije u Sarajevu. Ohrabrujuće je što je državna tv prepoznala potrebu afirmacije kulturnih vrijednosti koje se cijene i van granica BiH.

Nedjelja, 5. decembar

Asocijacija neovisnih intelektualaca *Krug 99* održala je sesiju na kojoj se kritički raspravljalo o ulozi nevladinih organizacija u razvoju civilnog društva. Rečeno je čak da su NVO dosad *vodile ljude zavezanih očiju*, što bi trebalo da znači da su bile odrodene o baze, od građana, i da je priča o demokratiji i reformama bila sama sebi svrha. Jedan od uvodničara je rekao da *razvoj civilnog društva jača sa stepenom učešća građana u političkom i javnom životu*. A kakvo je to učešće najbolje pokazuju redovno poluprazne sesije *Kruga 99*, za koje ni među intelektualcima nema interesovanja. Šta se dogodilo? Na ovoj sesiji niko nije tematizirao ključni problem, a on je u činjenici da su se nevladine organizacije pretvorile u profilterska društva, u kojima nekolicina ljudi mlati pare na ime tobožnje demokratizacije. Sa uvođenjem

profiterstva u nevladin sektor istjeran je entuzijazam, a ostali su ljudi sa digi-
tronom. Tako su razni projekti prilagođavani osnovnom interesu - uzimanju
para, pa se kultivizacijska misija svela na isprazne filozofijade: pričam ja
tebi, pričaš ti meni, uzmemo honorar, pa opet ukруг. Zašto rad NVO nije stilski
i jezički prilagođen širokoj populaciji, ako je već imperativ povećanje učešća
građana u javnom životu? Valjda je jasno, tada se pare ne bi mogle uzimati na
kojekavim filozofijadama koje ne razumije ni ono malo penzionera što sjede
na *Krugu 99*. Drugi problem je ideološke naravi. Filozof-uvodničar je rekao
kako je *najvažnije da NVO utiču u ime građana na državnu politiku*. Do-
voljno bi bilo analizirati baš rad *Kruga 99* pa da se vidi razlika između tog
satelitskog odnosa prema vlasti SDP-Alijanse, i prema vlasti SDA. To, *u ime
građana*, ima smisla tek ako je oslobođeno od ideološke usluge. U svakom
slučaju, lijepo je što se *Krug 99* odvažio da pokuša kritički raspravljati o
nevladinom sektoru koji je dosad zalud progutao milione maraka. Mnogi su
filozofi lijepo proživjeli od ovih demokratskih para.

Ponedjeljak, 6. decembar

*Srpska radikalna stranka RS smatra da se Republika Srpska tre-
nutno nalazi u najtežoj situaciji u svojoj istoriji...* Šta je netačno na početku
alarmantnog saopćenja Šešeljevih sljedbenika u BiH? Tačno je da se RS nala-
zi u teškoj situaciji, jer su izvjesne Ešdaunove sankcije zbog izvještaja Karle
del Ponte o nesaradnji RS sa Haškim tribunalom. Zbog toga Radikali traže da
predsjednik RS Dragan Čavić okupi sve srpske stranke kako bi se usvojila
zajednička strategija. Svojevremeno je jednu ovakvu akciju na planu konsen-
zusa o neupitnosti Republike Srpske inicirao naš veliki prijatelj, i demokrata,
Milorad Dodik. Dakle, šta je netačno u ovo pola rečenice? Netačno je da RS
ima istoriju! Ta zemlja, entitet, šta li, nije nikad postojala, nema nikakve tradic-
ije, baštine, nije ni u čemu utemeljena, izuzev na viziji Radovana Karadžića.
Tu su nekad u slozi i razumijevanju živjeli ravnopravno Hrvati, Bošnjaci, Srbi,
Jevreji i ostali, i taj se prostor historijski i kulturološki može posmatrati samo
kao suvlasništvo ovih narodnosnih faktora. Desetak Radovanovih godina je
izuzetak iz povijesnog pravila. A pravilo je staro milenij. To pravilo ima his-
toriju, za razliku od ovog sadašnjeg stanja koje pripada jedino istoriji zločina.

Utorak, 7. decembar

MUP Republike Srpske obavijestio je javnost da je podnio 501
krivičnu prijavu protiv 3.650 lica, a na osnovu prikupljene dokumentacije o
navodnim ratnim zločinima počinjenim nad srpskim narodom. Zašto MUP RS
prikuplja dokaze o zločinima samo nad srpskim, a ne i nad hrvatskim i
bošnjačkim narodom, ako su po Odluci o konstitutivnosti svi narodi ravnop-
ravni u ovom entitetu? Ili, zašto pravosuđe u Bijeljini procesuiru navodni
zločin na Brčanskoj malti u Tuzli, kad je za to nadležan Sud BiH? O kakvim

reformama to govorimo ako su se policijski i pravosudni organi u RS nastavili ponašati po genocidnoj ideološkoj matrici Radovana Karadžića?

Srijeda, 8. decembar

Haški optuženik Sefer Halilović javno je odbio finansijsku pomoć Rijaseta Islamske zajednice, koja je namijenjena šestorici Bošnjaka protiv kojih se vode procesi u Hagu. U svome oglašavanju Sefer je rekao dvije netačnosti, prvo da Rijaset manipulira njegovim imenom, drugo, da Rijaset gradi sreću na tuđoj nesreći. Namjera Rijaseta da pomogne hašku odbranu Bošnjaka vrhunski je čin nacionalne samosvijesti i plemenitosti, i tu nema nikakve ni manipulacije, ni koristoljublja. Seferovo spočitavanje Rijasetu *svih propusta koje su napravili kao ljudi i vjernici*, otvara pitanje njegovog kredibiliteta ta dadne takvu ocjenu. Ima li kod njega kakvih ljudskih i muslimanskih propusta? Nije li i ovo bespotrebno blaćenje plemenite nakane Rijaseta – propust, jedan od onih koje je često činio Sefer Halilović u svojoj iracionalnoj nakani da oblati i unizi i onako slabašne znakove bošnjačkog jedinstva.

Četvrtak, 9. decembar

U Tuzli je Kazalište *Gavella* iz Zagreba izvelo Krležinu dramu *Latinovicz*. Pozorište je bilo krcato. Izuzetan kulturni događaj. Ali, otkud nam pare da ugostimo *Gavellu*? Ne, nisu to naše pare, to hrvatska Vlada finansira gostovanje svog teatra u BiH. I to po istoj onoj matrici po kojoj hrvatska Vlada daje 20 miliona maraka pomoći za hrvatsku kulturu u BiH, a poglavito u zapadnom Mostaru. Taj iznos je deset puta veći od iznosa koje će federalne institucije kulture dobiti iz budžeta Federacije, ili četiri puta veći od iznosa koji će dobiti državne institucije kulture. Nije li ovo ulaganje hrvatske Vlade u hrvatsku kulturu u BiH, zapravo, znak kulturnog hegemonizma? Ako zvanični Zagreb poštuje državnost BiH onda bi 20 miliona maraka uplatio na račun državnih institucija, pa da one raspoređuju sredstva, umjesto što pomoć uplaćuje isključivo hrvatskim institucijama, čime sve druge dovodi u podređen položaj? Odnosno, ko će platiti gostovanje naših pozorišta u Zagrebu? Mi tih para nemamo.

Petak, 10. decembar

Dan za pazar i opuštanje, noć za opijanje, drogiranje i masovne tuče... Noć u kojoj policajci i ljekari rade punom parom, jer novi tinejdžeri pronalaze zadovoljstvo u belaju. Noć u kojoj roditelji drežde pred prozorima, čekajući djecu da se vrate iz mladalačkog pira, koji to više i nije, jer je mladost postala brlog frustracije, opijanja, nasilja i svakovrsnog zijana. Ponajmanje su mladi krivi za to. Njih oblikuje društvo, od vavijek. Ovo dejtonsko društvo, bez cilja i budućnosti, može samo oblikovati autodestrukciju, i preoblikovati

prirodnu graditeljsku snagu života, u rušilačku energiju. Zato su crne hronike obimnije u novinskim izdanjima od nedjelje i ponedjeljka.

Subota, 11. decembar

U Senadovom je *Centralnom dnevniku* na NTV *Hayat* gostovao Milorad Dodik. Izjavio je da se *opstojnost Republike Srpske ne može dovoditi u vezu sa Radovanom Karadžićem*. K'o biva, RS je plemeniti cilj, koji je Karadžić uprskao svojim zločinima. A, da li bi RS bila ostvariva da nije bilo Karadžićevih zločina?! Kao da bi stotine hiljada prognanih Bošnjaka i Hrvata pristali da žive u srpskom nacionalnom entitetu? Zato je okupirane krajeve BiH trebalo etnički očistiti zločinom i progonom, kako bi ova teritorija postala Republika Srpska! Zato je trebalo porušiti hiljadu džamija! Dodikova logika ne pije vode, u dodiru s činjenicama. Ali, iz ovog se Dodikovog mišljenja može čitati sljedeći strateški cilj svesrpske politike: osloboditi RS od Karadžića, i stvoriti sliku kako su to dva različita pojma, e kako bi Karadžić u prošlost, a RS u budućnost. To je isto kao kad bi neko pokušavao razdvojiti semantičku vrijednost sinonima.

Nedjelja, 12. decembar

Jedva je prošlo sedam dana otkad je *Krug 99* najavio kritički dijalog o greškama nevladinog sektora, a ova je asocijacija ponovila grešku ideološkog servisiranja jednostranačkih interesa. Na sesiji pod naslovom *Mogućnost opstanka građanskih glasila* mediji su razvrstani na *građanske i slobodarske i nacionalističke i profiterske*. Dok su *profiterski* mediji servisirali pobjedu SDP-a na izborima 2000. *Krugu 99* nije smetalo to *tajkunistvo*. Kada su ovi mediji uspostavili kritički stav prema SDP-u, ideološki su zglajzali. Moglo bi se pronaći mnoštvo neprincipijelnosti u ovoj podjeli medija na podobne i nepodobne. Organizacija koja pretendira na neovisnost, taj epitet ne može graditi progonom drukčijeg mišljenja, već dijalogom s jednim i s drugim. *Krug 99* bi se morao zapitati zašto se na ovu sesiju nije pojavio niko iz *profiterskih* medija, i zašto su došli samo urednici *Oslobođenja* i NTV *99*. Očito je da urednici *profiterskih* medija unaprijed znaju da *Krug 99* nije mjesto za intelektualni i neovisni dijalog, jer su presude odveć izrečene.

Ponedjeljak, 13. decembar

Fond otvoreno društvo *Soroš* je organiziralo javnu debatu *Ustav BiH – ka novim rješenjima*, na koju se nije odazvao niko iz Republike Srpske. Hronična bolest ovih inicijativa je utopističko vjerovanje da se ustavna rješenja mogu cijepati za okruglim stolovima. Imali smo halabuku oko tzv. treće republike, pa halabuku oko tzv. pokreta za promjene, ali su ideje zgasnule k'o zvijezde padalice. Nema sumnje da su na *Soroševom* okruglom stolu kazane dobre ideje, ali niko nije predstavio put za njihovu realizaciju. Bilo je

i naivnih ideja, poput one da *ustavne promjene ne moraju ići na razvlašćivanje entiteta, nego na suptilnu raspodjelu ovlaštenja u skladu sa evropskim standardima*. K'o biva, RS će pristati na tu suptilnost ako se ne razvlasti. Kakva je svrha? Kao i u prethodnim inicijativama ove vrste nije naslovljena temeljna mogućnost da se BiH vrati u republikansko uređenje, a to je Tužba BiH protiv SCiG. Ako se dokažu i sankcioniraju agresija i genocid, dokazat će se i porijeklo RS, a time i ništavnost Dejtonskog sporazuma, dok će jedino legalno i legitimno pravno stanje biti uređenje R BiH za koje su glasali građani R BiH na Referendumu 1992. godine. Presuda pred Svjetskim sudom pravde bi povukla ukidanje Dejtonskog sporazuma, ispostavilo bi se, zasnovanog na genocidu. No, svakako je dobro da se sve češće raspravlja o promjeni dejtonskog ustrojstva. Do prije nekoliko godina takve su misli bile bogohulne. Ipak se kreće(mo)!

Utorak, 14. decembar

Ako se štogod ne poremeti, od prvog jula naredne godine građani BiH će osjetiti još jednu evropsku blagodat, zvanu PDV – živjet će skuplji život sa istim ili manjim primanjima. Rasprava u Domu naroda Parlamenta BiH je nedvosmisleno potvrdila da će *PDV dodatno opteretiti budžet najsiromašnijih kategorija stanovništva za oko 40 do 50 miliona KM godišnje*. Nema nikakve dileme da će poskupiti osnovne životne namirnice, pitanje je samo kojim putem, da li same od sebe, ili usljed lanca općeg poskupljenja svega i svačega. Rzne bh. vlade su obavezane da sačine programe za zaštitu najugroženijih kategorija. Računa se da zaposlen građanin nije ugrožena kategorija, jer vrti neku paru, pa će umjesto junetine kupovati pileće vratove, a umjesto kola voziti biciklo. Ugroženi su samo oni koji neće imati ni za hljeb, a takvih će biti sve više. Zbog njih bi vlade mogle povećati kapacitete narodnih kuhinji. A to što će cjelokupno društvo zbog PDV-a još dublje potonuti u siromaštvo, u kome će normalne životne potrebe postati luksuz – to je već cijena implementacije evropskih standarda. Sami ne možemo, sa Evropom moramo. *Daj nam Bože snage da prihvatimo stvari koje ne možemo promijeniti* – kaže jedna mudrost.

Srijeda, 15. decembar

Održana je Godišnja skupština Organizacije porodica šehida i poginulih boraca, koja zastupa interese 43.000 korisnika invalidnina. Rad ove organizacije se svodi uglavnom na socijalna pitanja, iako bi pitanje šehidskih porodica trebalo biti tretirano i sa psihosocijalnog, pa i političkog aspekta. SUBNOR, primjerice, ni do danas nije izgubio ambiciju da se petlja u političke tokove. Iako su u SUBNOR-u uglavnom ostali tek partizanski kuriri, ili oni koji su 1944. ošacovali ko je pobjednik pa se priključili partizanima, ovi ljudi imaju drčnosti da svoje mišljenje nameću vlastima. Smatraju da je

državnost BiH njihovo djelo. Stoga bi OPŠPB trebala promišljati širenje svoga djelovanja, namjesto inferiorne pozicije iz koje se kamči za socijalni minimum. To podrazumijeva sudjelovanje u svim bitnijim pitanjima za BiH, iznošenje mišljenja, u ime jedne ogromne populacije. Za početak bi OPŠPB trebala razmišljati o pokretanju časopisa, u kome bi se periodično iznosila sva složenost pitanja boračke populacije, a što bi nedvojbeno rezultiralo profilacijom stavova, zahtjeva, a time i rezultatima. (Istog dana u Velikoj Kladuši je pokušana, pa odgođena, deložacija šehidske porodice Zinete Ibričić, sa četvero maloljetne djece, iz prostora koji nikome ne treba, izuzev vlastima koje deložacijama pod vedro nebo ispunjavaju svoju *demokratsku* misiju. Ovakvi slučajevi moraju biti tematizirani u jednom glasilu, kako bi se razumjela pojava treniranja *demokratije* nad šehidskim porodicama.)

Četvrtak, 16. decembar

Rektor Univerziteta u Sarajevu prof. dr. Hasan Muratović je izjavio: *Studiranje mora biti besplatno*. Naravno, društvo koje računa na svoju budućnost, mora ulagati u znanje. Kreatori raznih tranzicija u BiH su smislili da sve treba postati tržišno, pa i kultura i obrazovanje. Valjda misle da bi se Zemaljski muzej trebao izdržavati od prodatih karata. Možda, ako bi otvorio birtiju i doveo pjevaljke. To guranje tržišne logike u neprofitni kulturološki prostor, obična je podvala koja treba da dovede do odumiranja bosanskoga. Otud je izjava rektora Muratovića o besplatnom studiranju okosnica ispravnog promišljanja bh. budućnosti. Ko god misli da bi studenti trebali državi plaćati za njen interes – u krivu je, ili mu u šljabuku zveckaju orasi.

Petak, 17. decembar

Sinoć je u Mostaru otvorena izložba *ljekovitih levhi* tuzlanskog slikara Fikreta Jahića Vršanina. Dolazak na izložbu je najavila ekipa RTL-a, s namjerom da o ovom slikaru, koji od ljekovitih trava spravlja *boje koje liječe*, napravi dokumentarni film. Nakon filmova koje su o Vršaninu napravili Federalna tv i Tv *Liberty*, ovo će biti treći film, ovaj put izvan granica BiH. Snimatelj će biti čuveni Mustafa Mustafić. Urednicima je valjda zanimljiva ta priča o *slikama koje imaju ljekovita svojstva*, ako se gledaju po 19 minuta ujutro i uveče. Možda bi Vršaninova djela mogla postati zanimljiva i Visokom predstavniku. Mogao bi ih ubaciti u kabinete vlasti, i u parlamente, pa da funkcioneri povazan blehnu u ta čuda. Možda bi i smislili štogod ljekovito, za sebe.

Subota, 18. decembar

Generalni direktor RMU *Kakanj* Haris Neimarlija izabran je za *Privrednu ličnost godine u BiH*, jer je po ocjeni žirija – zajedno sa 2.270 rudara i menadžmentom uspio da dugogodišnje gubitke preobrazi u do-

bit. Milion tona uglja u 2004. godini svjedočanstvo su uspjeha. Ovakve vijesti danas izgledaju incidentno, jer smo svikli na katance koji pečate jednu po jednu bh. firmu. Danak trapave privatizacije i imperijalističke globalizacije guta ekonomski suverenitet BiH, a posljedice se vide u sve dužim redovima pred narodnim kuhinjama. Otud se ma koji privredni uspjeh treba smatrati višestruko značajnijim, jer plivanje u okruženju potopa ima značenje čuda. Uspjeh je i sam opstanak firme, a kamo li njen napredak. Kad danas jedan menadžer uspije obezbijediti redovne plate za 2.270 radnika, i egzistenciju za približno toliko porodica, onda se ovaj čovjek može smatrati istinskim misionarom života. Jer, u protivnom, kojim bi patnjama bilo izloženo dvije hiljade rudarskih porodica da Haris Neimarlija nije uspio usud propasti preokrenuti u sudbinu napretka?! Ovakve ljude u našem društvu treba afirmirati kao heroje. Jer glavna bitka koju danas vodimo je bitka za preživljavanje. Ko uspije dvije hiljade porodica spasiti od egzistencijalnih poniženja – heroj je, ravan onima koji su spasili Gorazde, Maglaj ili Zavidoviće od poniženja genocida. Bitke su nam ostale iste, sve drugo su nijanše.

Nedjelja, 19. decembar

Da li će Pedi Ešdaun postati novi reis? Da li je visoki predstavnik tek maskirani mudžahedin, koji je obrijao bradu i naštiklao nogavice kako bi nam se prikazao kao evropski diplomata? A kako li je samo izbljedio ten, mora da mu je Majkl Džekson prod'o recept? Sva ova pitanja proizilaze iz tvrdnje Saveza logoraša RS da – *Pedi Ešdaun otvoreno podržava politiku Islamske zajednice*. Nema dvojbe, taj Savez logoraša RS je najživopisnija, nadrealistička, organizacija na prostoru BiH. Hare Krišna je za njih mala maca. To šta oni mogu smisliti, ne može proizvesti ni uticaj halucinogenih droga. Svojevremeno su izmislili da je u nekadašnjoj Kasarni *Viktor Bubanj* ubijeno 2.000 Srba, ali nisu ponudili ni jedno jedino ime kada su došli, mrtvi-ozbiljni, da postave ploču u spomen na taj izmišljeni zločin. Pa su onda smislili da je u Tuzli, na Brčanskoj malti, ubijeno, kako-kad, 500, 400 ili 300 vojnika JNA. I u Tuzlu su došli da meću ploču, kao da je Tuzla njihov gramofon. Eto, sad su izmislili da Ešdaun sprovodi politiku Islamske zajednice, što će reći, širi islam, drži hutbe, itd. Istovremeno su *dali punu podršku predsjedniku RS Draganu Čaviću koji je shvatio da sve zlo dolazi od visokog predstavnika*. Možda bi još trebali pokrenuti *istragu poturica*, pa istraživati Pedija Ešdauna?! Sve su nebuloze moguće u djelovanju udruženja koje se zasniva na nebulozi - na logoraštvu bez logora.

Ponedjeljak, 20. decembar

Grupa novinara i analitičara ponudila je prije godinu dana da pravi i objavljuje sedmičnu analizu magazina *60 minuta*, s namjerom da citatima iz emisije suprotstavi relevantne dokaze i da pokaže kako se radi o samom

dnu novinarske profesije. Vremenom bi od ovih tekstova nastala studija koja bi se mogla koristiti kao nastavni materijal za učenje ideološkog i policijskog diskursa u novinarstvu. Zapelo je oko finansija. Ni jedna adresa nije htjela izdvojiti 100-200 maraka po analitičkom tekstu, iako se mnoge parajli adrese zgražavaju nad ovom emisijom. E, zbog te šake maraka kojih kao društvo nemamo, ova je emisija i dalje najmoćniji politički medij koji slovi kao *vrhunski profesionalizam*. Svakog ponedjeljka sve više ljudi počinje vjerovati u serviranu *istin*u. Ovog ponedjeljka, u orkestraciji sa svesrpskim medijima, ova se emisija obušila na Pedija Ešdauna. Nikoga ne čudi što Bakir Hadžiomerović i svi srpski političari udaraju u istu metu. Čudi nas kako je to Ešdaun usred rata pohodio neki Karadžićev logor a nije ga rasformirao. Pa šta je uopće mogao učiniti Ešdaun usred rata, kao marginalni britanski političar, kad su i zapadne vlade godinama tolerirale Karadžićeve logore?! Šteta je, uistinu, što *60 minuta* nema sedmičnu repliku.

Utorak, 21. decembar

Istog dana kada je u Ankari desetine hiljada Turaka prisustvovalo dženazi turskih policajaca ubijenih u invaziji na Irak, u Italiji je više od 50.000 Italijana demonstriralo protiv ulaska Turske u Evropsku uniju. Broj turskih žrtava se popeo na 80, što je tragična cijena turskog opredjeljenja da prati američku politiku. Turska je stabilna sekularna država, u kojoj ljudi žive po zapadnim standardima. Ali, sama pomisao da bi Turska mogla ući u EU razbjesnila je 50.000 Italijana koji su na primitivnim demonstracijama osudili podršku ministra vanjski poslova Đanfranka Finija ulasku Turske u EU. Postoji li ikakav racionalan razlog? Ne, problem je samo u tome što u Turskoj žive muslimani! Turci mogu biti do mile volje sekularni, evropski, eto, mogu i ginuti u američkim ratovima, ali izgleda da nikakva žrtva nije dovoljna kako bi im Evropa priznala ravnopravnost. Antitursko raspoloženje nije samo specijalitet Italije, jer su slične demonstracije održane i u još nekoliko evropskih država. Da li je to Evropa oboljela od krstaškog fundamentalizma? Tu više nema mjesta ni za evropski, sekularni islam, jer krstaški fundamentalisti slijede preporuku da je – *Evropa kolijevka kršćanstva*. Kada se ove pojave tumače kroz bosansku prizmu, onda samo možemo biti sretni što ovo nije 1992. godina i što Bosnom vlada kakav-takav mir.

Srijeda, 22. decembar

Da li je ikada i jedan srpski političar javno i glasno pozvao Bošnjake da se vrate u Banjaluku, Bijeljenu ili Trebinje? Nije to učinio ni *demokrata* Dodik, ni nacionalista Paravac. Svi srpski političari misle velikosrpski, a razlike su samo u njihovim pakovanjima. Eto, Sulejman Tihić je javno i glasno pozvao Srbe da se vrate u Jajce. Bilo bi logičnije da je pozvao Bošnjake na efikasniji povratak u ovaj pohrvaćeni bosanski grad. Ali, Tihić je pozvao baš

Srbe. Postoji li ubjedljivije svjedočanstvo o bosanskoj, multietničkoj opredjeljenosti bošnjačkog člana Predsjedništva?! Ipak, Tihić slovi kao *nacionalista*. Dakako, nije problem u Tihiću, već u onima koji nemaju snage da priznaju razliku između multietničkog opredjeljenja bošnjačke politike i separatističkih konstanti srpske i hrvatske politike u BiH.

Četvrtak, 23. decembar

Pravo je čudo kako niko nije primijetio da je tzv. kriza vlasti u RS napravljena bez ikakvog valjanog razloga. Visoki predstavnik nije smijenio ni jednog ključnog funkcionera. Ostavke nam se prikazuju kao smjene. Čemu služi ova lakrdija? Čavić, Ivanić & comp. nastoje dizanjem halabuke, prvo, stvoriti utisak da je RS drakonski kažnjena, a drugo, zaprijetiti da bi nove sankcije proizvele haos. Na srbijanskoj TVBK oni su čak govorili o mogućnosti otcjepljenja RS u zamjenu za suverenitet Kosova. Govorili su o novom ratu. Oni su davno zaslužili smjene, a ne poziciju da ostavkama podrivaju bh. državu. Usporedba simboličnih sankcija Visokog predstavnika sa agresivnom reakcijom srpskih političara, uvjerava nas da je po srijedi pozorišna predstava. Ko režira, ko kome nabacuje lopte, s kojim ciljem, tek ćemo vidjeti.

Petak, 24. decembar

Ne stišavaju se reakcije oko izglasavanja jednakih prava za četnike i partizane u Skupštini Srbije. Iz srpske vizure, nema razloga za gužvu. Jer, nigdje u Evropi, kao u Srbiji, antifašisti i fašisti nisu izmiješani, da se odveć ne zna ko je ko. Hiljade četnika je 1944. i 1945. obuklo partizanske uniforme, jer Tito drukčije ne bi mogao dobiti Srbiju. Tolerancija četničkog sadržaja i partizanske (uni)forme proizvela je 90-tih povampirenje četništva u JNA, i dalje. Drugo, valja primijetiti da i nije tako loša ta srpska bestidnost. Dobro je kad ova nacionalna politika sama sebe kruniše četništvom, fašizmom i zločinstvom, kao pojavama kojih se normalan svijet gnuša. Autoportreti su ubjedljiviji.

Subota, 25. decembar

Božić je u Islamskoj zajednici prošao radno. Sabor IZ je nakon ostavke dr. Hilme Neimarlije za svog predsjednika izabrao Huseina Smajlovića, aktuelnog načelnika Zenice. Izborna komisija za ovakve slučajeve nije propisala *nespojivost funkcija*, mada nas ne bi iznenadilo da se naknadno ustanovi kako načelnik općine ne može biti u vrhu vjerske organizacije. Ova dužnost će pozitivno opteretiti Smajlovićev načelnički posao, jer će se sa više pažnje, ali i predrasuda, pratiti zenički vilajet. To proganjanje dlake u jajetu Smajloviću može biti dodatni izazov, da dokaže uspješnost na obje čelne funkcije. S druge strane, imponira saznanje da se provjetrava kadrovska učmalost u bošnjačkoj politici. Smajlović bi mogao biti predvodnik jedne nove, sposobne, narodske generacije bošnjačkih političara.

Nedjelja, 26. decembar

Na Božićnom prijemu koji su upriličili kardinal Vinko Puljić i Vrhbosanska nadbiskupija nije se pojavio ni jedan predstavnik srpskog naroda u institucijama BiH i RS! Obraz srpstva spasio je mitropolit dabrobosanski Nikolaj. Konsenzus srpskih političara oko ignoriranja katoličkog Božića svjedoči o primitivizmu sa dna kace, ali i o kontinuitetu zloduha Karadžićeve politike po kojoj su Srbi sami sebi dovoljni. Nacionalni separatizam u BiH ima protuustavno značenje. Dužnost bosanskog političara je da tuđe poštuje kao i svoje. Ali među vladajućim političarima iz RS se za devet dejtonskih godina nije pojavio ni jedan jedini koji bi srpstvo u Bosni razumijevao drukčije od Radovana Karadžića.

Ponedjeljak, 27. decembar

Izvjestaj o BiH Instituta za balkanske studije je skandalozan! Oni zamjere Visokom predstavniku što *reforme pokušava sprovesti s nacionalnim strankama*. Pa s kim će? Neće valjda uspostaviti huntu i negirati izboru volju? Institut zamjeri što se u reformama Ešdaun nije oslonio na *napredne partije, kao što su SDP, SNSD i SP*. A kako će se osloniti kad ove partije nisu na vlasti? A i pitanje je koliko su *napredni* Dodik i Miloševićeva SP. Institut smatra da su *nacionalne stranke odgovorne za rat*. Ovo je instaliranje laži o građanskom ratu u BiH, jer se SDA stavlja u isti koš sa vojnim huntama SDS-a i HDZ-a. Institut je jedino u pravu kad tvrdi da BiH ne može funkcionirati s nacionalnim strankama. Zašto se onda ignorira ideja o izmjeni Izbornog zakona u smislu da sve stranke trebaju imati multietničke liste? Time bi se Odluka o konstitutivnosti primijenila u izvorištu političkog života. Bez ovog zahvata nema uklanjanja nacionalizma iz BiH.

Utorak, 28. decembar

Naš najstariji dnevni list je pozvao policiju *da malo pripazi na spomenik Josipu Brozu koji se nalazi u Novom Sarajevu*, uz tvrdnju da – *ko nasrće na Titovu ulicu, može nasrnuti i na njegov spomenik*. Budući da je rušenje Titovog spomenika u Kumrovcu tipični terorizam, ovdje se implicira da je SDA teroristička stranka koja je spremna podmetati bombe pod Titove spomenike u Sarajevu. A zašto bi to SDA činila danas, kad je u vrijeme rata i svoje apsolutne vlasti mogla bez bombe ukinuti Titove ulice i spomenike i prognati antifašistička obilježja. Radi se, dakle, o jeftinoj i opakoj kleveti.

Srijeda, 29. decembar

Vlada RS će Hagu poslati tonu i po dokumenata iz ratnog arhiva koji je bio u Srbiji. Otkud ratni arhiv Vojske RS na teritoriji susjedne države? Tačno je primijetio Amor Mašović – *ne može se govoriti o dvije nego o jednoj vojsci*. Ovo je još jedan dokaz da je Srbija izvršila genocidnu agresiju na BiH,

i taj dokaz treba koristiti pred Svjetskim sudom pravde. Drugo, šta vrijedi ta tona i po dokumentacije kad je jasno da početničena Srbija neće poslati u Hag dokaze protiv sebe? Riječ je o još jednoj velikosrpskoj maškaradi. Jedina svijetla tačka mimo svesrpskog orkestriranja bio je ministar odbrane BiH Nikola Radovanović koji je uputio pismo svim bh. oficirima da će se – *u slučaju bilo kakve pomoći ratnim zločincima suočiti sa teškim sankcijama.*

Četvrtak, 30. decembar

Genocidna agresija na BiH nije uspjela počinuti kulturocid kakav je omogućen dejtonskim sistemom koji je iz svoje nadležnosti izbacio sedam najvažnijih kulturnih institucija koje baštine identitet naše zemlje. Između paljevine Vijećnice i zatvaranja Zemaljskog ili Historijskog muzeja razlika je samo u formi, ali ne i u sadržaju. Za državnost BiH ne postoji išta važnije od institucija koje čuvaju kulturno blago o kontinuitetu bosanskog kontinenta. Vlasti valjda misle da se državnost sastoji od šofera, limuzina i sekretarica, a da su muzeji nekakvi lezihljebaroš koji ničemu ne služe. Problem je u anti-bosanskoj usmjerenosti dejtonskog sistema i u nepismenosti razmnoženih funkcionera. Ali, zašto pismeni šute? Preformulacija kulturocida je morala izazvati burne i kontinuirane reakcije, a zašto ne i demonstrancije, jer je uništavanje naših muzeja uništavanje nas samih.

Petak, 31. decembar

Prije nekoliko godina poznati tv novinar Salih Brkić napravio je reportažu o *najludoj noći* u izbjegličkom kampu *Mihatovići*. Bilo je to naličje *lude i nezaboravne* noći. Ispod miliona lampica i prskalica, osmijeha i zagrljaja, živi tegobna stvarnost o kojoj mediji, uglavnom, šute. U toj stvarnosti će izbjeglice opet zaželjeti svoje kuće i avlije, penzioneri će skuckati sofru i oponašati život, povratnici u Podrinju će strepiti od šenlučenja pijanih bradonja, a desetine hiljada šehidske djece će godinu koja dolazi vidjeti bez šarenila, kao još jednu bitku koju moraju dobijati, sami. Pregršt je tuge i tišine oko nas. Tuga ovdje nikog ne zanima, osim onih koji je nose. Novogodišnja noć je moralno šuplja ako makar na tren ne suosjećamo sa sugrađanima koji u bijedi, poniženju i samoći izriču svoje želje.

Subota, 1. januar 2005.

Godina je počela kanonadom. Deralo je u svakoj mahali: petarde, pištolji, tzv. male bombe... Prethodnih dana pijačari su rahat na javnim mjestima reklamirali barutnu ponudu. Nismo čuli da je policija privela i jednog prodavača petardi. Prešutna legalizacija šverca petardama ukazuje na odobravajući stav lokalnih vlasti i policije. Njima je normalno da petarde danima okupiraju mir građana. Demokracija je diktatura pravila u koja se ne

može svrstati ugrožavanje ma čijeg prava na mir i dostojanstvo. Novogodišnja kanonada se ne može razumjeti kao pristojno i zakonskim normama primjereno slavlje. To je zadnja vrsta primitivizma, za koju nisu krivi ni trgovci petardama, ni njihovi kupci, već vlasti koje su dopustile da jedna opasna i uznemirujuća pojava ima auru slobode. Jer, sloboda prestaje biti sloboda ako zadire u tuđu slobodu.

Nedjelja, 2. januar

Beogradski i zagrebački listovi izvještavaju o proslavi Nove godine diljem Svijeta, ali i u susjedstvu. Za njih ne postoji proslava Nove godine u Sarajevu, ni u BiH, već u zapadnoj Hercegovini i u Republici Srpskoj. Beogradska *Politika* donosi odvojene naslove o proslavi u Hrvatskoj i u RS. Saznajemo da je Bajaga pevao u Banjoj Luci, kako je bilo u Prijedoru, Bijeljini... Nigdje se ne pominje BiH. Kao da je ovaj entitet suverena država! Srbijanska štampa nikada nije prestala tretirati RS kao srbijansku pokrajinu. Dovoljno je pogledati vremenske prognoze za regiju gdje je karta RS označena istom bojom kao Srbija. Sve ovo bi trebali biti dokazi u Tužbi BiH protiv SCiG za agresiju i genocid. Jer da RS nije rezultat genocida, i da Srbija nije kreator agresije, srbijanski mediji ne bi već desetu godinu teritorij susjedne države prikazivali kao dio Srbije.

Ponedjeljak, 3. januar

Dobro plaćen novinar u našoj zemlji treba da napiše najmanje stotinu autorskih tekstova da bi zaradio honorar koji dobije jedna epizoda *Pozitivne geografije*. Jedno slovo Nisveta Džanka vrijedi k'o cijeli ovaj tekst. Sve je to tržište. Ali, na tržištu se ne bi smjeli naći državni interesi, kakav je prikazivanje tzv. Titinog bunkera u Konjicu. Džanko je našao turističkog službenika iz Konjica da tv gledateljstvu objasni šta se sve nalazi u tom podzemnom gradu. Nije Džanko kriv. Nije ni ovaj turistički vodič kriv. Krivo je Ministarstvo odbrane što je ovaj objekat otvorilo za javnost. Nakon tv slikanja, objekat je neupotrebljiv! Ako nam treba vojska, trebaju nam i vojne tajne. A ako je normalno praviti tv emisije o vojnim tajnama, pa činili bi to i u Srbiji i u Hrvatskoj. Samo je kod nas moguće da se objekti u Han Pijesku ili Konjicu slikaju za tv i da se o njima govori kao o mogućim turističkim atrakcijama. Demilitarizacija BiH nema smisla bez istovjetnih procesa u Srbiji i Hrvatskoj.

Utorak, 4. januar

Omer Pabrić je reagirao na predgovor Ivana Lovrenovića u povodu njegovog izbora *200 najljepših sevdalinki*. Lovrenović je ustvrdio da sevdalinke *nema bez majstorski ispečene rakije*, a Pabrić ga je zapitao - *da li to znači da bi se još bolje sevdalinke pravile pod dejstvom kokaina?!* Lovrenović je ustvrdio da je *harmonika ubila sevdalinke*, a Pabrić ga je zapitao -

da li to znači da su Zaim Imamović, Himzo Polovina, Zekerijah Đezić saučesnici u 'ubistvu', čim su pjevali uz 'ubicu', tj. harmoniku?! Dugo se nije dogodilo da tekst jednog ozbiljnog autora bude otkriven kao neozbiljan, pa možda i skandalozan. Pravo je čudo kako se iskusnom Lovrenoviću dogodilo da kvalitet sevdalinke uslovi kvalitetom rakije, te da legende sevdaha proglasi ubicama sevdalinke. Da li je to Lovrenović učinio namjerno ili slučajno – svejedno je, jer obje varijante njegovom peru odriču ozbiljnost.

Srijeda, 5. januar

Svaka normalna zemlja treba imati humor - rekao je Mladen Trivić, direktor BHT1, u povodu reakcije člana Predsjedništva BiH Sulejmana Tihića na *krajnje degutantno i neumjesno prikazivanje članova Predsjedništva u novogodišnjem Nadreality showu*. Pitanje je, dakle, šta je humor? Da li se humorom može smatrati asocijacija da su članovi Predsjedništva fekalije u wc šolji? Humor je visoka estetska i kreativna kategorija, a u poređenju članova Predsjedništva sa fekalijama nema ničeg humornog. To je prostakluk koji se dramatikom šoka pokušava prikazati kao humor. Tako se poslije rata lukavački list *Polikita* proslavio na morbidnom vrijeđanju predsjednika Izetbegovića. Čuvari *demokratije* su ovaj neukus tumačili kao humor. A radilo se o stvaralačkoj nemoći i nepismenosti. Dakako, našoj je zemlji potrebna satira, kao ljekovita kritička oštrica, ali to podrazumijeva estetske kriterije.

Četvrtak, 6. januar

Domaće političke i društvene instance kasne danima kako bi posvjedočile suosjećanje građana BiH sa žrtvama tragedije u jugoistočnoj Aziji, a te žrtve su i u našem komšiluku, u evropskim zemljama koje su izgubile hiljade građana. Evropa je priredila *Tri minute šutnje* za nastradale, a u nas se tek u subotu planira komemorativna manifestacija. Doduše, neki su ljekari predložili da idu u ispomoć, iako se to više doima kao marketinški trik, jer im je *cunami* pred nosom, u Srebrenici, Stocu, Konjević Polju, Cerskoj, gdje god naši ljudi nemaju pravo na ljekarsku zaštitu. Izgleda da se refleks dejtonskog protektorata proširio i na duhovna i intelektualna polja, pa i tamo gdje bismo trebali biti samo ljudi, očekujemo da nam neko kaže šta se smije a šta ne smije činiti. Institucija suosjećanja u boli ne postoji zbog žrtava, već zbog onih koji se plaše da bi sutra mogli postati žrtvama. Iskustvo žrtve bi nas moralo obavezivati na hitriji refleks.

Petak, 7. januar

Proslava pravoslavnog Božića u Sarajevu, Tuzli ili Zenici, u vrijeme agresije, a evo i danas, bosansku ideju čini superiornom u odnosu na primitivizam Karadžićeve separatističke politike, koja nikad nije prestala

imati svoje sljedbenike u srpskim političarima iz RS. Posve je normalno da Adnan Terzić izrazi nadu da poruke koje nosi ovaj praznik budu putokaz u zajedničkoj budućnosti i izgradnji BiH. Srpski političari nemaju tu civilizacijsku retoriku kada je riječ o bajramskim praznicima. Eto, i zbog toga, bosanskohercegovačka BiH – ima šansu.

Subota, 8. januar

Na obilježavanju 468. godišnjice Gazi Husrev-begove medrese pjesnik Džemaludin Latić je najavio *bošnjačku kulturnu revoluciju*, kroz *spas ljudi od svih gluhonijemih i opasnih ideologija*. Latić je naveo i da su Bošnjaci *duhovno najslobodniji muslimani Svijeta*, čime je potcrtao evropsku viziju islama. Ipak, Latić je napadnut u tzv. demokratskim medijima i optužen da teži *doislamizaciji Bošnjaka*, da *širi panislamizam* i sl. Ako se zagovaranje najslobodnijeg islama može tumačiti kao *panislamizam*, onda ispada da bi jedini prihvatljiv *islam* bio *islam* kojeg ne bi bilo. Zbog toga je još neostvariva Latićeva želja da Bošnjaci *prestanu drhtati pred dušmanskim čizmama i tenkovima*. Jer dokle god neke sarajevske *duge* budu evropski islam u Bošnjaka klevetale kao *panislamizam*, dotle će nad bošnjačkom budućnošću lebdjeti neizvjesnost. Problem nikada nije ni bio u bošnjačkoj volji da se svjedoči pripadnost Evropi, toleranciji i suživotu.

Nedjelja, 9. januar

Kao da ne postoji Odluka o konstitutivnosti i kao da po Ustavu nisu sva tri bh. naroda ravnopravna na cijeloj teritoriji – manji bh. entitet je obilježio *krsnu slavu i svoj rođendan*, koji za preko 100.000 ubijenih i milion raseljenih ima značenje: smrtdovdana. *Krsna slava RS* ima zakonski karakter, što segregira prava građana katoličke i muslimanske vjeroispovijesti. Visoki predstavnik Pedi Ešdaun umjesto da intervenira i ukine ovu segregacijsku manifestaciju, istog dana je dao intervju za beogradski *Večernjak* u kome je govorio kako se *RS ne može ukinuti bez srpske saglasnosti*. (A može se praviti bez saglasnosti druga dva naroda?!!) Ovim intervjuom Ešdaun se uključio u obilježavanje *krsne slave RS*, a kako i priliči slavljeničkom raspoloženju, nije govorio o teškim temama, već je u vidu poklona priopćio da se opstanak RS ne može dovoditi u pitanje. Možda je Ešdaun mislio kako se njegov beogradski intervju neće čitati u Sarajevu, pa se malo opustio na ekavskom.

Ponedjeljak, 10. januar

Vlada FBiH je donijela odluku da se žrtvama *cunamija* u jugoistočnoj Aziji uputi 100.000 KM, te je preporučila javnim preduzećima, kao i uposlenicima u federalnim organima, da se uključe u akciju prikupljanja pomoći. Ova primjerena odluka će djelomično s našeg društvenog obraza saprati ljagu zbog nedopustive ignorancije kolektivne trominutne komemoracije koja se

trebala dogoditi u subotu. Kao što znamo, građani na ulicama, vozači, radnici, studenti, amabaš svi, nisu se uključili u preporuku da se u 13 sati u našoj zemlji *zaustavi život* i da se odšuti za žrtve *cunamija*. Tek nekoliko medija je ispoštovalo *Tri minuta šutnje*. Ovaj događaj bi bio podatan za jednu širu analizu, jer svjedoči o moralnom rasulu bosanskog društva, koje moguće proizilazi iz ubjeđenja da mi nismo uopće bitni, da ne postojimo, da je naša sudbina u tuđim rukama, pa otud nema svrhe ni da suosjećamo s nekim. Jer, o svemu našem odlučuju drugi. Neko bi možda rekao – eto, nek' Visoki predstavnik tri minute šuti umjesto nas! Možda u ovom osjećanju ima istine, ali tu istinu je nemoguće mijenjati bez aktivnog odnosa prema svome životu.

Utorak, 11. januar

Kongres Bošnjaka Sjeverne Amerike izrasta u najozbiljniju našu organizaciju u diaspori. Predvođen svojim ideologom prof. Emirom Ramićem ovaj Kongres gotovo svakodnevno izdaje saopćenja, šalje pisma, lobira na Zapadu za interese BiH. Posljednja akcija je fascinantna po ideji i obimu. Kongres je organizirao akciju slanja 5.000 pisama članovima parlamenata najuticajnijih demokratija u Svijetu. U pismu će se ovi političari obavijestiti da ni poslije deset godina od najvećeg genocida u Evropi nakon holokausta nad Jevrejima, politički ciljevi genocida nisu otklonjeni, zločinci uhapšeni, a oštećeni obeštećeni. Samo ovako snažne akcije lobiranja na Zapadu, kakve poduzima Kongres Bošnjaka Sjeverne Amerike, mogu, možda, sudbinu naše zemlje okrenuti u pozitivnom smjeru.

Srijeda, 12. januar

Postoje vijesti koje više niko ne čuje i novinski naslovi koje više niko ne čita. Šta uopće više znači vijest da se komandant snaga EU general Dejvid Liki susreo sa članom Predsjedništva BiH Sulejmanom Tihićem i da je izjavio sljedeće: *Hapšenje ratnih zločinaca je prioritet EUFOR-a*. Bilo je raznih generala, raznih političara, a jedna te ista priča koja se vrti godinama, o navodnom prioritetu hapšenja zločinaca, izgubila je smisao i postala fraza koju više niko ne primjećuje. Narodna mudrost je ispravno definirala one koji puno pričaju, a ništa ne rade. Frazeologija nije vijest, i u medijima se nalazi tek reda radi. Vijest bi bila da su uhapšeni Karadžić i Mladić, bez ikakve priče, halabuke i političke estrade. Deset godina čekanja u nama je stvorilo alergiju na šuplje riječi.

Četvrtak, 13. januar

Kuvajtski investicioni fond je spreman uložiti novac u naše energetske potencijale, čime bi bilo otvoreno 10.000 novih radnih mjesta. To znači da bi barem 40.000 ljudi steklo socijalnu i egzistencijalnu podnošljivost življenja. Ovakvih je prilika bilo i prije. Mnoge od njih je svojim prijateljskim

i lobističkim vezama bh. vlastima nabacio Dr. Haris Silajdžić. A mnoge su od njih propale zbog iracionalnog odnosa prema kapitalu koji dolazi iz islamskih zemalja. ...Kao da je taj kapital ideološki nepodoban. Bilo bi dobro kada bi bh. političari, a posebno isprepadani Bošnjaci, prevazišli ovu smiješnu barijeru, i razumjeli isključivo interesne relacije. Šta nas briga čiji je kapital, bitno je da od njega bolje živimo!

Petak, 14. januar

Malo je šta na mas-medijskom planu afirmiralo bosanski identitet u Titovoj Jugoslaviji kao pojava *Bijelog dugmeta* 70-tih godina prošlog stoljeća. Kroz pjesme koje su nosile poetski i muzički dah Bosne generacije bosanske omladine su sticale samopouzdanje, kojeg nema bez identiteta. Te generacije, rođene 50-ih i 60-ih godina, kasnije će se izboriti za reafirmaciju bh. državnosti. *Bijelo dugme* je bilo logotip bosanske vrijednosti u širim okvirima. Po ovom tada najjačem yu rock sastavu cijenili su nas u cijeloj Jugi. I, što je najbitnije, cijenili smo mi sami sebe. Zato je *Bijelo dugme* sociokulturni fenomen, bitan za razumijevanje stasavanja bosanskog identiteta. Raduje vijest da bi se *Bijelo dugme* moglo ponovo sastati, i održati koncert u Sarajevu. Nebitno je da li to Bregović i jarani čine zbog para, nostalgije ili ko zna čega. Bitno je da se podsjećamo na vrijednosti koje su doprinijele izgradnji našeg ponosa i dostojanstva.

Subota, 15. januar

Kakva je golema stvar morala da se desi u BiH pa da se oglasi zamjenik šefa britanske diplomatije Denis Mekšejn? Da su vlasti RS uhapsile Karadžića ili Mladića, ili ma kojeg osumnjičenika za ratne zločine, Mekšejnov hvalospjev bi zvučao posve prirodno. Ali, britanska diplomatija odaje počast transportnim uspjesima vlasti RS, jer Mekšejn kaže: *Pozdravljam akciju vlasti koje su omogućile prebacivanje Save Todorovića u Hag*. Šta se dogodilo? Savo Todorović, koji je osumnjičen za ubistva civila u Foči, predao se sam, i vjerovatno uzeo onih 50.000 maraka koliko su vlasti RS ponudile osumnjičenim ako se sami predaju. Dakle, njegova predaja nije rezultat htijenja vlasti RS da uhapsu osumnjičene, već individualna volja. Zašto onda britanska diplomatija ovom slučaju daje međunarodni značaj, i uz to pozdravlja *akciju vlasti*? Da li zato da bi ublažila krivicu vlasti RS za nesarađnju sa Haškim tribunalom? To što su vlasti RS organizirale transport Todorovića beznačajno je u odnosu na dejtonske obaveze koje ima RS, a koje negira, negirajući tako i svoje postojanje, uslovljeno ispunjenjem ovih obaveza.

Nedjelja, 16. januar

Nema sumnje da je za BiH korisniji Mesić na čelu Hrvatske, nego Jadranka Kosor. Mesić barem ne pokazuje otvorene aspiracije prema dijelovi-

ma bh. teritorije. Iako, valja primijetiti, Mesić se dosad nije suprotstavio spoznoriranju neformalne hrvatske autonomije u Hercegovini. Ako je baš na stanovištu da je suverenitet BiH neupitan, Mesić bi se dosad morao suprotstaviti finansijskom i političkom sponzoriranju hrvatskih instanci u BiH. Pisali smo već da će Hrvatska ove godine uložiti oko 20 miliona maraka u hrvatske institucije u BiH, a poglavito u Mostaru. Dobar susjed bi valjda pomagao sve građane i narode, odnosno institucije BiH, a ne samo Hrvate. Mesić je imao vremena i da napravi zahvat ka ukidanju tzv. hrvatske dijaspore u BiH, koja glasanjem u Hrvatskoj direktno sudjeluje u političkom životu susjedne države. Mesićeva retorička blagost uzrok je ovdašnjeg oduševljenja njegovom pobjedom, a ispod površine i dalje ostaju naslage politike koju su trasirali Franjo Tuđman i Mate Boban. Otud bi valjalo uspostaviti nešto više kritičkog stava prema politici starog-novog hrvatskog Predsjednika.

Ponedjeljak, 17. januar

U informaciji iz Haškog tribunala navedeno je da je *Vidoje Blagojević, bivši srpski oficir visokog ranga u BiH, osuđen na 18 godina zatvora za masakr nad 7.000 muslimana u Srebrenici, što je druga presuda za genocid u povijesti HT*. Iz ove rečenice izvire dva problema. Prvo, zar dosad Haški tribunal nije mogao usvojiti činjenicu, i uvažiti bh. ustavnu kategoriju, da u BiH ne žive neki anacionalni pripadnici islamske vjere, muslimani, već da ovdje žive Bošnjaci, koji svojim nacionalnim imenom svjedoče pripadnost svojoj zemlji. Haški tribunal, tako, Srbe ne naziva pravoslavicima, ni Hrvate, katolicima, ali Bošnjake uporno naziva muslimanima, što je proračunata retorika Karadžićeve propagande, koja je preživjela Dejtonski sporazum, i uselila se u Haški tribunal. Na to bi trebali reagirati bošnjački političari. Drugo, osjetimo li kako se suština bošnjačkog stradalništva sve više svodi na Srebrenicu? Kakva je razlika između *masakra nad 7.000 muslimana u Srebrenici*, ili svakog drugog masakra u Luci, Keratermu, Foči, Višegradu, napose, u Sarajevu? Sva masovna ubistva Bošnjaka trebaju se retirirati kao genocid.

Utorak, 18. januar

Na prijedlog Mirnesa Ajanovića Predstavnički dom Parlamenta FBiH je prihvatio Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o advokaturi, što će advokatske tarife i naplate štucovati na mjeru koja neće štetiti državi, a ni građanima. Dosad su advokatski poslovi bili enormno najplaćeniji, jer je advokat za par rečenica mogao uzeti hiljade maraka. Uz to, enormne tarife su direktno podrivale pravnu zaštitu građana, jer mnogi nisu mogli ostvariti svoje pravo zbog nepristupačnosti advokata. Drugo, država će uštedjeti blizu milijardu maraka samo u slučaju saniranja šteta koje su imali građani, jer advokati neće moći utaliti polovicu. Ajanovićevom prijedlogu burno su se suprotstavi-

li predstavnici Advokatske komore FBiH, ali su zastupnici imali snage da razumiju državne i građanske interese, naspram pukih profilerskih ambicija.

Srijeda, 19. januar

Dobro obaviješteni policijski magazin obznanio je da će ipak doći do podizanja optužnice u slučaju *Pogorelica*. Zalud feljtoni i stotine tekstova, zalud protesti Društva pisaca, univerzitetskih profesora, estradnih umjetnika i studenata, zalud okrugli sto na kome su najumniji Bosanci i Hercegovci govorili o monstruoznoj montaži ovog procesa, dokazujući prostu činjenicu da država koja se brani od agresije ne može u policiji realizirati terorističku, već isključivo antiterorističku obuku... – nadmoćno pravosuđe je odlučilo da nastavi svoju ideologiziranu misiju u pretvaranju genocidne agresije u građanski rat. Još jednom treba podsjetiti da je proces *Pogorelica* usmjeren protiv svih koji su branili BiH od genocidne agresije sa istoka i sa zapada, od Tuđmana i Miloševića, te da će se eventualnom osuđujućom presudom u ovom procesu steći uvjeti da nam historiju napišu u Beogradu i u Zagrebu. Zato valja ponovo otvoriti zapečaćeni front za odbranu osumnjičenih u ovom montiranom procesu.

Četvrtak, 20. januar

Ima li kakve simbolike u inauguraciji američkog Predsjednika koja se tradicionalno održava na današnji dan a po prvi put se poklopila sa Bajramom? Dva velika slavlja u dva civilizacijska kruga koja su politikom starog-novog Predsjednika SAD postala udaljenija nego ikad. Kao da ova slučajnost upućuje na stranputice planetarne stvarnosti. Buš je najskuplju inauguraciju dosad opravdao *velikom proslavom demokratije*, iako su SAD usred rata, u kome su izgubile preko 1.000 ljudi, i iako je proračunski deficit zemlje dosegao rekord. Ovaj spektakl po mnogo čemu nalikuje na krunisanje cara, a ne na *proslavu demokratije*, jer demokratija podrazumijeva služenje narodu. Islamski svijet u strahu iščekuje naredne četiri godine. Ispostavlja se da uloga ratnog predsjednika za Buša Juniora nije bila marketinški trik, usmjeren na dobijanje drugog mandata, već da je to njegovo iskreno opredjeljenje. Najava napada na Iran, baš pred inauguraciju, govori o istinskim afinitetima američkog Predsjednika, i o vremenima koja će za civilizaciju postati još teža i neizvjesnija.

Petak, 21. januar

Po čemu ćemo pamtiti ovaj Bajram? Ceremonijalne istovjetnosti čine da Bajrami sliče Bajramima. U našem se traumatiziranom društvu ima smatrati događajem kad neko posvjedoči toleranciju, kakva je nekad vladala. Stoga želimo istaći fini i kulturni gest načelnika Općine Doboj Obrena Petrovića koji je u jednoj sarajevskoj dnevnoj novini, u rubrici oglasa, muslimanima u BiH čestitao Bajram. Mogao je Petrović to učiniti i u nekoj lokalnoj,

dobojskoj novini, da mu je stalo tek do dokaza da je političar tolerancije. Petrović je to učinio baš u sarajevskoj novini, kako bi što više Bošnjaka vidjelo njegovu poruku. Dakle, njemu je stalo do širenja dobrih vibracija. To treba cijeniti i ne zaboravljati.

Subota, 22. januar

Američka administracija očekuje da će se teroristički napadi protiv zapadnih zemalja u budućnosti odvijati preko Balkana. Navodno će se po završetku rata u Iraku mnogi muslimanski dobrovoljci vratiti u svoje balkanske zemlje i tražiti belaja. Mi po tom pitanju možemo biti posve mirni, jer kod nas nema terorizma, onog sa tzv. islamskim predznakom. Od tog tzv. islamskog terorizma u BiH dosad nije ni kokoš stradala. Interesovanje Amerike za Balkan nas može zaštititi od neutihlih agresorskih ambicija, posebno sa istoka. No, glavni naš problem će biti izmišljanje tzv. islamskog terorizma u BiH. Desetine institucija i stotine intelektualnih terorista u BiH zarađuju plaću na projektima izmišljanja, jer u protivnom ne bi imali šta raditi i protiv čega se boriti. S druge strane, mi mislimo da je istina ono što je u našim glavama, a ne ono što se proizvede i plasira putem interneta. Ukucajte u pretraživač na internetu pojmove *Bosna i terorizam*, pa ćete vidjeti gdje se sve spominjemo kao evropsko leglo tzv. islamskih terorista. Ljudi u Svijetu dobijaju sliku o nama preko ovih izmišljotina, a ne preko naših zamandaljenih glava u kojima istina nema nikakvu upotrebnu vrijednost.

Nedjelja, 23. januar

Nastavlja se medijska haranga na pjesnika i komunističkog zatočenika Džemaludina Latića zbog njegove izjave da bi Sarajevo trebalo biti *vjerska i kulturna prijestonica svih muslimana Balkana i Evrope*. Ova misao bi se mogla tumačiti kao *mladomuslimanska panislamska opsesija* samo ako je muslimanima u Evropi određen status podstanara. Ako su pak evropski muslimani ravnopravni, onda nema ničeg panislamskog u želji da Sarajevo bude njihova kulturna prijestonica. Ima li išta logičnijeg o toga? Ni u jednoj evropskoj zemlji muslimani nisu politički narod, ustavna kategorija, kao što su u BiH Bošnjaci. Otud domaćinska ambicija. Samo u BiH su koncentrirane i isprepletene evropske konfesionalne razlike, i ovdje evropski islam ima praktično iskustvo. Oni koji napadaju Latića, u ime tobožnjeg straha od *paniislamizma*, lažni su dušebrižnici, jer bi svako normalan uočio da je bolje da se evropski muslimani vežu za evropski islam u Sarajevu, nego islam koji nije imao višestoljetna iskustva koegzistencije i tolerancije.

Ponedjeljak, 24. januar

Američka ambasada u BiH je potvrdila da bi Mladen Ivanić, i pored zabrane ulaska u SAD, mogao otputovati na tradicionalni *Molitveni doručak*

kod Predsjednika SAD. Ivanić je u jednoj ranijoj izjavi kazao da je to njegova *privatna stvar*, što znači da na fruk ne odlazi kao ministar vanjskih poslova u ostavci, već, valjda, kao ugledni intelektualac čiji su ekstremistički stavovi o Bosni i Balkanu u *nacionalnom interesu Amerike*. Prvo, neozbiljno je da Amerika svoju zabranu ulaska Ivaniću i SDS-ovcima izmijeni poslije mjesec-dva, a da se ništa nije promijenilo u politici RS, a drugo, zabrinjavajuće je što američki Predsjednik svoje partnere u BiH pronalazi u intelektualcima tipa Mladena Ivanića. ...Ova priča nekud plivi.

Utorak, 25. januar

Nakon najave da bi mogla biti podignuta optužnica u montiranom procesu *Pogorelica*, nastavlja se pravosudni teatar apsurdna. Najavljena je optužnica protiv Hasana Čengića za nekakvu saglasnost koju je 1996. kao zamjenik ministra odbrane dao nekakvoj firmi, iako od tog posla nije nikome nanesena ni šteta, niti je iko učabulio korist. Ma, totalni cirkus! Međutim, cilj pravosudnih montaža nije samo osuditi Bošnjake, već podignutim optužnicama blokirati njihove živote. Taj totalitarni, boljševički mehanizam opisan je u Kafkinom romanu *Proces*, gdje Jozef K. živi pod klevetom ideološkog pravosuđa i uzaludno pokušava dokazati svoju nevinost. Kako to u stvarnosti izgleda vidjeli smo u *Dnevniku BHT* gdje je Hasan Čengić zapravo doveden na prevaru, ne znajući da će urednici uživo u program pustiti Senada Avdića, koga su nazvali *političkim analitičarem*, iako je ovaj šef medijskog gestapoa izbljuvao nepregled kleveta protiv Čengića, stavljajući se u ulogu boljševičkog tužioca. Društvo u kome su moguće ovakve montaže, uz punu asistenciju državne tv, treba da se plaši za svoju budućnost, jer orgije zla i nasilja prema nevinim ljudima vode u otpor, u ime slobode i demokratije.

Srijeda, 26. januar

Snijeg je konačno ispunio zimu. Narod je već počeo ispredati priče o sušnom ljetu, o nerodnoj godini, o erupciji raznih bolešćura... Doduše, jedan te isti virus gripe, koja se manifestira više grloboljom a manje temperaturom, zahvatio je i staro i mlado. Dječije klinike su navodno krcate, na krevetima spava po dvoje djece, a majke spavaju pored, na podu. Snijeg će pročistiti i havu i priče. Oplemenit će nas zimskom idilom. Jedino, u političkom kontekstu, mogla bi važiti ona narodna: *Ne pada snijeg da prekrije brijeg već da svaka zvjerka ostavi svoj trag*.

Četvrtak, 27. januar

Svijet obilježava 60. godišnjicu oslobođanja *Aušvica*. U Svijetu se obilježava Dan holokausta, a u Izraelu Dan borbe protiv antisemitizma. Svijet komemorativno šuti u spomen na šest miliona ubijenih Jevreja, da se više nikad i nikome ne ponovi. Našu državnu delegaciju predvodi Borislav Para-

vac, koji se nikad nije ogradio od četništva svog oca, niti od te ideologije koja je bila na strani Hitlerovih nacista, zbog kojih je u Evropi stradalo 50 miliona ljudi. SUBNOR je ispravno reagirao odbivši da se nađe u društvu sa Paravcem, jer bi to značilo vrhunsko licemjerje u obavezi da se pamti i opominje. Začudujuće su izjave lidera bh. Jevreja koji u pojavi Paravca na ovoj komemoraciji ne vidi ništa sporno.

Petak, 28. januar

Ko se više može sjetiti koliko smo puta dosad mijenjali lične karte, registarske tablice, saobraćajne i vozačke dozvole? Jedan problem je psihoza, čekanje u redovima, izdvajanje vremena, od posla, od porodice, a drugo je to što za ove državne hobije valja od prosječne plaće, koju mnogi nemaju, izdvojiti najmanje deseti dio. Možda se može razumjeti potreba za promjenom saobraćajnih dozvola, u cilju unificiranja dokumenata, ali je van svake pameti kupovina novih registarskih tablica. To će sve vozače koštati po 55 KM. Razlog za promjenu tablica je u *nesređenosti podataka*. Pa ko je kriv za to? Vozači sad moraju platiti ceh zato što neko nije na vrijeme sređivao podatke. Prije bi se reklo da je ovo izgovor, a suština je u novom krugu harača, koji će za potrebe države od građana izvući milione maraka.

Subota, 29. januar

Kakva je bila svrha postojanja i rada Komisije za Srebrenicu Vlade RS ako je Haški tribunal kroz dvije presude utvrdio da se u Srebrenici dogodio genocid? Što će nam istina Vlade RS, ako imamo pravosudnu istinu Haškog tribunala? Rad ove Komisije razumljiv je jedino kroz potrebu da vlasti RS iskažu osudu genocida u Srebrenici. Mada, ostaje nejasno kako vlasti u RS, koje su priznate Dejtonom, mogu biti odgovorne za nešto što je počinila Karadžićeva vojna hunta. Čemu služi to uspostavljanje kontinuiteta vlasti RS od 1992. godine? Ko zna kakve su sve pozadine u igri. U međuvremenu, mi nasjedamo na nove podvale. Zar uopće treba uvažavati zahtjeve iz RS da se preispita zločin na Markalama? Čim ih uvažavamo, mi pristajemo na relativizaciju zločina, koji, ispade, možda i nije bio takav. U Hayatovom *CD* je data šansa nekakvom čudnom patologu da priča kako smo mi donosili mrtvace na Markale i inscenirali zločin. Što će nam to? Zašto nasjedamo? Zašto vodimo dijalog u kojem smo prinuđeni da dokazujemo dokazano? Naše žrtve nisu zaslužile život na optuženičkoj klupi.

Nedjelja, 30. januar

Na sesiji *Kruga 99* o ustavnim promjenama konstantirano je da *ovaj državni Ustav više nije prikladan današnjoj državi i njenim građanima*. ...Pošto nije više, znači da je nekada bio. Pitanje je da li dejtonski Ustav, uopće, može biti prikladan i jednoj državi? Ustav koji je nagradio gen-

ocid, podijelio zemlju uzduž i poprijeko, razorio bosansku supstancu, u institucijama, školstvu, kulturi... – suprotstavljen je državnim interesima BiH. U *Krugu 99* tvrde da je *promjena Ustava moguća, uprkos otporu političara RS, ako se s njom slože građani BiH*. A šta ako se ne slože?! Iz ovih stavova je perfidno proglašena jedna i jedina legalna i legitimna volja bh. građana iskazana na Referendumu 1992. godine. Ta volja je kriminalno zaobidjena Dejtonskim sporazumom, kako bi se priznala velikodržavna teritorijalna osvajanja. Ali, zašto tu volju danas negira *Krug 99*? Zašto se u igru ubacuje neko novo izjašnjavanje bh. građana o ustrojstvu BiH, kad imamo međunarodno verificirani Referendum na kome je 2.073.568 građana, odnosno 64,31 odsto, jasno kazalo u kakvoj BiH žele da žive?! Onaj ko uporno izbjegava najvažniji akt demokratske volje bh. građana – ne može imati dobre namjere! Cilj posljednje sesije *Kruga 99* je da nam se poturi referendum na kome će Srbi iz RS iskazati *demokratsku volju* da ne žele živjeti u BiH. Nije li ovo priprema terena za otcjepljenje RS, koje je još prije dvije godine najavljeno za oktobar 2005, a što koincidira sa upravo objavljenim stavom Kontakt-grupe da Kosovo do početka 2006. godine mora dobiti neovisnost?

Ponedjeljak, 31. januar

U Sarajevu su održane demonstracije za oslobađanje tzv. alžirske grupe, koje je organizirala Nada Dizdarević, supruga jednog od četvorice bh. državljana koji su, sa još dvojicom ljudi, kriminalno isporučeni u konc-logor na Kubi. Pravo je čudo kako se za ove tri godine koliko traje zatočeništvo nevinih ljudi ni jedna organizacija u BiH nije sjetila da organizira ovakve demonstracije. A vagoni para su uloženi u demokratiju. Doduše, mnogi su predavanje tzv. alžirske grupe smatrali demokratizacijom. Poslije su državne instance ustvrdile da se radi o nelegalnom činu, ali za to niko do danas nije odgovarao. Nije za svakog ni da se nađe pred sudom, jer u boljševizmu postoje oni ravnopravniji, koji su tu da tuže i sude i da ni za šta ne odgovaraju. Oni su vlasnici demokratije. Zato je demonstracije, koje su interes bh. društva, morala organizirati Nada Dizdarević. Zacrvenio se nije niko, pošto smo odavno već u crvenom.

Utorak, 1. februar

Četiri posljednja teksta komentatora *Oslobođenja* Mirka Šagolja posvećena su *bošnjačkom nacifašizmu*. Komentatori najstarijeg bh. lista su prošle sedmice šest dana uzastopce izmišljali erupciju tzv. islamskog radikalizma i tog *nacifašizma* u Bošnjaka. Nigdje nije osvanuo kukasti križ, nije oskrnavljena ni jedna bogomolja, ni jedno groblje, nije se dogodilo amabaš ništa, ni prije ni poslije, na osnovu čega bi se mogla definirati tako zabrinjavajuća pojava kao što je Šagoljev *bošnjački nacifašizam*. Riječ je o kvislinškoj izmišljotini! Ali, s kojim ciljem? Ovi lažljivi tekstovi nisu nami-

jenjeni nama, koji znamo istinu. Oni se pišu za strano tržište, jer ih prenose četnički i ustaški internet sajtovi, kao i neke međunarodne adrese, poput sektora za Balkan u italijanskoj i francuskoj vladi. Prošetajte internetom! Najveću sramotu i gubitak našoj zemlji nanose plaćenici koji su zaduženi da ovdje izmišljaju te opasne gluposti. Bošnjački nacionalni interes bio je i ostao antifašizam i antinacionalizam.

Srijeda, 2. februar

Policija je obavijestila da je uspjela prekinuti lanac međunarodne trgovine drogom i zaplijeniti 40 kilograma heroina, u tržišnoj vrijednosti od 6,5 miliona maraka. S obzirom da BiH nema zakona o drogama, da je policijski sistem rascjepkan na 16 institucija, što utiče na njegovu slabost, pa i korumpiranost, ova je akcija vanserijski, ali slučajan uspjeh. Otud nema razloga za slavlje. Narkomanija u BiH ostaje na istim pozicijama. Kad građani znaju gdje se dila droga, gdje se kolektivno konzumira, ko su dileri i kupci, to bi mogla znati i policija, koja izigrava demokratiju. No, ne sjećamo se da je policija napravila i jednu raciju na mjestima gdje se konzumira i prodaje droga. Bilo bi degutantno da policija za ta mjesta sazna iz novina. Oni jako dobro znaju ono što znamo i mi, s tim što nije naše da proganjamo dilere, naše je da kažemo ko je za to plaćen, a ne obavlja svoj posao.

Četvrtak, 3. februar

Komandant EUFOR-a Dejvid Liki opetovao je frazu po kojoj smo svi mi u BiH krivi što se ne hapse Karadžić i Mladić, pa će zbog toga *stanje biti lošije, ekonomska situacija teža, a BiH dalje od integrativnih procesa*. Ovo je fraza koju su dosad ispaljivali svi međunarodni dužnosnici u BiH. Neko bi ih konačno trebao upozoriti da u BiH ne žive nepismena afrička plemena, i da ovaj svijet razumije razliku između lupetanja i suvislog govora.

Petak, 4. februar

Sjajna je ideja da genocid u Srebrenici pamtimo i tako što ćemo ulicama i trgovima u gradskim centrima dati nazive u spomen na žrtve Srebrenice. Ovdje bi se prije trebalo opredijeliti za trgove, kao čvorišta komunikacija i reprezentativne prostore. Drugo, vrijedilo bi razmisliti o proširenju komemorativne recepcije bosanske tragedije na sva naša stratišta. Srebrenica jeste paradigma, ali ne treba zaboravljati ni druge masovne zločine, u Podrinju, Sarajevu, Krajini, Hercegovini... Čini se da bi eventualni naziv *Trg žrtava genocida* obuhvatio i Srebrenicu ali i sve ostale naše Srebrenice.

Subota, 5. februar

Po prvi put je godišnjica masakra na Markalama obilježena kako priliči društvu koje poštuje svoje žrtve. Zar su trebale proći tolike godine pa

da Markale dobiju odgovarajući komemorativni tretman? Ili nas je na ovo ponukalo negiranje zločina na Markalama od strane Karadžićevih sljedbenika? Ova gradska komemoracija nije plafon naših mogućnosti. Zašto se ne bi napravila knjiga sa nekrološkim zapisima o žrtvama Markala? Zašto se ne bi postavio pano sa imenima i fotosima žrtava? Zašto se ne bi nakon polaganja vijenaca svaki put organizirao koncert ozbiljne muzike ili književno veče na kome bi se čitali tekstovi o ratnom Sarajevu? Narednih godina bio trebalo izbjeći ovogodišnju grešku da se Markale obilježavaju u isključivom islamskom značenju. Jedno je što na Markalama nisu ubijeni samo muslimani, a drugo je što smo se mi branili kao Evropljani, iako smo ubijani kao muslimani.

Nedjelja, 6. februar

U Sarajevu je održana konferencija mreže *Queer* organizacija koje štite prava seksualnih manjina, tj. homoseksualaca, što muških, što ženskih, ako to ima ikakve veze. Sarajevski *Queer* je pokušao skrenuti na sebe pažnju analizom pisanja medija o homoseksualcima, te impostirati tezu da su ugroženi. Ipak, u nedjelju i ponedjeljak ni jedan medij nije objavio vijest sa ovog skupa. Da li to znači da mediji imaju prešutni konsenzus o pokušaju instaliranja homoseksualizma kao društvene vrline? Ili ih je možda isprovocirala tvrdnja da su homoseksualci u Sarajevu ugroženi? Jer, da su ugroženi ne bi mogli u ovom najtolerantnijem gradu na Balkanu organizirati homoseksualnu konferenciju? Poznato je zašto to nisu učinili u Beogradu, recimo, jer su ih tamo dočekali palicama i premlatili. Kod nas se, pak, sve tumači kao multikultura, pa i ovaj defile protuprirodnog bluda.

Ponedjeljak, 7. februar

S obzirom da je iz SDP-a prognana demokratija, može se smatrati uspjehom, ako ne i incidentom, što je 40 odsto glasova na Kongresu bilo protiv Lagumdžijinog reizbora. Ovi proplamsaji savjesti nisu mogli nadjačati glasačku mašinu, stvaranu u ime podobnih, a na užtrb moralnih i sposobnih. U BiH ne postoji partija iz koje je otjerano toliko kvalitetnih ljudi. Na njihova mjesta su došli oni koji nigdje nisu prispjeli, osim da u znak zahvalnosti bleje u liderove migove. Koga je briga za argumente? Lagumdžija je izgubio dvoje izbore, zijanio preko 150.000 glasova, i zijanit će još, jer narod hoće SDP, ali neće Lagumdžiju. Zna se i zbog čega, jer je naše borce uporedio s četnicima, jer je pokušao ovdje izmisliti tzv. islamski terorizam, zna se za čiji račun. Zdrav i patriotski SDP bi bio najjača alternativa uništenju BiH. Zbog toga se s pravom možemo zapitati – šta je zadatak Zlatka Lagumdžije?

Utorak, 8. februar

Bio je to san koji nam je dotaknuo javu. Bio je to centar naše povijesti. Nadržali smo kompleks beogradskih i zagrebačkih vazala. Dotakli smo

nebo, divio nam se cijeli Svijet, o nama su pravljene svjetske tv priče, novinske reportaže, odjednom smo razumjeli da se nemamo čega stidjeti. To samopouzdanje koje nam je nadahnuto Zimskim olimpijskim igrama 1984. porodilo je osam godina poslije međunarodno priznanje BiH. Jer, tada smo prvi put kolektivno razumjeli da nismo ništa gori od drugih, koji su nam dotad bili mjera stvarnosti. Tada smo shvatili da možemo živjeti u svojoj kući. Na žalost, našu javu je dotakao pakao, i danas sve više ličimo na one stare, isprepadane i ponižene Bosance i Hercegovce. Stoga je dobro podsjećati se naših uzleta. Jer to u stvari i jesmo mi. To je naša istinska snaga. Ova nemoć je nametnuta.

Srijeda, 9. februar

Nakon susreta sa bh. premijerom Adnanom Terzićem, prvi čovjek Evropske unije za vanjsku politiku i sigurnost Havijer Solana saopćio je da će *lobirati za ukidanje viza bh. građanima*. Terzić je svoj zahtjev obrazložio činjenicom da je BiH ispoštovala sve što je EU tražila, i da je besmisleno bh. građane i dalje držati u getu i izolaciji. Naš premijer nije mogao reći da geto pogađa dominantno Bošnjake, koji nemaju dvojnih državljanstava i duplih pasoša. Do daljnjeg će bošnjački akademici satima stajati u redu za vizu, a neki će šverceri putovati Evropom kao evropski građani. Ova segregacija će se ukinuti kad bh. pasoš bude vrijedio koliko i svi pasoši južnoslovenskih država.

Četvrtak, 10. februar

Nova je hidžretska 1426. godina. Reis Cerić je u svom obraćanju poručio da – *ostavimo naivnost, a da prihvatimo ozbiljnost svoje sudbine*. Sudeći po demagogiji političara, po konstrukcijama vijesti, pa i po meksikanskim safunicama i emisijama turbo-džigare, u nas nema nikakve ozbiljne sudbine. Sve nam je idilično, k'o u slikara naivaca. Stvarnost je s ovu stranu ekrana. Tamo gdje se opet pletu zmijske igre oko Bosne. Tamo gdje hiljade nevidljivih porodica skapavaju od gladi. Tamo gdje očaj goni mlade u drogu. Tamo daleko, od očiju javnosti. Ko ima snagu, i smjelost, suočiti se sa istinom?

Petak, 11. februar

Nakon Srbije, i u BiH se nastoji četnički pokret izjednačiti sa partizanima. To bi značilo da četnike niko više ne smije zvati fašistima i slugama okupatora, jer bi zvanično imali status oslobodilaca. U SUBNOR-u upozoravaju: *Ako se to dogodi u BiH će definitivno reinkarnirati fašizam*. Ne bi se reklo da se reinkarnacija fašizma ogleda samo u izjednačavanju četnika i partizana. Dejtonska Bosna je opoganjena fašizmom, na svakom koraku. Četnici su nam u stvarnosti. Dovoljno se zapitati na kakvoj je ideji nastala Republika

Srpska, pa se smrznuti od te reinkarnacije. Dovoljno je proći kroz RS pa na svakom koraku vidjeti ono što mnogi uporno ne žele vidjeti. Bosnu i Hercegovinu treba vratiti ZAVNOBiH-u, antifašizmu, bratstvu i jedinstvu, i to je jedina garancija da nećemo živjeti u društvu u kome je reinkarnirao fašizam.

Subota, 12. februar

Uveče je u BKC-u u Sarajevu održan koncert kojim je obilježen treći rođendan Instituta sevdaha - Fondacije Omera Pobrića. Prepuna dvorana, ugledne zvanice i bogat program bili su najbolja nagrada Omerovom Institutu. No, zvuči poražavajuće da većinu medija nisu interesirali kapitalni projekti Instituta, kao što su: *Saz u Bosni* (šest CD-ova, na kojima je i snimak prvog takuma sazlija nakon 73 godine), *Banjalučki sevdah u vremenu*, zbornik 108 pjesama, *Prvi festival sevdalinke*, te više izdanja o sevdahu i sevdalinkama. Sutradan je u povodu hidžretske 1426. godine, u prepunoj sportskoj dvorani u Visokom, proučen *Bosanski mevlud* Omera Pobrića, a kompletan prihod je darovan Medresi *Osman ef. Redžović* iz Velikog Čajna kod Visokog, za izgradnju đakčkog doma. I ova je manifestacija prošla bez valjane medijske pažnje. Medijski prostor se popunjava raznim trivijalitetima, ali je uskogrud za afirmaciju bosanskog identiteta. Da li slučajno?

Nedjelja, 13. februar

U njemačkom gradu Drezdenu je došlo do sukoba policije i demonstranata, koji su nastojali obilježiti 60. godišnjicu savezničkog bombardiranja ovog grada u kojem je prema zvaničnoj historiji stradalo 35.000 civila, dok alternativni izvori navode podatak od 100 do 200 hiljada ubijenih. Tako se komemoracija svela na licitiranje brojem ubijenih njemačkih civila, čime je zamagljena suština. Taj zločin, koliki god da je, nije se smio dogoditi, jer Drezden nije bio nikakva strateška tačka u oslobađanju Njemačke od nacifašizma. Jednako kao što bi i Japan kapitulirao bez masovnih zločina u Hirošimi i Nagasakiju. Nastojanje da se zločin, ma čiji, i ma koliki, politički manipulira, veliki je grijeh prema žrtvama. Jer, sve su žrtve samo žrtve. One nas obavezuju da se zlo više nikad i nikome ne ponovi. ...Mada se ponavlja.

Ponedjeljak, 14. februar

Kako zaštititi bosanske imperitive kad katolici imaju Djeda Božićnjaka a svjetovni dio Bosne Djeda Mraza? Kako se prepustiti Valentino-u kad u programu FTV nastupa katolički svećenik koji ujutro pripovijeda o Svetom Valentino-u, a kad svjetovni dio Bosne 14. februar doživljava kao *dan zaljubljenih*? Ovdje su svi u pravu. Mladi su Valentino-u prihvatili kao svoj praznik. Kupuju se pokloni, ukazuju se pažnje... Medijsko insistiranje da Valentino pripada katoličanstvu može samo poremetiti to prirodno interkulturalno prožimanje. Šta je bitnije za naše društvo, da li insistirati na katoličkom

porijeklu Valentinova, ili insistirati na nečemu što je postalo dio zajedničke socijalne kulture. Razlika nam ne fali. Fali nam zajedništva.

Utorak, 15. februar

Na inicijativu ministra policije ZeDo kantona Muhidina Alića osnovan je Forum građana povratnika koji će se sastojati od 11 predstavnika povratničkih udruženja, kao i od nadležnih institucija, a čiji je cilj koordinacija povratka i briga o sigurnosnom stanju povratnika u ovom kantonu. Zašto ovakvi forumi dosad nisu organizirani u sredinama gdje su povratnici izloženi maltretiranju i šikaniranju? U RS godišnje bude oko 300 napada na povratnike. Izuzetna ideja zeničkog ministra policije samo je logičan slijed tolerancije koja vlada u sredinama s bošnjačkom većinom. No, ta ideja bi morala svoju primjenu imati upravo u sredinama gdje još uvijek vlada netolerancija prema povratnicima.

Srijeda, 16. februar

Turski premijer Erdoan u dvodnevnu posjetu BiH došao je sa 100 privrednika s ciljem poboljšanja ekonomskih odnosa. Nesporna je turska volja da se pomogne našoj zemlji. Sporno je jedino da li mi imamo državne instrumente koji mogu parirati na kakvoj smisljenoj komunikaciji. Lijepo je slikati se, šetati Bašćaršijom, izvjesiti državne zastave i napraviti da sve to liči na međudržavnu saradnju. Iza te forme stoji dejtonski kaos koji stručnost naših ljudi blokira u svakom nastojanju. Lijepo je makar znati da u Evropi imamo prijatelje koji će nam pomoći. ...Onda kad mi budemo u stanju primiti pomoć.

Četvrtak, 17. februar

Dnevni listovi prenijeli su stavove reisa Cerića sa Islamskog foruma Evrope iz Londona. Govoreći o poplavi izmišljanja tzv. islamskog ekstremizma kod Bošnjaka, reis je tačno definirao uzroke: *Mediji preuveličavaju taj fenomen jer im to pomaže da dobiju stranu pomoć*. Problem je ozbiljniji nego što se čini. Internet je krcat ovim izmišljotinama, na engleskom, francuskom, talijanskom, mađarskom... Za Zapad to je istina koja određuje status Bosne i Bošnjaka. Trebalo bi razmisliti o organizaciji okruglog stola na kome bi se patriotska inteligencija suočila sa ovom najvećom opasnošću za nas.

Petak, 18. februar

Teško je naći dovoljno tešku riječ kojom bi vrijedilo ošiniti te crve što se razvlače po zastupničkim klupama. Umjesto da budu sretni što slove kao pametni i ugledni, iako su mutavi i prezreni, i što za to lezihljebarenje mjesečno zgrću po oko tri hiljade maraka, njima je naumpalo da si naštele penzije od 2.500 KM. Oni smatraju da su za radnog vijeka vrijedili deset puta

više od ljekara, profesora, inženjera... Oni bi, od silnog (h)umora, i da ranije idu u penziju. Toliki su to pregaoci! Uistinu, teško je naći adekvatan odgovor na ovaj bezobrazluk, koji najprije liči na psovanje naše zdrave pameti.

Subota, 19. februar

U udarnom večernjem terminu na FTV emitirano je finale izbora za najboljeg pjevača amatera. Sličan program bio je i prethodnu večer. Bila je to parada primitivizma i kiča, kakva se može sresti na seoskim vašerima, ili pak u srbijanskom turbo-folk medijskom prostoru. Gledali smo djevojke obučene kao kafanske pjevaljke, mladiće sa lančićima i narukvicama *a la Arkan*, slušali smo uglavnom srbijanske turbo-folk pjesme, te voditelja koji je svemu tome pokušavao dati šlagerški sjaj. Na svu sreću pobjednik ovog finala je pristojno izgledao i otpjevao lijepu sevdalinku. Treba li nama sve ovo? Nije li to uvoz šabačke gonoreje na velika vrata? Bilo bi razumljivo da FTV podržava afirmaciju sevdalinke, kao našeg muzičkog identiteta, ali ovo je bilo daleko od sevdaha koliko je i Sinan Sakić udaljen od Pavarotija.

Nedjelja, 20. februar

Reakcije na jučerašnju sjednicu Glavnog odbora SDA ipak otkrivaju pukotine u našoj najjačoj stranci. U tom otkrivanju prednjači predsjednik SDA Sulejman Tihić. On je ozbiljno postojanje *konzervativno-religijske struje*, koju čine ljudi koji su nekad bili nešto, ali ih je pregazilo vrijeme, te je sebe proglasio za *vodu evropskog puta SDA*. Logičko čitanje ovih Tihićevih izjava nas upućuje na satanizaciju politike Alije Izetbegovića, koja ispade nije bila evropska, već *konzervativno-religijska*, jer tu politiku zastupaju ljudi koji su u vrijeme Izetbegovićevog liderstva bili nešto, ali ih je pregazilo vrijeme, ili pak sam Tihić. Da li će se SDA na Kongresu u maju opredijeliti da štiti dokazanu evropsku politiku Alije Izetbegovića, ili će potpasti pod Tihićevu namjeru da sebe proglasi evropskim, a sve ono prije *religijsko-konzervativnim*?

Ponedjeljak, 21. februar

Kako je moguće da je samo emisija *60 minuta* dobila poziv da poprati ratnohušakački skup četnika na Manjači? Zašto četnici nisu zvali TVRS, ili neku srbijansku tv, već baš *60 minuta*? Zato što znaju da u ovoj emisiji imaju pouzdanog plaćenika, i što je njihov cilj bio da zastraše Bošnjake otvorenim prijetnjama da rat nije gotov, i da je Dejton samo predah. Novinari ove emisije nisu mogli slučajno saznati za skup četnika na Manjači, niti su mogli doživjeti gostoprinstvo bez četničkog propagandnog interesa da baš preko ove emisije upute svoje fašističke poruke. Zašto Fincijev RAK ne sankcionira ovu zloupotrebu državnog medija za fašističku propagandu? Četnici su nam poručili da ih podržava američka administracija, a Američka ambasada na to nije reagirala. Da li je to razlog što sigurnosne službe *nisu znale* za

ovu fašističku terevenku? Kako EUFOR misli sprovesti akciju *Žetva* i prikupljati oružje, kad Federalna tv propagira nastavak rata? Zanimljivo, niko nije reagirao na ovu državnu afirmaciju četništva.

Utorak, 22. februar

Ovaj datum treba pamtititi po dosad najtežem udarcu koji je svjetsko političko kulinarstvo nanijelo istini o agresiji na BiH, jer je prvi čovjek naše odbrane general Rasim Delić optužen za ratni zločin. Naša kolektivna računica da ćemo prešutkivanjem svoga stradalništva uticati na reafirmaciju suživota i tolerancije, pokazala se jalovom. Što smo više šutjeli o svome stradanju, to smo više bili proganjani. Samo nas uporno, svakodnevno, masovno pominjanje naših žrtava može spasiti od ove osvjedočene namjere da se poistovjete dželat i žrtva. General Delić je, stoga, žrtva naše šutnje. Karadžićevi Srbi su već izmislili 1.000 konc-logora, a mi smo zaboravili i one koji su bili. Pamćenje je ključ opstanka!

Srijeda, 23. februar

Iako su se državne televizije trudile da prikažu kako se montirani proces *Pogorelica* ipak nastavlja, jer je potvrđena druga tačka iz optužnice koja se tiče navodne pripreme atentata na Fikreta Abdića, ipak se nije mogla sakriti istina da *Pogorelica* nije bila teroristički kamp, i da je čitava montaža definitivno – propala. U državni *Dnevnik* je tendenciozno, u funkciji tzv. analitičara, doveden Senad Avdić da ipak kaže kako je *Pogorelica* teroristički kamp. S kojim pravom, ako je državni Sud odbio optužnicu!? Oni koji su godinama proganjali nevine ljude, hapsili ih i oduzimali im građanska prava, sada će pred javnošću morati objasniti – zašto su i za čije interese to činili? Nastavak tek slijedi...

Četvrtak, 24. februar

Održana je sjednica tzv. međudržavnog vijeća za saradnju između BiH i SCiG na kojoj je potpisano više sporazuma kojima se olakšava komunikacija između dvije države. Ispostavlja se da Tužba BiH protiv SCiG za agresiju i genocid nije nikakva prepreka normalizaciji odnosa i saradnji, a što je ključni argument snaga koje zagovaraju vansudsko poravnanje. Naši marketi su puni srbijanske robe, srbijanski umetnici slobodno gostuju u našim gradovima, a i naši povremeno u njihovim, klubovi dolaze na turnire, intenzivira se univerzitetska razmjena, tako da život ide svojim tokom bez obzira na Tužbu. Ovi tokovi će se nesmetano razvijati i kad SCiG bude morala plaćati ratnu odštetu našoj zemlji.

Petak, 25. februar

Ispostavilo se da dvodnevna konferencija na temu reforme pravosuđa uopće nije dotakla ključni problem koji generira ideološku ovisnost pravosuđa,

a tiče se enormnih plata koje uživaju sudije i tužioci. Mlatila se prazna slama o tzv. reformi, koja evo traje u nedogled, a da niko nije imao hrabrosti otvoriti temu ideološke instrumentalizacije pravosuđa od strane novih centara političke moći. Kako bi neko od sudionika mogao imati hrabrost za kritičko propitivanje stanja, kad može biti pometen kao nepodoban, pa izgubiti platu koja je četiri-pet puta veća od plate univerzitetskog profesora ili ljekara? Na žalost, kod nas ne postoji institucija koja bi projektno istražila razne zloupotrebe pravosuđa u obračunima s političkim protivnicima, pa i novinarima.

Subota, 26. februar

Beogradska *Politika* je na naslovnici objavila tekst o zločinima mudžahedina u Vozućoj, te citirala izvjesnog pukovnika ARBiH koji tvrdi kako je *Alija Izetbegović donio pare kojima se za mrtvog četnika plaćalo 100 maraka, a za zarobljenog 50*, što znači da je državni vrh RBiH podsticao ratni zločin. Ista priča objavljena je u *Slobodnoj Bosni* i na Federalnoj tv, ali i na nekoliko četničkih internet sajtova. Ravnogorska propagandna mašinerija je ovladala sa nekoliko sarajevskih medija, uključujući i FTV. Srbijanski budžet može podnijeti investiciju od desetak miliona maraka za projekat revizije historijske istine. Zato nekoliko sarajevskih nazovi novinara danas imaju privatno više para nego većina sarajevskih novina. Izdaje su oduvijek bivale unosan biznis. Haram stiže tek sa pobjedom pravde i istine. A sve smo dalje i od istine i od pravde.

Nedjelja, 27. februar

U Prijepolju je obilježeno 12 godina od otmice 19 Bošnjaka iz voza Beograd –Bar, u mjestu Štrpci, i njihovog ubistva u okolini Višegrada. Organizatori ovog zločina Milan Lukić i Oliver Krsmanović su navodno u bjekstvu, kao i Karadžić i Mladić, što će reći, žive pod zaštitom države. Formalno se protiv njih vodi nekakav postupak, tek toliko da se kaže kako srbijansko pravosuđe ganja ratne zločince. Dokaz da je ovo pravosudna farsa jeste i to što je od 16 tužbi za naknadu nematerijalne štete, koje su podnijele porodice ubijenih, okončano samo sedam. Srbijanska država je zasnovana na četništvu, a četništvo na *istrazi poturica*, čime se ubistvo muslimana nameće kao nacionalna vrlina. Tako je to od Njegoša do danas. Tako će to biti i sutra. Jedina garancija mira na Balkanu je međunarodno prisustvo.

Ponedjeljak, 28. februar

Na ispraćaju ratnog komandanta ARBiH generala Rasima Delića u Hag nisu bili mnogi koji su tu morali biti. Bošnjački član Predsjedništva i lider SDA Sulejman Tihić je za svog savjetnika priredio oproštajni prijem, pa je valjda računao da još ne mora rano raniti i dolaziti na Sarajevski aerodrom. A i nije njegov nivo da se petlja s narodom, i još pride sa *Zelenim beretkama*.

Zato su uranili Bakir Izetbegović, Amor Mašović, Mirsad Ćeman i drugi Delićevi prijatelji i saborci. Doduše, aktuelni lider SDA je po Njemačkoj vjenčavao svijet dok je ovdje grmilo, pa možda ne osjeća ratna pobratimstva. Svejedno. Sulejman Tihić je morao biti na Sarajevskom aerodromu. Patriotsko opravdanje ne postoji.

Utorak, 1. mart

Izvršno je što je široki tv auditorij za Dan nezavisnosti imao priliku vidjeti film Zlatka Topčića i Dine Mustafića *Remake*. Prvo, da se podsjetimo na historijsku istinu, koja posljednjih godina dobija suprotna značenja, a drugo, da se upitamo zašto je najbolji poslijeratni bh. film na margini medijskog interesovanja. Topčićevo i Mustafićevo djelo je rijedak čin intelektualnog i patriotskog poštenja, i zato je marginalizirano u ambijentu u kome gore vatre hipokrizije i moralne prostitucije. Naspram *Remakea* afirmiraju se jeftini filmovi koji nas prikazuju kao idiote, one iz viceva o Husi i Hasi. To filmsko zataškavanje istine o agresiji posve je u suglasju sa emisijom koja je za Dan nezavisnosti emitirana na Bijeljinskoj tv, pod naslovom *Rat koji se mogao izbjeći*. A ako smo mi krivi za rat, onda je i *Remake* laž. Historiju pravi onaj koji je jači. A *Remake* je na strani slabijih.

Srijeda, 2. mart

Posebni odjel za organizirani kriminal Tužilaštva BiH podigao je optužnice protiv organizirane grupe zbog sumnji da je umiješana u carinske utaje i primanje mita u vezi sa poslovanjem Mesne industrije *Lijanovići*. Pored člana Predsjedništva BiH Dragana Čovića, među optuženim je i predsjednik Ustavnog suda BiH Mato Tadić. Prije neku noć je Federalna tv oklevetala predsjednika Vrhovnog suda FBiH Amira Jaganjca za korupciju. Ne želimo ulaziti u osnovanost ovih optužbi, ali želimo konstatirati da su i Tadić i Jaganjac prošli sve filtere međunarodne zajednice u tzv. reformi pravosuđa. Kako je moguće da ovi favoriti OHR-a najednom postanu *teški kriminalci*? Ako je to tačno, prvo bi trebao odgovarati onaj ko ih je postavio. A šta ako nije tačno? A šta ako su i Tadić i Jaganjac postali žrtve svog profesionalnog i moralnog digniteta? Možda se Tadić nekome zamjerio zbog ukidanja karadžićevskog prefiksa *sprpski*, i sprovođenja Odluke o konstitutivnosti. Možda se Jaganjac zamjerio zbog ukidanja montiranog procesa *Pogorelica*. U ovoj zemlji odveć strada svako ko se izmakne ideološkoj kontroli.

Četvrtak, 3. mart

Usljedile su reakcije na jučerašnju utakmicu u Širokom Brijegu između mladih reprezentacija BiH i Hrvatske, a na kojoj je sa tribina odjekivalo: *Ubij Turčina, Gazi balije...* Utakmica je prekinuta zbog nestanka električne energije, a ne zbog ovih izljeva rasističke mržnje, koja je u našoj zemlji za-

branjena zakonom. Sudija Novo Panić je stoga i po zakonskim i po moralnim imperativima bio obavezan da utakmicu prekine. Slučajni ili namjerni nes-tanak struje spasio mu je obraz. Organizatori utakmice su dopuštanjem da se na tribinama izvjesu ustaški simboli postali saučesnici u ovom narušavanju javnog reda i mira, propisanog zakonom, i zbog toga bi morali snositi sankc-ije. U Španiji je nedavno jedan fudbalski sudija postao nacionalni heroj kada je prekinuo utakmicu zbog rasističkog vrijeđanja golmana Kamenog, koji je crnac. Ali, mi takvih heroja nemamo.

Petak, 4. mart

Protesti Udruženja poljoprivrednika BiH koji su ispred Ministarstva vanjske trgovine zakazani za danas odgođeni su zbog hladnoće za 11. mart. Od međunarodnog priznanja BiH do danas, ovo je najvažnija demonstracija patriot-ske i demokratske volje! Prvi put jedan esnaf nastupa jedinstveno, braneći svo-je interese kroz državne interese. Podjele su prevaziđene! Prvi put se formira jedinstven front protiv ekonomske kolonizacije naše zemlje, pa i od strane Srbije i Hrvatske. Argumenti poljoprivrednika su ubitačni: na svaku marku izvoza uveze se 13 maraka prehrambenih proizvoda koji se mogu nabaviti u BiH. Oni tvrde da su državni funkcioneri potplaćeni od inozemnih uvoznih lob-ija. Bilo bi dobro ako bi građani osjetili potrebu da svojim prisustvom podrže proteste poljoprivrednika. Jer, njihova se borba direktno tiče svih nas.

Subota, 5. mart

Hayatov *Centralni dnevnik* ustao je u zaštitu hrvatske pjevačice Severine, protiv čijeg amaterskog glumačkog angažmana u dokumentarnom filmu o Sarajevu su nedavno govorile bh. glumice i pisala dva sarajevska magazina. Hayatova odbrana Severine nije objasnila zašto se pored naših mladih akademskih glumica angažira pjevačica iz Hrvatske, čija je veza sa glumom amaterska i estradna, niti da li priliči Sarajevu da ga predstavlja skandalozna pjevačica iz Hrvatske, pored mnoštva lijepih i pametnih Sarajki. Sudeći po medijskoj podršci Severini, od strane najmoćnijih medija u Saraje-vu, očito je da iza ovog vrijeđanja naše duhovnosti stoji debela domaća pot-pora. Njih ne zanima što ćemo po ko zna koji put sami od sebe napraviti koloniju Beograda i Zagreba, i ispasti budale, prvo u Severininim očima. Jer, ni jedan bh. glumac ne može igrati ni u zagrebačkom predgrađu, a kamo li biti glavni lik u filmu o Zagrebu! U odnosu na ova pitanja, Hayatov *CD* je sve okrenuo na šegu: kao, Severina sjecka luk i plače, toliko je tangiraju ovakvi napisi. Neka, tako i treba, i jesmo za šegu.

Nedjelja, 6. mart

Zamislite da neki bošnjački pjevač po osnovu dvojnog državljanstva pobijedi u Srbiji ili u Hrvatskoj na izboru za pjesmu *Evrovizije*. Pa to bi bio

smak svijeta! Gazimestan bi bio mali da primi sve demonstrante. Jer ni u Srbiji ni u Hrvatskoj, a ni u jednoj normalnoj zemlji, nema šanse da strani umjetnik predstavlja tu zemlju bilo gdje, a kamo li na *Eurosongu*. E, kod nas ima ono što nigdje nema! Kod nas se strani pjevači mogu takmičiti na našem izboru, iako naši ne mogu na njihovom, i kod nas ti strani pjevači mogu pobijediti i predstavljati našu zemlju u Evropi. Zasluge za ovo poniženje naše zemlje pripadaju Direkciji *Bheurosonga*, koja je takvu mogućnost dopustila, a vjerovatno i kreirala. Cilj je prikazati Evropi da Bosna nema ničeg svoga, i da su joj i u kulturi potrebi strani zastupnici. Na ovogodišnjem izboru, pored nekoliko očiglednih hitova, pobijedila je najgora pjesma, koja je uz to plagijat jednog starog hita. Umjesto da *Evrovizija* bude mjesto afirmacije BiH, ona će ove godine biti mjesto našeg najočiglednijeg poniženja.

Ponedjeljak, 7. mart

U Mrkonjić-Gradu je održano poetsko veče pod naslovom *Ljubav, šta to biješe?*, na kome su objavljeni rezultati konkursa na koji je pristiglo 165 radova od 40 autora. Organizatori ove manifestacije posvećene ljubavi bile su Opštine Mrkonjić-Grad i Šipovo, čiji su čelnici prisustvovali dobro posjećenoj priredbi. Ne pamtim da je poslije rata i jedna opština priredila poetsko veče u slavu ljubavi. Međutim, ova je ljubav nosila jednonacionalni predznak, jer su nagrađeni samo Srbi, iako je u ovom kraju živio podjednak broj Bošnjaka i Hrvata. Zatvaranje ljubavi u jednonacionalni okvir negira ljubav, koja, valjda, ne priznaje granice. Stoga je ova karadžićevska ljubav samu sebe obesmisli-la.

Utorak, 8. mart

Dan žena se pretvorio u svoju suprotnost. Ovaj praznik borbe za ravnopravnost spolova, za afirmaciju žena, postao je mjesto terevenke i kiča, gdje više niko ne misli o zadatoj temi, jer je tema samo povod za izigravanje veselja i šarenila. Ako je ženama dobro da se njihova suština svede na karanfil, šotu i šljokice, onda je sve o.k. Ali, pošto se status i problemi žena u našem društvu ne može mjeriti sa podnošljivim, onda se ispostavlja da je osmomartovski kič bježanje od stvarnosti. Umjesto da za Osmi mart govorimo o socijalnim problemima samohranih majki, o problemima žena traumatiziranih ratom, da govorimo o majkama koje su izgubile sinove, ili da govorimo o svekolikom iskorištavanju žena u ambijentu divljeg kapitalizma, a ovakvih je tema bezbroj, mi se prepuštamo sladunjavoj iluziji da su žene baš onakve kakve nam se prikazuju jedan dan u godini. Stvarnost je drukčija od ove sintetičke slike.

Srijeda, 9. mart

Inauguracija Vijeća za ratne zločine pri Sudu BiH predstavljena je kao dio reforme pravosuđa u BiH. Navodno, naše će pravosuđe još dugo posl-

ije odlaska međunarodne zajednice ganjati ratne zločine. Nema sumnje. Međutim, ratni zločin se ispostavlja kao politička, a ne kao pravednička kategorija. Njimec, recimo, jeste osudio naciste za njihova zlodjela, ali ni jedan sud nije procesuirao savezničke zločine, recimo, nad zarobljenim nacistima ili nad njemačkim civilima. Pobjedniku se ne sudi. Ali, u Hagu se sudi generalima ARBiH, iako su bili antifašisti. Treba se plašiti da bi naše Vijeće za ratne zločine moglo nastaviti misiju Haškog tribunala, po kome u bh. ratu nema pobjednika, a time ni moralno superiorne strane, već su svi podjednako krivi, što je trasa za pretvaranje agresije u građanski rat. Pravosuđe je ipak refleksija političkih rješenja. A mi smo u tom smislu determinirani Dejtonskim sporazumom.

Četvrtak, 10. mart

Okončana je dvodnevna posjeta iranskog predsjednika Hatamija našoj zemlji. S obzirom da su neke državne službe proteklih godina plasirale dokumente o Iranu kao terorističkoj zemlji, pravo je čudo kako predsjednik Hatami nije odmah uhapšen. Prisjetimo se... Federalno tužiteljstvo je u optužnici za *Pogorelicu* napisalo sljedeće: *Nakon što su se dogovorili, uspostavili su saradnju sa obavještajnom službom Islamske Republike Iran – MOIS čija im je teroristička djelatnost bila dobro poznata.* Početkom 2001. tada vladajući SDP je objavio dokument u kome tvrdi da Iran priprema islamsku revoluciju u BiH. Objavljena je još masa dokumenata kojima se satanizira Iran. I sad, odjednom, naša država svijetla obraza dočekuje predsjednika Hatamija, i još sa Iranom potpisuje sporazume o saradnji - na sigurnosnom planu! Pa šta je bila *Pogorelica* nego sigurnosna saradnja koju su odobrile Sjedinjene Američke Države?! Ovo je samo još jedan dokaz da je politika umijeće nemogućeg.

Petak, 11. mart

Prošle godine na današnji dan, u terorističkom napadu na četiri voza, u Madridu je ubijena 191 osoba, a ranjeno 1.900. U tom povodu u Madridu je otpočela međunarodna konferencija o terorizmu, u čijem radu su sudjelovala 23 šefa država, te oko 200 stručnjaka iz 52 zemlje. Impozantno. Ono što se čini kao iskorak u odnosu na sva dosadašnja tematiziranja terorizma, jeste opredjeljenje Madridskog programa koji preporučuje – *borbu protiv terorizma demokratskim sredstvima.* Izgleda da je neko konačno razumio da se terorizam ne može pobijediti ratom, jer rat samo izaziva terorističke reakcije, već da je najpreči lijek protiv terorizma uspostava dijaloga i pomoć ugnjetavanim narodima. Na žalost, ove definicije obično opstaju na nivou openitosti. Trebalo bi konkretno govoriti o narodima koji se godinama, ako ne i decenijama, progone, ubijaju, izgladnjuju, i kojima osim očaja nije ostao nikakav drugi izbor. Antiterorizam je borba protiv očaja.

Subota, 12. mart

U Hayatovom CD je prikazan snimak na kome se premijer BP kantona Salko Obhodžić neprimjereno obraća novinarki TV Goražde. Premijer joj je rekao *da ima lijepe oči, kao more u plićaku*, iako ga je upozorila da se *sve snima*. Reagiralo je Udruženje/udruga *BH novinari* sa tvrdnjom da se radi o *aktu seksualnog uznemiravanja*, te da bi premijera trebalo rigorozno kazniti i smijeniti. U ovom slučaju ima štošta diskutabilno, kao, recimo: da li se kompliment može smatrati *seksualnim uznemiravanjem*?, da li je snimak nezvaničnog razgovora neovlašteno emitiran?, zašto se snimak kiselio u bunkeru tri mjeseca?, da li se promovira teror novinarskog faraonstva?, da li je na novinarima da izriču kazne i smjene političara?, da li je premijer BPK preletio granicu pristojnosti?, itd. Prisjetimo se kako je novinarka TV Hayat Arduana Kurić – Pribinja nazvana *pit-bulom*, jer je pokrivena, te kako je monstruozno izvrijeđana, ali na taj fašizam nije reagiralo ni jedno tzv. novinarsko udruženje. Definitivno, neki novinari imaju, a neki nemaju, profesionalna i ljudska prava. Štite se samo odabrani.

Nedjelja, 13. mart

Dobro je što je Bakir Izetbegović pristao za *Nezavisne novine* otvoreno govoriti o zločinima koje su počinili pojedinci iz ARBiH, te o nastojanju predsjednika R BiH Alije Izetbegovića da se ove pojave u korijenu sasijeku. Samo otvoren i kontinuiran govor o svim zločinima može zapečatiti razliku između agresora i žrtve. Sve kad se iscijedi ne može se sakupiti ni desetak slučajeva gdje su pojedinci iz ARBiH počinili zločine ili maltretiranja nebošnjačkih sugrađana. Zašto o tome ne govoriti? Čega se plašiti? Jer, opet, sve kad se sabere, i uporedi, neuporedivo je. Na bosanskoj strani postoje incidenti, a s lijeva i s desna postoje strateški vojno-politički ciljevi genocida i etničkog čišćenja. Šutnja otvara vrata manipulacijama.

Ponedjeljak, 14. mart

Međunarodni zvaničnici su izrekli neistinu odajući priznanje vlastima RS za dobrovoljnu predaju Gojka Jankovića Haškom tribunalu. Vlasti RS dosad nisu uhapsile ni jednog osumnjičenog. Kako onda mogu biti zaslužne za dobrovoljne predaje? Posebna farsa je odlazak ministra policije RS Darka Matijaševića u Hag, da za Jankovića dadne garancije za odbranu sa slobode. Kako policija RS, koja je više štitila, nego hapsila osumnjičene, može biti ikakav garant da Janković neće pobjeći, pogotovo nakon što je dobio novac za dobrovoljnu predaju. Prema nekim informacijama, oni koji se predaju dobijaju po 500.000 eura, plus po 800 KM mjesečno za izdržavanje porodice. Tako se nagrađuje devetogodišnje bježanje od pravde.

Utorak, 15. mart

Maltretiranje Hasana Čengića atak je na zakonsku sigurnost svih nas. Tužilac Džonatan Šmit je rekao da *postoji opasnost od bjekstva optuženog*, dok je sudija Malkolm Simons naložio Čengiću da preda pasoš i rekao da *će razmotriti izdavanje naredbe za određivanje pritvora*. Čengić je, zapravo, uhapšen. A zašto? Zato što bi mogao pobjeći. Pa mogao je već pobjeći da je htio! I, zašto bi bježao kad se smatra nevinim? Pod istim izgovorom pola godine su u zatvoru maltretirani osumnjičeni u montiranom procesu *Pogorelica*, da bi nakon višegodišnje torture bili oslobođeni optužbi. Čengić je osumnjičen da je 1996. potpisao nešto što navodno nije smio potpisati. I zato ga treba staviti iza rešetaka. Lahko bi smo mi prekabulili Čengićevo tamnovanje, da se ovaj pravosudni sadizam ne tiče svih nas.

Srijeda, 16. mart

Koju računicu bi mogla imati Rusija da skriva srpske osumnjičenike za ratne zločine? Što će Rusiji rizik da se kompromitira zbog nekoliko osoba koje traži Haški tribunal? Ako Rusija nema nikakvih interesa u RS, onda bi davno već predala osobe koje su se sklonile na njenoj teritoriji. I ne bi im, kako pišu vodeći američki listovi, dala lažni identitet. Projekat skrivanja srpskih zločinaca mogao se izvesti samo uz znanje najviših političkih autoriteta u Rusiji. Gdje je odgovor? Rusija zna da procesuiranje srpskih zločinaca doprinosi jačanju argumentacije za Tužbe BiH protiv SCIG. Ako se dokažu agresija i genocid, to će voditi ukidanju RS, kao genocidne tvorevine, te obavezi da Srbija isplati štetu od 200 milijardi dolara, zbog čega će ova *ruska pokrajina* decenijama raditi da namiri ratni dug.

Četvrtak, 17. mart

Nezvanično se saznalo šta je bio uzrok hitne evakuacije zgrade OHR-a i dvodnevne blokade nekoliko sarajevskih ulica. Iako je iz OHR-a saopćeno da se radi o *neodređenim prijetnjama*, što je inače veoma živopisna formulacija, procurilo je da je neko *dovjavio da će kamion pun eksploziva udariti u zgradu OHR-a*. Kad može u Bagdadu, zašto ne bi i u Sarajevu? Muslimani su i tamte i vamte. A muslimanska je specijalnost vožanje kamiona sa eksplozivom. Ovakvih problema nema na Zapadu. U odnosu na količinu paranoičnih ujdurmi zjapi prosta činjenica da se dosad u Sarajevu nije dogodio ni jedan teroristički napad na međunarodne predstavnike. U Banjoj Luci ili zapadnom Mostaru, jeste. Forsiranje paranoje sramoti Sarajevo. Sigurnosne službe valjda postoje da djeluju preventivno, a ne da blokiraju grad i oko OHR-a čekaju da ufate taj fantomski kamion.

Petak, 18. mart

Visoki predstavnik Pedi Ešdaun se zalaže za decentralizovanu državu, tako što određene državne institucije moraju biti locirane i u drugim gradovima BiH, a istovremeno prijeti da će vrata Evrope za BiH ostati zatvorena ukoliko entitetske vlasti ne budu spremne na prenošenje nekih ovlasti na državni nivo. Ešdaun je ovako obrazložio svoje obećanje vlastima RS da *Centrala policije ne mora biti u Sarajevu*. Ne ukazuje li ova Ešdaunova intencija na projekat demetropolizacije Sarajeva?

Subota, 19. mart

Preljepo je što je u Narodnom pozorištu Tuzla izvedena premijera komada *Juda Iskariotski*, u koprodukciji *Napretka* i Franjevačkog samostana, a u slavu Uskrsa. U ovom oživljavanju biblijskih prizora sudjelovali su i bošnjački glumci, kao i jedan fratar. (U Sarajevu, pak, na Uskršnjoj akademiji nije sudjelovao ni jedan bošnjački umjetnik, iako na Bajramskim akademijama sudjeluju srpski i hrvatski muzičari i glumci.) Preljepo je i što je direktor najstarijeg bh. pozorišta, u gradu sa bošnjačkom većinom, Srbin. Tuzla bi trebala biti primjer drugim sredinama. Ali, mi znamo da teatri u Zapadnom Mostaru ili Banjoj Luci neće izvesti predstavu sa islamskim sadržajem. Znamo i da tamo direktor teatra ne može biti Bošnjak. Čak šta više, mi se sjećamo hajke koja je upravo u Tuzli pokrenuta protiv *Hasanaginice*, kao navodno fundamentalističke predstave. Tekst ove verzije poslije je uvršten u *Antologiju bh. drame*. Slična je hajka vođena u Sarajevu protiv opere *Hasanaginica*. Ali, šta da radimo?! Naše je da uporno svjedočimo bosansko opredjeljenje, jer drukčiji izbor ne postoji. Ova upornost možda nekada otkatanči nacionalističke kafeze u Banjoj Luci i Zapadnom Mostaru.

Nedjelja, 20. mart

Afera oko konstituiranja Gradskog vijeća Sarajeva bez predstavnika srpskog naroda vraća nas na jednu mnogo puta elaboriranu ideju potpisnika ovog teksta – a radi se o prijedlogu da Izborni zakon propiše kako sve stranačke liste moraju biti multietničke, u skladu sa popisom iz 1991. godine. To bi značilo da u svim općinama, a i na višim nivoima, svaka stranka mora na listi imati onoliki procenat bh. naroda koliki je zabilježen na popisu. Multietničnost, a time i primjena Odluke o konstitutivnosti, našla bi se u izvorištu političkog života. Tada se ne bi moglo dogoditi da ni u jednoj stranci nema Srbina, Hrvata i Bošnjaka. U BiH je monoetničnost suprotstavljena demokratiji. No, ovu ideju niko ne prihvata. Lakše je lažnim antinacionalistima derati po SDA, nego li se konfrontirati sa srpskim i hrvatskim apartheidom. Na žalost, ni SDA još uvijek ne uviđa da je bosanstvo sinonim za bošnjački nacionalni interes. Vrata bh. budućnosti otvara tzv. nacionalni ključ, dakle, ravnomjerna zastupljenost svih svugdje. Dokazano.

Ponedjeljak, 21. mart

Predsjedništvo HDZBiH dalo je potporu Draganu Čoviću da nastavi raditi u Predsjedništvu BiH, uprkos podignutoj optužnici. Time se HDZ konfrontirao međunarodnim zvaničnicima u BiH koji svi listom traže Čovićevu ostavku. A zašto bi Čović podnio ostavku? Samo u staljinizmu građanin se smatrao krivim čim je optužen, jer su kadije i tužile i sudile. Čovićeva ostavka bi bila suprotstavljena demokratskim principima, po kojima je svako nevin dok mu se krivica ne dokaže. Jer, šta bi se dogodilo da Čović podnese ostavku, a da se dokaže da je nevin? Optužnica ne smije biti tumačena kao krivica, jer bi to značilo rehabilitaciju totalitarizma. Zašto OHR i Američka ambasada ovdje naturaju principe koji su izumrli sa rušenjem Berlinskog zida? Mogli bi nam usput objasniti kako je Bil Klinton mogao ostati predsjednik, iako je procesuiran zbog skandala sa Monikom Luinski. Kad bi optužnice postale krivice, srušio bi se pravni poredak.

Utorak, 22. mart

Šta vrijedi što je *Roman o Srebrenici* Isnama Taljića preveden na engleski, što je predgovor izdanju napisao bivši malezijski premijer Muhamed Mahatir, što je izišlo već treće izdanje na bosanskom jeziku, i što je najviši vjerski autoritet u Bošnjaka reis Cerić o ovom izuzetnom događaju govorio na maksuz savzanoi press konferenciji u Sarajevu, rekavši da se radi o velikom romanu – kad ovo vrijedno književno djelo u našoj zemlji ima, maltene, ilegalan status?! Jer, *Romana o Srebrenici* nema, niti će ga biti, u lektiri; našoj je djeci zabranjeno da uče o Srebrenici, iako je Haški tribunal potvrdio da se u Srebrenici dogodio genocid. Ovaj roman ne može dobiti godišnju nagradu Društva pisaca, ne može izaći u popularnoj biblioteci magazina *Dani*, ne može biti pretočen u film, niti može biti uvažavan i od jedne institucije koja živi na dejtonskim i srpsko-hrvatskim donacijama. U čemu je onda problem: u Srebrenici, u romanu ili u ovakvom društvu koje pokušava budućnost graditi na zaboravu? Pravna i umjetnička istina o Srebrenici može smetati samo sljedbenicima Radovana Karadžića.

Srijeda, 23. mart

Nastavlja se raspad SDP-a. Nakon ideologa ove stranke, prof. dr. Esada Zgodića, otišao je i potpredsjednik RS, i istaknuti član, Ivan Tomljenović. U povijesti političkog života u BiH ne postoji stranka koju je napustilo više uglednih ličnosti. Spisak je fascinantan. Tomljenoviću je zamjereno što je kazao kako bi *postojanje tzv. Herceg-Bosne, kao hrvatskog entiteta, u posve drugom pravcu vodilo tok historijskih događaja*. SDP ga je zbog te izjave namjerio smijeniti. Logika upućuje da SDP nema ništa protiv postojanja entiteta za Srbe, ali ima za Hrvate, pa makar i hipotetički. Osuda Tomljenovićevog razmišljanja ne upućuje samo na redukciju slobode misli u ovoj stran-

ci, već i na zaštitu RS. Ispravno bi bilo da je SDP kazao kako je protiv svakog nacionalnog entiteta. Ova nas situacija podsjeća na mišljenja onih koji smatraju da je SDP planski uništen iznutra, kako bi se za konto iz Karadorđeva blokirala alternativna nacionalistima.

Četvrtak, 24. mart

Jedina sporna stvar u imenovanju Karadžićevog ratnohušakačkog ministra informisanja Dragana Božanića za ambasadora u MVP jeste način izbora, tj. mogućnost da se ovako skandalozne odluke donose preglasavanjem unutar Predsjedništva BiH. Tu mogućnost da se dvojica urote protiv jednog trebalo bi pothitno izmijeniti, jer bi tada članovi Predsjedništva bili obavezni da odluke donose konsenzusom. Tada se ne bi moglo dogoditi da neko kome su zatvorena vrata Amerike i Evrope postane naš ambasador, dakle, osoba koju podržava najviši organ vlasti u zemlji. Napose, nelogično je da neko ko dobija državnu funkciju nema legitimitet cijelog Predsjedništva. Uvođenjem konsenzusa Predsjedništvo bi bilo u obavezi da iznađe rješenja koja nikome neće smetati. A takvih rješenja ima na svakom koraku, jer su normalni ljudi ipak u većini.

Petak, 25. mart

Udruženje ranjenika i porodica nastradale omladine na tuzlanskoj Kapiji najavilo je da će svakog 25. u mjesecu na mjestu najvećeg masovnog zločina u Tuzli organizirati komemorativni skup, kako bi upozorili na sramnu pravosudnu indolenciju prema procesuiranju devet lica osumnjičenih za zločin u kome je ubijen 71 građanin, čija prosječna starosna dob nije prelazila 21 godinu života. Mada je Tuzla prethodnih godina davala primjeren komemorativni karakter svakom 25. maju, činjenica je da se u međuvremenu nije organizirao ni jedan skup koji bi pokušao podstaknuti pravosuđe na akciju. Ako se svakog 25. u Tuzli bude organiziralo komemorativno okupljanje na Kapiji, to možda podstakne razne vladine i nevladine instance da upotpune ovaj glas protesta, koji zasad dolazi samo od onih koji su neposredne žrtve zločina na Kapiji.

Subota, 26. mart

U krcatoj dvorani Bošnjačkog instituta održana je promocija knjige *Endelus – uspomena i opomena*, autora Abbasmeda Nasufa Bušatlića. Promotori su bili jedan univerzitetski profesor i jedan književnik. Govorili su o paralelama između španskih i bosanskih muslimana. Muslimani su u Španiji bili svoji na svome 800 godina, pa su nestali, ponajviše zbog nesloge. Bošnjaci nestaju, fizički, ekonomski, kulturno, ali se na to ne obaziru, kao da se radi o nekome trećem. Podrinje je odveć naša Andaluzija. Bušatlićeva knjiga je prva historiografska hronika o Andaluziji u BiH. Ovu izuzetnu promociju nisu pratili javni rtv servisi. Jer, u *bosanskoj Španiji* nešto može a nešto ne može

biti vijest. Mnogi bošnjački autori su u komunizmu proživjeli život pod embargom. Recimo, Ahmed Muradbegović. Taj embargo nas upozorava na vremena u kojima ćemo živjeti, a da se za nas neće znati. Tako su, još zakratko, živjeli muslimani nakon pada Andaluzije.

Nedjelja, 27. mart

U Geteovom *Faustu* ima jedna misao koja, otprilike, glasi: *Ja sam sila koja čini zlo, a vazda sazda dobro*. Karadžićevska ofanziva na istinu o genocidnoj agresiji, koja se ostvaruje preko drske izmišljotine o *genocidu nad Srbima u Sarajevu*, iskopala je u nama potrebu da svjedočimo istinu. Da smo nakon agresije valjano pamtili i opominjali, gradili spomenike, zidove plača, pisali knjige, snimali filmove, pravili komemorativne manifestacije (kao ove godine ma Markalama), ne bi nam se dogodilo da se Karadžićevi sljedbenici osokole. Njihova je snaga u našoj nemoći. U interesu pomirenja mi smo stidljivo pominjali svoje žrtve. Zalud. Konačno, možda, shvatimo da istina nije istina dokle god je u našim glavama - jer glave su smrtno - i da je istina samo istina kad se o njoj ostave svjedočanstva. Karadžićevci proizvode laži, i zbog toga su u prednosti nad našom, nevidljivom, istinom. Neko je najavio da će premijera RS Peru Bukejlovića zbog ove izmišljotine tužiti za izazivanje nacionalne mržnje. Ali taj neko nisu bili ni Srđan Dizdarević, ni Helsinški komitet, ni *Krug 99*. Oni se bore za istinu na pozicijama jednake krivice, tj. građanskog rata.

Ponedjeljak, 28. mart

Iz Liberalno-demokratske stranke je saopćeno da se osnivač i prvi lider ove stranke Rasim Kadić neće kandidirati za predsjednika na kongresu LDS-a 24. aprila. Kadić je rekao da je *vrijeme za nove ljude i bolje izborne rezultate*. Koji je to još stranački lider u BiH učinio ovakav potez? Silajdžić je, pak, odstupanjem tek nastupio. Lagumdžiju ili Tihica ni bager ne može izvući iz liderskih fotelja! Pa makar im se stranke rasule u frakcije. Stranke su postale privatna faraonska preduzeća, umjesto da demokratiju svjedoče pred svojim pragom. Kadićev LDS uopće nema loše izborne rezultate, jer su 23 vijećnika u 14 općina respektabilan rezultat za bh. uvjete. Da je Kadić ostao na čelu LDS-a to ne bi bila nikakva vijest. Ovaj potez je marketinški ispravan, jer će i Kadić i LDS iz ove operacije izaći jači. A uz to, Kadić će zauvijek ostati *Silajdžić* svoje stranke, kao što je to bio i Izetbegović nakon povlačenja.

Utorak, 29. mart

Objavljen je Izvještaj američkog State Departmenta o ljudskim pravima u BiH u kome su netačno predstavljene neke pojave. Kaže se da su *pritisnima dominantnih stranaka i vlasti izloženi mediji*. Vjerovatno ni u jednoj zapadnoj zemlji državna tv ne naziva državnu vlast mafijaškom i krim-

inalnom, kao što to FTV čini svakog ponedjeljka, a i češće. Federalna tv se pretvorila u tv bilten SDP-a, pa i zato što, uprkos dokazima, ni jedan SDP-ovac nije prozvan za kriminal. Vlast u BiH nema nikakav uticaj na medije, što je dobro, ali državnim medijima gospodare druge ideološke strukture. U Izvještaju se dalje kaže da *policija zlostavlja građane*. Netačno, jer policiji su vezane ruke, ne smije upotrijebiti silu, što direktno utiče na razmah kriminala i nasilja. U jednoj tv anketi građani su se izjasnili da bi željeli više ovlasti za policiju. Neko ko je State Department filovao sa ovim i drugim netačnostima očito je želio prikazati krivu sliku stanja u BiH, kako bi se prikrla činjenica da je međunarodna politika u BiH, u mnogim slučajevima, generator kršenja ljudskih prava i principa demokratije.

Srijeda, 30. mart

Više stotina radnika na čekanju *Željezare* Zenica protestovalo je ispred direkcije ovog bivšeg giganta zbog neriješenog statusa 800 radnika i zbog ukidanja mjesečne naknade od 40 KM. Za većinu njih je naknada od 40 KM proteklih godina bila jedini izvor prihoda. - *Niko ne pita šta jedemo, od čega nam djeca idu u školu, samo su rekli da para više neće biti* - kaže Hamid Zahirović. Ukidanje ove crkavice bi moglo značiti i simboličnu poruku za 800 radnika da *Željezara* na njih više ne računa. A oni su računali na *Željezaru*... U ovoj priči niko nije kriv. Ali socijalne patnje ovih radničkih porodica ne bi smjele ostati njihova privatna stvar. To beznađe se tiče države. Država u kojoj živi kritična masa poniženih očeva, onih koji bi radili, a nemaju gdje, obezbjedili svojoj djeci pristojan život, a ne mogu, i koji grdno pate jer se osjećaju bezvrijednim – takva država nema supstancu vitaliteta, nužnu za opstanak. Ova socijalna agonija ponekad liči na namjeru, a ne na slučajnost.

Četvrtak, 31. mart

Šteta što je HDZ Ešdaunovu smjenu Čovića zajmio tumačiti kao *napad na hrvatske nacionalne interese*, umjesto da se ove kazne bez dokazane krivice tumače kao napad na demokratiju i principe pravne države, po kojima je svako nevin dok mu se krivica ne dokaže. Posve je nebitno da li će Čović biti oglašen krivim, jer je u momentu smjene ovaj državni funkcioner bio čist pred zakonom. Ešdaun, pak, vrši *reforme* općih demokratskih principa, pa kaže da svaki građanin ima pravo na pretpostavku nevinosti, ali da to nemaju i funkcioneri, jer građani još ne vjeruju u institucije vlasti. Zar nisu svi jednaki pred zakonom? Ovakva Ešdaunova rehabilitacija totalitarizma otvara opasan prostor za političke obračune, jer se svakom funkcioneru tako može smjestiti optužnica zbog koje će biti smijenjen. Ne ukazuje li ovaj slučaj na intenciju protektorata, na svojevrstan politički reket, na ideološku autocenzuru, po kojoj će svaki političar biti svjestan šta ga sljeduje ako se ne bude ponašao u skladu sa propisima jednoumlja?

Petak, 1. april

Uhapšeni su Radovan Karadžić i Ratko Mladić. Narodna skupština RS je izglasala Deklaraciju o ukidanju RS u kojoj se kaže da ova genocidna tvorevina sramoti slobodarsku čast srpskog naroda. U Čapljini je Most *Dr. Franje Tuđmana* preimenovan u Most *Branka Mikulića*. U Sarajevu je SDA predložila ukidanje mononacionalnih stranaka, te izjavila da postaje multietnička, pošto su bošnjački nacionalni interesi ostvarivi samo kroz bosansku ideju. Parlament BiH je proces privatizacije proglasio nelegalnim. Na Odsjeku žurnalistike odbranjen je doktorat na temu: *Emisija 60 minuta kao primjer ideološke zloupotrebe novinarstva. Krug 99* i Helsinški komitet podržali Tužbu BiH protiv SCiG. Lagumdžija podnio ostavku. Itd, itd. Ma, jaštaradi: Apri-li-li-li!!!

Subota, 2. april

Umro je Papa. Da li bi Svijet ovoliko žalio nekog drugog papu? Čini se da ne bi. Papa Vojtila je bio poseban. Za ljude koji se nađu na čelu velikih organizacija, državnih ili vjerskih, nije svojstveno da imaju svoje mišljenje. Oni obično misle glavom sistema. Papa Vojtila je pak u svoje istupe unosiо autorski, revolucionarni i humanistički žar, što je ostavljalo utisak iskrenosti i njegovog suosjećanja sa ljudima i pojavama o kojima je govorio. On se nije plašio konfrontacije sa trendovima, jer je, očito je, bio čvrst u svome uvjerenju da propovijeda mir i dobro. Time je osvojio srca svih ljudi. Lice katoličanstva bi izgledalo posve drukčije da se papa Vojtila posljednjih godina nije suprotstavio američkoj invaziji na Irak, postavivši Svetu Stolicu u centar mirotvornih i progresivnih nastojanja. Teza o *sukobu civilizacija* je zahvaljujući papi Vojtili zasluženo ponižena. Ili odgođena. Nadati se je da će novi papa imati snage da nastavi put ljubavi i tolerancije kojim je odvažno išao papa Vojtila.

Nedjelja, 3. april

Smail Čekić je rekao da se oko 28.000 lica može dovesti u vezu sa genocidom u Srebrenici. Sad je najveći problem u 892 lica koja i danas obavljaju funkcije u državnim službama RS. No, ništa manji problem u tretiranju spiskova ne bi smjele predstavljati dvije sljedeće činjenice: prvo, da se među 28.000 lica nalaze pripadnici tadašnje Jugoslovenske vojske i Policije, što bi moralo postati dokazni materijal u Tužbi BiH protiv SCiG za agresiju i genocid; drugo, insistiranje na individualnoj odgovornosti ne bi smjelo marginalizirati činjenicu da su hiljade ubica i raznih lica djelovale pod nečijom komandom, što nas direktno dovodi na adresu Republike Srpske, njenog političkog i vojnog vrha. Objе činjenice nam ukazuju da pravda ne može biti zadovoljena preko individualne odgovornosti, jer je genocid u Srebrenici organizirao državni aparat. Njemački nacisti su u Nirnbergu kažnjeni za holokaust i druge zločine, ali Njemačka i danas otplaćuje ratnu odštetu.

Ponedjeljak, 4. april

Dan policije RS poslužio je rukovodstvu Karadžićevog entiteta da poruči kako je *reforma policije, u skladu sa svjetskim standardima, moguća i bez ukidanja entitetskog MUP-a*, što je nonsens samo po sebi. Predsjednik RS Dragan Čavić čak je zaprijetio, rekavši da *svi funkcioneri RS mogu biti smijenjeni, ali da niko ne može ukinuti MUPRS*. Time je promoviran svesrpski konsenzus oko neupitnosti Karadžićeve ostavštine. Čavić je čak rekao da entitetska policija *treba svim građanima RS*, dakle, i Bošnjacima i Hrvatima, što je van svake pameti. Republika Srpska, i sve što iz nje proizilazi, suprotstavljena je Odluci o konstitutivnosti, a time i demokratskim normama. Pokušaj da se karadžićevština pakuje u svjetske standarde – smiješan je i providan. Čim prije funkcioneri RS razumiju da pušu u jedra potonulog broda, prije će nam svima biti bolje, a pogotovo Srbima.

Utorak, 5. april

Nosilac Zlatnog ljiljana Edin Haračić je izjavio da *od pisanja 'Slobodne Bosne' najviše koriste imaju četnički internet sajtovi*, te ustanovio kako se tekstovi ovog magazina u kojima se satanizira Armija RBiH mogu naći na ravnogorskim web stranicama. No, Haračić je smetnuo da medijski trougao satanizacije ARBiH čini i magazin FTV *60 minuta*, koji je, bukvalno, tv izdanje *Slobodne Bosne*. Tako dobijamo trougao po kome ono što objavi *SB* prenese FTV, a udarni dio se nađe na četničkim internet sajtovima. Ostaje jedino nepoznanica ko koga filuje lažima, jer se može ustanoviti da su neke izmišljotine prvo plasirane na četničkim webovima, kao što je onomad bila analiza beogradskog APIS-a o *Pogorelici*, koja je potom plasirana u Sarajevu. Kao primjer može poslužiti i tekst iz *SB* pod naslovom *Bošnjaci se spremaju za novi rat*, na srpskom i na engleskom jeziku (www.geocities.com), gdje je prije dvije godine Senad Avdić tvrdio da će obnovljena Patriotska liga otpočeti rat s ciljem da izađe na Drinu i na more. Četnici ovaj tekst koriste kao dokaz da je bezbjednost regiona ugrožena od Bošnjaka.

Srijeda, 6. april

U knjizi Marka Sopića *Pred vratima Sarajeva (1970.)* piše da je *u toku Sarajevske operacije ubijeno 5.150 neprijateljskih vojnika, a zarobljeno oko 600 Nijemaca i 8.000 domobrana*, dok su partizanske snage imale gubitke od 635 mrtvih i 2.000 ranjenih boraca. Kraj Sopićeve knjige pojelo je vrijeme, jer on piše: *Završetak Sarajevske operacije (...) znači završetak klanja, ubijanja i prolijevanja krvi*. Vojska koja je oslobodila Sarajevo od fašizma, pet decenija poslije će biti okupirana iznutra, fašizmom, i strategijom da kolje i ubija. Nastojanje da se antifašizam Sarajeva promatra samo kroz 6. april 1945, a ne i kroz 6. april 1992, na štetu je istine i objektivnosti. Ništa manje herojstvo nije bilo goloruk odbraniti slobodu Sarajeva od 1992.

do 1995. godine, nego poraziti nacističku armadu na izdisaju, koji je, dakako, pripreman godinama i uz ogromne ljudske žrtve. To što smo u posljednjem ratu za slobodu bili ostavljeni i izdani od zemalja antifašističke koalicije, ne znači da naša borba nije bila antifašistička. Oba Šesta aprila pripadaju našem antifašističkom ponosu.

Četvrtak, 7. april

Ovogodišnji Svjetski dan zdravlja posvećen je majkama i djeci, s ciljem da se javnost upozori na podatke da godišnje oko pola miliona majki umire pri porodu i da preko deset miliona djece umire prije pete godine života, a od uzroka koji se mogu spriječiti ili liječiti. Ovi podaci se oslanjaju uglavnom na zemlje tzv. trećeg svijeta, gdje je zdravstvena zaštita loša ili nedostupna. Čini nam se da su ovi svjetovi daleko od našeg evropskog okruženja, iako divlji kapitalizam i nas udaljava od dobre i dostupne zdravstvene zaštite, jer se bolest iz socijalne i humanitarne kategorije preselila na zakonitosti tržišta. Sve manje bolesnika u BiH ima novaca da kupi zdravlje, a u toj priči će se neminovno naći i majke i djeca iz socijalno ugroženih slojeva stanovništva. Tonemo u demokratiju.

Petak, 8. april

Formiranje Senata Bošnjačkog instituta najavljeno je kao ustanovljavanje *intelektualne supstance koja će činiti duhovni parlament BiH*. Odavno se već osjećala potreba da se pod jednim krovom okupe naši uglednici, kako bi u društvu postojao autoritet čija riječ može uticati na stvarnost. Stotinu senatora Bošnjačkog instituta će imati moć da ustanovi granice ispod kojih se ne smije ići u poplavi trgovine bosanskim dostojanstvom. Jedino je pitanje da li će se Senat baviti stvarnošću, ili će to biti tek kičerajska krema za mazanje iluzije kako – *nikad u svojoj povijesti nismo bolje stajali* - što reče Šaćir Filandra. Ubrzo će se vidjeti. Ako narednih mjeseci taj Senat bude šutao o nastavku genocida, organiziranog preseljavanja Bošnjaka, o ekonomskoj kolonizaciji, o izjednačavanju agresora i žrtve, itd, itd. – onda ćemo ustanoviti da smo se još jednom zalud ponadali. Tako je pred jesen 2002. Bošnjački institut osnovao nekakav Klub, sa baška karticama, ali od svega nije bilo nikakve fajde.

Subota, 9. april

Nedavno je otvoren poseban odjel Muzeja *Jad Vašem* gdje su izložene fotografije Jevreja koji su narednih godina postali žrtve holokausta. Ljudi su prikazani u životnom ambijentu, za porodičnim ručkom, na poslu, u svakodnevnici. Ovaj iskorak u pamćenju ide ka intimizaciji nas sa Njima. Razumijevamo da su to bili ljudi koji su imali sretne i mirne živote. Oni više nisu broj, već lik! Na žalost, mi sve manje uspijevamo pamtit i broj sop-

stvenih žrtava. Otud treba pozdraviti svaki proplamsaj pamćenja među nama. Na današnji dan prije deset godina u Sarajevu je od agresorske granate ubijena 17-godišnja Maja Đokić, talentirana pijanistkinja i odbojkašica. Maja bi danas imala 27 godina, a naša bi zemlja imala Maju. Kad se susretnemo sa fotografijom Maje Đokić, sa očima punim dobrote i osmijehom punim života, tek tad razumijevamo da ni jedno naše ubijeno dijete nije tek tragičan broj, već priča, nedopričana. Hvala kolegi Slobodanu Stajiću što je napisao priču o Maji Đokić. Samo takvim autorskim angažmanom naše žrtve neće doživjeti drugu smrt.

Nedjelja, 10. april

Srbijanska javnost ipak nije mogla otprijeti da makar dostojanstveno prešuti smrt pape Vojtile! Poznato je da su srbijanske rtv stranice vijest o smrti Pape donijele tek u agencijskom formatu, tako da je Srbija bila jedina evropska zemlja koja ovom svjetskom događaju nije posvetila prirodnu pažnju. U uvodniku *Večernjih novosti* proćepila je srbijanska mržnja prema papi Vojtiti, koji je optužen za svašta, a između ostalog – da je inicirao raspad SFRJ, da je dao podršku bombardovanju Miloševićeve SRJ, da je propagirao nezavisnost Kosova, te da je uslovio da se sastanak sa patrijarhom Pavlom održi u katoličkom samostanu – u kojem je u *Drugom svetskom ratu nekoliko stotina Srba na najzverskiji način ubijeno*. U kratkom uvodniku izrečena je bujica kleveta protiv pape Vojtile. Nije ovo prvi put da je sav Svijet u krivu, a samo Srbija u pravu.

Ponedjeljak, 11. april

Da li je moguće danas bilo gdje u Evropi, da ne kažemo u Njemačkoj, podići spomenik Adolfu Hitleru? Eto, kod nas je moguće podići spomenik Hitlerovom poslušniku Draži Mihailoviću, i otkriti ga na manifestaciji kojoj će, 23. aprila, na Ozrenu, prema najavama, prisustvovati i prvi čovjek bh. države Borislav Paravac. Spomenik se podiže u čast 54. godišnjice Dražine posjete ozrenskim četnicima, a što je samo početak, jer će u selu Lužnjak biti podignut i *Četnički memorijalni centar*. Prema nezvaničnim informacijama, idućeg 23. aprila će na Ozren biti donesene kosti đenerala Draže, koje će ove godine biti iskopane u Beogradu, na lokaciji koja se zove Lisičiji potok, a nalazi se 400 metara od Belog dvora na Dedinju, a gdje je navodno, po svjedočenju Ljube Lazarevskog, 18. juna 1946. ubijen i pokopan đeneral Draža sa još osmoricom četnika. Na internetu se već mogu pronaći najave *najvećeg sprovoda na Balkanu*, kojem će prethoditi nosanje đeneralovih kosti po *srbiskim zemljama*. Naša antifašistička država bi se trebala obratiti Američkoj ambasadi i snagama SFOR-a i tražiti podršku za zabranu ovih fašističkih manifestacija.

Utorak, 12. april

Nakon lakrdije koju je priredila Gradu Sarajevu, Izborna komisija BiH bi trebala podnijeti kolektivnu ostavku ili biti kolektivno smijenjena! Ali, to se neće dogoditi, jer Izborna komisija ima komitetske ovlasti, pa demokratiju može da reže k'o drva. Poništavanje izbora za GV u općinama Stari i Novi Grad Sarajevo uslijedilo je nakon što je završen proces izbor Gradskog vijeća, a na koji Izborna komisija nije reagirala. Tek nakon pritisaka iz SDP-a, koji su sezali čak do Hrvatske televizije, odakle su Ivan Lovrenović, Enver Kazaz i ostali *kulturni intelektualci* otkrivali kako je Sarajevo *muslimanski grad* - Izborna komisija je kapitulirala, razvlastila novu i vratila staru gradsku vlast. Šteta koja je nanesena Sarajevu autorsko je nedjelo Izborne komisije, koja je u procesu izbora trebala voditi računa šta jeste a šta nije po zakonu. Na kraju, ovo će biti sretna zemlja tek kad SDP-ovskoj nomenklaturi, u koju spada i Izborna komisija, zasmeta Banja Luka kao srpski grad, ili Tomislavgrad kao hrvatski grad.

Srijeda, 13. april

Reis Cerić je amnestirao saradnike UDDBE iz Islamske zajednice, čija su imena navedena u *Zelenoj knjizi* koju je u BiH objavio Ivan Bešlić, ustaški švercer oružjem, robijaš u američkim zatvorima i kriminalac koji je prije godinu-dvije protjeran iz Amerike. Od samog početka upitna je bezrezervna vjera Islamske zajednice u knjigu koju objavljuje jedan ovakav lik. Drugo, upitan je stupanj odgovornosti službenika IZ u vrijeme kad je UDDBA bila legalan državni organ. Dobro je što je reis Cerić amnestijom prekinuo špekulacije ko jeste a ko nije udbaš među hodžama.

Četvrtak, 14. april

Održavaju se svečanosti u čast godišnjice Armije RBiH. I ove godine, kao i prošlih, sve je manje uglednih bh. intelektualaca da svojim prisustvom ojačaju sjećanje i ponos na jedinu bh. vojsku koja je imala antifašističku i multietničku platformu. U toku agresije, kad je falilo cigara i radnih obaveza, mnogi su se intelektualci trpali uz skute Armije. Danas, kad se ova časna Armija satanizira iz plaćeničkih medija, kada se njeni heroji odvođe u Hag, nije više kurentno izigravati patriotu. Nema većeg intelektualnog izazova nego braniti istinu o antifašističkom putu Armije RBiH, rođene baš iz pepela, baš iz ničega, iz nagona za golim opstankom, ali sa punom sviješću da srpska i hrvatska bosanska braća ne mogu snositi krivicu za divljaštvo Tuđmanovog Zagreba i Miloševićevog Beograda. Ova istina, pod udarima medijske okupacije BiH, i zbog kukavičluka naših intelektualaca, tone u prah zaborava. Stoga kao lijepo osvježenje djeluju koncerti koje je organizirao Institut sevdaha Omera Pobraća, pod naslovom *Antifašizam na bedemima BiH 1941-1945. i 1992-1995*. Jer, uistinu, samo mi imamo pravo na kontinuitet antifašističke borbe. I u životu, i u pjesmi.

Petak, 15. april

U Izmiru u Turskoj sastao se Glavni odbor Svjetskog saveza dijas-pore. Sastanak je mogao biti organiziran i u Bangladešu, pa i u Zanzibaru, jer mi nemamo nikakve veze sa Izmirom, a ni Izmir s nama. Zasijedanje dijas-pore u Izmiru čak proizvodi negativan eho, jer se jedno evropsko pitanje konotira sa fosilnim ostacima povijesti. Centralni skupovi dijas-pore treba da se održavaju u Sarajevu, iz više razloga. Glavni je odsustvo sluha bh. vlasti za pitanje dijas-pore. Ovdašnje lezihljebaroške vlasti jedino se mogu kultivirati pritiscima. Stoga dijas-pora treba da čini dio naše političke svakodnevnice. Ova primjedba o zasijedanju u Izmiru ne odnosi se, dakako, na izuzetne aktivnosti bh. dijas-pore u posljednjih godinu-dvije. Tu posebno mislimo na Tužbu BiH protiv SCiG, kao i na inicijativu da se Srebrenici dodijeli specijalni status. U posljednje vrijeme iz dijas-pore stiže više zdravih i operativnih političkih prijedloga nego što ih ima na ovdašnjoj političkoj sceni. Vrijeme je, možda, da lidere biramo u dijas-pori.

Subota, 16. april

Postojanje Republike Srpske jedini je uzrok diverzije koju je političko i vojno rukovodstvo Karadžićevog entiteta priredilo na polaganju zakletve martovske klase Vojske RS na Manjači i u Bileći. Tu nema nikakve individualne odgovornosti, jer je odgovornost u sistemu. Dokle god postoji RS, postojat će i namjera za njenim otcjepljenjem. RS se ne može integrirati u demokratske norme, jer su njeni korijeni četnički. Pogrešno je ove diverzije promatrati samo kroz utreniranost vojnika da se umjesto Bosni i Hercegovini zakunu na vjernost genocidnom entitetu. Jednako je bitno zapitati se – s kojim pravom pravoslavni popovi predvode ceremoniju u entitetu u kojem su svi narodi konstitutivni? Ili, šta na ovoj ceremoniji rade visoki oficiri susjedne države? Samo ukidanje entiteta, i regionalizacija BiH na prirodnim osnovama, može dokinuti ove vrste diverzija koje već hronično destabiliziraju BiH.

Nedjelja, 17. april

I u državnom i u federalnom *Dnevniku* je potrtano kako na komemoraciji u Donjoj Gradini nije prisustvovao niko od bošnjačkih i hrvatskih zvaničnika, čime su, ispada, pokazali nepoštovanje prema žrtvama Jasenovca. Urednici nisu tematizirali očitost da je 60. godišnjica proboja jasenovačkih logoraša zloupotrebljena za veličanje četništva i minimiziranje genocida nad Bošnjacima. Predsjednik Srbije Boris Tadić je govorio da su sve žrtve iste *i u Jasenovcu, i u Srebrenici, i u Sarajevu*. Kakva drskost! Ovo ravnogorično optuživanje Sarajeva za tzv. genocid nad Srbima nikoga nije pogodilo. A da se radilo o gruboj zloupotrebi žrtava Jasenovca dokazuje i činjenica da su organizatori, suprotno naučnoj istini, deset puta uvećali broj stradalih, navodeći da je u Jasenovcu ubijeno 700.000 Srba. Slavko Goldstein,

pozivajući se na jevrejske i američke izvore, tvrdi da se *može govoriti o 80 do 120 tisuća žrtava u jasenovačkom logoru, od kojih je 60 tisuća Srba*. Prisustvo kokardi, šubara i ine četničke ikonografije na ovom skupu uvreda je za nevine srpske žrtve. Ali, to Srbi ne razumiju.

Ponedjeljak, 18. april

U Fudbalskom savezu BiH ostaje sve po starom, uprkos gromoglasnim zahtjevima da se smijene odgovorni za naš debakl protiv Belgije, čime smo se oprostili od realnih mogućnosti za učešće na Svjetskom prvenstvu. Na sjednici FSBiH izrečena je jedna revolucionarna misao, da su – *rezultati naše reprezentacije realni*. Dakle, realno je da gubimo, pa i da budemo lošiji od Luksemburga. Druga je sad priča što imamo golemu dijasporu, pa nas broj naših navijača u inostranstvu ubjeđuje da bi nam i rezultati trebali biti srazmjerni navijačkoj nadmoći. No, ako se već plivanje po dnu proklamira kao naša realnost, onda je posve svejedno ko će voditi reprezentaciju. Upravo zbog toga trebalo je šansu dati drugima, i novima. Personalne promjene bi donijele novu motivaciju, a odatle bi možda zaškriko kvalitet. Ovo rukovodstvo nema razloga da ostane, tim prije što je poraz predstavilo kao dugoročnu realnost. Miriti se sa porazom, jednostavno, nije sportski.

Utorak, 19. april

Kolegica Almasa Hadžić dobila je prvu nagradu na književnom konkursu za kratku priču žena Mediterana! Ako je vjerovati izreci da naš čovjek mora biti deset puta bolji od ostalih da bi mu priznali prosječnost, onda je Almasina priča o masovnim grobnicama i genocidu nad Bošnjacima morala biti stoput bolja od ostalih priča da bi joj međunarodni žiri iz zemalja Mediterana dao prvu nagradu. Imao sam čast da pročitam priču *Da je bar jedna kost*, i mislim da se radi o najpotresnijoj priči u našoj književnosti. Masovne grobnice čine dio naše medijske svakodnevnice, ali dramu koja se tu događa zasad možemo razumjeti samo preko Almasine priče. Genocid nad Bošnjacima će ostati udaljen od pamćenja sve dok ga literatura ne prevede na jezik budućnosti. Tako su to činili Jevreji. Tako trebamo činiti i mi.

Srijeda, 20. april

Naša zemlja je imala čast da joj prvi Predsjednik bude najplodniji autor među državicima s kraja 20. stoljeća. O tome svjedoče *Izabrana djela Alije Izetbegovića* u deset knjiga, koja je recenziralo 18 uglednih autora, među kojima su i svjetski priznata imena Predraga Matvejevića i Esada Durakovića. Naspram ovih akademskih autoriteta, a da ne govorimo tek o svim onim svjetskim ličnostima čiji se stavovi o Izetbegoviću nalaze i u ovim knjigama, kao saharske praške djeluju kojekakvi Senadi Avdići i Bakiri Hadžimerovići koji godinama blate i sataniziraju prvog bh. Predsjednika.

Izetbegović možda jeste imao grešaka, ali ni u jednom treptaju oka nije imao – grešnosti, jer su njegov život i njegova politika bili u srži, i u stvarnosti – ispunjeni humanističkom misijom. No, Izetbegovića danas ne optužuju za greške, već za grešnost, jer mu imputiraju veze sa tzv. islamskim ekstremizmom. Tragično je što se ovakve moralne perverzije odskora čuju i iz vrha stranke koju je osnovao, i od ljudi koje je lično on ustoličio.

Četvrtak, 21. april

Dokle god u općinama Republike Srpske odbijaju da jednu ulicu nazovu imenom *Žrtava genocida u Srebrenici*, teško je govoriti o ma kakvom aspektu *istine i pomirenja*. U Općini Milići su ovaj prijedlog oštro odbili kao da se, maltene, radi o provokaciji. Zločin u Srebrenici je i službeno, putem Haškog tribunala, stekao kvalifikaciju genocida, čime je za sva vremena istina o 11. julu dobila konačan karakter. Odbijanje srpskih vijećnika da stanu uz tu istinu i da se distanciraju od genocida koji je počinjen u ime srpstva – ubjeđuje nas, mimo naše volje, da srpski koljači i političari i dalje igraju u istom timu. Kod Srba će, do daljnjeg, individualna odgovornost imati kolektivni karakter.

Petak, 22. april

Potpredsjednik FBiH Šahbaz Džihanović predložio je ukidanje čelnih funkcija u FBiH, smanjenje broja ministarstava sa 16 na 10, ukidanje trećine zavoda, direkcija i raznih službi kojih je trenutno preko 60, te ovaj prijedlog obrazložio činjenicom da administracija od 20.000 službenika godišnje troši oko 70 odsto nacionalnog dohotka. No, ovih 20.000 službenika makar redovno dolaze na posao i nešto rade, za razliku od 6.000 raznih zastupnika u raznim bh. parlamentima i parlamentarnim komisijama, na čije paušale i naknade godišnje ode oko 60 miliona maraka. Finansijsko spašavanje bh. države bi prvo trebalo početi od ukidanja enormnih plaća parlamentarnim zastupnicima, koji za jedno isjeđavanje mjesečno dignu i po nekoliko hiljada maraka.

Subota, 23. april

U anketi Hayatovog *CD-a* narod se izjašnjavao koga bi nakon Kongresa u maju više volio vidjeti na čelu SDA, Sulejmana Tihića ili Bakira Izetbegovića. Sin osnivača SDA je dobio četiri-pet puta više glasova. Ali, od ovog maštanja nema ništa, jer je znano da Bakir neće u lidere. Jedina svrha ankete je mogla biti da se uslika Tihićeva pozicija u narodu. Ispostavilo se da aktuelni lider SDA nije najbolje rješenje. Alternativu još ne nudi niko. Valjda jer se zna da je Tihić sebi prigrabio Izetbegovićeve apsolutističke ingerencije, pa je uspio skrojiti stranku po svojoj kadrovskoj mjeri. Baš kao i Zlatko Lagumdžija. Ko god bi pokušao da preuzme lidersku poziciju, bio bi unaprijed

osuđen, svakako. Glasačka mašina je pod Tihićevom komandom. U kontekstu liderskog apsolutizma, i nanesenih šteta, bilo bi zanimljivo uspostavljati paralele između Lagumdžijinog SDP-a i Tihićeve SDA. I u jednoj i u drugoj ekipi ima mnogo boljih igrača, ali oni ostaju na klupi, zajedno sa našom svijetlom budućnošću.

Nedjelja, 24. april

Lider SDP-a Zlatko Lagumdžija je na sesiji *Kruga 99* izjavio da *bh. Ustav nije za normalnu zemlju*, pozivajući se na stav Međunarodne komisije za Balkan koja je konstatirala da je *Ustav BiH neprihvatljiv jer ne garantira funkcioniranje jedne normalne zemlje*. Dobro jutro! Zašto je *Krugu 99*, SDP-u i njihovom lideru trebalo deset godina da kažu ono što je odmah bilo jasno, i zašto su svoj intelektualizam sveli na papagajsko ponavljanje direktiva stranih mentora? Zar ne bi bilo korisnije da je tzv. demokratska alternativna kampanju za promjenu Ustava povelu znatno ranije? Ova situacija nas opet uvjerava da to što sebe zove tzv. demokratskom alternativom ne misli svojom glavom, već je konektovano na strane servere koji nam kroje gaće. Problem je što u našim političkim genima živi kolonijalni mentalitet.

Ponedjeljak, 25. april

Sjeća li se neko pjesme *Mirzinog jata* o Čabrijii koji se prozvao Džo? E tako se nekakav Albanac u Sloveniji prozvao tzv. *Međunarodnim institutom IFIMES* pa nam soli pamet, a mi mislimo kako to čitav Svijet daje relevantne procjene o stanju u BiH. Posljednja tzv. analiza ovog tzv. instituta je samo dno elementarnog političkog znanja. Tzv. *Međunarodni institut* tvrdi da vlasti u BiH *nisu legalne i legitimne, jer na protekle parlamentarne i lokalne izbore nije izašlo 50 odsto građana, a obavljena istraživanja su pokazala da ti građani ne podržavaju nacionalne stranke*. Zemljo, otvori se! Izbori su jedini legalan i legitiman demokratski vid formiranja vlasti, a to šta misli neko ko nije izišao na izbore može se mačku o rep okačiti. Tzv. *Međunarodni institut* srlja dalje u glupost pa tvrdi kako *Ešdaun podržava nacionalne stranke*. Ovo isto mjesecima tvrde medijski sateliti SDP-a. Pa šta bi trebao raditi? Negirati demokratsku volju i ustoličiti huntu? Gluposti koje su našu javnost zapljusnule iz ovog tzv. *instituta* zaslužuju temeljitu analizu, jer nam se teror neznanja prodaje pod lažnim logotipom tzv. *Međunarodnog instituta*. ...A da nacionalne stranke jesu pogubne za BiH, tačno je, ali ih treba ukloniti preko Izbornog zakona, a ne kad već demokratskim putem dođu na vlast.

Utorak, 26. april

U haškom procesu protiv generala Rasima Delića odbrana je tražila da se optuženi pusti na slobodu, i da mu se omogući kretanje po FBiH, do

početka suđenja krajem 2007. godine. Tužitelj je osporio ovaj zahtjev rekavši da bi – u slučaju da se Delić ne odazove pozivu bilo teško uhapsiti ga. Za razliku od mnogih s&h optuženika, ni jedan se bošnjački optuženik dosad nije skrivao pred Haškim tribunalom. Sjećamo se da su bez ikakve potrebe u akcijama specijalaca uhapšeni rahmetli general Alagić i Naser Orić, iako bi dobrovoljno otputovali u Hag. General Delić, da je htio izigravati Antu Gotovinu, ne bi sad bio u Hagu, voljan da argumentima dokaže svoju nevinost. Stoga se mišljenje haškog tužitelja može smatrati neozbiljnim i drskim.

Srijeda, 27. april

Od skupa na Vlašiću o reformi policije napravljena je prava politička safunica. Javnost se pumpa žutim informacijama, tipa, kako je Ešdaun provirio kroz vrata, s kim je šetao, kako je liderima 11 stranaka zabranjeno da daju izjave, kako ogromne policijske snage prate svaki korak, itd, itd. Valjda novinari nemaju o čemu izvještavati pa izmišljaju dramu. Niko ne pravi dramu oko spremnosti međunarodne zajednice da u tzv. reforme pakuje u isti sadržaj. Sjećamo se pregovora o primjeni Odluke o konstitutivnosti, nakon čega su proglašene tzv. ustavne promjene, iako su dejtonske brave ostale iste. Na Vlašiću je pomenuta opcija da RS bude zasebna policijska regija, ali niko u toj opciji nije vidio farsu. Reprize obmana, te riječi kao što su *situacija*, *pregovori*, i sl. – u nama su otupile osjećaj za bitnost. Dozlogrdi baklavu jesti tri dana za Bajram, a kamo li već drugu deceniju živjeti u istoj rečenici.

Četvrtak, 28. april

Predsjednik HKD *Napredak* Franjo Topić pridružio se propagandnoj hajci koja nastoji Sarajevo oklevetati kao tzv. bošnjački grad. Topić kaže da je razočaran što je Sarajevo *prividno višenacionalan*, a *zapravo jednonacionalan grad*. E, kad bi u Livnu, Duvnu, Foči ili Banjoj Luci bilo makar te prividnosti, ovo bi bila sretna zemlja! On tvrdi da neko u Sarajevu marginalizira Hrvate i Srbe. Uvaženi Topić bi trebao otići na ekskurziju do Čapljine, proći Mostom *Franje Tuđmana*, pa da se uvjeri u značenje riječi marginalizacija. Tamo Bošnjaka nema ni na papiru. Onaj ko, po Topiću, pravi privid multietničnosti Sarajeva, taj očito zna koliko je bitno da Sarajevo izgleda kao grad svih naroda i građana. To u Stocu ili Višegradu neće ni da znaju. Topić tvrdi da su *na svim ključnim pozicijama ljudi iz jednog naroda*. Bogami, u Zapadnom Mostaru ni jedan Bošnjak nije direktor ni jedne institucije kulture, a kamo li čega jačeg, a u Sarajevu ima i Srba i Hrvata na čelnim pozicijama. Tačno je da je multietničnost imperativ Sarajeva, ali i cijele BiH.

Petak, 29. april

Za mnoge uposlenike počinje mali godišnji odmor, jer je odluka federalnog Ministarstva da su ponedjeljak i utorak neradni dani uzrokovala

da mnogi nakače još tri dana od godišnjeg odmora i sveukupno dobiju devet neradnih dana. Za ogromnu većinu stanovništva naše zemlje koja skapava bez posla i grca u egzistencijalnim problemima Praznik rada će biti podsjećanje kako im demokratija nije donijela ni pravo na rad, ni pravo na socijalnu sigurnost. Bilo bi dobro da nam umjesto janjadi na ražnju i kratkih stolova javni rtv servisi prikažu otpuštene i nezaposlene radnike koji će i ovog Prvog maja na porodičnim trpezama imati tugu i poniženje.

Subota, 30. april

Na sjednici Sabora Islamske zajednice odlučeno je da se do početka ramazana izaberu novi reisu-l-ulema i njegov zamjenik, pošto sadašnjim mandat ističe 19. novembra. Bošnjaci dosad nisu imali elokventnijeg i politički pismenijeg reisa od Dr. Mustafe efendije Cerića, i teško da mu i jedan protukandidat u tome može parirati. No, harizma reisa Cerića nije ekvivalent stanju u Islamskoj zajednici, čiji su potencijali ugušeni u sistemu koji je podređen lideru. Dakle, imamo ličnost koja posjeduje intelektualne i retoričke kvalitete za reisa, ali koja ne uspijeva od Islamske zajednice stvoriti žarište bošnjačke duhovnosti iz kojeg bi se afirmirale i druge liderske pojave. Od istog zakrčenja strategije boluje i bošnjačka politika, gdje se sva pamet svela na Sulejmana Tihića.

Nedjelja, 1. maj

Navikli smo da u našim urbanim centrima petkom i subotom uveče kola Hitne pomoći i Policije svako malo sa upaljenim rotacijama špartaju do arena gdje se zbijaju zijani. Otud je djelovalo nadrealno kad se u po bijela dana zvukovi sirena pomiješaju sa urlikanjima Cece Veličković ili Sinana Sakića. Uhelaćilo se i staro i mlado, slaveći Međunarodni praznik rada. Otkad smo se uglibili u demokratiju i divlji kapitalizam sve manje imamo pameti, a sve više strasti, pa nam se događa i da se Bajrami slave k'o Nove godine, te prva noć, te druga noć, a uz srbijanski folk, kao ilustraciju nacionalne i vjerske nesvijesti. Tako je i ovaj Prvi maj, umjesto u sagledavanju radničke obepravljenosti, protekao u alkoholisanju i zulumčarenju, sebe i drugih. Samo na sarajevskoj Hirurgiji za 24 sata bilo je 90 intervencija. To su bili ranjenici. A mnogo je više bilo otrovanih. Postali smo k'o Rusi - loći dok ne izgubiš svijest. Narod je najmanje kriv što nema pametnija posla.

Ponedjeljak, 2. maj

Ovaj datum označava početak najduže opsade jednog grada u evropskoj historiji, ravno 44 mjeseca, što je duže od opsade Lenjingrada. Umjesto da drugi maj bude obilježavan nizom manifestacija, na kojima bi se govorilo o opsadi Sarajeva, o svim segmentima tih beskonačnih godina, u nas je ovaj datum srozan do zaborava. Doduše, drugi maj se pojavljuje u rubrici *Dogodilo*

se na današnji dan, rame uz rame sa historijski bitnim rođenjem ovce Doli. U kapitalnom djelu generala Nedžada Ajnadžića *Odbrana Sarajeva* čitamo da je u vrijeme opsade poginulo 6.585 boraca, među kojima oko 500 Srba i Hrvata. Sarajevo je, kaže Mr. Ajnadžić, imalo oko 17.000 žrtava, blizu 10.000 civila, i 1.985 djece. Drugi maj je dan kada bi se trebalo prisjećati svih kojih su izgubili živote u opsadi Sarajeva. Krajnje je vrijeme da se naše patriotske vlasti dosjete kako Sarajevo mora ozakoniti *Dan sjećanja* na svoje žrtve.

Utorak, 3. maj

U Africi je 1991. ustanovljen, a od Generalne skupštine UN 1993. ozvaničen, Svjetski dan slobode medija, čija Deklaracija cenzuru smatra grubim kršenjem ljudskih prava. Ova Deklaracija se ne bavi pojavama autocenzure u totalitarnim društvima, ili pojavama strateškog ekonomskog gušenja medija, a slobodno novinarstvo u Sarajevu je žrtva ovih pojava. Uprkos tome, nekakva je američka agencija objavila analizu o stanju medijskih sloboda u BiH, te ustanovila da se mediji i dalje nalaze pod pritiscima nacionalističkih oligarhija. Prvo, u cijeloj BiH izlazi više novina nego u Sarajevu, a drugo, u Sarajevu ne izlazi ni jedan list koji je pod navodnom kontrolom SDA. U Sarajevu se većina medija finansira iz zagrebačko-beogradskih hegemonističkih fondova, ili su pod kontrolom tzv. državnih agencija koje realiziraju nastavak agresije na BiH, te podstiču satanizaciju bh. patriotizma i aboliranje s&h genocidne agresije. Tih nekoliko slobodnih novina u Sarajevu opstaju od sve siromašnijeg tržišta, ili se pak gase, kao što se ugasio *Ljiljan*, i kao što će se ugasiti još neki slobodni listovi. Drukčije kazano: nemamo sponzore, jer smo slobodni, imamo čitaoce, ali čitaoci nemaju para. Čija su ljudska prava ugrožena?

Srijeda, 4. maj

U Holandiji je nizom manifestacija obilježen Dan sjećanja na žrtve Drugog svjetskog rata. U Brčkom su se Bošnjaci prisjećali svojih žrtava, tako što su na gradskim ulicama postavili slike svojih najmilijih, što je veliki iskorak u oslobađanju ovog grada od četničke okupacije. Možda dođe vrijeme kada će se sjećanje na žrtve četničkih pokolja u Brčkom obilježavati pod pokroviteljstvom Vlade Distrikta. Tzv. demokratska javnost u BiH se nije bavila žrtvama, pogotovo ne bošnjačkim, jer to nije multikulturalno, i nije u duhu *istine i pomirenja*, već je obilježavala 25. godišnjicu smrti Josipa Broza Tita, a vijesti su počinjale rečenicom: *Prije 25 godina prestalo je da kuca srce...* Tito je uistinu zaslužan za međunarodno priznanje BiH, jer da nije na njegovo insistiranje bilo ZAVNOBiH-a, ne bi bilo ni Republike BiH, niti bi postojale pozicije da BiH reafirmira svoju državnost. No, slaviti Tita kao antifašistu, a ne osvrnuti se na živi fašizam u BiH, i na njegove žrtve, u najmanju ruku je kontradiktorno. Antifašizam je širi od jugonostalgije.

Četvrtak, 5. maj

Najmanje 18.000 osoba iz više od 50 zemalja sudjelovalo je na *Maršu preživjelih* na mjestu bivšeg logora *Aušvic*, u kojem je ubijeno preko milion ljudi. Otprilike u ovoliko zemalja raseljeni su i preživjeli iz srebreničkog genocidnog geta. Vlade koje su *velikodušno* Srebreničanima dijelile useljeničke vize mogle su računati da zaborav najveće evropske sramote ovisi od stepena raseljenosti svjedoka genocida. Srebrenica danas skapava u neimaštini, kao ekonomska i socijalna pustahija, a život pamćenja ne može trajati od 11. jula do 11. jula svake godine. Srebrenica mora živjeti punim plućima, da bi pamtila, i stoga su posve utemeljene inicijative za dodjeljivanje posebnog statusa ovom gradu. Tek tada možemo očekivati da će se preživjeli svjedoci genocida u Srebrenici okupljati 11. jula, kao što to 60 godina poslije čine preživjeli zatočenci *Aušvica*.

Petak, 6. maj

Hrvatska politika u BiH je posljednjih godina bila najagresivnija i najkonstruktivnija u pogledu redefinicije Dejtona. Na žalost, mi smo jedva dočekali da se Ante Jelavić procesuiru zbog projekta tzv. samouprave, iako se taj projekat zasnivao na prijedlogu da se ili ustanovi treći entitet, ili da se ukinu entiteti. Šteta što se nismo nakačili na ovu drugu soluciju, i tako udružili bošnjačku i hrvatsku politiku na istom cilju. Od tri hrvatske stranke, HSP, HSS i NHI, stiže *Zajednička izjava* o načelima ustavne reforme, u čijem se uvodu tvrdi da se *sadašnje stanje u BiH pogoršava, te da je Ustav BiH nametnut u Dejtonu, kao nepravičan, nefunkcionalan, ekonomski, politički i sigurnosno neodrživ*. Ovdje bi nas najprije trebala interesirati postavka da je Ustav – nametnut, te da nije izraz demokratske volje bh. građana. Demokratska volja je iskazana na Referendumu čije je rezultate priznao cijeli svijet, a koji su derogirani priznavanjem rezultata genocidne agresije.

Subota, 7. maj

Nepismena starica Jovanka Karadžić, iz neke crnogorske zabiti, sahranjena je uz počasti koje se priređuju kraljevima i svecima, jer joj je opijelo održano unutar Crkve svetog Pavla u Nikšiću. Kako i priliči ukopu svetih ličnosti, opijelo je održao lično mitropolit crnogorsko-primorski, Amfilohije, koji je istakao da je pokojna Jovanka *svoj život dala za vjeru u Hrista i otadžbinu*. Nije išlo da se ovakva izuzetna ličnost ukopava u crnogorskoj pustari u kojoj je provela svoj nepismeni i ni po čemu istaknuti život, pa se odlučilo da joj vječno počivalište bude na gradskom groblju u Nikšiću. ...Da narod može obilaziti grob i tute molitve predavati. Zasluga Jovankina je što je mati Radovana Karadžića, a njegova je zasluga opet što je skrivio smrt desetine hiljada ljudi i protjerivanje milion ljudi. Eto, na ovom dunjaluku ima zemalja i naroda gdje se ovaka zla smatraju svetim. Ako je

Radovanova mati, ni kriva, ni dužna, ni pismena, ni bitna, dobila svetačke ingerencije, šta bi se tek dogodilo kad bi Crnogorci ukopavali Radovana?!

Nedjelja, 8. maj

U Njemačkoj se prvo trebao obilježiti Dan oslobođenja, a pošto se ta formulacija nije dopala konzervativcima, jer implicira poraz, odlučeno je da se 60. godišnjica sloma nacizma obilježi kao Dan demokratije. Veličanstvena manifestacija počela je bogoslužjenjem za žrtve nacizma. Svi njemački, ali i naši tv kanali prenosili su zajedničku molitvu kršćanskih sveštenika. Bogoslužjenje se nije odnosilo i na muslimanske žrtve nacizma, kojih je bilo na hiljade, ne samo u Evropi, već i u zemljama sjeverne Afrike koje su okupirali nacisti. Genocid u Libiji mjeri se desetinama hiljada ubijenih. Njemačka proslava bi bila tačnija, i iskrenija, da se na ovom bogoslužjenju našao i islamski sveštenik. Bio bi to doprinos istini, dijalogu i razumijevanju. Ovako ostaje gorak osjećaj da Njemačka još nije razumjela bit antifašizma. Jer, antifašizam je smislen samo ako je političko otjelotvorenje Svetih knjiga, u kojima je Čovjek – Brat.

Ponedjeljak, 9. maj

Na Svjetski dan pobjede nad fašizmom američka administracija je svojim najvišim ordenom koji se dodjeljuje strancima zvanično odlikovala jednog od najvećih evropskih fašista i zločinaca, Hitlerovog slugu i četničkog vođu Dražu Mihailovića. Amerika je mogla izbjeći zahtjev početničene Srbije da se odlikovanje Harija Trumana dodijeli nakon 60 godina. Napose, zbog dobrih odnosa sa Titovom Jugoslavijom ovaj je orden decenijama bio zamrznut. Šta se promijenilo u Americi, ili na Balkanu, pa da Amerika ima interes da po cijenu blaćenja svog antifašističkog kredibiliteta odlikuje jednog zlikovca? U reakcijama na ovaj skandal zaboravljamo da se prethodnih godina dokumentovane prisne veze američkih snaga u SFOR-u sa Četničkim ravnogorskim pokretom. Više nema nikakve dileme da Amerika ideološki sponzorira četnike. Ostaje jedino pitanje – zašto?

Utorak, 10. maj

Kako se moglo dogoditi da Dragomir Andan, osoba mračne ratne prošlosti, o čemu svjedoče mnoge njegove žrtve (npr. Marija Verale), postane direktor Policije RS? Da li je trebalo da ovaj zlolik izmisli kako u BiH postoji ćelija Al-Kaide, odgovorna za teroristički napad na vozove u Španiji, te da tzv. bijela Al-Kaida iz BiH prijete Evropi, pa da se zainteresiramo za moralni kredibilitet direktora Policije RS? Stranci koji su progurali Andana na čelo Policije RS znali su zašto to čine. Njima nije trebao moralno neokaljan lik, već neko ko će koristiti funkciju za izmišljanje tzv. islamskog terorizma, za sataniziranje Bošnjaka, a sve s ciljem pretvaranja agresije u građanski rat. Nakon

ovih kriminalnih izmišljotina o kojima ni španska policija ne zna ništa, a koje su ugrozile bezbjednost BiH i nanijele veliku štetu našoj zemlji, jedino bi bilo ispravno da Visoki predstavnik momentalno smijeni Dragomira Andana. To se neće dogoditi, jer Andan ima međunarodnu misiju izmišljanja tzv. islamskog terorizma.

Srijeda, 11. maj

Obilježena je 13. godišnjica genocida nad Bošnjacima Bratunca. Istog dana su iz masovne grobnice u bratunačkom naselju Suha izvađena prva tijela. Poštenu Srbin koji je prijavio postojanje grobnice, svjedočio je da se u njoj nalazi i tijelo petogodišnjeg dječaka. Prema njegovim riječima, ovaj dječak je jedini preživio kolektivno strijeljanje i ostao je preplašen sjediti na rubu grobnice. Onda su mu prišla petorica četnika i ubili ga rafalima iz neposredne blizine. Ovo je jedna od 7.000 priča o bratunačkim žrtvama. Takvih priča je u Prijedoru 5.000, u Brčkom, Foči, Višegradu... na hiljade, ali sve te priče medijski i politički ostaju u sjeni genocida u Srebrenici. Dakako, Srebrenicu treba pamtili još ubjedljivije, ali ne treba zaboravljati ni sve druge naše Srebrenice. Ponekad se čini da je međunarodna zajednica naumila da sve naše žrtve, i patnje, svede na Srebrenicu, a da Bratunce, Prijedore, *Luke* i *Manjače* utuši u laž o žrtvama *građanskog rata*. Naše žrtve svud su iste.

Četvrtak, 12. maj

SNSD Milorada Dodika, inače Lagumdžijinog partnera i *lidera budućnosti* koji je kao premijer RS kreirao genocidni projekat *Ostanak*, i čija je glavna izjava da *bez RS nema ni BiH* – prikupio je u akciji pod nazivom *Vojsko, voljno!* 55.000 potpisa za ukidanje regrutnog sastava i vojne obuke. Potpisi će biti dostavljeni Parlamentu BiH sa zahtjevom da se u BiH ukinu vojske. Ova akcija ukazuje da Dodik i dalje ostaje velikosrpski igrač u kostimu socijaldemokratije. Jer, dokle god u Srbiji i Hrvatskoj postoje regularne vojske, dotle bi ukidanje vojski u BiH vodilo isključivo ugrožavanju sigurnosti bošnjačkog naroda, a time i destabilizaciji BiH. Fascinantna je broj od 55.000 Srba koji se složno zalažu za demilitarizaciju Bošnjaka. A što li?

Petak, 13. maj

U Mostaru je počeo dvodnevni skup na kojem će predstavnici 40 redakcija, te srpsko, hrvatsko i bh. udruženje novinara, raspravljati o poboljšanju kvaliteta novinarstva i upotrebi jezika u medijima. Nacionalni predznaci novinarskih udruga suprotstavljeni su multietničkim imperativima bh. demokratije, a time i novinarskoj etici. Kako, primjerice, Udruga hrvatskih novinara može sudjelovati u profiliranju profesionalizma, ako a priori kreće sa mononacionalnih, a time i segregacijskih pozicija? Njihova nacionalna tekstualnost isključuje objektivnost. Isto vrijedi i za srpske novinare,

koji su svoj profesionalizam okovali u lance Karadžićeve genocidne ostavštine. To je suština koja se, dakako, neće vidjeti pod silnom šminikom tzv. demokratije. Možda sve to i nije bitno. Bitne su dnevnice, honorari i procenti na tržištu demokratije.

Subota, 14. maj

U Sarajevu je održana prva ulična trka sportskih automobila, pod pokroviteljstvom Kantona Sarajevo. Organizatori su saopćili da će se u ovoj sezoni održati još pet ovakvih utrka, te da je krajnji cilj – *da se ulični noćni trkači sklone sa ulica i uključe na ovakve manifestacije*. Obrazloženje je plemenito, ali naivno. To je isto kao kad bi neko otvorio novu sportsku dvoranu i rekao – e ovo smo napravili kako bi narkomani umjesto heroina uzeli loptu. Ulični noćni trkači, u svim našim gradovima, autorsko su djelo policije koja nema volje, ni hrabrosti, da štiti red i mir. Policija je isključivi krivac što tatini sinovi i u po dana divljaju po našim glavnim ulicama. Svako zna da bi se odlučnom akcijom, dugotrajnim oduzimanjem vozačkih dozvola i krivičnim gonjenjem, ova pojava za kratko vrijeme iskorijenila. Ulične trkače, uz to, ne zanimaju takmičarske piste, jer tu nema kriminalnog adrenalina. Njima, i nama, jedino može pomoći Policija.

Nedjelja, 15. maj

Svakakvo se fašizma sabralo u jednom danu. Na Ravnoj su gori četnici proslavljali odluku Amerike da skine embargo sa odlikovanja Draži Mihailoviću. Da su građani Amerike mogli vidjeti na CNN-u onu pijanu i bradatu rulju, koja vitla noževima, k'o gusari, vjerovatno bi se postidjeli poistovjećivanja svojih poginulih antifašista sa ovim nakazama. U Blajburgu, opet, jedan je razumni komemorativni povod iskorišten za uzvikivanje ustaških parola, čime su hiljade nevinih žrtava obilježene zločinačkom krivnjom. Na karadžićevskoj TV Bijeljina su trajale optuživanja za izmišljeni zločin na Brčanskoj malti u Tuzli, 15. maja 1992. godine. Naravno, niko od sudionika nije rekao da Vojska RS svoj rođendan slavi 12. maja, kada je 1992. ozvaničen ratni cilj osvajanja Tuzle i uspostave koridora sa tzv. srpskim zemljama. A to što je okupatorska vojska poražena u nakani da osvoji Tuzlu, nije zločin, već legitimno pravo na odbranu. Vječiti problem antifašista je u uvjerenju da se istina podrazumijeva.

Ponedjeljak, 16. maj

Sabor Islamske zajednice u Sloveniji jednoglasno je prihvatio i potvrdio Odluku Sabora IZ BiH o razrješenju s dužnosti slovenskog muftije Osmana Đogića. Iako je Đogićev mandat svakako isticao 21. maja, on je ipak razriješen dužnosti, što upućuje da se radi o sankcioniranju ponašanja koje nije odgovaralo centrali u Sarajevu. Naime, poznato je da se Đogić zalagao za izvjesnu

autonomiju IZ u Sloveniji, u smislu da tamošnji muslimani sami biraju svoga muftiju. Nije sporna namjera IZ BiH da drži do reda u svojoj organizaciji, ali upada u oči selektivnost ovog stava u odnosu na republike bivše Jugoslavije. Zašto bi nam muslimani u Sloveniji bili bliži od muslimana u Makedoniji, ili u Srbiji? Ili treba nastojati da Islamska zajednica u BiH bude centrala za sve muslimane bivše Jugoslavije, ili Balkana, ili se treba ograničiti samo na teritorije gdje žive Bošnjaci.

Utorak, 17. maj

Kada sam 13. IV 2004. objavio tekst pod naslovom *U oktobru 2005. godine Srbija će anektirati RS?!*, na mene se digla kuka i motika, te da širim paranoju, te da homogeniziram Bošnjake izmišljajući otcjepljenje RS, itd. Još prije dvije godine mogli su se pronaći velikosrpski planovi o zamjeni RS za suverenitet *svakako izgubljenog* Kosova. Tada se još moglo pročitati da ovu operaciju podržavaju Kisindžer, Holbruk i drugi američki šnajderi. Umjesto pravovremene reakcije, bh. politika je zurila u prazno. Sulejman Tihić je nedavno na skupu SDA u Njemačkoj izjavio: *Priče koje do vas stižu, a po kojima se povezuje Kosovo sa BiH, u potpunosti su neistinite*. Konačno, 15.000 četnika je na *događanju naroda* u Banjoj Luci potvrdilo je da se sprema – nešto. To nešto već su obznanili američki velikosrbi, a nedavno i četnici na Ravnoj gori. Eh, sad je pitanje hoćemo li vjerovati Tihiću, koji nas uspa vljuje, ili stotinama tekstova u srbijanskim medijima gdje se obrazlaže teza o zakonomjernosti *prava na otcjepljenje* Kosova i RS?!

Srijeda, 18. maj

U Mostaru je održana dvodnevna konferencija o sigurnosti hrane, na kojoj su predstavljeni najnoviji propisi EU o obavezama proizvođača hrane. Kompanije čiji proizvodi ne budu zadovoljavali propise EU neće moći izvoziti hranu, već će je prodavati, zar ne, na domaćem tržištu koje nije podložno evropskim standardima. Ispada da domaći proizvođači mogu rahat trovati bh. građane, upotrebljavati hemikalije i konzervanse koji su u Evropi strogo zabranjeni, jer se standardizacija ove oblasti tiče samo izvoza u Evropu. Otud se konferencija u Mostaru doima kao maskenbal licemjerja, jer se tobože govorilo o sigurnosti hrane, ali samo one hrane koja bi mogla obataliti evropske trbuhe, a s naših šta bude. Izgleda da nikome nije u interesu da zaštiti zdravlje bh. građana, jer raznim proizvođačkim lobijima odgovara kaos u standardima proizvodnje, pošto obezbjeđenje sigurnosti hrane poskupljuje proizvod. Možda ne bi bilo loše da Udruženje potrošača napravi jednu konferenciju koja bi se bavila domaćim stomakom i njegovom ugroženošću od sva-kovrsnih domaćih otrova, bukvalnih i metaforičkih.

Četvrtak, 19. maj

Novine su jednako pune reakcija na odluku Ustavnog suda FBiH da se u borački zakon uvede oko 2.000 pripadnika tzv. *Narodne odbrane AP Zapadna Bosna*. Zbog toga će boračke porodice dobivati manje para, jer će od sredstava koja su im pripadala praktično izdržavati autonomaše. Ovaj momenat nije nigdje naveden kao primarni razlog za buru reakcija, već se sve pokušava tumačiti kroz patriotske razloge, zbog priznavanja prava onima koji su – vršili agresiju na BiH. Svima je jasno da ovaj slučaj nema baš tačnu logičku nit. Abdićevi autonomaši nisu izvršili agresiju na BiH, ali jesu pomagali srbijansko-hrvatsku genocidnu agresiju. Jednako tako, bh. Srbi i hb. Hrvati ne mogu biti agresori na vlastitu zemlju, ali mogu biti, i jesu, pomagači agresora iz Karađordeva. Ako su boračka prava priznata za borce tadašnjih s&h vojnih hunti, nejasno je zašto ista prava ne bi sljedovala autonomaše?! Tako je to po dejtonskoj logici, a po onoj moralnoj, i patriotskoj, odveć je sve naizvrat okrenuto. Poráženima treba dati šansu, tim prije što su mnogi od njih naivno uvučeni u Abdićevu izdaju.

Petak, 20. maj

Prema pisanju *The Guardian*a - *BiH je jedina zemlja na Balkanu kojoj nije dato zeleno svjetlo na putu ka pristupu u EU*, a razlog je što su Karadžić i Mladić i dalje na slobodi. Kakve veze ima preko 50 odsto bh. građana, koji žive na 51 odsto bh. teritorije, s tim što ovi zločinci nisu uhapšeni, i zašto da ova većina u BiH trpi štetu zbog toga što je Radovan Karadžić ako ne de jure, a onda fe facto i dalje lider SDS-a i predsjednik Republike Srpske?! Zašto bošnjački i hrvatski političari konačno ne upute oštru reakciju Evropskoj uniji i objasne da je većina građana BiH žrtva SDS-ovog separatističkog kontinuiteta i bezvoljnosti američkih snaga da se uhapse Karadžić i Mladić, te da se put BiH prema EU ne može blokirati tim jeftinim i prozirnim optužbama? Većina bh. građana želi u EU, želi da se uhapse zločinci, i u čemu je onda problem? U nama – nije.

Subota, 21. maj

Kada se nakon utakmica u Ligi evropskih šampiona pogledaju mečevi naših klubova, ta igra liči na gramofonsku ploču od 45 obrtaja koja se vrti na 33 obrtaja. E na to je ličio nastup hrvatske grupe *Feminem* koja je predstavljala našu zemlju na *Eurosongu*! Sterilna pjesma, kopija kopije, tandrkanje bez duše i smisla, to svjedočanstvo palanačkog mentaliteta kulturne provincije - utušilo se u obilju izuzetnih muzičkih ostvarenja. Ovogodišnji *Eurosong* bit će upamćen po dosad najsnažnijem prisustvu folklornog izraza, u muzici, u kostimu, u nastupu. Postalo je moderno – ne stiditi se sebe, ne pjevati na engleskom, bježati od stereotipa. *Feminem* nije bio ni demode, jer je i demode nešto, a ovo – ništa - nije imalo boje, mirisa, ukusa. Bila je to nekakva groteskna kreatura koja se može smatrati fenomenom jer je, eto,

ipak neko glasao za to ništa. Šta je pouka iz ovog poraza? Prezir svojih posebnosti se, jednostavno, ne isplati.

Nedjelja, 22. maj

Nesto se čudno događa sa *Krugom 99!* U posljednjih mjesec dana na ovim se sesijama ispoljavaju stavovi za koje je *Krug 99* do prije godinu-dvije tvrdio da su fašistički. Jedan od uvodničara nedavno je rekao u kamere da – *agresija na BiH traje*. Na posljednjoj sesiji je SDP-ovac Alija Behmen nazvao Dragomira Andana teroristom zbog izmišljotine da su u BiH trenirani teroristi Al-Kaide. A kakva je razlika između Andanovih izmišljotina, i izmišljotina kvislinških magazina *60 minuta* i *Slobodna Bosna?* I on i oni izmišljaju tzv. islamske teroriste. Ali, *Krug 99* štiti ove Andanove plaćenike u Sarajevu! Potom, čulo se da su mudžahedini u BiH smišljeno uvezeni iz Srbije i Hrvatske. Dobro jutro! Mi koji to pišemo godinama oklevetani smo kao fašisti, ali *Krug 99* koji to govori tek danas - hronično je antifašistički. Ironiju na stranu – vrijedi pozdraviti svako ozdravljenje. Dolazak Hidajeta Repovca na čelo *Kruga 99* očito je ovu organizaciju izvukao iz moralnog i patriotskog gliba. Ipak je Repovac sudjelovao u kampanji za demontažu montiranog procesa *Pogorelica*, u vrijeme kada je *Krug 99* ćutao o avetima Lagumdžijine policijske države koja je bila sva zasnovana na izmišljanju tzv. islamskog terorizma. Eto, dočekali smo da prof. Behmen takovrsne pojave nazove – terorističkim.

Ponedjeljak, 23. maj

Osnovni sud u Banjoj Luci donio je odluku da su vlasti RS dužne isplatiti naknadu od 231.336 KM vlasnicima 11 autobusa zapaljenih 7. maja 2001. prilikom pokušaja polaganja kamena temeljca za obnovu Ferhadije. Iz ove presude proizilazi da je Republika Srpska odgovorna za organizaciju fašističkih divljanja, a time i za ubistvo Murata Badića. Advokat Faruk Balijagić nije tužio pojedince koji su palili autobuse i kamenovali ljude, već institucije RS koje su svojim nečinjenjem dozvolile nasilje. Utvrđeno je da je nasilje dogovoreno još 27. aprila, te da su MUP RS i politički zvaničnici RS time učestvovali u planiranju događaja od 7. maja. Dobijen je pravosudni dokaz da vlasti RS nastavljaju Karadžićevu genocidnu i terorističku politiku. Indikativna je hajka koju su ravnogorski mediji u Sarajevu u toku trajanja ovog procesa vodili protiv Balijagića, a u šta se uključila i Advokatska komora. Očito je da su svi oni prije nas razumjeli političku težinu ovog procesa. Jer nakon ove presude više niko ne može reći da Republika Srpska nije aktivna genocidna i teroristička tvorevina.

Utorak, 24. maj

Utakmicu u Bijeljini između juniorskih reprezentacija BiH i SCiG trebalo je prekinuti istog časa nakon što je na tribinama izvešen transparent:

Nož, žica, Srebrenica! Fudbalski savez BiH bi konačno morao donijeti odluku da se prekidaju sve utakmice na kojima se pojave fašistički simboli. A u Bijeljini ih je bilo u morbidnom izobilju. Drugo, Policija RS je imala mnoštvo povoda da reagira, po osnovu širenja rasne, nacionalne i vjerske mržnje, te da štiti Ustav BiH. Paljenje državne zastave ili zastave Islamske zajednice, kršenje su ustavnog poretka. Odgovornost stoga snosi i Policija RS. Odgovornost je i na Bijeljinskoj tv, koja zahvaljujući Regulatornoj agenciji za komunikacije, posljednjih mjeseci postaje medijski rasadnik četničkog fašizma. Najmanje su krivi tzv. navijači. Njima je dejtonski sistem omogućio da afirmiraju četništvo, na ulicama, utakmicama, medijima. Baška je sad pitanje – kome to odgovara?

Srijeda, 25. maj

U Tuzli je obilježena deseta godišnjica zločina na Kapiji, koja je bila povod da se nešto glasnije progovori o činjenici da ni do danas nisu pronađeni i kažnjeni vinovnici ubistva 71 građanina. Grad je mislio da će to pravosuđe samo po sebi uraditi, ali se ispostavlja da pravdu moraju tražiti oštećeni. Nadati se da nakon ove komemoracije neće utihniti odlučnost da se dokazi o zločinu dostave relevantnim sudskim organima i da se konačno pronađu i kazne krivci za najveći zločin u povijesti Tuzle. Čula su se zanimljiva razmišljanja... Jevreji su, kažu, svoje krvnike gonili do Južne Amerike. Mi ne znamo ni ko je kriv za Kapiju. A pošto se u ravnogorskom mozgu zločini smatraju vrlinom, taj neko ko je skrivio Kapiju sigurno je u Karadžićevom entitetu slavljen kao heroj. On ima ime i prezime. Oni ga znaju. I mi ga možemo znati, ako se potrudimo.

Četvrtak, 26. maj

Sulejman Tihić je na Četvrti kongres SDA izišao sa parolom: *Želimo se distancirati od nacionalističkih stranaka*. Slijedom logike ispada da je SDA trenutno nacionalistička stranka, koja nije distancirana od istih takvih stranaka. Tihić je sam SDA poistovjetio sa SDS-om i HDZ-om. Potom je govorio da *SDA treba krenuti ka bosanskom i evropskom putu*. Sve ovo su grdne klevete na račun SDA, koje su tim nevjerovatnije što dolaze od lidera SDA. Lider SDA bi morao znati da se ova stranka ni po čemu ne može ravnati sa SDS-om i HDZ-om, jer je i u vrijeme teških iskušenja SDA ipak baštinila toleranciju, odnosno, bosanski i evropski put. Valjda je Tihiću, kao i svakom totalitarnom lideru, stalo da historija počne od njega, a kako bi počela – sve ono prije treba proglasiti nazadnim. Šteta.

Petak, 27. maj

Šampioni smo makar u nečemu: u frustracijama! Prema studiji Društva *Paul Lakersfeld* u BiH se više od 70 odsto građana smatra frustriran-

im, za razliku od SCiG i Hrvatske gdje je tek trećina građana spremna priznati svoje frustracije političkim stanjem. U BiH bi se čak 80 odsto građana željelo vratiti u komunističko vrijeme. Eto šanse za SDP! Naši bi građani rađe vidjeli nedemokratske alternative – jednopartijski sistem, jednog vođu, vladavinu vojske i sl. – nego dejtonsku demokratiju. Teško je zamisliti građanina kapitalističke Evrope koji bi se poželio vratiti u feudalizam. Eto, mi bismo s konja na magarca. Ali nismo mi krivi što smo uzjahali trojanskog konja.

Subota, 28. maj

Napredak je objavio inicijativu da se u Sarajevu podigne spomenik preminulom papi Vojtiti. Odlično! Šteta što se ove ideje nije dosjetila neka bošnjačka institucija. No, bošnjačka, ali i srpska podrška *Napretkovo*j ideji svakako može doprinijeti da podizanje spomenika papi Vojtiti u Sarajevu bude svjedočanstvo o civilizacijskom jedinstvu naših različitosti. Pošto je papa Vojtita učinio mnogo za mir u BiH, svi bi bh. narodi trebali osjećati jednaku zahvalnost. Ne bi bilo dobro da podizanje spomenika papi Vojtiti nosi hrvatski i katolički predznak, kao u samoj inicijativi, niti da taj spomenik bude postavljen u dvorištu neke katoličke crkve, kao što ima slučajeva u BiH. Papin doprinos miru i razumijevanju u BiH je baština svih nas, i otud bi spomenički život pape Vojtite trebao nositi svjetovne, građanske i multietničke karakteristike.

Nedjelja, 29. maj

Na italijanskom tv kanalu *La 7* emitirana je emisija posvećena desetoj godišnjici završetka rata u BiH, u kojoj su prikazani snimci zločina na Kapiji i u Srebrenici. Sagovornici su bili ugledni italijanski pisci, historičari i novinari, a govorili su i Selim Bešlagić, bivši načelnik Tuzle, i Irfanka Pašalić, psihijatrica iz Srebrenice, ovogodišnji dobitnik Nagrade koja nosi ime Aleksandra Langerera, velikog prijatelja Bosne, koji je izvršio samoubistvo nedugo nakon masakra na Kapiji. Kvalitetno su tematizirani aspekti evropske odgovornosti za agresiju na BiH, a psihijatrica Pašalić je hrabro govorila o nedavnom fašističkom skupu na Ravnoj gori, pod pokroviteljstvom Vlade Srbije, rekavši da *ikonografija sa izvučenim noževima i kamama budi aveti prošlosti i unosi nemir u dušama ljudi koji su doživjeli najveće strahote*. Ova gledana emisija koju vodi popularni novinar Gad Lerner bitan je doprinos u sputavanju antibosanske kampanje koju su posljednjih mjeseci hajcali neki italijanski mediji.

Ponedjeljak, 30. maj

U Podgorici je promocijom knjige *Kobna sloboda* Šekija Radončića obilježena 13. godišnjica od deportacije 143 državljanina BiH koje su crnogorske vlasti predale vojnoj hunti Radovana Karadžića. Pretpostavlja se

da su četnici ubili ove bh. državljane, a dosad je pronađeno osam posmrtnih ostataka. Radončićev rad na prikupljanju dokaza o zločinu rezultirao je knjigom, a prikupljeni dokumenti su bili osnova za pokretanje tužbi protiv crnogorskih vlasti od strane nekoliko porodica nastradalih, koje traže milionske odštete. Ovo je konkretan primjer koliko jedan autorski rad može doprinijeti istini o genocidnoj agresiji. Takvih primjera u našoj stvarnosti ima još, ali ne i dovoljno. Vrijedi istaći rad Smaila Čekića. Zrele nacije bi ovakve autore plaćale suhim zlatom, jer njihov rad temelji nacionalnu istinu. Kod nas su, pak, autori poput Radončića ili Čekića na margini političkog i medijskog interesovanja. Ko im je kriv kad nisu pjevači turbo-folka!

Utorak, 31. maj

Teška saobraćajna nesreća sa smrtnim posljedicama dogodila se na Husinu kod Tuzle. Pasat u kojem se vozilo pet ljudi i pas zabio se u kamion, a u autu su poslije pronađene prazne pивske boce. Ništa neobično. Saobraćajni haos generira policija, koja zbog malih plata pravi biznis sa kaznama, i to na pozicijama gdje teško može doći do nesreća. Tamo gdje se divlja, gdje se kroz centar grada motori voze ludom brzinom, i gdje se gine - policije nema. Demokracija je probila granice pravila i pretvorila se u anarhiju. U skladu sa zakonskom destrukcijom preoblikovana je humanistička svijest našeg čovjeka. Sjećamo se kada je prije nekoliko godina u Sarajevu na pijaci kod *Sirana* došlo do pucnjave u kojoj je zalutalim metkom ranjena jedna Sarajka. Ranjenoj ženi niko nije htio pružiti pomoć, ležala je u lokvi krvi i zapomagala... Novine su objavile priču o ženi koja je bila ranjena u ratu, kada su svi pritrčali da joj pomognu, i koja je, evo, ranjena u miru, kad joj niko nije smio prići, kao da je ona sama dio mafijaškog obračuna. E, tako je na Husinu kolona automobila zaobilazila smrskani pasat, a da se niko nije htio zaustaviti i pružiti prvu pomoć stradalim. Nešto nam je grdno popucalo u glavi.

Srijeda, 1. juni

Potpuno je nejasno kako su neki pametni ljudi uvučeni u egzibicionizam Narodne stranke Radom za boljitak čija je tzv. alternativna vlada organizirala potpisivanje peticije za odlazak Ureda visokog predstavnika iz BiH. Nevjerovatno zvuče riječi mudrog Dragoljuba Stojanova koji je rekao da je *sazrelo vrijeme da se građani BiH oslone na vlastite snage i pokušaju odvojiti od protektora*. Uistinu, teško je igdje vidjeti to *sazrelo vrijeme*, jer kako teku dejtonske godine vrijeme nam je sve truhlije i beznadežnije. Povlačenje Visokog predstavnika bi širom otvorilo vrata rasturanju Bosne, čiji ni jedan političar ne bi imao komunikaciju prema Zapadu kakvu ima ma koji Visoki predstavnik. Ocjena Stojanova da je *Volfgang Petrič bio bolji i korisniji za našu zemlju* otkriva da se ne radi o obračunu sa OHR-om, već sa Pedijem Ešdaunom. Osim toga, Petrič je sproveo lažne tzv. ustavne promjene,

upropastio Odluku o konstitutivnosti, stvorio etnonacionalni Izborni zakon, te nametnuo genocidnu odluku o prekrajanju općinskih granica Maglaja i Zavidovića kako bi Žepče silom postalo grad sa hrvatskom većinom. Da je ova inicijativa pokrenuta i sprovedena na Palama, mogli bismo je razumjeti, ali u Sarajevu njoj nije mjesto. Do daljnjeg.

Četvrtak, 2. juni

Pljušte reakcije na odbijanje Narodne skupštine RS da prihvati reformu policije. Prijetnja evropskih diplomata da će BiH platiti cijenu zbog nastavka srpske separatističke politike najbolja su nagrada Karadžićevim duplikatima u RS. Oni svih ovih godina zapravo i dokazuju da je BiH nemoguća, da je njena *prisilna* državnost uzrok svih nevolja. Kada im se kaže da BiH plaća cijenu zbog njih, da je BiH na repu stabilizacije i pridruživanja EU – oni to razumiju kao poen u svojim separatističkim nastojanjima. Najavljene smjene i sankcije tu neće ništa promijeniti. Jedini izlaz je – ukidanje entiteta. Jer, entiteti su maternica dejtonskog pobačaja.

Petak, 3. juni

U Zvorniku se održava tradicionalna manifestacija *Kaimijini dani*, koja još od prije rata baštini vjersko i svjetovno sjećanje na pjesnika i mistika Hasana Kaimiju. Pored vjerskog dijela, i ove je godine priređen čitav niz kulturnih programa, kao što su obilazak škola, otvaranje izložbi, književne večeri... Ovo je prva bh. kulturna manifestacija u mjestu povratka. Među učesnicima su i autori koji nisu Bošnjaci. Time je Islamska zajednica, kao organizator, na najbolji način pokazala da baština Hasana Kaimije pripada svim bh. narodima, te da se ne treba čitati isključivo bošnjačkom i muslimanskom recepcijom. Prije nekoliko godina bilo je nemoguće zamisliti da će se na obalama Drine slaviti Hasan Kaimija i svjedočiti bosanski duh. ...Ipak se kreće!

Subota, 4. juni

Dok je u Zvorniku trajala manifestacija *Kaimijini dani*, na memorijalnom mezarju u Memićima kod Kalesije obavljena je dženaza tridesetorici zvorničkih Bošnjaka koje su Karadžićeve snage ubile početkom genocidne agresije. Prije koju godinu izgledalo je nezamislivo da se usred Zvornika začuju ilahije, ili da zvornički načelnik po slušanju ilahija poruči kako je Zvornik grad tolerancije u razlikama. Biserni glasovi učenica i učenika Behrambegove medrese u Tuzli rasparali su ilahijama ustajao zvornički zrak, a prisutni su imali osjećaj da svjedoče pomijeranju vremenskih i prostornih granica. Kada je ustanovljeno mezarje u Memićima, nije se moglo razmišljati o mogućnosti da takvo mezarje bude tamo gdje i pripada - u Zvorniku. Dosadašnjih 400 nišana tek bi na teritoriji Zvornika nosili puninu – pamćenja

i opomene. Jer pamćenje ne treba samo nama, ono je potrebno i srpstvu koje i dalje okreće glavu od zločina počinjenih u srpsko ime. Pošto će u narednom periodu biti ekshumirano barem još toliko tijela, koliko ih je ukopano u Memićima, vrijedilo bi razmisliti o ustanovljavanju memorijalnog mezarja u Zvorniku.

Nedjelja, 5. juni

Nada Dizdarević, supruga jednog o bh. državljana koji su zatočeni u konc-logoru na Kubi, ponovo je organizirala mirni protest, te putem medija pozvala protestante da ničim ne ugroze karakter skupa. Čini se da Nada Dizdarević ostaje sve usamljenija u svojim nastojanjima, iako se slučaj tzv. alžirske grupe po najmanje može smatrati njenom privatnom stvari, a ponajviše ispitom zrelosti za bh. državu i društvo. Pozivu se nije odazvao niko iz Islamske zajednice, a dvojici govornika iz SDA je szv. lider u Bošnjaka direktivom zabranio istup. Na žalost, našu politiku još uvijek više potresaju švalerski lomovi u meksikanskim sapunicama, nego lomljivine našeg građanskog dostojanstva.

Ponedjeljak, 6. juni

Po ko zna koji put iz hrvatskog nam političkog korpusa stižu kvalitetne ideje koje nema ko podržati, jer multikulturalci ne priznaju nacionalne predznake, a bošnjačka politika odveć nema strateške pameti. Blok hrvatskih oporbenih stranaka je obznanio da su *entiteti ludačka košulja koja koči svaki napredak*. Nešto slično je svojevremeno tvrdio i Ante Jelavić, pa je fasovao krivičnu odgovornost, kojoj se narod od srca obradovao, jer mu nije imao ko objasniti da se u Jelavićevoj ideji *BiH bez entiteta ili BiH sa tri entiteta* krije potencijal koji bi mogao mijenjati dejtonsku realnost. Danas bi vrijedilo napore hrvatske oporbe BiH umrežiti u građanske i sve druge inicijative za zatvaranje dejtonske ludnice.

Utorak, 7. juni

GDS Ibrahima Spahića pozdravila je izjavu bh. premijera Adnana Terzića o sazivanju prijevremenih izbora do kraja ove godine. Njihova argumentacija je istovjetna onoj koju je zastupao Zlatko Lagumdžija kada je u avgustu 2003, uz kulise bombaških napada po Sarajevu, tražio prijevremene izbore. Dakle, ova vlast nije u stanju ozbiljno vladati zemljom! Ništa novo. Ali, to nije bila u stanju ni vlast SDP-Alijanse, koja je vladala samo na teritoriji sa bošnjačkom većinom. Ne samo prijevremeni izbori, već općenito izbori, nemaju nikakvog smisla ako će se dogoditi po ovakvom Izbornom zakonu koji uvažava etnonacionalne podjele, i koji obrazuje apartheidsku vlast na određenim nivoima. No, ovakav Izborni zakon proizilazi iz dejtonskog ustava koji je uvažio rezultate agresije, i derogirao referendumsku volju bh. građana.

Izlaz postoji: treba ukinuti mononacionalne stranke i u Izbornom zakonu naložiti da stranačke liste moraju odslikavati nacionalnu strukturu po popisu iz 1991. godine. Bilo bi dobro i u startu propisati krivičnu odgovornost za dužnosnike za koje se utvrdi da blokiraju funkcioniranje vlasti. BiH je svako-ko posebna i treba joj poseban Izborni zakon.

Srijeda, 8. juni

Na Židovskom trgu u Mariboru otvorena je izložba 23 bh. umjetnika pod nazivom *Duga prijateljstva*. Organizator izložbe je poznati galerist i doajen novinarstva Smail Festić, koji u Mariboru ima dva galerijska prostora. Ovo je obrazac po kojem dominantno funkcionira predstavljanje nacionalnih kultura u globalnoj mreži. Manjina takvih događaja se odvija po pozivu, zato što, eto, neko misli da bi trebalo baš bh. umjetnike predstaviti svijetu. U borbi za identitet, ili dominaciju, ništa se ne podrazumijeva, osim onog što bismo sami htjeli. Kultura je osvjedočeni ambasador nacionalnog identiteta, ali niko nema namjeru svoj prostor iz čista mira ustupati drugima. Prostor za prezentaciju treba izboriti. Otud su poslovne i lobističke veze naših ljudi vani najbolji put da se predstavimo, i da posvjedočimo – da nismo od jučer.

Četvrtak, 9. juni

Mnogi su pametni ljudi odbili reaktueliziranu Izetbegovićevu ideju o ustanovljenju bosanske nacije, rekavši da bosanstvo nema naučno i povijesno utemeljenje, ali ni praktičnu mogućnost primjene, te da bi SDA time stvorila nove zabune oko nacionalnog identiteta. S druge strane, u Evropi se svi bh. narodi razumijevaju kroz bh. državu, što znači da se u evroatlanskim integracijama prihvatamo kroz bosanski identitet. Problem je, dakle, lokalnog karaktera. Lutanja bošnjačke politike stvorila su teške štete u pogledu posvađanosti bošnjaštva i bosanstva. Odgonetka je jednostavna: ako je bošnjački nacionalni interes Bosna i Hercegovina, u svome kulturološkom i povijesnom pravilu tolerancije i suživota, onda je bosanstvo jezik preko kojeg je moguće pisati i čitati bošnjaštvo. Izetbegovićevu zakašnjelu ideju, programski prihvaćenu na Kogresu SDA, nakon 15 godina pometnje, treba svim snagama podržati, i zbog Bošnjaka, i zbog budućnosti BiH - koje nema ako nije usidrena u bosanstvu. No, bosanstvo može biti tek krov na kući čije zidove drže bh. narodi.

Petak, 10. juni

Najavljeni su protesti više hiljada nosilaca stanarskog prava u nacionaliziranim stanovima u FBiH koji zahtijevaju izmjene zakona o otkupu stanova, kao što je to urađeno u RS i Brčko Distriktu. Otkako je prije sedam godina počela privatizacija stanova, traje agonija nosilaca stanarskog prava u nacionaliziranim stanovima, a kojih, prema izvaji Irfana Ajanovića, ima

oko dvije hiljade. Ovi ljudi nisu ničim zaslužili da budu diskriminirani, jer nije njihova krivica što ih je u neko doba, kad se to činilo *čistim*, strefio otet stan. Istodobno, ni ova se država ne može smatrati krivom za aferime bivše države. ...Grdan čvor.

Subota, 11. juni

U sali za patologiju Univerzitetsko-kliničkog centra u Tuzli izloženi su posmrtni ostaci ekshumiranih iz masovne grobnice *Suha* u općini Bratunac. Izvađeno je 38 kompletnih skeletnih ostataka. Ova grobnica je dosad najmonstruoznije svjedočanstvo o četničkim zločinima. Po položaju tijela ubijenih očito je da se egzekucija vršila pred samom grobnicom. Pronađeni su posmrtni ostaci pet žena sa djecom u naručju u dobi od oko šest mjeseci, majka u poodmaktoj trudnoći, dvoje djece u zagrljaju, jedno dijete... Ako je snimak egzekucije šestorice Bošnjaka izazvao globalni medijski i politički potres, šta bi se tek dogodilo kad bi Svijet vidio snimak egzekucije majki s bebama u naručju?! Jevreji su ovakve scene svoga stradalništva ovjekovječili filmovima. Dokumentarni materijal o egzekuciji u Suhoj vrijedilo bi upotpuniti filmskom rekonstrukcijom počinjenog zločina.

Nedjelja, 12. juni

Završen je natječaj za kratku priču o Srebrenici koji je realizirao naš najčitaniji internet magazin Bosnjaci.net iz Njujorka, čiji je urednik Esad Krcić. Odziv je bio iznad očekivanja, a među 70 pristiglih priča, desetak svjedoče istinske umjetničke domete. Budući da će natječaj postati tradicionalan, i da će se proširiti i na druga mjesta bošnjačkog stradalništva, narednih ćemo godina dobijati nova umjetnička čitanja genocida nad Bošnjacima. Vremenom će se stvoriti korpus ovih priča, što će ustanoviti zasebnu tematiku i izažajnu hrestomatiju u bh. književnosti. Ovo je prvi institucionalni oblik umjetničkog kreiranja bošnjačkog pamćenja. A pamćenja, kao što znamo, nema bez umjetnosti, jer samo umjetnost može osjećaje prenijeti preko vremenskih i prostornih granica.

Ponedjeljak, 13. juni

Zalud su Ešdaun i Terzić, k'o dva vozača malo jača, putovala po Evropi da sa Havierom Solanom, šefom EU za vanjsku politiku, razmotre sankcije kojima bi se preplašila Narodna skupština RS zbog odbijanja reforme policije. Vratili su se sa koferom punim fraza, o nekakavim sankcijama, izolacijama i sl. Kao i u vrijeme agresije, Karadžićeve vlasti i danas ne priznaju papirnate, frazeološke forme, jer razumiju jedino princip nasilja, kojim se koriste kao političkom doktrinom. Sjećamo se, kada je NATO opalio bombama po Karadžićevim falangama, pregovori su odmah dali rezultata. Pitanje je: kakva bi bomba danas mogla opaliti Karadžićeve sljedbenike u

RS, oličene u SDS-u, PDP-u i SNSD-u? Lider BOSS-a Mirnes Ajanović je predložio privremenu suspenziju Narodne skupštine RS, do deblokade reformskih opcija. Da se ne radi o nerealnoj mogućnosti dokazuje i to što je ovom prijedlogu *Slobodna Evropa* dala zamašnu medijsku pozornost.

Utorak, 14. juni

Kad bi se na svaku dojavu o bombi evakuirala svaka zgrada gdje će bomba navodno eksplodirati, naši bi se životi pretvorili u paranoični haos. Odluka da se sarajevski *Holidej In* hitno evakuira zbog anonimne dojave, rezultat je diletantizma Policije, ali i lokalnog obezbjeđenja našeg elitnog hotela. Valjda bi oni trebali preventivno voditi računa da neko u hotel ne unese bombu?! Drugo, ne pamtimo da je dosad i jedna bomba eksplodirala nakon najave. Zašto bi onaj ko postavlja bombu to najavljivao? Valjda onaj ko postavlja bombu to čini kako bi bomba eksplodirala, a ne kako bi se najavom eksplozije demontirala?! U Sarajevu se, hvala Bogu, dosad nije dogodio ni jedan teroristički napad na civile. Nekome je očito stalo da proizvodi osjećaj kako je Sarajevo ugroženo od terorizma. Bezbeli onog tzv. islamskog.

Srijeda, 15. juni

Kome je uopće naumpalo da bi zbog sporne Bregovićeve izjave o *Alijinom Sarajevu* mogao biti otkazan koncert *Bijelog dugmeta*? Pa mi smo toliko patriotski zglazjali da bi usred Sarajeva i Ceca Arkanova napunila *Koševo*! Za našu kulturnu historiju posve je nebitno šta politički misle Bregović ili Kusturica. Njihova djela pripadaju nama, jer su od nas potekla. Isto vrijedi i za hronično spornog nobelovca Ivu Andrića. Ovo je stara priča o zasebnim životima autora i njegovog djela. A što se pak tiče Bregovićevog moralnog lika, to je samo dno ljigavosti! Ne radi se tu o patriotizmu. Eto, ne mora ga ni imati! Radi se samo o onoj moralnoj dimenziji koju su prema *Alijinom Sarajevu* iskazivali Clinton, Mazovjecki, Havel i mnogi drugi svjetski uglednici. Svi su oni vidjeli ono što oćoravljeni Bregović ne vidi – da su u *Alijinom Sarajevu* opstale u zajedništvu i džamije, i crkve i sinagoge. Onaj ko ne priznaje tu činjenicu, priznaje onu drugu.

Četvrtak, 16. juni

U zvorničkom Zdravstvenom centru će početi raditi prvi ljekar bošnjačke nacionalnosti – Dr. Dželil Korkut, specijalista za neurohirurgiju. Zanimljivost ovog angažmana je i u tome što u Zvorniku trenutno nema specijaliste iz ove oblasti, i što će Dr. Korkut biti na raspolaganju svim građanima Zvornika. Možda će srpski ljekari razumjeti kako *Hipokratova zakletva* ne poznaje etničke granice, pa će slijedeći primjer Dr. Korkuta početi liječiti i bošnjačke povratnike, kojima je još uvijek bliža Tuzla, nego Zvornik. Imponira činjenica da je jedan vrhunski stručnjak iz medicinske oblasti, koji je znanje

sticao u Americi i Njemačkoj, odlučio znanje uložiti u svoj rodni grad, u kome je na pretek povratničkih muka i iskušenja. Naravno, imponira i sve očitiya otvorenost Zvornika u odnosu na druge općine Karadžićevog entiteta.

Petak 17. juni

Izjava tužiteljice Del Ponte da neće doći u Srebrenicu zbog nehapšenja Karadžića i Mladića, te da je to njezin lični protest zbog nedostatka odlučne akcije – efektno zvuči, ali je providno. Kakve veze ima suosjećanje sa tragedijom Srebrenice, naspram Karadžićeve i Mladićeve slobode? Takav protest bi tužiteljica Del Ponte mogla iskazivati na nekim drugim adresama, a ne na adresi Srebrenice. Veći bi doprinos dala svojim dolaskom, i javnom osudom nehapšenja, pred svjetskim tv kamerama, nego što će ga dati ovako. Čini se ipak da tužiteljici ne odgovara da među narodom Srebrenice bude dočekana kao heriona borbe za pravdu, jer bi to umanjilo njenu programiranu objektivnost, po kojoj su svi činili zločine. Kako bi joj vjerovali Srbi, ako je Bošnjaci budu dočekali kao svog advokata?!

Subota, 18. juni

Šta se htjelo postići sa otvaranjem SDA prema nebošnjacima? Glavni odbor SDA uopće nije objasnio zašto SDA odjednom *više nije jednonacionalna stranka*. Ako se bosanski identitet SDA danas smatra poželjnim, zašto je onda 15 godina SDA istrajavala na monoetničkom konceptu? Tako krupne transformacije ne bi smjele proći bez pojašnjenja. Bosanska platforma SDA trebala je biti ustanovljena još 1990, samim tim što su bošnjački nacionalni interesi ostvarivi isključivo kroz multietničku opciju. Lutanja bošnjačke politike zavređuju naučnu elaboraciju. Sudeći po mutavoj tišini koja prati otvaranje SDA prema nebošnjacima, čini se da su reforme formalnog karaktera. Tek toliko da se kaže kako SDA *više nije jednonacionalna stranka*. Iskren i strateški odnos bi ovu transformaciju SDA razumijevao kao nukleus za promjene Izbornog zakona. SDA bi se sada morala zalagati za ukidanje jednonacionalnih stranaka. Zahvat je jednostavan: u Izbornom zakonu treba naložiti da sve stranačke liste moraju biti multietničke, srazmjerne popisu iz 1991. godine.

Nedjelja, 19. juni

Nešto se ozbiljno dogodilo sa *Krugom 99* čije sesije posljednjih mjeseci imaju sve više patriotizma i kritičkog intelektualizma, a naspram onih višegodišnjih trabunjanja o osnivanju tzv. treće republike, o jednakoj krivici za rat, o tzv. parku pravедnika, što je praćeno programiranom šutnjom o karakteru rata u BiH. Prije je bilo nezamislivo da *Krug 99* razgovara o genocidu, agresiji, Srebrenici, o zločinačkom kontinuitetu u Srbiji, a evo već danas ova asocijacija ima snage da govori jezikom istine. Bilo bi lijepo, i

korisno, ako bi se *Krug 99* izdigao iznad doskorašnjeg horskog konobarisanja *partiji koja nema alternativu*, i postao nadideološki intelektualni autoritet. Pred nama je džungla intelektualnih izazova. Izazov je u sučeljavanju različitih mišljenja, u pronalaženju minimuma zajedničkih interesa, koje nesporno, kao stanovnici BiH, imaju, recimo, i *Mladi muslimani* i SUBNOR-ovci. Monolozi više nikom ne trebaju.

Ponedjeljak, 20. juni

Svjetski dan izbjeglica je u našoj zemlji prošao bez adekvatnog kritičkog progovora o realizaciji Aneksa sedam. Razumljivo, jer bi nas realna slika Aneksa sedam uvjerila u propast Dejtonskog sporazuma. Javnost je obmanuta informacijom da se preko milion ljudi u BiH vratilo svojim kućama, a niko nije našao za shodno da tu utopiju demantira. Ljudima možda jeste vraćena imovina, ali se to ne može smatrati povratkom. Koliko Podrinjaca danas živi u Tuzli ili Sarajevu? Koliko ih je otišlo u preseljeništvo u posljednjih deset godina? Oni se zbog vraćene im imovine vode kao povratnici, a zauvijek su napustili kraj iz kojeg su prognani. Njihovo drugo progonstvo nastalo je sa spoznajom da bi u mjestima povratka živjeli kao građani drugog reda. Uz to, niko ne tematizira, niti evidentira, dejtonsko etničko čišćenje. Znamo li koliko je ljudi napustilo BiH zbog dejtonskog apartheida? ...Mnogo je tema koje su trebale biti otvorene u povodu Svjetskog dana izbjeglica.

Utorak, 21. juni

EUFOR je objavio izvještaj o incidentu koji se 17. lipnja dogodio u Čapljini prigodom polaganja zakletve regruta, kada je intonirana himna susjedne države, jakako, Hrvatske. Izvještaj je skandalozan, jer ovaj hegemonistički i separatistički incident pokušava oprati ocjenom da je *zakletva izrečena svečano i korektno, za razliku od ceremonije održane na Manjači*. Pa kakve to veze ima! Jednako je, ako ne i gore, to smišljeno intoniranje himne Republike Hrvatske, od tog smišljenog arlaukanja vojnika na Manjači! Kakva je uopće razlika? Na Manjači su vojnici uzviknuli da će služiti Republici Srpskoj, a u Čapljini su hrvatske starješine iz Vojske FBiH intoniranjem okupatorske himne poručili da će služiti Republici Hrvatskoj. Diverzija u Čapljini bi morala biti tretirana jednako kao i diverzija na Manjači. Jer, riječ je o drskoj restauraciji separatističkih ideja iz Karadorđeva.

Srijeda, 22. juni

U Hrvatskoj je obilježen Dan antifašističke borbe. Premijer Sanader se založio za antifašizam, ali bez komunizma, a predsjednik Mesić za antifašizam, uz uvažavanje uloge tadašnje Komunističke partije. Polemički poligon je ponovo uspostavljen prema Tuđmanovom stavu da NDH nije bila samo kvislinška tvorevina, već i izraz povijesnih težnji hrvatskog naroda.

Ako je to tako, onda je Pavelić zloupotrijebio te povijesne težnje! Ali, onda je i Komunistička partija zloupotrijebila antifašističke težnje, jer je ideologizirala slobodarsku volju, ne samo u Hrvatskoj.

Četvrtak, 23. juni

Na mezarju Ali-pašine džamije u Sarajevu obavljena je dženaza Enveru Čauševiću. Lijepa je volja Islamske zajednice da se ovaj istaknuti novinar ukopa na mezarju na kome počivaju ljudi koji su nas zadužili. Lijepo je i da se jednom novinaru, makar u smrti, prizna značaj. O Čašinom životu i ugledu svjedoče desetine čitulja od institucija sa kojima je saradivao. On nije bio samo oštar i slobodouman novinar, već i vrstan menadžer, kreator mnogih manifestacija, sportskih i kulturnih događaja. Malo je ko mogao uočiti sve konce koje je Čaša držao u rukama. *Posljednji selami* otkrivaju kome je sve valjao Enver Čaušević. ...A i to nije sve. Pamtit će se autor koji nije zarezivao strane svijeta, jer je on sam bio svoj kompas. Živio je brže i slojevitije nego što to bosansko vrijeme može podnijeti. Zato je teško vjerovati da je Čašin sat stao, 'nako, iz čista nemira.

Petak, 23. juni

Nazire se rješenje za drsku upornost srbijanskog predsjednika Borisa Tadića da prisustvuje komemoraciji u Srebrenici, i za namjeru naših političkih zvaničnika da mu pruže gostoprimstvo: povrijeđeni narod će, jednostavno, ignorirati prisustvo srbijanskog Predsjednika, koji ima obraza da se slika bez obraza. Narod će još jednom pokazati svoju kosmičku toleranciju, a naša politika svoju hroničnu zagubljenost. Ipak, teško je otčutati nebuloze bošnjačkih političara koji su ustvrdili da *Tadićev dolazak znači priznanje genocida*. A šta je sa odbijanjem srbijanske Skupštine da usvoji Deklaraciju o Srebrenici? Šta je sa Karadžićem i Mladićem? Zašto Tadić nije, u funkciji Predsjednika, objavio Deklaraciju o Srebrenici? Napose, taj isti Tadić je u Jasenovcu izjavio da izmišljenja stradanja Srba u Sarajevu treba tretirati kao stradanja Bošnjaka u Srebrenici. Nama ne treba nikakvo *Tadićevo priznavanje genocida*, već presuda protiv SCiG za agresiju i genocid. Ne trebaju nam riječi iz Beograda, već i Haga!

Subota, 25. juni

U odnosu na značaj Rezolucije o genocidu u Srebrenici koju je jednoglasno usvojio Senat SAD, a četiri dana poslije i Kongres SAD, zbunjujuća je mlakost bh. reakcija. Do prije koju godinu istina o Srebrenici je bila samo bošnjačka, a evo sad je postala i američka, dakle - globalna. Uz Srebrenicu, Senat i Kongres SAD pominju genocid, stradanje civila u urbanim centrima, žrtve Sarajeva, te kao američki nacionalni interes ističu zaštitu državnog subjektiviteta BiH i kažnjavanje ratnih zločinaca. Zar smo mogli dobiti jaču

podršku bh. budućnosti, i to od najjače svjetske sile?! BiH će imati budućnosti onoliko koliko se bude pamtila genocidna agresija, kao antipod historijskom pravilu zajedničkog života i tolerancije. Stabilna bh. budućnost počinje na tački na kojoj Zapad osuđuje genocidni karakter velikosrpske agresije. Jer, ako je za Zapad tzv. *Velika Srbija* kriminalni projekat, onda je jedinstvena BiH zapadni izbor. Stoga se Rezolucije američkog Senata i Kongresa mogu doživljavati i kao potvrda referendumske volje bh. građana da žive u jedinstvenoj BiH, u slozi i razumijevanju.

Nedjelja, 26. juni

Završena je 495. Ajvatovica, a među desetak hiljada hodočasnika bilo je i muslimana iz drugih zemalja. U nadahnutoj besjedi reisu-l-uleme Dr. Cerića rečeno je da smo se *kao narod okretali na sve strane – prema Istoku i prema Zapadu – da nademo oslonac, otklonimo brigu, osjetimo istinski mir i sigurnost*. Ova misao implicira da nam nema mira bez oslanjanja. ...Pa ni sa oslanjanjem, jer zalud nam je 1992. bilo što bismo se oslanjali, kad nismo imali na koga. Osim na Boga. No, hronično je aktuelno pitanje granice u tim oslanjanjima, ne samo našim, već i svih drugih koji su statisti u globalizaciji. Koja je to tačka na kojoj se gubi naš identitet i suverenitet? Naspram Ajvatovice, kao znaka našeg identiteta, desetine su hiljada Bošnjaka koji svoje duhovno ispunjenje nalaze jal tamte, jal vamte.

Ponedjeljak, 27. juni

Kako je moguće da u istom danu, na dva kraja BiH, u Višegradu, i u sanskom zaseoku Kasapnice, bude 1992. izvršen istovjetan zločin nad bošnjačkim civilima? Prije 13 godina su Karadžićevi zločinci, predvođeni Milanom Lukićem, u jednu kuću na Bikavcu zatvorili 70 Bošnjaka i žive ih spalili. U Kasapnicama su zločinci iz sela Kljevce, u kuću Marka Jurića, zatvorili 20 Bošnjaka iz zaseoka Kenjari, spalili ih, a zločin potvrdili bombama i rafalima kojima su ubijali zapaljene ljude u pokušaju da se izbave iz buktinje. U ovom zločinu spaljena su trojica sinova Fikre Kenjara, a četvrti je ubijen u Sanskom Mostu. Ova dva istovjetna zločina u istom danu svjedoče o nekoordiniranoj povezanosti Karadžićevih zločinaca koji isto zlomisle i isto zlosjećaju ma gdje da su.

Utorak, 28. juni

Nevjerovatno je odzvonila informacija da našu reprezentaciju u sjedećoj odbojci, koja je u Leverkusenu odbranila evropsku titulu, i time potvrdila ranije šampionske uzlete – nije dočekao niko od političkih zvaničnika. Otkad postoje države i međunarodna takmičenja nigdje se nije dogodilo da jedna šampionska reprezentacija, koja osvoji zlato, bude po povratku ignorirana od državnih funkcionera. To bi bilo nenormalno i da smo mi

neka sportska velesila, a kamo li zemlja čije su reprezentacije uglavnom kante za nabijanje golova. Imamo samo jednu zlatnu reprezentaciju, kojoj bi tim prije trebalo iskazivati državnu počast. A, zašto se to događa? Pa valjda ti naši državni funkcioneri sebe u foteljama doživljavaju kao statiste, a dejtonsku državu kao cirkusku predstavu, pa im otud izgleda blentavo da se u nenormalnim okolnostima ponašaju normalno. Svejedno, odavanje državne počasti našim šampionima trebalo je razumjeti kao stvar opće, da ne kažemo patriot-ske kulture.

Srijeda, 29. juni

Taman što je neki dan došao iz Brisela, naš je visoki predstavnik Pedi Ešdaun opet otputovao na konsultacije. Šta li se to tamo po Evropi toliko filozofira kad ovdje nema nikakvih pomaka? Nije lahko vazda ponavljati jednu te istu priču, te o stabilizaciji, te o pridruživanju, a gledati kako kola stoje li stoje. Ovo opetovanje obesmišljava informaciju. Više nije nikakva vijest da je Visoki predstavnik sa nekim tamo pričao o integracijama. Kakve integracije i kakvi bakračići dokle god se BiH ne reintegrira! Kako bismo uopće mogli imati bliže veze sa Evropom nego sami sa sobom, i u BiH, i na Balkanu? Vijest bi bila ako bi Ešdaun na tim putovanjima pričao kako je besmisleno govoriti o integraciji BiH u Evropu dokle god je BiH dezintegrirana. A da bi se to dogodilo treba ukinuti entitete i BiH vratiti u svoje prvobitno, demokratsko i legitimno – referendumsko stanje.

Četvrtak, 30. juni

Human Rights Watch je u novom izvještaju kritikovao snage NATO-a da su *premalo uradile da hapšenju optuženih za masakr u Srebrenici*, te da se *na prste jedne ruke mogu nabrojati pravi pokušaji da se uhapse Karadžić i Mladić*. To znači da smo svih ovih godina prisustvovali teatru u kome su snage NATO-a glumile akcije hapšenja. Pravo je čudo kako se nisu sjetili da u toj pozorišnoj predstavi angažiraju i nekoga ko bi glumio Radovana Karadžića. Ionako se priča da je izvršio plastičnu operaciju, pa kakvu god bi nam facu poturili, mi bismo aplaudirali. No, ne treba biti posve nezadovoljan tim teatrom. Jer, nastojanje da se prave pozorišne akcije hapšenja Karadžića i Mladića ukazuju da NATO ipak zna šta mu je obaveza. Eh, sad, da li im je mrsko, ili neće, baška je pitanje. Možda se nekad provrijedne. Nadajmo se – prije nego što Karadžić i Mladić zauvijek presele u pakao.

Petak, 1. juli

U nauci je poznat fenomen tzv. putne groznice. Nesanica, proliv, uzrujanost... Smišljeni su i praškovi protiv tog unfala. Možda bi trebalo početi izučavati i fenomen penzionerske groznice, koja se u BiH javlja sa viješću da će početi isplata penzija. Vjerovatno mnogi penzioneri probdiju noć čekajući

da ujutro ufate red pred bankama, kako bi čim prije, doduše zakratko, prekratili svoje egzistencijalne muke. Počela je isplata junske penzije, koja, kako saopćavaju iz PIO/MIO *nije mogla biti uvećana, jer je evidentiran porast broja novih korisnika*. To bi ga logički značilo da bi daljni porast korisnika mogao i umanjiti penzije. Najniža je zasad 161 KM. Na ovom vaktu od te crkavice ne bi mogao preživjeti ni kućni ljubimac.

Subota, 2. juli

U Banjoj Luci su se po drugi put u zadnjih mjesec dana pojavili plakati sa naslovom *Istina o Srebrenici*, kojima se negira genocid u Srebrenici. Citira se tvrdnja izvjesnog Milana Bulajića, predsjednika *Fonda za istraživanje genocida Srbije*, koji tvrdi da *pripadnici Vojske RS nisu počinili genocid nad muslimanima u Srebrenici*. Uveče je u Hayatovom CD gostovao radikal Blagojević koji je tvrdio isto. Objavljena je vijest da će 12. jula u Kravici kod Bratunca biti otvoren *spomenik srpskim žrtvama*, navodno njih 3.272, iako nema konkretnih imena, kao što ih nije bilo ni u slučaju izmišljotine da je Kasarni *Viktor Bubanj* u Sarajevu ubijeno 2.500 Srba. Srbi, u kritičnoj masi, nikako ne žele da individualiziraju zločin i sa sebe skinu kolektivnu odgovornost, jer negiranjem zločina, podržavaju zločin. Očito je da se dobro osjećaju u genocidnom kontekstu.

Nedjelja, 3. juli

Kada je prije dvije godine na Mrakovici obilježavan Dan borca i godišnjica Bitke na Kozari, posvud su bili suveniri sa Karadžićevim i Mladićevim zlikom. Prisustvo četničke ikonografije nije smetalo Titovim partizanima iz RS. Istovremeno, sarajevski partizani su bili na Sutjesci, i kao glavni problem su istakli *djelovanje fašističkih medija u Sarajevu*. Ni ove godine, partizani iz RS se nisu stidili srodstva sa četništvom. Oni tvrde da se *srpski narod borio da bude svoj na svome*, što nije istina, jer je partizanska borba, popečatana Deklaracijom ZAVNOBiH-a, svim narodima garantirala ravnopravnost. Ovi Karadžićevi partizani najednom se ispostavljaju kao advokati RS, jer se protive mišljenjima da je *RS nastala kao rezultat etničkog čišćenja*. Biće da je milion Bošnjaka i Hrvata svoje kuće napustilo iz čista mira, a ne zbog četničkog terora. Dok Karadžićevi partizani četništvom skrnave istinu i tekovine NOB-e, sarajevski partizani šute. Njima su i dalje najveći problem *fašistički mediji po Sarajevu*. Od tog izmišljenog fašizma ne vidi se onaj pravi, četnički. Ponekad ta navodna partizanska podijeljenost djeluje kao koordinacija.

Ponedjeljak, 4. juli

Opet su se sastali lideri pet političkih stranaka i opet nisu izmislili andol za temperaturu u Vijeću ministara. Pošto nisu ništa smislili, opet će se

sastati da smišljaju. Po Safetu Haliloviću – *najvažnije je da Vijeće ministara radi u punom kapacitetu, te da provodi reforme*. Pa ako je to tako, zašto se lideri džabe liderišu oko krize koja je, ispade, u cilju reformi. Halilović je nehotice dao pravu definiciju vladajuće strukture: kad Vijeće ministara ne radi, već se batrga u krizi, reforme se sprovode. Analogno tome, rad Vijeća ministara bi usporavao reforme. Iz ovoga proizilazi da bi nam bilo bolje bez Vijeća ministara, jer bi se reforme poslagale same od sebe. U cijeloj priči je fascinantna drskost pet političkih stranaka da i dalje sjede na vlasti. Tri godine nakon izbora Vijeće ministara bi moralo raditi k'o švicarski sat, umjesto što se godinu dana pred izbore nanovo konstituira ili rekonstruira. I ovaj nas slučaj uvjerava da BiH ne može funkcionirati preko monoetničkih stranaka. Njih treba ukinuti. Kao i *politički* Dejton.

Utorak, 5. juli

Kada je nedavno napravljena halabuka oko dojave da je postavljena bomba u *Holidej Inu*, pisali smo da onaj kome je stalo da bomba eksplodira sigurno je neće najavljivati kako bi se demontirala. Zašto je onda neko dojavio EUFOR-u da je u Potočarima *možda postavljen eksplozivni materijal*? Zato da bi Policija RS otkrila 35 kilograma eksploziva na dva lokaliteta?! Za postavljanje dvije bombe mogao je znati samo neko ko ih je postavljao. Nije valjda da je taj neko prvo mislio da pobije hiljade ljudi na komemoraciji, a potom se predomislio? Djeluje providno. Još providnije djeluje *saznanje* Policije RS da su eksploziv postavili *mudžahedinski teroristi iz Federacije*, pa su zbog toga pretresane kuće bošnjačkih povratnika. Sad bismo mi trebali da se branimo od (n)ove Andanove izmišljotine, umjesto da se prisjetimo kako su džambo-plakati o Srebrenici u nekoliko srbijanskih gradova skrnavljeni u akciji organizirane grupe koja je, očito, spremna na sve. Karadžićevska politika se hronično bavi izmišljanjem zločina nad Srbima, pa računa da i Bošnjaci mogu od Srebrenice praviti poligon za manipulacije. Oni koji su ubijali ne mogu razumjeti bol ubijanih. U ovoj je priči glavni glumac sam sebe otkrio, ali, šta to vrijedi kad ga štiti dejtonski teatar apsurdna i nemorala?!

Srijeda, 6. juli

Vlast se udostojila da nakon mjesec dana nastavi razgovore sa poljoprivrednicima, koji bezmalo dvije hefte u znak protesta sjede pod kišnim sarajevskim nebom, ne bi li ih neko ugledao. Tužno djeluje upornost poljoprivrednika da izigravaju seljačku bunu sve dok *rješenja ne budu vidljiva u praksi*. Za vlast koja ne zna jal je pošla jal je došla, izuzev u čapanju privilegija, ovi protesti djeluju k'o neka kolonija drogiranih hipika koja izvodi performans. Iole moralan funkcioner ne bi si dopustio da danima ignorira esnaf koji proizvodi hranu. Ako se uzmu u obzir izrečene optužbe da je bh. vlast korum-

pirana od stranih proizvođača, za čiji račun uništava domaću proizvodnju, onda ova ignorancija dobija obrise logike. Vlast, do daljnjeg, nije adresa koja će uslišiti zahtjeve poljoprivrednika. A u legalističkom registru – druge nema.

Četvrtak, 7. juli

Da li će neko iz Vijeća ministara odgovarati zbog nasamarivanja stotine bh. turista čija djeca nisu mogla preći granicu sa Hrvatskom, jer im je trebao pasoš, a ne kako su bh. vlasti objavile, tek dačka knjižica ili rodni list?! Znaju li u Vijeću ministara koliko su porodičnih nevolja prouzrokovali svojom neozbiljnošću? Dakle, porodice koje su planirale godišnji odmor, spakovale se, krenule na put, morale su se vratiti kućama, bataliti sve, kako bi djeci vadili pasoše. A pošto se pasoš čeka i do 30 dana, biće da od odmora nema ništa. ...Zahvaljujući bh. vlastima, čije je objašnjenje više nego neozbiljno, jer se računalo da će Zagreb omekšati svoj stav. K'o biva, kad hrvatski graničari vide toliku djecu bez pasoša, neće imati srca da ih vrate. Pa gdje to ima! Zar je bilo teško kontaktirati Hrvatsku i bh. građanima dati tačne upute?

Petak, 8. juli

U Koncertnoj dvorani *Vatroslav Lisinski* u Zagrebu održana je *Komemoracijska akademija*, kao centralni događaj u okviru manifestacije posvećene Srebrenici, čiji je pokrovitelj hrvatski predsjednik Stipe Mesić. U srbijanskim medijima je hrvatsko sjećanje na Srebrenicu protumačeno kao ćeranje inata i petljanje u stvari koje se Hrvatske ne tiču. To bi isto onda važilo i za Ameriku, Kanadu, Britaniju, Italiju i druge zemlje gdje je odata počast žrtvama najvećeg zločina u Evropi nakon Drugog svjetskog rata. U Srbiji još ne razumiju da ljudska tragedija ne poznaje granice i nacije. Ona je - za ljude - univerzalna.

Subota, 9. juli

Primjerena medijska pažnja posvećena je advokatu Frensisu Bojlu, autoru i prvom zastupniku Tužbe BiH protiv SCiG, koji je u Sarajevo došao u povodu obilježavanja desete godišnjice genocida u Srebrenici. Državni mediji su prenijeli njegov stav da – *jedina pravda za sve žrtve i preživjele srebreničkog, ali i ostalih zločina, može biti postignuta gašenjem RS, kao tvorevine nastale na genocidu, masovnim ubijanjima i silovanjima te cijepanjem BiH.* – *To je ono što, deset godina poslije, međunarodna zajednica duguje narodu BiH, RS treba da se ukine i da se stvori jedinstvena BiH za sve njene narode dobre volje - muslimane, katolike, jevreje i ostale, uz temelje pluralizma i demokratije* - kazao je Bojl. Imponira činjenica da je prof. Bojla ugostio *Krug 99*, koji dosad nikad nije tematizirao, niti podržao Tužbu BiH protiv SCiG. Višegodišnje ignoriranje prof. Bojla i od SDA i od SDP-Alijanse, kao i od intelektualnih krugova koji gravitiraju ovim opci-

jama, usporilo je vrijeme koje nam je bilo potrebno da dođemo do konsenzusa – da nema samoodržive bh. budućnosti na dejtonskim pozicijama. Danas i tzv. lijevi i tzv. desni krugovi u Sarajevu jednako tretiraju dejtonski ćorsokak, što je već respektabilna politička energija koja bi mogla uticati da se BiH vrati u svoje prirodno multietničko stanje.

Nedjelja, 10. juli

Na nekoj od televizija gostovao je visoki predstavnik Pedi Ešdaun. Metaforički je govorio o *evropskom lijepku*, tj. o imperativu evropskih integracija koje su egzistencijalno bitne za bh. narode. Rekao je, otprilike, da bi neulaženje BiH u Evropu našu zemlju vratilo u *prirodno stanje*, te je upozorio da svi mi znamo šta znači to *prirodno stanje*. Očito je da misli kako su rat, mržnja i egzodusi u prirodi bh. naroda. Ali, ako je to tako, kako je BiH uopće mogla opstajati kroz stoljeća?! Naravno, Ešdaun je jedna od mnogih žrtava predrasude po kojoj u BiH stoljećima vlada međuetnička netrpeljivost. On neće da zna da u BiH nikada ni jedan rat nije izbio iz unutarnjih razloga, već je svaki uvezen iz vana. U našoj zemlji su prirodno stanje komšiluk i tolerancija, a genocidna agresija je izuzetak iz povijesnog pravila. Stoljeća zajedničkog života ukazuju da je međuetnička tolerancija zatemljena na povijesnom iskustvu. Stoga je opasno, i štetno, velikodržavne genocidne pohode na BiH nazivati *prirodnim stanjem*.

Ponedjeljak, 11. juli

Malo je ko mogao predvidjeti da će deseta godišnjica genocida u Srebrenici imati ovako primjeren globalni politički i medijski tretman. Program CNN-a, te brojnih svjetskih tv mreža, komemoraciju u Srebrenici su pratili poput obilježavanja 60. godišnjice holokausta. To bi trebalo da znači da Zapad nije islamofobičan, čim genocidu nad Bošnjacima daje takvu komemorativnu pažnju. Uistinu nema ničeg čime bismo mogli biti nezadovoljni. (Terorističke opstrukcije Policije RS posebna su tema.) Postoje samo dvije sitnice koje vrijedi zabilježiti. Prva je incidentni upad Ibrana Mustafića za govornicu. Ibran je mogao kazati najpametnije stvari, ali sva se pamet gubi u uskočkom kontekstu. Druga sitnica je vijorenje turske državne zastave u masi naroda, što je mogao počinuti neki velikosrbin, ili neko ko ne razumije štetu koju tom, ili ma kojom drugom zastavom, nanosi Srebrenici. Sve drugo je inspirativno za nadgradnju kulture pamćenja. To podrazumijeva udruživanje svih segmenata, naučnih, obrazovnih, dokumentarnih, umjetničkih... Potreban nam je Muzej genocida nad Bošnjacima.

Utorak, 12. juli

Srbi, u kritičnoj masi, na žalost, ništa ne razumiju. Dok cijeli Svijet oplakuje Srebrenicu, Srbi slave zločin. Uz podršku najviših srpskih funkcion-

era u BiH, uz zaštitu Policije RS, u Srebrenici je organiziran četnički defile, čiji su učesnici prijetili bošnjačkim povratnicima i vrijeđali ih. Obilježavan je Petrovdan, u spomen na navodne srpske žrtve iz jula 1992. godine. Gdje baš da se najednom potrefi 12. juli '92, nakon 11. jula '95.? Otkud da se smisli cifra od navodne 3.272 srpske žrtve koje su bejagi ubile snage ARBiH - iz opkoljene i izgladnjele Srebrenice? Kod Srba nema konkretnih imena, postoje samo izmišljene cifre. I onaj spomenik u Kravici koji je metnut u promet dan nakon planetarnog sjećanja na Srebrenicu, u funkciji je providne laži. Pravo je čudo kako Srbi imaju snage da uporno lažu dok im niko uporno ne vjeruje. Jer da je u toj Kravici ubijeno 10 odsto Srba od one izmišljene cifre, ali s imenima i prezimenima, nema sumnje da bi se tu našli i diplomati i bošnjački političari. Niko nije lud da se upliće u srpsko ludilo. Pa čak i kad episkop Vasilije Kačavenda služi liturgiju u čast ludosti i laži.

Srijeda, 13. juli

Njemačka ide korak dalje u razračunavanju sa svojom nacističkom prošlošću. Vlada je formirala komisiju koja će ispitati eventualnu nacističku prošlost funkcionera koji su se iz Hitlerove administracije prebacili u administraciju oslobođene Njemačke. A sve kako se tim funkcionerima ne bi o godišnjicama njihove smrti odavala počast u vidu čitulja. Tako to rade zemlje koje se i u najsitnijim detaljima obračunavaju sa ostacima fašizma. Kod nas, pak, od međeda se ne vide muhe.

Četvrtak, 14. juli

Srpsko građansko vijeće predložilo je Internacionalnoj ligi humanista da svoje najviše priznanje *Povelju humanosti* dodijeli Arifu Ahmetaševiću, a zbog njegove izjave na televiziji da je *kao borac ARBiH više puta bio u prilici da se osveti nad zarobljenim srpskim vojnicima, ali da je znao kako oni pojedinačno nisu krivi za ubistvo njegove kćerke Edine (23) u zločinu na tuzlanskoj Kapiji*. Odavanjem priznanja Arifu Ahmetaševiću SGV želi *afirmirati mnoge obične ljude koji su pretrpjeli najveću ovozemaljsku bol, ali su odolili zovu osvete*. SGV je nedavno objavio knjigu o zločinu na Kapiji, a ovim je gestom još jednom potvrdio svoju duboku patriotsku opredijeljenost, zbog koje vrijedi vjerovati da će kritična masa Srba nekada, ipak, razumjeti povijesne i civilizacijske imperATIVE slavenskog bratstva i bosanskog komšiluka.

Petak, 15. juli

Završena je trodnevna manifestacija *Putevima pobjede*, kojom veterani ARBiH obilježavaju 12. godišnjicu odbrane južnog dijela Mostara od hrvatske okupacije. Ovo je rijedak slučaj da veterani ARBiH imaju invencije da baštine časnu antifašističku odbranu bosanske suštine, suživota i toleran-

cije. Odbrana mostarskog pamćenja ima se zahvaliti Zijadu Mušiću, koji svih ovih godina memoriju o odbrani Mostara drži na okupu. Na žalost, ono šantićevskog Mostara što je odbranjeno u ratu, izgubljeno je u miru, ulaskom hrvatskog tajkunskog kapitala. Zapadna obala je odveć prešla na istočnu.

Subota, 16. juli

Uvrštavanje Mostara na listu kulturne baštine UNESCO-a u gradu na Neretvi je izazvalo euforiju, kao da nam je fudbalska reprezentacija postala svjetski šampion. E taman koliko je nemoguće da naš fudbal ikoga pobijedi, osim Farskih ostrva, toliko ova znamenita vijest nije u mogućnosti da revitalizira Mostar kakvog pamtimo, i kakvog želimo. Desetljeće etničkog inženjeringa razorilo je izvorno mostarstvo, jer su hiljade Mostaraca raseljeni po bijelom svijetu, a hiljade Hrvata iz srednje Bosne preseljeni u južne dijelove grada; jer su tajkuni Mate Bobana kroatizirali sve moguće, na obje obale; jer tzv. jedinstveni Mostar otvara mogućnost da više nikad ni jedan Bošnjak ili Srbin ne budu gradonačelnici ovog grada... Vrijeme ne može unatrag. Svjetska slava Mostara je zaslužena u blistavilu prošlih vremena, a ne danas, kad su od Mostara ostale uspomene i sve tanja nadanja. Svaki grad, pa i Mostar, ne čine građevine, već ljudi. Zalud Višegradu ćuprija... ..Dokle god Višegrad ne počne ličiti na svoju ćupriju.

Nedjelja, 17. juli

Predsjednik RS Dragan Čavić je izjavio totalnu nebulozu: *Reforme u BiH su neophodne, ali one moraju biti zasnovane na Dejtonskom sporazumu*. Kako se u isto vrijeme mogu i zagovarati reforme, i očuvanje Dejtona, kad se reforme valjda sprovode kako bi se Dejtonski sporazum prilagodio imperativu evropske države? Čavić jako dobro zna da su reforme i Dejton nespojivi, ali on zbog očuvanja RS gura očuvanje Dejtona. Navodno zalaganje za reforme samo je mlaćenje prazne slame, kojom se dobija na vremenu, jer sa protokom vremena RS postaje tzv. istorijska činjenica. Ako preživi i narednih deset godina, govorit će se o državnom kontinuitetu RS. Čavić je rezolutan: *Nikakvo preuređenje BiH kojim bi se rušio entitetski poredak za nas je neprihvatljivo*. A, navodno, prihvatljive su reforme. Jedno s drugim, jednostavno, ne ide. Ili reforme ili Republika Srpska – pitanje je sad.

Ponedjeljak, 18. juli

Članovi Komisije za reformu odbrane potpisali su Nacrt zakona kojim se predviđa ukidanje entitetskih ministarstava odbrane i služenja vojnog roka, od početka iduće godine. Od Parlamenta BiH ovisi da li će Nacrt prerasti u zakon. S jedne strane možemo biti zadovoljni kakvim-takvim ujedinjenjem bh. vojski, mada jedinstvena vojska ne može postojati bez patriotске ideje. Patriotizam se ovdje svodi na ambiciju za pridruživanje NATO-u, a

ne izvire iz naše antifašističke tradicije, kao kontinuiteta slobodarskih težnji bh. naroda. Razumljivo, jer su VRS i HVO izrasle iz četničke i ustaške zlideologije. S druge strane, pak, ne možemo biti zadovoljni reduciranjem naše bezbjednosti. Jer, dokle god u našem susjedstvu vojske imaju ratne kapacitete, dotle je latentna demilitarizacija BiH izlišna. U naoružanom okruženju, desetak hiljada profesionalnih vojnika nisu garancija bh. bezbjednosti. Dodikov SNSD je pozdravio Nacrt zakona kao put ka potpunoj demilitarizaciji BiH.

Utorak, 19. juli

Malo je ko u posljednje vrijeme nekom evropskom političaru skresao u brk istinu o vladavini apartheida u Republici Srpskoj i o dvoličnosti međunarodne politike – kao što je to učinio banjalučki biskup Franjo Komarica u razgovoru sa šefom Misije EU ambasadorom Hansom Eveom. Kritički govoreći o karakteru međunarodne politike u BiH, Komarica je kazao da *nije ni čudo što je stvorena nemogućnost funkcioniranja i demokratskog razvitka BiH*. Očitu Eveovu provokaciju u vidu pitanja *u kojoj mjeri Crkva iz Hrvatske pomaže katolike u BiH*, Komarica je mudro sasjekao konstatacijom da se *ovdje ne radi o pokladu katoličke vjere, nego o temeljnom ljudskom pravu na zavičaj i na život dostojan čovjeka, a to pravo ne rješava Crkva, nego političari*. Biskup Komarica je ispravno razumio da se katolička prava ne mogu braniti tek katoličkim diskursom, već pozivanjem na univerzalne vrijednosti.

Srijeda, 20. juli

Ko bi rekao da će se višedecenijske opstrukcije oko izgradnje džamije u Ljubljani preseliti u Brčko?! Nakon 1.100 porušenih džamija mislili smo da niko normalan u BiH ne može praviti problem oko njihove obnove i izgradnje. Ako u BiH bude mira i prosperiteta, trebat će godine i godine da u BiH bude džamija koliko ih je bilo prije rata. Ipak, srpski i hrvatski zastupnici u Skupštini Distrikta Brčko rezolutno su bili protiv podizanja džamije u Š naselju, koja je predviđena Regulacionim planom. Zabrinjavajuće je da se protiv Regulacionog plana, zbog džamije, izjasnila i supervizorka Suzan Džonson. Ona je predložila da se džamija gradi na nekoj drugoj lokaciji. To isto su predlagali i islamofobičari u Ljubljani. Pa i velikosrbi na Diviču. Ispade da su i strani i domaći islamofobičari jedinstveni u ocjeni da se džamije možda mogu graditi, ali na periferiji života i stvarnosti. Šteta je što su bošnjački zastupnici u Skupštini Distrikta uopće pristali da ulaze u dijalog na ovu temu. Oko bošnjačke jednakopravnosti ne smije biti dijaloga.

Četvrtak, 21. juli

Završen je dnevni *Svesrpski sabor* na Manjači čiji su suorganizatori Srpska pravoslavna crkva i Ravnogorski četnički pokret. Crkva se ove

godine prvi put pojavljuje kao javni sponzor četništva i projekta rehabilitacije Draže Mihailovića. U ratnim blagosiljanjima zločina i zločinaca SPC se nije iskazivala kao četnički organizam, već se kamuflirala u srpstvo, slobodu, demokratiju... Ove godine SPC se transparentno iskazala kao sponzor fašizma, što četništvo u cijelosti jeste. Kako to da baš ove godine SPC iskaže svoju četničku suštinu? Odgovor se možda nalazi na oficijelnoj pozivnici za sabor na Manjači, gdje je uz lik Draže Mihailovića postavljen i fotos američkog ordena koji je nedavno dodijeljen ovom Hitlerovom kelneru. Ispade da su Amerika i četnici na istim talasnim dužinama. Tako to zvanično izgleda.

Petak, 22. juli

Pravo je čudo kako niko ne reagira na odluku Vlade Hrvatske da milijardu kuna izdvoji za 13.500 veterana HVO. Biće to duplo više u odnosu na prošlu godinu. No, ni prošle godine niko nije reagirao. Niti je iko reagirao kada smo tematizirali činjenicu da Hrvatska tzv. hrvatskim institucijama kulture u BiH godišnje uplati više novaca nego što ih u budžetu imaju sve naše institucije kulture. *Globus* je objavio da je za četiri godine Hrvatska uplatila tri milijarde kuna hb. Hrvatima. Riječ je o hegemonističkom miješanju u unutarnje poslove BiH, jer ove uplate ne idu na račun državnih bh. instanci, već direktno na hrvatske adrese, koje se svakako finansiraju i iz bh. budžeta. Time se direktno destabilizira bh. poredak, jer se jedni favoriziraju, a drugi marginaliziraju. Čudno je kako naš veliki prijatelj Stipe Mesić ne pominje ove činjenice kad govori o poštivanju bh. suvereniteta.

Subota, 23. juli

U saopćenju za javnost terorističke grupe koja je počinila masovni zločin u egipatskom ljetovalištu *Šarm el Šeik* tvrdi se da je *ova operacija odgovor snagama zla koje ubijaju muslimane u Iraku, Afganistanu, Palestini i Čečeniji*. Ako im je stalo do odgovora snagama zla, zašto onda ovi muškarci ne odu na frontove da brane muslimane u Iraku ili Afganistanu, umjesto što kukavički ubijaju nevine ljude. Svojim terorom ne samo da nanose strašne štete muslimanima u cijelom svijetu, već i degradiraju svetost muslimanske žrtve, kojoj oduzimaju nevinost i pravednost. Ubijanjem nevinih ljudi oni postaju isti kao oni protiv kojih se navodno bore, jer na kraju ispada da i jedni i drugi ratuju protiv civila. Stoga teroristički rat gubi logički smisao, jer se ispostavlja kao antimuslimanski, iako se navodno vodi u ime muslimana.

Nedjelja, 24. juli

U Prijedoru je obilježena 13. godišnjica od ubistva 128 Bošnjaka u logoru *Keraterm*. Od 3.000 zatočenih Bošnjaka i Hrvata, 300 ih je ubijeno u *Keratermu*, a samo trojica prijedorskih Srba optužena su za počinjene zločine.

U Zvorniku je istog dana na mezarju *Kazanbašča* otkriveno spomen-obilježje ubijenim Zvorničanima. Prema riječima Amora Mašovića, u Zvorniku je dosad pronađeno 26 masovnih grobnica sa 4.733 žrtve. Otkrivanju spomenika prisustvovao je i načelnik Budimir Aćimović. On je u junu otvorio manifestaciju *Kaimijini dani* i govorio o Zvorniku kao otvorenom gradu, što je ponovio i sada. Iako u Zvorniku ne jenjavaju napadi na povratnike, vrijeđanja, lupanja izloga na bošnjačkim dućanima, ispisivanja morbidnih grafita na džamijama... – ponašanje načelnika Aćimovića ulijeva nadu u bosanski Zvornik. Istog dana u Doboju je obnovljena Župna crkva, ali se ni lokalni srpski političari, ni pravoslavni sveštenici, nisu pojavili na ovoj svečanosti. Otud je bitno isticati pozitivne primjere koji svjedoče da srpski narod ima predstavnike dostojne imperativa zajedničke bh. budućnosti.

Ponedjeljak, 25. juli

Na današnji dan prije deset godina sudija Haškog tribunala Klaud Jorda potvrdio je optužnicu protiv Radovana Karadžića i Ratka Mladića. Priča o njihovom nehapšenju postala je naša svakodnevica. Jalovi medijski pritisci od ovih su zločinaca stvorili srpske ikone. Da su odmah uhapšeni, dosad bi pali u zaborav. Karadžićeva i Mladićeva nedodirljivost odveć su politički, sociološki, bezbjednosni fenomen. Taj fenomen prevazilazi novinske okvire. Postoje racionalni razlozi da se sazove naučni skup, na kome bi multidisciplinarn pristup svim aspektima ovog fenomena mogao ponuditi odgovor na pitanje – zašto nisu uhapšeni i kakve su posljedice njihove slobode. No, problem je što takav skup u BiH nema ko organizirati. Svi su više-manje ovisni od zapadne politike i finansijskih sredstava, a naučna bi istina odgovornost pronašla na adresi zapadnih zemalja. Zato će se priča o dvojici najtraženijih evropskih bjegunaca nastaviti vrtjeti u medijskim frazama, koje su toliko otrcane da ih više niko ne registrira. Utom bi se moglo dogoditi da Karadžić i Mladić mirno završe ovozemaljski život i da se presele među pravoslavne svece.

Utorak, 26. juli

Dozlogrdila je providnost kojom se srpske stranke navodno opiru nečemu što njima odgovara, a što treba da stvori utisak da je to što nama ne odgovara naš interes. Kad kažemo nama – mislimo na bh. interes, i kad kažemo njima – mislimo na separatističke ciljeve RS. Taj providni obrazac po kojem su SDS i SNSD odbile sudjelovati na sastanku o reformi policije, istovjetan je njihovom odbijanju da svojevremeno pregovaraju o tzv. ustavnim promjenama. U oba slučaja su lažne reforme tumačene kao reforme, a karadžićevski interes kao interes BiH. Reforma policije treba da stvori policijske regije u Mostaru, Banjoj Luci, Sarajevu i Bijeljini, čime bi dvije regije bile na teritoriji RS, a tuzlanska regija usisana u bijeljinsku. Srpske stranke su protiv, ne zato

što su protiv, nego zato da bismo mi bili za. A zašta? Za ulazak Karadžićeve administracije na tuzlansku regiju na kojoj živi 600.000 ljudi.

Srijeda, 27. juli

Obilježen je Dan ustanka naroda BiH protiv fašizma. Srpski partizani su to slavili na svoj, a bosanski na svoj način. No, ni jedni se nisu osvrnuli na činjenicu da su ustanak i partizanska borba ostvarili samo privremenu pobjedu, koja je utušena u Dejtonskom sporazumu. Niti su samokritički govorili o sebi, o svojim podjelama i lutanjima. Dan ustanka je, kao i mnogi antifašistički praznici dosad, poslužio za trljanje fraza o antifašizmu. Partizani bi prvi morali razumjeti da je antifašizam borba, a ne pobjeda, jer se ispostavilo da fašizam nikad ne miruje. Oni to možda razumiju na nivou fraze, ali ne i funkcionalno. A funkcionalno razumijevanje značilo bi mnogo toga što bh. partizani nisu u stanju učiniti. Logično bi bilo da se svi bh. antifašisti zalažu za ukidanje političkog Dejtona koji je izgrađen na zlekovinama s&h fašističkih ideologija. Naši se partizani bave poraženim pobjedama, čime antifašističku ideju trpaju u kontekst poraza.

Četvrtak, 28. juli

Nakon što su građanima Sarajeva podijelili sedam tona krompira i šest tona krastavaca, predstavnici Udruženja poljoprivrednika BiH su u 34. danu štrajka ispred zgrade institucije BiH, narodu podijelili i pozamašnu količinu mesnih prerađevina. Roba koja se trebala naći na tržištu ovako je spašena od propadanja. Poljoprivrednici su učinili human i koristan gest, ali taj gest proizilazi iz očaja što bh. vlasti s primitivnom drskošću ignoriraju njihove opravdane zahtjeve i proteste. Funkcioneri očito ne razumiju abecedu demokratije, po kojoj vlast ima uslužni karakter, a ne totalitarnu krunu. Iz te totalitarne šizije bh. vlasti proizilazi ova bahatost. Čak i ako bi se tu nešto promijenilo, ostao bi mučan utisak zbog jednog od najdužih protesta u povijesti bh. radništva. Ta mučnina ne dolazi od protesta, već od činjenice da imamo vlasti koje ne zanima - nimet.

Petak, 29. juli

Po pitanju ratnih zločina u BiH beogradsko bi pravosuđe moglo reagirati samo u slučaju kada su srbijanski soldati ubijali bosanske civile. Kakve veze ovo pravosuđe ima sa sukobom na Brčanskoj malti u Tuzli? To je isto kao kad bi Peking istraživao Brčansku maltu. Pravosudnim uplitanjem u bh. rat Beograd potvrđuje velikosrpsku agresiju, čim se i danas ponaša kao advokat bosanskih Srba. U pokrenutoj istrazi tvrdi se da je *ubijeno i mučeno 200 nenaoružanih vojnika*. Koliko su bili nenaoružani dokazuju eksplozije granata, iz kolone koja je zaustavljena u pokušaju da presiječe Tuzlu. Koliko su bili mučeni, dokazuje to da su ranjenici zbrinuti, pa sutradan pušteni prema

Bijeljini. Čak su davali intervjuje o humanizmu tuzlanskih ljekara. A što se tiče ubijanja... U Tuzli u ratu nije ubijen ni jedan Srbin, izuzev od Karadžićevih granata.

Subota, 30. juli

U Bijeljini je obavljena dženaza za 13, a u Kotorskom kod Doboja za 16 Bošnjaka ubijenih na početku agresije. Bijeljinske vlasti su odbile prijedlog da se dan dženaze proglasi danom žalosti, a ni jedan srpski političar nije prisustvovao okruglom stolu na temu zločina u Bijeljini. U Bijeljini je Amor Mašović govorio o pružanju ruke pomirenja, ali se ispostavilo da tu ruku nema ko prihvatiti. Za srpske političare, ali i mnoge demokratske švercere, zaborav je uvjet pomirenja. Da su Bošnjaci u Bijeljini napravili kakvu terevenku, sa igranjem, pjevanjem i žderanjem, sjatili bi se srpski političari da zборе o pomirenju. Za njih su ubijeni Bošnjaci kolateralna šteta, čije je pominjane *politizacija slučaja*. Kao da ti Bošnjaci nisu ubijeni organizirano, u genocidu, u ime srpstva, i kao da srpstvo nema vječitu obavezu da se ograđuje od zločina počinjenih u srpsko ime. ...Tako misli ruka pomirenja. Ona druga ruka, očito je, ne vidi dalje od oštrice noža.

Nedjelja, 31. juli

U razmaku od samo dva dana u Prijedoru su se dogodila dva vandalizma čiji je cilj zastrašivanje bošnjačkih povratnika. Po treći put u posljednje dvije godine oskrnavljeni su nišani na mezarju. Policija je privela izvjesnog M.M. (55) za koga se sumnja da je porušio dva nišana. U nedjelju iza ponoći napadnuta je kuća glavnog prijedorskog imama Merzuka ef. Hadžirušidovića. Kamenjem je razbijena oglasna ploča na kojoj se nalaze posmrtnice. Sva sreća pa se upornost povratnika ne da zastrašiti. Nakon iskustva genocida za njih više ne postoje strahovi. Istog dana kada je napadnuta kuća ef. Hadžirušidovića na prijedorskoj je Čaršijskoj džamiji postavljena munara, a 10. avgusta će biti postavljen i krov. Džamija koja je porušena 1992. izrast će onakvom kakva je bila, sa autentičnim materijalom, kamenom i crijepom. Prijedorske vlasti, koje su odgovorne za rušenje džamije, nisu htjele donirati ni dio od 300.000 KM. Sredstva su obezbijedili džematlije i dijaspora. Bošnjački život ide dalje, poput rijeke...

Ponedjeljak, 1. avgust.

Hrvatska kršćanska demokratska unija BiH osudila je *neutemljeni politički govor nacionalne mržnje i vjerske netolerancije muftije Seida ef. Smajkića izrečen na 4. susretu bošnjačke omladine*, te pozvala policijsko-sudska tijela da pokrenu policijsku istragu i kaznenu odgovornost. Šta li je to rekao mostarski muftija pa da se traži reakcija policije? On je rekao da *Mostar nije ni srpski, ni hrvatski, ni bošnjački, ili bilo koje vjere, već plane-*

tarni i kosmički. Izrazio je nadu da će kažnjavanje zločinaca *spriječiti nacionalno svojatanje Mostara i svima omogućiti ugodan život*. Ali, HKDU hamano ovo doživljava kao uvredu, kao mržnju, jer očito je da Mostar vidi samo kao hrvatski grad. I ne samo to... HKDU tvrdi da je *Armija BiH zabila nož u leđa onima koji su (Bošnjake) hranili, odbranili i naoružali*. U hajku se uključio i HSS, koji takođe poručuje da je HVO odbranio Bošnjake. Bezbeli, kao u Dretelju, Gabeli, Stocu, Heliodromu...

Utorak, 2. avgust

U Banjoj Luci i Beogradu počela je manifestacija obilježavanja 10. godišnjice stradanja i progona Srba iz Krajine i Hrvatske. Srbi se navodno prisjećaju svojih žrtava, kojih je bilo 2.000 ubijenih i 200.000 protjeranih. Ali, naslov manifestacije ukazuje da Srbi ponovo žrtve koriste kao propagandno sredstvo svoje kriminalne politike. Manifestacija se zove: *Republika Srpska Krajina – 10 godina poslije*. Kakve veze ova paradržava ima sa komemoracijom?! Ispade da je Srbima bitnija ta definitivno mrtva tzv. republika, nego žrtve koje zavređuju pijetet. Ili to Srbi računaju da bi se tzv. RSK nekako mogla oživjeti? K'o vele, kad može u Bosni, zašto ne bi moglo i u Hrvatskoj. Šteta je što srpske političke šizije ponižavaju svetost srpske žrtve. Hrvatska vojska je počinila zločine nad srpskim civilima u zbijegu, i toga bi se trebali prisjećati svi humanisti. Ali, kako suosjećati sa Srbima, kad sami Srbi ne suosjećaju sa svojim žrtvama, već tarlahaju genocidne pjesmice i recitacije.

Srijeda, 3. avgust

U jednim je sarajevskim novinama narodu obznanjen završetak snimanja filma *Go West* o dvojici ugroženih, ratom napaćenih pedera, čiji su perverzni jadi tematski bitniji od genocida, progona i svega što je činilo agresiju na BiH. U naslovu je istaknuto da je Ahmed Imamović *reditelj kojeg krasí hrabrost*, a ta *hrabrost* je objašnjena stavom da reditelja *gomila kontraverzi nije spriječila da se u svom filmu dotakne problema homoseksualaca u BiH*. Zapravo, radi se o kukavičluku! Svodenje genocidne agresije na filmsku priču o dvojici pedera je ništa drugo do kukavičko povlađivanje hegemonistima koji marginalizacijom žrtava relativiziraju zločin i izmišljaju građanski rat. Hrabrost bi bila snimiti film o genocidu. Eto, Dino Mustafić je bio hrabar, snimio je *Remake*, pa ga nigdje nema. Hrabrost je otići u Beograd i tamošnjoj javnosti sasuti istinu o kontinuitetu potlačenosti muslimana i jevreja u Evropi. U danu kad se u Sarajevu slavi moralni i patriotski kukavičluk autora filma *Go West*, u Beogradu je Damir Nikšić predstavio svoj rad *Da nisam musliman*.

Četvrtak, 4. avgust

U Salzburgu je održan okrugli sto na kome su premijeri zemalja jugoistočne Evrope razgovarali o stabilnosti u 21. stoljeću. Istog dana Hrvat-

ska je megalomanskim svečanostima počela obilježavanje 10. godišnjice *Oluje* i oslobađanja Hrvatske od Srba, dok je Srbija nastavila zaoštravati krizu sa Makedonijom zbog hapšenja srpskog popa, te prekoračiti Hrvatsku što ne uvažava srpski zahtjev da se *Oluja* tretira kao i Srebrenica. Helem, balkanski lonac, kao i svaki lonac, drži temperaturu još dugo poslije vatre. Čini se izlišnim razgovarati o stabilnosti regiona a ne ponuditi viziju ekonomske reanimacije južnoslavenskih veza. Dokle god balkanske razlike žive separirane, a ne usmjerene jedne na druge, dotle će postojati prirodna usmjerenost na konflikt. Ako bismo živjeli jedni od drugih, sve ostalo bi nam, možda, bilo manje bitno.

Petak, 5. avgust

U Tuzli su počeli Prvi susreti mreže mladih *Nova energija BiH* koja bi trebala narednih godina prerasti u jedinstvenu instituciju koja bi se bavila funkcionalnim umrežavanjem bh. genijalaca. Ova institucija bi sakupljala podatke o vanserijskim bh. talentima iz svih oblasti i njihove ideje i projekte vezivala za ulaganja u bh. budućnost. Ni jedna vlast u bh. povijesti nije se strateški bavila traganjem za bh. genijalcima, pa je odliv naših mozgova bilo nešto što se podrazumijeva. To, doduše, ne čini ni ova vlast, jer se originalan projekat jedne općinske administracije ne može smatrati općedržavnom strategijom, iako se radi o općedržavnoj koristi.

Subota, 6. avgust

Obilježena je 13. godišnjica raspuštanja najzloglasnijeg prijedorskog konc-logora *Omarska*, gdje je bilo zatočeno 3.500 Bošnjaka i Hrvata, od kojih je 900 ubijeno. Prije 13 godina ubijena su 124 logoraša pred jamom *Hrastova glavica* u Sanskom Mostu. Kako kaže prof. Emir Ramić - *genocid u Prijedoru karakterističan je po sistemskom elitocidu, jer su srpski zločinci strateški hapsili i ubijali bošnjačke i hrvatske intelektualce*. Četnici su nanjušili gdje je snaga naroda koje su naumili istrijebiti. Danas je snaga preživjelih u pamćenju. Četnici i to razumiju, pa svojim divljaštvom pokušavaju prestrašiti one koji pamte i opominju. Komemorativnu kolonu pred *Omarskom* presjekli su pijani svatovi, nadiđani četničkom ikonografijom. Četnici su nasrnuli na autobus u kojem su bile porodice ubijenih logoraša. Poručivali su da će se *genocid nastaviti, čim se povuče NATO*. Oni zaboravljaju da NATO nije spasio Bošnjake - već njih - pošto je Armija RBiH već otvorila kapije Banja Luke. Zaboravljaju da se preživjeli Bošnjaci nakon iskustva genocida više nikoga ne plaše, osim Boga i zaborava. Nasilje koje su četnički svatovi učinili prema ljudima koji se sjećaju žrtava *Omarske*, štetu nanosi isključivo Srbima i srpstvu. Ako ćemo pravo, srpski je nacionalni interes da se prisjećaju žrtava *Omarske*. Onako kako se Nijemci prisjećaju *Aušvica*.

Nedjelja, 7. avgust

Na visoravni Lastavica, između Zenice, Žepča, Zavidovića i Kaknja, centralnim je programom, pred 30.000 ljudi, okončana petodnevna vjersko-kulturna manifestacija *Lastavica 2005*. Rečeno je da je Lastavica bila bogumilsko zborište, i da je već 552 godine islamsko dovište. Kulturni program ove je godine obogaćen naučnim skupom na temu *Povijesni i savremeni aspekti antifašizma*. Transparentno vezivanje dovišta za antifašističku ideju, mudrost je kakvu dosad nisu pokazivali naši islamski učenjaci. Oni su bivali distancirani od antifašizma, nepravedno ga poistovjećujući sa komunizmom. Zar je trebalo čekati da Srpska pravoslavna crkva i zvanično postane organizator četničkog, fašističkog skupa na Manjači, pa da nam to otkrije antifašističku suštinu bogumilstva i bosanskog islama?! Bilo bi mnogo korisnije da je Islamska zajednica još od 1992. njegovala prislan odnos sa antifašističkom idejom. Hvala Bogu, pa ni sad nije kasno.

Ponedjeljak, 8. avgust

Agencije su izvijestile da je Hrvatska seljačka stranka u Crkvi svetih apostola Petra i Pavla u Tuzli priredila *misu zadušnicu u povodu 77. obljetnice smrti utemeljitelja HSS-a Stjepana Radića*. Stranka demokratske akcije NIJE, ovog 8. avgusta, obilježila 80. godišnjicu rođenja svog utemeljitelja i prvog predsjednika Bosne i Hercegovine Alije Izetbegovića. Ni jedan medij nije izvijestio da se danas navršava 80. godina od rođenja prvog predsjednika BiH, a kamo li da se napravila emisija ili prilog o čovjeku čije djelo priznaje i pamti cijeli Svijet, osim Srba, Hrvata, a eto, hamana, i Bošnjaka. Negdje na istoku, kažu, ima jedna metropola, i u centru tog centra jedna zgrada, a na zgradi zid, a na zidu uklesana jedna misao Alije Izetbegovića. U našoj metropoli nema ništa što podsjeća da je ovdje nekad živio, da ne kažemo vladao, taj Alija Izetbegović. No, svi koji se ovog 8. avgusta nisu sjetili Alije Izetbegovića imaju debelo opravdanje. Jer, prva je SDA zaboravila da priredi akademiju, ili da makar objavi saopćenje. Patriotska kultura HSS-a, koji istog dana obilježava nekakvu 77. godišnjicu smrti Stjepana Radića, nenamjerno je razgoltila do balčaka bošnjački patriotski ugursuzluk.

Utorak, 9. avgust

Kao što je Srebrenica paradigma genocida nad Bošnjacima, tako je zločinac Milan Lukić paradigma onih na hiljade Karadžićevih Srba koji su ispunjenje duhovnih afiniteta pronašli u masovnim egzekucijama bošnjačkih civila. To znači da imamo još mnoge Srebrenice i još mnoge Milane Lukiće. Ovaj zločinac, koji je uhapšen u Argentini, bio je istaknuti egzekutor 3.000 višegradskih Bošnjaka, među kojima je bilo 800 žena i 119 djece. Ubijali su još mnogi, ali je ime Milana Lukića upamćeno. Stoga je netačna ocjena iz Udruženja *Žene - žrtve rata* da su – *napokon dobile satisfakciju, jer je*

najveći ratni zločinac istočne Bosne uhapšen nakon 13 godina. Satisfakcije nema dokle god Bosnom hodaju svi koji su ubili i jednog nevinog čovjeka, i dokle god postoji Republika Srpska kao spomenik genocidu nad Bošnjacima.

Srijeda, 10. avgust

Agencija za obilježavanje stoke u Bosni i Hercegovini svečanom je press konferencijom ozvaničila obilježavanje hiljaditog goveda. Došli su kamermani, uslikali to govedo, uslikali mu uši sa nekim štikaljkama i ceduljicama, koje svjedoče da ovo govedo ima standarde Evropske unije. Bosansko je govedo tako dobilo evropsku vizu, za razliku od mnogih bh. građana koji žive u nezvaničnom getu. Nema sumnje da bi se mnogi bh. građani trampili za evropski status obilježenog govečeta, pa makar im i ceduljice priheftali za uši, samo da se ne ponižavaju pred zapadnim ambasadama satima čekajući na vizu. Već godinama se nastavlja genocid nad Bošnjacima. Ljudi se iseljavaju preko novinskih oglasa. Sve je javno, transparentno, očito. Tajni su jedino prelasci granica. Nesretnike koji daju po 2.000 eura da pobjegnu iz svoje zemlje, niti ko obilježava, niti evidentira. Zato je bosansko govedo postalo Evropljanin u odnosu na bosanskog čovjeka.

Četvrtak, 11. avgust

Konačno se dogodio jedan štrajk u kome su menadžment i radnici na istoj strani. Preko hiljadu rudara rudnika mrkog uglja u Brezi ne optužuju svoje rukovodstvo za katastrofalno stanje zbog kojeg su stupili u štrajk. Niti su im u prvom planu mizerne plaće, čiji je prosjek 270 KM. Oni se žale na katastrofalne uvjete rada, zastarjelost mehanizacije, probleme koji se ne mogu riješiti bez intervencije vlasti. Samo ih vlast može osloboditi tehnološkog viška, među kojima su 362 invalida, zbog čega jedan rudar kopa za sebe i za još 13 onesposobljenih kolega. Žalosno je što naše onesposobljene vlasti ne mogu ništa učiniti za onesposobljenu privredu. Možda svi mi ukupno i nismo toliko loši, koliko je loš sistem u kome su divlji išćerali pitome.

Petak, 12. avgust

Ponovo je aktuelizirana ideja da se u BiH donese zakon o zabrani negiranja genocida, kakav imaju neke evropske države, poput Španije ili Njemačke. To bi ga značilo da se krivično sankcionira svaki pojedinac ili institucija koji posegnu za negiranjem genocida. No, prije bi trebalo utvrditi tačne razmjere stradanja, kao i kvalifikacije koje razlikuju genocid od ratnog zločina. Dakle, prije nego što BiH dobije Tužbu protiv SCiG za agresiju i genocid, nemoguće je usvojiti ovakav zakon. Izuzev samo za Srebrenicu, za koju su pred Haškim tribunalom, sa kvalifikacijom genocid, presuđena dvojica zločinaca. Drugo, uistinu bi bilo teško sprovesti takav zakon uz postojanje

Republike Srpske. Jer je postojanje ovog genocidnog entiteta izvorno negiranje genocida.

Subota, 13. avgust

Beogradska *Politika* je objavila vijest da je Tužilaštvo za ratne zločine Republike Srbije podiglo optužnicu protiv sedam osoba za koje je utvrđeno da su 1992. godine iz sela Kozluk i Skočić protjerali 1.822 Bošnjaka, te da su ubili najmanje 19 bošnjačkih civila. Oni tvrde da je ovo prvi predmet koji je Haški tribunal ustupio pravosudnim organima Srbije. Nejasno je kakve veze Srbija ima sa zločincima iz BiH. Izuzev ako i Haški tribunal i Srbija bosanske Srbe vide kao građane tzv. velike Srbije. Uplitanjem svoga pravosuđa u procesuiranje zločina koje su počinili bosanski Srbi, Srbija potvrđuje kontinuitet hegemonističke politike. Paradoks je da zemlja koja je počinila genocidnu agresiju danas izigrava pravедnika, ali tako što se nastavlja ponašati po agresorskim obrascima, uplićući se u ingerencije bh. pravosuđa. Tužilaštvo u Beogradu možda može suditi Srbijancima koji su činili zločine u BiH, ali nikako bosanskim Srbima. Nejasno je zašto Haški tribunal dopušta pomijeranje Drine.

Nedjelja, 14. avgust

Posljednjih godina najveća auto-pijaca na prostoru sjeveroistočne Bosne nalazi se na Ormanici, kod Gradačca. Ove se nedjelje pored kamare zamazanih i sumnjivih automobila zadesio i jedan interesantan džip. Prodavac, bezbeli iz RS, okačio je za retrovizor pravoslavni krst, brat bratu – 30-tak cm dužine. Vidali smo kola sa krunicom, sa musafom, sa raznim džidžama, ali nikada nismo vidjeli toliko hejbe okačeno za retrovizor. Nije vala zgodno ni vozit kad ti se tolika stvar mlataru lijevo-desno. A pogotovo nije zgodno na pijaci gdje su u debeloj većini bošnjački kupci, prodavati kola sa tolikim krstom. No, ovog prodavca haman ne zanima tržišna logika, čiji je imperativ da ugodi mušteriji. Prodavac je tu da čera inat, pa makar i ne prodao džipa. Bošnjaci takvih faca nemaju, što zbog sebe, što zbog drugih. Koji bi se to Bošnjak usudio da ode, recimo, na pijacu u Trebinje i prodaje kola na čijem retrovizoru visi ogroman polumjesec i zvijezda? U Ormanici, pak, ovakvi prizori imaju dimenziju multikulture. Zato Bosna ima šansu. Jer, tolerancija vodi odumiranju budalaština. Možda.

Ponedjeljak, 15. avgust

Po ko zna koji put se pokazalo da Karadžićevi Srbi razumiju jedino jezik sile, pred kojim se, kao hronične kukavice, povlače. Oni su samo *junaci* kad ugnjetavaju slabije. Isplatila se odlučnost mještana Diviča kod Zvornika da ne dozvole procesiju u crkvi koja je podignuta na mjestu džamije, jer su Srbi procesiju preselili u Zvornik. Procesija na Diviču je zamišljena kao orto-

doksna provokacija, jer na Diviču ne živi ni jedan Srbin. Suština procesije je proslava sakralocida i vrijeđanje bošnjačkih povratnika. Sjajno je što su Bošnjaci sa Diviča na civiliziran način vratili popa sa crkvenih vrata, počastili ga sokom i kolačima i objasnili mu da tu nema šta tražiti. Sjajno je što fantomska crkva nije ničim oskrnavljena, nema grafita, polupanih prozora... Bošnjaci poštuju Srpsku crkvu, ali ništa manje ne poštuju sebe. To je, daka-ko, novost.

Utorak, 16. avgust

OHR je digao golemu dreku zbog odluke predsjednika FBiH Nike Lozančića da pomiluje bivšeg ministra odbrane FBiH Miroslava Prcea, smanjivši mu petogodišnju zatvorsku kaznu na četiri godine. Ili bi trebalo mijenjati zakon, pa čelnicima FBiH oduzeti mogućnost pomilovanja, ili bi OHR trebao voditi malo više računa o nivou svoje političke pismenosti. Pravnu logiku OHR podvodi pod neozbiljne formulacije, tipa: *Ako političar bude osuđen za neko krivično djelo, onda mora i odslužiti svoju kaznu*. Zar nisu svi jednaki pred zakonom? Zašto samo osuđeni političari ne bi imali mogućnost pomilovanja? Osim toga, Prcea niko nije oslobodio zatvorske kazne. To što će u zatvoru provesti četiri umjesto pet godina, nije opravdanje za dreku i infantilna lupetanja. Miroslav Prce, kao i svako ko odsluži kaznu, potreban je ovom društvu, kao zdrav i ponosan, a ne kao uništen građanin.

Srijeda, 17. avgust

Nastavljena je ekshumacija ubijenih Bošnjaka sa mezarja *Pilakuša* u centru Bijeljine. Pronađeni su posmrtni ostaci osam tijela, među kojima i jedne žene. Očekuje se pronalazak tijela ubijenih Bošnjaka u konc-logoru *Batković*. Traganje za tijelima bijeljinskih žrtava nastavit će se i narednih dana, na više lokacija. Za to vrijeme Bijeljinska tv, čuvena po emitiranju filma *Nož* u vrijeme Bajrama, i po ratnohušakačim porukama, uopće ne tretira zločine koji su izvršeni nad bijeljinskim Bošnjacima. Umjesto toga, BNTV poziva na linč Bošnjaka sa Diviča, koji su spriječili procesiju u crkvi koja je, po svoj prilici, podignuta na mjestu masovne grobnice. Potpuno je nejasno šta u ovoj zemlji radi Regulatorna agencija za medije! Znali smo da je CRA izmišljala tzv. islamski terorizam i tzv. antisemitizam, znali smo da je medijski suverenitet BiH prodala srbijanskoj TV Pink, ali nismo znali da je baš toliko zabrazdila u velikosrpski projekat da tolerira gebelsovske zločine Bijeljinske tv.

Četvrtak, 18. avgust

Predstavnik tzv. Alternativne vlade BiH su onomad organizirali potpisivanje peticije za odlazak OHR-a iz BiH, što bi bila nevidena usluga separatistima. Sad su izumili da se BiH može izvući iz krize samo uz pomoć

nove vlasti. Eto, imali smo tu novu vlast 2000. godine, pa je zglazjala. Saopćenje tzv. Alternativne vlade je posvađano samo sa sobom... Prvo tvrde *da nas je ovu poziciju dovela nesposobnost domaćih političara*, a potom se zalažu za novu vlast. A kakvi bismo to bolju vlast mogli dobiti, kad je svaka vlast žrtva dejtonskog sistema?! Bilo bi korisno da se demokratske snage zalažu za ustavne promjene, za izgradnju sistema koji bi omogućio efikasnost vlasti, umjesto što se trabunja o promjeni vlasti. U ovakvoj državi vlast nema nikakvu svrhu, osim što ždere budžetske pare. OHR treba otići kad nam izgradi državu po zapadnoevropskoj mjeri. Tek tada ćemo moći govoriti o uspjehu ili neuspjehu ove ili one vlasti.

Petak, 19. avgust

Britanski ambasador u BiH Metju Rajkroft ponudio je pomoć oko obilježavanja desete godišnjice Dejtonskog sporazuma. Posve je nejasno šta se to ima obilježavati, i šta se ima pomagati u tom obilježavanju ničega. Bilo bi korisno da je ambasador Rajkroft kazao kako treba otvoriti demokratski dijalog o pogubnosti Dejtonskog sporazuma, koji ne samo da je od bh. države stvorio frankeštajnsku tvorevinu, već je postao generator nestabilnosti u regionu. Jer, dokle god postoji Dejtonski sporazum, koji uvažava genocidnost Karadžićevog entiteta, dotle su otvorene hegemonističke karte Srbije i Hrvatske. Posebno je isprazno Rajkroftovo obećanje da bi Karadžić i Mladić trebali biti uhapšeni prije 10. godišnjice Srebrenice. Ako se čega ova napačena zemlja zasitila, do trovanja, to su fraze i šuplja obećanja.

Subota, 20. avgust

Načelnici Zvornika, Foče, Višegrada, Čajniča posljednjih su mjeseci u više navrata plasirali pozive na toleranciju i pomirenje. Ovu bi pojavu trebalo istražiti i afirmirati kao pozitivan fenomen, u odnosu monolitnost Karadžićevih sljedbenika u RS. Ne bi se reklo da se radi o prostoj političkoj računici, jer ove načelnike niko ne goni da govore o komšiluku. Voljeli bismo kad bi njihov govor bio rezultat moralne katarze i shvaćanja da je Radovan Karadžić najveći neprijatelj srpskog naroda. Načelnik Višegrada Miladin Miličević je u povodu otvaranja Careve džamije poslao sadržajno sličnu poruku kao i reis Cerić. O obnovi Careve džamije obojica su govorila kao dobrobiti za sve narode. Reis je pozvao Bošnjake da, po uzoru na Mehmedpašu Sokolovića, grade mostove, džamije, crkve i kuće. Načelnik Višegrada je poručio da je Careva džamija mjesto okupljanja za sve vjernike, dakle, i za pravoslavce. Od riječi do djela, pola je koraka. Novi podrinjski vjetrovi osvežavaju stidljivu nadu da bi u Bosni nekad moglo biti bolje. Ko je mogao očekivati da će se u Višegradu ponovo čuti ezan?! Objašnjenje je u ljubavi. Upornost Bošnjaka da poštuju tuđe k'o i svoje, kultivira one koji su zbog svoga mrzili tuđe.

Nedjelja, 21. avgust

Na Korićanskim stijenama na Vlašiću, gdje je prije 13 godina ubijeno i bačeno u provaliju 250 Bošnjaka i Hrvata, održana je komemoracija na kojoj su pored familija žrtava bili i politički predstavnici bošnjačkog naroda. Čudno je što hrvatski političari i katolički sveštenici obilaze samo jednonacionalna stratišta, kao da žele time reći kako se hrvatske žrtve ne mogu miješati i unižavati multietničkim kontekstom. Bilo bi normalno da su se na Korićanskim stijenama našli ne samo hrvatski, već i srpski političari. Ovaj zločin se tiče sviju, na svoj način. Iz Udruženja Prijedorčanki poručuju da je *ovo mjesto najveća sramota i najveći zločin Policije RS*, što je netačno, i štetno, jer 1992. Policija RS nije postojala, već je djelovala u sastavu Karadžićeve hunte. Naše priznavanje RS od 1992, a ne od 1995, ide u prilog tezi o tzv. građanskom ratu. Insistiranje, pak, na kriminalnoj prirodi Karadžićeve hunte, ukazuje na genocidno porijeklo Republike Srpske.

Ponedjeljak, 22. avgust

Nastavljeni su pregovori o reformi policije. Hodanje i vođenje bh. političara po raznim turističkim destinacijama neodoljivo podsjeća na tarlanje predsjednika šest jugoslovenskih republika koji su u suton bratoubilačkog rata bejagi tražili rješenje. Deranje živaca oko pitanja reforme policije ima funkciju obesmišljavanja naše vjere u budućnost BiH. Kvalitetnog rješenja reforme policije, na ovaj način – definitivno nema. To se moglo znati odmah. Pošto niko više ne vjeruje da se bh. političari i o čemu mogu dogovoriti, novinari su se zabavili žutim informacijama. Tako smo saznali da u Hutovom blatu, čiji toponim simbolizira suštinu pregovora, postoje specijaliteti od žabljih bataka. Sjajno! Umjesto da nas kritički zanima odnos bh. političara prema bh. budućnosti, mi se zanimamo za stanje želuca ovog cirkuzanerskog karavana! Jedini pravi novinarski odgovor na neozbiljnost pregovora o reformi policije bila bi šutnja. Kad već nemamo šta pametno čuti, zašto bismo bili maltretirani informacijama o žabljim batcima?!

Utorak, 23. avgust

Nakon što je komandant EUFOR-a Dejvid Liki izjavio da u BiH ne postoje kampovi za obuku terorista, te naveo da bi za takve kampove EUFOR znao, i da bi ih dosad rasformirao – konačno bi trebalo kao neozbiljne i zlonamjerne tretirati sve terorističke informacije koje se uporno ponavljaju u nekim sarajevskim medijima. Sarajevski policijski magazin je nedavno objavio da se u BiH treniraju tzv. islamski teroristi koji treba da zatruju vodovod u nekoj zapadnoj zemlji. Na ovu opasnu izmišljotinu nije reagirao niko, ali su četnički internet sajtovi, kao i mnogo puta dosad, prenijeli laž svojih sarajevskih plaćenika. Neko bi trebao uputiti zvanično pitanje našim tužilaštvima – zašto ne reagiraju na širenje dezinformacija koje ugrožavaju bezbjednost

BiH? Šutnja pravosudnih organa se, zasad, može tumačiti kao saučesništvo u ljaganju Bosne i Hercegovine.

Srijeda, 24. avgust

Uprkos najavljenim reformama bošnjačke politike, u smislu njenog otvaranja prema bosanstvu, SDA nema snagu da iziđe iz samoubistvenog tripartitnog konteksta, koji bošnjačke nacionalne interese svodi na trećinu, a čime se legitimizira srpski i hrvatski separatizam. Pošto su bošnjački interesi ostvarivi samo multietničkom platformom, SDA se nikad nije smjela sama upuštati u pregovore sa SDS-om i HDZ-om, jer se time legitimiziraju disolucijska nastojanja. Uprkos dokazanoj pogubnosti monoetničkog koncepta, lider SDA se u Mostaru sastao sa liderom HDZ-a, a malo je falilo da se tu nađe i lider SDS-a. Tripartitni narodnjaci su, kao i 1991, trebali razgovarati o budućnosti BiH. Možemo razumjeti monoetničke šizije SDS-a i HDZ-a, ali nakon 15 godina bankrotiranja SDA bi konačno morala razumjeti da Bošnjaci bez bosanstva nemaju nikakve šanse. Stoga je SDA mostarski susret morala usloviti prisustvom multietničkih i opozicionih stranka.

Četvrtak, 25. avgust

SDP je napao SDA zbog preporuke građanima Živinica da se po pitanju restitucije za pomoć mogu obratiti SDA. U svome saopćenju SDA kaže da se – *stavlja na raspolaganje građanima općine, jer je izostala organizovana pomoć po ovom pitanju*. SDP, pak, smatra da je to – *nedopustiv atak na legalne organe vlasti i pokušaj repriziranja mračnih događaja u nedalekoj prošlosti kada su stranački interesi dominirali nad državnim interesima*. No, SDA svoju pomoć nudi zbog neaktivnosti Komisije za restituciju, te ne može biti kriva za nerad državnih organa. Stranački pritisak se u tom kontekstu može smatrati korisnim. A što se tiče metanja stranačkih iznad državnih interesa... Pa i SDP se nakon preuzimanja vlasti 2000. godine ponašao kao SDA do tada.

Petak, 26. avgust

Prije 15 godina dogodila se najveća rudarska nesreća u BiH, kada je u *Krekinjoj* jami *Dobrnja-jug* izgинуlo 180 rudara. Tragedija živi pod velom tajne. Potrebni su čvrsti argumenti da se opovrgnu tvrdnje i sumnje rudarskih porodica: da uzrok tragedije nisu ni metan ni ugljena prašina, koji ne mogu eksplodirati na izlazu iz jame, gdje je zrak pročišćen, i razvaliti tonama teške armirane betonske blokove; valjalo bi objasniti kako su tijela rudara ostala čitava, kao i rudarski eksploziv u srcu jame; ostala je čitava i transportna traka, izuzev na izlazu iz jame gdje je, prema sumnjama, podmetnut eksploziv, kako bi rudarima bili prekinuti svi mogući dovodi zraka. Krucijalna činjenica u ovim sumnjama je da - *Dobrnja-jug* nije metanska jama. Listajući

kalendar tih dana naići ćemo na podatak da je potonji ratni zločinac Radovan Karadžić, ni punih osam sati nakon rudarske tragedije, održao Osnivačku skupštinu SDS-a na stadionu pored Srpske pravoslavne crkve u Tuzli.

Subota, 27. avgust

U prisustvu svjetskih i evropskih sindikalnih lidera, u Sarajevu je održana centralna manifestacija obilježavanja 100. godišnjice sindikalne organizacije u BiH. Kao što savremenim Svijetom vlada jedna manjina koja ima pare i moć, tako i 200.000 članova bh. Sindikata nije u stanju doskočiti državnoj mafiji koja je u kriminalnoj privatizaciji otela imovinu bh. radnika. Mafija ne bi bila problem da je ne podržavaju korumpirane institucije sistema. Insistiranje bh. Sindikata na reviziji privatizacije vrti se u krug, jer su sve adrese zapečaćene interesnim lobijima. Cilj ovih lobija je da se za bagatelu otkupe bh. firme, čiji se prostori potom prodaju po stostruko višim cijenama. Mafija i politika udruženim snagama pljačkaju bh. budućnost. Privredni potencijali, radnici, socijalni programi – ne zanimaju nikog. Zato danas imamo 400.000 manje zaposlenih nego 1990. godine. Zato 200.000 radnika u bh. Sindikatu žive egzistencijalnu neizvjesnost. Tih pola miliona bh. radnika koji su žrtve kriminalne privatizacije žive u zabludi da će pregovorima izboriti svoja prava. Kriminal je sila, i jedino razumije silu.

Nedjelja, 28. avgust

Nagradu publike na Sarajevo Film Festivalu dobio je film *Hotel Ruanda* Terija Džordža koji, kako je kazano - *otvoreno, direktno i surovo govori o genocidu u Ruandi*. U medijima se moglo čuti da je *reditelj Džordž kao veliki borac za istinu i pravdu dao primjer drugim rediteljima da svojim radom mogu otvoriti oči svjetskoj javnosti...* Ali, nije rečeno da ni jedan naš reditelj, izuzev Dine Mustafića, nije imao misiju poput Terija Džordža. Zato je Mustafićev *Remake* zabranjen u Srbiji. Svi se naši reditelji upucavaju što Zagrebu, što Beogradu, i nije im ni na kraj pameti da prave filmove o genocidnoj agresiji na BiH. Ocjena da je Džordžov film *ovdašnja publika gledala kroz objektiv genocida u Srebrenici, opkoljeno Sarajevo i niz tragedija* - nepotpuna je, dokle god se ne kaže: zašto to naši reditelji bježe od *bosanske Ruande*?! Ahmed Imamović je proglašen *rediteljem kojeg krasi hrabrost*, jer se umjesto genocidom, bavio pederima. Radi se o moralnom, patriotskom, a nadasve umjetničkom kukavičluku. Pobjedu filma *Hotel Runada* treba razumjeti kao moralnu lekciju koju je bh. publika održala bh. rediteljima.

Ponedjeljak, 29. avgust

Federalna tv je u centralnom *Dnevniku* objavila da je Specijalna policija evakuirala dio osoblja Američke ambasade, te jedan sat držala u

blokadi Ali-pašinu ulicu. Spominjale su se i nekakve podmetnute bombe i vjerodostojne prijetnje. Međutim, iz izvora Američke ambasade se saznalo da nije bilo nikakve evakuacije osoblja. Iz Policije su saopćili da su *preuzeli operativne mjere i radnje*, ali ne kažu zašto. U vrijeme kada je Federalna tv saopćavala ovu dramatičnu vijest, oko Američke ambasade u Sarajevu nije bilo nikakvih znakova pooštrene bezbjednosti. Dakle, s kojim je pravom Federalna tv uznemiravala i lagala javnost?! I to ne prvi put! Za ovakve greške bi se morale podnositi uredničke ostavke. Ali, urednici na FTV su pod zaštitom političkih i finansijskih lobija iz Karadžorđeva, za čiji račun svako malo izmišljaju tzv. islamski terorizam.

Utorak, 30. avgust

EUFOR je na press konferenciji obavijestio javnost da je otkrio 13 ilegalnih pilana i područja za kriminalnu sječu šume u Olovu, Kladnju, Varešu i Vlasenici. Na području Šekovića i Milića otkrivena su dva slučaja obrade drveta bez odgovarajuće dokumentacije. EUFOR saopćava da ovim aktivnostima *nastavlja podržavati lokalne vlasti u borbi protiv kriminala*. No, čini se da je EUFOR na pogrešnoj adresi! Jer, nije problem u ilegalnim pilanama, već u vlastima koje podržavaju taj kriminal. EUFOR je trebao otkriti spregu vlasti i kriminala. Primjerice, svaka ilegalna pilana ima legalno snabdijevanje električnom energijom, koju dobija na ime svojih kriminalnih poslova. EUFOR je mogao ilegalne pilane otkriti i preko računara. Dakako, za svaku je pohvalu to što evropske snage za čuvanje mira čuvaju i naše šume, ali je nejasno dokad će evropski vojnici obavljati posao lokalnih vlasti. Valjda dotle dok se kriminal ne iščisti iz same vlasti.

Srijeda, 31. avgust

U Gradačcu je otvoren 32. Sajam šljive, najstarija sajamska manifestacija u BiH, koja je ove godine okupila 180 izlagača iz oblasti poljoprivrede i prehrambene industrije, iz zemalja regije, ali i iz Austrije, Češke, Italije... Nesporna je korist koju naši poljoprivrednici imaju od ovog Sajma. No, mediji zaboravljaju istaći renesansu koju doživljava Gradačac u sajamske dane. U Bosni zasigurno nema ljepšeg vašera nego u ovih nekoliko dana kada se u Gradačac sliju rijeke ljudi iz okolnih mjesta. Centar grada je zatvoren za saobraćaj. Na trotoarima su tezge, a na ulici korzo, poput onog na Stradunu. Ljudi dotjerani, svečani, sve bašte pune, Kula Zmaja od Bosne obasjana i vesela, na platou ispred gradske škole veliki i savremeni luna-park, sve vrvi od dostojanstva, ljepote i radosti... Kao da ste zalutali u neku bajku, kakvu Bosna dugo već nije vidjela. Pored isticanja sajamskih koristi, vrijedilo bi ubuduće medijsku pažnju posvetiti sajamskoj atmosferi koja se već 32. godine brižljivo odgaja u Gradačcu. Mnogi bi možda poželjeli da u te dane mak-suz dođu do Gradačca i osjete miruh šljive.

Četvrtak, 1. septembar

Istraživački centar Američkog kongresa konačno je začepio usta svima koji su posljednjih godina optuživali bošnjački narod za veze sa tzv. islamskim terorizmom. U Izvještaju Američkog kongresa o BiH se navodi da *SAD imaju snažnu podršku u BiH, a posebno među Bošnjacima zato jer su pomogle u dovođenju mira i osiguranju poslijeratne pomoći*. U Izvještaju se navodi i da *većinski sekularno i evropski orijentirano bošnjačko stanovništvo* nije potpalo pod uticaje par hiljada stranih islamskih ekstremista koji su u BiH došli u periodu kada su, kako se kaže, *očajni Bošnjaci bili suočeni s međunarodnim embargom na oružje*. Data je tačna slika odnosa Bošnjaka prema tzv. islamskom terorizmu, ali i prema Americi, koju Bošnjaci prihvataju kao svog saveznika i prijatelja. Otud su bile apsurdne i opasne medijske navale srpsko-hrvatskih hegemonista da izmisle bošnjačku netrpeljivost prema Americi. Zapravo, hunta iz Karadžićeva je zloupotrijebila američku tragediju kako bi izmišljanjem tzv. islamskog terorizma u Bošnjaka na diplomatskom frontu ojačala svoje separatističke pozicije.

Petak, 2. septembar

Delegacije tri boračke organizacije (Savez RVBiH, Organizacija porodica šehida i poginulih boraca i Savez demobilisanih boraca) posjetili su Memorijalni centar u Potočarima i Općinu Srebrenica, nakon čega su prisustvovalе histijskom času i prikazivanju dokumentarnog filma o Srebrenici u Fabrici akumulatora u Potočarima. Ovo je zasad prvi pozitivan znak da Memorijalni centar u Potočarima neće živjeti samo od dženaze do dženaze, od 11. do 11. jula, već da će bh. patrioti nastojati da pamćenje Srebrenice usele u našu svakodnevnicu. Patriotski farz jeste otići u Srebrenicu 11. jula, biti na dženazama, ali je život Srebrenice u našoj svakodnevnici temeljni imperativ. No, to je ipak međukorak. Jer cilj je da se Srebrenica rehabilitira kao grad koji će u ekonomskom i kulturnom smislu biti metropola Podrinja. Uspomena na Srebrenicu će biti trajna i djelatna samo ukoliko Srebrenica bude živjela punim plućima.

Subota, 3. septembar

Premijer Karadžićevog entiteta Pero Bukejlović je u jednoj izjavi strpao i babe i žabe, rekavši da Vlada RS *neće prihvatiti ukidanje entitetskih MUP-ova*, ali da se *BiH mora približiti Evropi i ne smije ostati usamljeno ostrvo*. Pošto evropske BiH nema sa entitetima, i sa svime što iz tih genocidnih i ratnih tvorevina proizilazi, Perino mišljenje se doima kao totalna nebulozna. Pero nije debil pa da ne zna kako dejtonsko uređenje BiH nema nikakve veze sa evropskim standardima. Znao je i Radovan Karadžić da su njegove priče o miru izlišne dok se ubijaju civili u opkoljenim gradovima. Stoga bi vrijedilo istraživati kontinuitet srpske političke retorike, koja u svome temelju

nosi drskost i bezobrazluk. To siledžijstvo nad logikom i demokratijom ne bi bilo problem da se tiče samo Srba. Problem je kad srpski političari, s koljena na koljeno, vjeruju da su okruženi idiotima koji ne mogu razumjeti njihove idiotizme. Jedini lijek protiv ove bolesti je replicirati na svaku svesrpsku nebulozu.

Nedjelja, 4. septembar

Savez logoraša Karadžićevog entiteta uputio je zahtjev srpskim zastupnicima da pokrenu skupštinsku proceduru zaštite vitalnog nacionalnog interesa u vezi sa Odlukom Narodne skupštine RS kojom su nadležnosti u oblasti odbrane sa RS prenijete na zajedničke institucije BiH. Logoraši poručuju da su srpski političari podlegli ultimatumu i pogazili ustav RS. A ko je pogazio Ustav RBiH i referendumsku volju bh. građana da žive u jedinstvenoj i cjelovitoj BiH?! Odgovor je: genocidna agresija. Prenos entitetskih ovlasti na državne organe je povratak BiH u svoje prirodno stanje, bez kojeg BiH ne može u evropske integracije. Bosanski Srbi nemaju kud otići iz BiH, kao što ni Baski ne mogu iz Španije, ni Kurdi iz Turske. Svako ko u ime srpstva blokira bh. budućnost, zapravo je suprotstavljen srpskim interesima. Jer, interes svih bh. naroda, a time i Srba, je da se u BiH živi bolje. A bolje ne može biti dokle god se Karadžićev entitet odupire integracijama i evropskim standardizacijama. Prema tome, inicijativa tzv. logoraša iz RS u osnovi je antisrpska, pa tek onda antibosanska.

Ponedjeljak, 5. septembar

U istom danu dogodila su se dva šovinistička napada na Bošnjake u Karadžićevom entitetu. U Bosanskom Novom je na objektu Džemila Ćurica ispisan ćirilični grafit *Turci van!*, što po ko zna koji put pokazuje da Srbi ne razumiju svoju azijatsku, genetsku čačevinu. U Janji, pored Bijeljine, pak, u dvorištu Osnovne škole *Meša Selimović*, ujutro se okupilo nekoliko stotina Bošnjaka da protestira protiv uvjeta pod kojim se obrazuje 600 bošnjačke djece. Uprkos više puta ponovljenim zahtjevima, rukovodstvo škole i dalje onemogućava izvođenje nastave bosanskog jezika, historije i geografije, po programu koji je definiran Sporazumom o posebnim pravima djece povratnika. Roditelji se već dvije godine uzaludno bore da se nastava izvodi prema udžbenicima koji se koriste na Tuzlanskom kantonu. Paradoks je da u ovoj školi koju pohađaju bošnjačka djeca, ni direktor, a ni nastavnici, nisu Bošnjaci. Karadžićeva politika u Bijeljini zainatila se da ne udovolji ljudskim pravima bošnjačke djece. I ne samo to. Dok su roditelji protestvovali, organiziran je dolazak četničkih ekstremista koji su vrijeđali roditelje i dizali tri prsta. Sukob su spriječili bijeljinski policajci. Ovo je poruka da Bošnjaci ne smiju demokratskim putem tražiti svoja ljudska prava, jer će biti suočeni sa kriminalnom silom pod zaštitom Karadžićeve paradržave.

Utorak, 6. septembar

Forum mladih SDP-a optužio je *vladajuće nacionaliste zbog poskupljenja osnovnih životnih namirnica i naftnih derivata čiji smo svjedoci posljednjih dana*. Retro-komunistički poletarci su po ko zna koji put poistovjetili SDS i HDZ sa SDA, iako se ove politike ni po čemu ne mogu porediti. Oni dalje filozofiraju kako će se *rast cijena odraziti i na sve druge proizvode i pogoršati stanje kod svih socijalno ugroženih kategorije u BiH*. Ne bi se reklo da su mladi SDP-a toliko nepismeni pa da ne znaju kako poskupljenja u BiH nemaju veze sa bh. vlastima. Da im dragi Tito sad sjedi na vlasti u BiH, do poskupljenja bi došlo. Jer, cijena nafte ne raste zbog *vladajućih nacionalista*, već zbog svjetskog trenda. Ovo nekritičko, plitkoumno, manipulatorsko graktanje retro-pionira samo svjedoči kako je politička kultura u BiH zarasla u korov, pa je moguće optuživati svakoga za sve i svašta. Vladajuća garnitura ima svojih grešaka, ali sa poskupljenjem nafte ima veze koliko i sa svemirskim letovima.

Srijeda, 7. septembar

Pobjeda naše fudbalske reprezentacije nad Litvanijom odškrinula je vrata potankom nadanju da bismo se mogli po prvi put naći na Svjetskom prvenstvu u Njemačkoj iduće godine. Pošto ćemo 8. oktobra dobiti San Marino, ključnu, i posljednju utakmicu, igrat ćemo protiv SCiG, navjerovatnije u Beogradu, 12. oktobra. Da smo u prethodnim utakmicama imali malo više sreće, put bi nam bio otvoren. Ovako, od megdana u Beogradu ovisi da li ćemo se naći u Njemačkoj. Dakako, ovaj megdan ne može proći bez političkih konotacija i patriotskih osjećanja. Za sve bosanske patriote biće to simbolična prilika za namirivanje računa. Uostalom, sport, a pogotovo fudbal, u savremenom Svijetu služi kao zamjena za ratove, koji su nekad vođeni ne samo zbog materijalnih interesa, već i zbog zadovoljenja patriotske sujete. Čak i pjesma *Evrovizije* ima taj simbolički ratni smisao, jer sjećamo se kako je srbijanski predstavnik izjavio da putuje na *Evroviziju* u Tursku da *namiri račune za Kosovski boj*. Kamo sreće da su jugoslovenski narodi igrali fudbal, umjesto što su ratovali. Ali, Srbiji su još uvijek bliži top i kama, nego fudbalska lopta. Možda je u tome naša, bogumilska šansa.

Četvrtak, 8. septembar

U Sarajevu je otvoren Treći sajam pčelarstva i pčelarske opreme, na kome je svoje proizvode izložilo 80 pčelara iz BiH, SCiG i Hrvatske. U okviru sajma održat će se prodajna i savjetodavna izložba, te dva okrugla stola na stručne teme. Posljednjih je godina pčelarstvo u BiH postalo egzistencijalno utočište za mnoge otpuštene radnike i demobilisane borce, koji tvrde da prodaju meda koliko god da ga proizvedu. Jedan od njih je u pčelarstvo ušao prije tri godine, kada je izgubio posao u državnoj službi, i danas već proizvodi oko tonu meda, što na tržištu iznosi oko 10.000 maraka, sasvim

dovoljno za egzistenciju njegove porodice. Šteta je što bh. vlasti nemaju ni socijalnog programa za zbrinjavanje sve veće broja osiromašenih građana, a ni strateški odnos prema projektima poput pčelarstva, ili uzgoja gljiva, koji uvijek imaju otvoreno tržište.

Petak, 9. septembar

Navršilo se 12 godina otkad su bošnjački izrodi počinili zločin nad hrvatskim civilima u Grabovici. U noći 8. na 9. septembar 1993. ubijena su 33 hrvatska civila. Najmlađa žrtva bila je četverogodišnja Mladenka Zadro, a najstarija Marko Marić, rođen 1906. godine. Postojala je glasina da je Tuđmanov režim nekim bošnjačkih kriminalcima platio grdne pare da se poćini ovaj zloćin, kako bi se relativizirali zloćini HVO-a nad Bošnjacima. Ali, glasi-na je glasina. Grabovica ostaje u pamćenju kao bošnjaćki zloćin, koji skrnavi svetost bošnjaćke žrtve. Naspram hiljade ubijenih Bošnjaka, u velikosrpskim i velikohrvatskim logorima, imamo nekoliko *grabovica* koje se stalno uspoređuju sa hiljadostruko većim zloćinima. Primjerice, u sarajevskoj je štampi, a kamo li u hrvatskoj, napisano više tekstova o Grabovici, i 33 nevine hrvatske žrtve, nego li, recimo, o Žepi, ili o Gorazdu. Grabovicom je nanesena golema šteta bošnjaćkom moralnom kredibilitetu, koja se jedino može ublažitii bošnjaćkim sjećanjem na Grabovicu. Tim prije što se na ovaj način Hrvati ne sjećaju ni Ahmića, ni mnogobrojnih konc-logora po Hercegovini.

Subota, 10. septembar

U Hotelu *Austrija* na Ilidži održan je prvi susret više od 600 članova familije Čengić, za koju se tvrdi da je jedna od najstarijih bosanskih porodica, ćiji su preci u 16. stoljeću doselili iz Male Azije. Kako je rekao ćlan organizacionog odbora ove neobićne, familijarno-estradne manifestacije, Mustafa Čengić, planira se izdavanje knjige o familiji Čengić, te snimanje filma, ćiji bi reditelj bio poznati bh. filmadžija Bato Čengić. Na fotografiji sa ovog druženja, koju je objavio *Dnevni avaz* vidi se da su nazoćni bili Adil Zulfikarpašić i Hasan Čengić, kao najistaknutiji predstavnici ove familije u bošnjaćkoj politici. U nakani da se familija Čengić odslika kao ćinjenica u bh. kulturnoj baštini, treba razlikovati estradne od vrijednosnih manifestacija. To što se jedna familija okupila, i družila, i obnavljala pokidane veze, lijepo je i korisno, i može poslužiti kao uzor drugim familijama. Ali, to što ta familija pledira na svoj povijesni znaćaj, ne tiće se te familije, nego bh. društva. Baška je prića što bh. društvo nema strateških sklonosti i ćiljeva, kako bi prepoznalo kulturni interes u istraživanju ove ili neke druge znamenite bh. familije.

Nedjelja, 11. septembar

Nedopustivo je što ni jedan državni tv kanal u BiH nije posvetio makar polusatnu emisiju 11. septembru u Americi, i promjenama koje je Sv-

ijet osjetio nakon ovog historijskog događaja. Svaki 11. septembar bi za BiH trebao biti povod da tv kanali emitiraju specijalne programe o tom događaju, da intelektualci govore o uzrocima i posljedicama, i da se, pod obavezno, emitira neka vrsta komemorativnog programa, kao što su koncerti posvećeni žrtvama Njujorka. Čak i da Bosna nije sudbinski vezana za američku pomoć, postojao bi opći informativni i politički interes da se tretira događaj koji je promijenio Svijet. Višestruko povezivanje žrtava Srebrenice i Njujorka, kroz razne manifestacije i koncerte, kakav je onaj Sarajevske filharmonije, ili Orkestra *Maderna* iz Italije, ukazuje na punu opravdanost kolektivnog sjećanja na 11. septembar. Umjesto svega toga, državni tv kanali su emitirali šutnju, utakmice, španske i domaće safunice, te kojekakve zabavne filmove. O čemu se radi? O javašluku, koji proizilazi iz nekulture i neobrazovanosti ovdašnjih urednika. Sjećanje na 11. septembar je za bosanskog čovjeka stvar kućnog odgoja, patriotske i mentalne higijene. Jer, Amerika je valjala nama, u nevolji, a mi joj pažnju možemo vratiti makar suosjećanjem u njezinom bolu.

Ponedjeljak, 12. septembar

Nakon zajedničkog zasjedanja Vijeća NATO-a i Političko-sigurnosnog komiteta EU, zvaničnici ovih organizacija su poručili da Karadžić i Mladić moraju biti u Hagu do desete godišnjice Dejtonskog sporazuma. Lijepo je što se NATO i EU i dalje zanimaju za naše probleme, ali nije lijepa ta isprazna retorika. Više se i ne zna broj raznim najavama da će Karadžić i Mladić biti uhapšeni do tog i tog datuma. Najave hapšenja ispaljivane su i za desetu godišnjicu genocida u Srebrenici. Drugo, čini se da zvaničnici NATO-a i EU namjerno neće da razumiju prirodu vlasti u BiH i u Srbiji. U polovici naše zemlje na vlasti su Karadžićevi i Mladićevi sljedbenici, a još u frtalju su njihovi partneri iz Karađorđeva, dok na ovom preostalom frtalju vlada vlast koja samo izigrava da je vlast. Dakle, dejtonske vlasti ne mogu uhapsiti Karadžića i Mladića. Što se Srbije tiče, ova je zemlja zakonski ustolčila četništvo kao državnu ideologiju, pa ne ide da četnička zemlja hapsi četničke heroje. Stoga, Karadžića i Mladića može jedino uhapsiti NATO, ako hoće. A da hoće, to bi dosad učinio bez puno reprizne, šuplje priče.

Utorak, 13. septembar

U Banjoj Luci je zasjedala Narodna skupština RS na kojoj je ministar policije Darko Matijašević izjavio da je pred vlasti RS postavljen ultimatum da se prihvati prenos ustavnih nadležnosti sa RS na institucije BiH, budući da se bez prihvatanja sporazuma o reformi policije od entitetskih parlamenata ne mogu početi pregovori o sporazumu i stabilizaciji sa EU. Matijašević, a i ostali funkcioneri RS, ponovili su staru nebulozu da su oni za evropski put BiH, ali bez isključivosti i nametanja rješenja. U dramatičnom momentu oglasio se i srpski član Predsjedništva BiH Borislav Paravac koji se založio za

promjene Ustava samo sa dejtonskom realnošću. ...Kao da je moguće mijenjati Ustav, a ne mijenjati dejtonsku realnost?! On je optužio bošnjačku elitu da namjerava izvršiti potpunu promjenu ustavnog uređenja od sadašnje složene do potpuno unitarne države. Paravac je izdanak velikosrpske političke drskosti, i on zna da je napad najbolja odbrana. Sad bismo mi trebali uvjeravati Srbe da se reformom policije ne stvara unitarna država, umjesto da Karadžićevi sljedbenici snose odgovornost za opstrukciju evropskog puta za BiH.

Srijeda, 14. septembar

Na Sudu BiH počelo je prvo suđenje za ratne zločine. Odjel za ratne zločine otpočeo je prvi pretres u predmetu protiv Bobana Šimšića, koji je optužen za ratne zločine na području Višegrada. Možda proces Šimšiću neće patiti od nedostatka svjedoka, i od njihovih objektivnih iskaza, jer mnogi svjedoci žive daleko od Višegrada. Međutim, saznajemo da se u nekim drugim procesima za ratni zločin, koji se vode pred lokalnim sudovima, kao u Brčkom, recimo, svjedoci ili ne pojavljuju, ili daju ublažene iskaze. Prema neprovjerenim informacijama, na svjedoke se djeluje prijetnjama ili podmićivanjem. Na žalost, u Bošnjaka o tome niko ne vodi računa. Tzv. reformirano pravosuđe, koje djeluje po šnitovima iz Karađorđeva, takođe nema računa da se zamjeri svojim nalogodavcima, pa da otvori pitanje kriminalne obrade svjedoka. To znači da se nalazimo pred mogućnošću da pravosudna istina o genocidnoj agresiji neće odgovarati korpusu činjenica po kojima mi, u svojim glavama, pamtimo genocidnu agresiju. Tako će se vjerovatno dogoditi i sa historijskom istinom o zlu i zločinu kojemu su bili izloženi Bosna i Bošnjaci. Jer, historija je samo tekst, i ništa više. Historija nije ono što mi nosimo u glavama. Glave su smrtna, a tekst besmrtna.

Četvrtak, 15. septembar

Održana je sjednica Doma naroda Parlamenta BiH na kojoj su se zastupnici izjašnjavali o Zakonu o Javnom rtv servisu, o kome su prethodno hrvatski zastupnici kazali da *ugrožava vitalne hrvatske nacionalne interese*, pa je Ustavni sud morao hrvatsku primjedbu označiti kao neosnovanu. Stoga je sada za izglasavanje Zakona bila potrebna tzv. prosta većina. U kontekstu medijskih gužvi oko ovog Zakona posljednjih se mjeseci mnogo puta čula inicijativa hrvatskih zastupnika da bi trebalo oformiti nacionalne rtv programe, jer su Hrvati navodno ugroženi u multietničkom kontekstu. Ovo blefiranje se odvija po istoj šemi po kojoj hrvatska politika tvrdi da su Hrvati ugroženi u Sarajevu, Tuzli, Zenici, Bugojnu, iako u ekonomskom smislu bivaju gazde prostora sa bošnjačkom većinom. Isto tako, na Federalnoj tv sve je pohrvaćeno, od jezika kojim se govori, preko urednika, pa do tretmana određenih tema. O čemu se onda radi? Na ovaj način hrvatska politika brani

apartheid na 27 odsto bh. teritorije, jer fokus interesovanja prebacuje na teritoriju sa bošnjačkom većinom. Dok oni tvrde da su ugroženi od naše većine, i dok se mi branimo, niko i ne misli postaviti pitanje – a šta je sa prostorima gdje su Hrvati u prirodnoj ili vještačkoj većini, a gdje su Bošnjaci građani drugog reda. Ideja o tzv. hrvatskom kanalu, koja se plasira zbog navodne ugroženosti, ima za cilj da sakrije činjenicu kako Hrvati gazduju Federalnom radio-televizijom.

Petak, 16. septembar

U Bihaću je održan međunarodni skup pod nazivom *Revitalizacija i modernizacija proizvodnje*, na kome sudjeluje 280 eminentnih stručnjaka iz 15 zemalja. Kako je kazao sekretar Vanjskotrgovinske komore BiH Midhat Čehajić - *imperativ je da se u naše privredne subjekte uvrste tehnološka dostignuća*. Predsjednik Organizacionog odbora prof. dr. Isak Karabegović kaže da je *cilj manifestacije da se firme i ljudi iz proizvodnje privuku novim tehnologijama kako bismo bili kurentni na međunarodnom tržištu*. Skup u Bihaću svjedoči kako u BiH postoje ljudi koji vide dalje i sanjaju više, i koji se opiru sili dejtonske teže, sposobnoj da svaku viziju bolje budućnosti surva u brlog ove dugoročne depresije. Zanimljivo je da na skupu u Bihaću nije bilo nikog iz političkog establišmenta, nikog od onih lidera koji su istrenirani da se bave politikom, prepucavanjem, blokadama i deblokadama, a nikako ekonomijom i onim od čega se živi. Skup u Bihaću jednostavno je radost za naša politička čula, umorna od politike, i željna biznisa i ekonomije.

Subota, 17. septembar

Nakon poraza od Francuske na Evropskom prvenstvu u košarci u Beogradu, raspršene su sve nade da bismo mogli ući u završnicu takmičenja. Pređašnji poraz od Slovenije, i ovaj od Francuske, izbili su ključni adut da bismo sa jednom od pobjeda mogli proći u drugi krug takmičenja, budući da potonji susret sa Grčkom, kao jednom od najboljih selekcija, nismo ni računali u dobitničkim ambicijama. Međutim, ono što je iz oba poraza ostalo kao stvar koja nervira naš navijački ponos, jeste činjenica da smo u toku obje utakmice skoro sve vrijeme vodili, da bi se naš sistem raspao u posljednjoj četvrtini, kada naša ekipa nije imala snage, volje ili discipline da u istom ritmu utakmicu dotjera do kraja. To znači da možemo biti bolji, ali da postoji neki feler koji utiče na raspad discipline i inventivnosti. Lakše bismo podnijeli gubitničku varijantu od početka do kraja utakmice, nego spoznaju da smo i Sloveniju i Francusku tukli cijelim tokom utakmice, da bismo na kraju pobjedu olahko ispustili iz ruku.

Nedjelja, 18. septembar

U Tuzli je održana ceremonija dodjeljivanja Zlatne povelje mira *Linus Pauling* sa *Plaketom i Zlatnom značkom lige* Tuzlaku Arifu Ahmetaševiću koji ujedno proglašen i *Internacionalnim humanistom god-*

ine. Srpsko građansko vijeće je predložilo Internacionalnoj ligi humanista da svoje najviše priznanje dodijeli Arifu Ahmetaševiću, a zbog njegove izjave na televiziji da je kao borac ARBiH više puta bio u prilici da se osveti nad zarobljenim srpskim vojnicima, ali da je znao kako oni pojedinačno nisu krivi za ubistvo njegove kćerke Edine (23) u zločinu na tuzlanskoj Kapiji. Prijedlog SGV-a je usvojen i pozdravljen od ILH-a, kao afirmacija pozitivnih primjera koji toleranciju suprotstavljaju osveti i mržnji. U prepunoj dvorani Narodnog pozorišta Tuzla priznanje je Arifu Ahmetaševiću uručio norveški ambasador Henrich Ofstad, nakon čega su prisutni u sali ustali i bukvalnih pet minuta aplaudirali dobitniku priznanja. Ahmetašević je rekao da je on samo jedan od hiljade bosanskih očeva koji su izgubili svoje dijete i koji nisu posegnuli za osvetom, te dodao: *Ja sam samo jedan od hiljade ranjenih očeva u čijem je srcu opstala ljubav. Uprkos bolu. Jer, ja svoju kćerku Edinu volim i danas, kao i onda kada je rođena. Kao i onda, na mezarju, kad sam je posljednji put pomilovao i zašuškao. Ja i danas brinem o svojoj kćeri, iako je nema. Zbog te ljubavi, ja ne znam da mrzim. Svaka bi mržnja oskrnavila moju očinsku ljubav. I svaka bi mržnja oskrnavila čistoću njene žrtve. Samo sa ljubavlju moja će Edina živjeti* - rekao je Ahmetašević, i mnogim prisutnim natjerao suze na oči. Ovaj događaj je u informativnim emisijama i sutradan u dnevnim novinama imao udarno mjesto, a Arif Ahmetašević se ispostavio kao paradigma mnogih Bošnjaka koji su izgubili svoje najmilije, ali su uprkos bolu u svojim srcima sačuvali ljubav, i time doprinijeli moralnoj superiornosti bošnjačkog naroda.

Ponedjeljak, 19. septembar

U uredu za zaprimanje pošte Ambasade Velike Britanije u Zagrebu, oko sedam sati i 30 minuta, aktivirana je manja eksplozivna naprava i ranila jednog uposlenika, hrvatskog državljanina, Damira Rovišana (28). Ova eksplozija je u zagrebačkoj javnosti otvorila pitanja prisustva islamskih humanitarnih organizacija neposredno nakon rata, koje su navodno bile povezane sa nekim terorističkim organizacijama. Kao i mnogo puta prije, i ovdje se unaprijed i bez dokaza znalo da iza terorističkog napada stoje tzv. islamski teroristi, jer, pobogu, ko bi drugi napadao Britansku ambasadu nego oni. Eto, ispostavilo se da eksplozija nema nikakve veze sa tzv. islamskim terorizmom, već da je djelo ranjenog Rovišana, koji je na taj način želio skrenuti pažnju javnosti na nekakav svoj pravosudni slučaj. No, ono što je zanimljivije jeste činjenica da se niko nakon svega, u Hrvatskoj, u BiH, a ni drugdje, nije upitao - otkud tolike islamske humanitarne organizacije u Hrvatskoj?! Zašto je Hrvatska pružila gostoprimstvo organizacijama koje su navodno povezane sa tzv. islamskim terorizmom? Zato što je režim Franje Tuđman pronašao strateški interes u uvozu mudžahedina u BiH, kako bi borba ARBiH izgubila međunarodni kredibilitet!

Utorak, 20. septembar

U Prijedoru je u povodu desete obljetnice od ubistva porodice Matanović, župnika Tomislava i njegovih roditelja Božane i Josipa, služena misa koju je predvodio banjalučki biskup mons. dr. Franjo Komarica. Misa je služena u prijedorskoj kapeli. Pored Matanovića, u Prijedoru je u toku agresije ubijen sveštenik Ivan Grgić iz Donje Ravske. Njihove ubice do danas nisu otkrivene. Osnovni sud u Prijedoru ove je godine oslobodio 11 prijedorskih policajaca koji su protuzakonito držali u pritvoru porodicu Matanović, od 24. avgusta do 19. septembra. U noći 19. septembra Matanovići su odvedeni iz kuće, a njihovi posmrtni ostaci sa liscama na rukama su pronađeni 2001. u bunaru Sulje Kekića. Među 11 policajaca koje je oslobodio Sud u Prijedoru sigurno je da su i oni koji znaju ko je odveo i ubio porodicu Matanović. Njihova šutnja u prikriivanju zločina može se smatrati saučesništvom, i stoga je i oslobađajuća presuda Suda u Prijedoru, od 11. februara – kriminalni čin pravosudnog saučesništva u aboliranju zločina i zločinaca.

Srijeda, 21. septembar

Federalna televizija se posljednjih godina izrodila u kopiju nekadašnje Paljanske televizije, odakle se baratalo lažima, špekulacijama, uvredama, morbidnim konstrukcijama. Tako je nedavno FTV digla paniku i uznemirila građane oko navodnih prijetnji Američkoj ambasadi, da bi se ustanovilo da je ova Ambasada posve normalno radila tog dana kada je FTV izvijestila da je evakuirana. Posljednji izljev neprofesionalizma i obavještajnog mešetarstva dogodio se kada je FTV najavila smjenu premijera ZE-DO kantona Nedžada Polića, bez ikakvih dokaza i argumenata. Istovremeno, najavljena je i smjena srpskog člana Predsjedništva BiH Borislava Paravca, da bi već sutradan OHR demantirao takvu informaciju. Federalna tv se stoga treba smatrati boljševičkim fenomenom u postkomunističkom društvu, te bi vrijedilo izučavati tu mogućnost da jedna državna tv kuća radi protiv države koja je izdržava.

Četvrtak, 22. septembar

Član Predsjedništva BiH Sulejman Tihić i lider SDA izjavio je za Agenciju FENA – *da se boji da neuspjeh reforme policije predstavlja dio plana destabilizacije prilika u BiH i dovođenja u jedan regionalni kontekst s pitanjem Kosova*. Sabahajrula, lideru u Bošnjaka! Tihić je tek sad shvatio režiju destabilizacije BiH za potrebe ideje o razmjeni Republike Srbije za suverenitet Kosova. Da je to znao i govorio prije, možda bi mnoge stvari bile bolje. Čak šta više, Tihić je negirao informacije o planovima za trampu RS za suverenitet Kosova. Sad se odjenom probudio, ali pokasno, jer je u bosanskoj šutnji na međunarodnom nivou ojačala ideja od trampila pola Bosne za suverenitet Kosova. Bilo bi najbolje da sam Sulejman Tihić objasni

kako je mogao prije godinu dana misliti jedno, a sada drugo, i da objasni kakve je štete bh. državnosti nanijela njegova politička kratkovidost i nepismenost.

Petak, 23. septembar

U Sarajevu je okončana trodnevna konferencija pod nazivom *Kako poboljšati sigurnost u zajednici: istraživanje novih mogućnosti u krivičnom pravosuđu i sistemu zatvora*, a u organizaciji Vijeća Evrope i Kanadske agencije za međunarodni razvoj. Na konferenciji se čulo da BiH ima najmanje zatvorenika u Evropi, odnosno tek 60 na 100.000 stanovnika, što je pogrešno definirano kao *ohrabrujuća činjenica*. Prije bi se reklo da BiH nema neovisno pravosuđe i policiju, pošto su ova dva segmenta uvučena u mafijaško-političke sprege, te da nema dovoljan broj zatvora, a da kriminala ima na pretek. Rečeno je da BiH ima samo 12 zatvora i 2.500 zatvorenika, od koji je 1.400 u Federaciji, a ostalo u RS. Poređenja radi, u Americi, kao *najslobodnijoj zemlji na svijetu*, na svakih 100.000 građana dođe 1.348 zatvorenika, za razliku od naših 60 zatvorenika na isti broj stanovnika. Zbog toga je u BiH posljednjih godina individualna sigurnost dovedena do kritične tačke. Jer, tzv. reforma našoj je policiji vezala ruke, policajce pretvorila u evidentičare nasilja, a s druge strasne ostavila otvoren prostor kriminalcima da se razumnožavaju i čine šta hoće. Otud je kriminal u našoj zemlji duboko svjestan sputanosti policije, kao i ove činjenice da BiH nema dovoljan broj zatvora. Ocjena da mali broj zatvorenika u BiH – *djeluje ohrabrujuće* - može se smatrati i netačnom i štetnom, jer mali broj zatvorenika u BiH nije odraz slike kriminaliteta.

Subota, 24. septembar

U Brčkom je osnovano Udruženje logoraša Distrikta Brčko. Na osnivačkoj skupštini bilo je prisutno oko stotinu bivših logoraša koji su preživjeli torture brčanskih logora. Programski ciljevi Udruženja odnose se na, kako je rečeno, utvrđivanje istine o događajima u logorima, na pomoć članovima Udruženja i njihovim porodicama, te traženje nestalih logoraša. Često se, a evo i u ovom povodu, govori o *utvrđivanju istine*, što kao sintagma relativizira zlo koje se događalo u logorima. *Utvrđivanje istine* je fraza koju su posljednjih godina plasirali Karadžićevi sljedbenici, kako bi minimizirali počinjene zločine. Jer, čim se zločin treba utvrđivati, on možda i nije zločin. Šteta je što naši ljudi nemaju više sluha da prepoznaju retoričke i jezičke podvale velikosrpske politike. No, neovisno od toga, sjajno je što su brčanski logoraši osnovali udruženje u svome gradu, u kome i danas sjedište ima agresivni Četnički ravnogorski pokret. To svjedoči o odvažnosti i nepokolebljivosti brčanskih logoraša. Po uzoru na njih trebali bi se organizirati i logoraši iz drugih gradova u RS, umjesto što se sa distance, obično iz Sarajeva, bave istraživanjem svoga stradanja.

Nedjelja, 25. septembar

Nesumnjivo glavna vijest bila je izbor Mustafe ef. Cerića za novog-starog reisa. Mnoge je iznenadila reisova izjava, neposredno nakon izbora, da će na *sljedećoj sjednici Sabora otvoriti sva pitanja Islamske zajednice, jer će svi morati odgovarati za ono što su govorili, šta su radili, a nije istina i kleveta je*. Reis je rekao da *niko više nema pravo da kleveće, laže i iznosi neistine o ljudima i institucijama IZ*. Besumnje, ovo se odnosilo na prljavu kampanju koja je sedmicu-dvje prije izbora eskalirala preko medija koji su osvjedočeni progonitelji bošnjačkih vrijednosti. Valjda se, po starom bošnjačkom običaju, očekivalo da će reis halaliti klevete koje su nanesene i njemu i Islamskoj zajednici. Očekivalo se da će biti zadovoljan time što je izabran, pa neće imati razloga da se osvrće na prljavu kampanju. Reisovo insistiranje na odgovornosti za sve što se lažno i klevetnički kaže unutar Islamske zajednice jedini je način da se više nikad ne ponovi sramota koju su ljudi iz Islamske zajednice nanijeli Islamskoj zajednici. Jer, nije sporan kritički odnos prema reisu, ili ma kome ili ma čemu drugom u IZ, ali su sporne uvrede i laži, i sporno je kada se jedno interno pitanje IZ otvara za javno potku-surivanje.

Ponedjeljak, 26. septembar

Predsjednik HDZ-a BiH Dragan Čović izjavio je u Širokom Brijegu da će na predstojećem Središnjem odboru najjače hrvatske stranke *biti govora i o zahtjevima za trećom federalnom jedinicom*. Ovu najavu Čović je obrazložio stavom da *što ima jedan narod trebaju imati i druga dva naroda*. Otkud on zna da Bošnjaci hoće što i druga dva naroda?! Aktualizacija priče o trećem entitetu, po Čoviću, inicirana je *nakon izjava iz Stejt departmenta i visokog predstavnika Pedija Ešdauna kako Republika Srpska mora ostati*. Ovo nije prvi put da hrvatska politika u BiH šalje kreativne signale ka promjeni dejtonske realnosti. Na žalost, ni prije, a ni sada, bošnjačka politika nije razumjela da bi udruživanjem sa hrvatskim inicijativama ojačala opciju koja ide za ukidanjem Republike Srpske. Jer, hrvatska politika nije decidno kazala da je za treći entitet, ali ga jeste uslovila postojanjem Republike Srpske. To znači da se hrvatska politika zalaže za ukidanje entiteta, ili pak za formiranje trećeg entiteta. Ako ikada dođe do ukidanja genocidne Republike Srpske, to će se dogoditi zbog zajedničkog hrvatskog i bošnjačkog pritiska. Ne mislimo valjda da se Republika Srpska može ukinuti sama od sebe?!

Utorak, 27. septembar

Na Svjetski dan turizma u Sarajevu je, u zvaničnoj posjeti, boravio slovenski ministar vanjskih poslova i predsjedavajući OSCE-a Dimitrij Rupel. Njegova posjeta nema direktne veze sa razvojem turizma u BiH, ali ima sa evropskom standardizacijom bh. prilika, od kojih ovisi i razvoj turizma. Rupel

je u razgovoru sa bh. zvaničnicima ponovio čitav niz raznih fraza o nužnosti provođenja reformi, kako bi se BiH približila Evropi, te je najavio da će OSCE 29. novembra u Sarajevu organizirati konferenciju o Dejtonskom sporazumu. Naravno, Rupel nije ništa rekao o genocidnom karakteru Dejtonskog sporazuma, o bjelodanoj činjenici da se preko Dejtona ne može do Evrope, pa je očekivati da će u stilu laži i obmana proći i 10. godišnjica Dejtona. Istog dana Grupacija za turizam je saopćila da je BiH na dalekom 78. mjestu svjetske rang liste po rastu turizma, a takav udaljeni trend se očekuje sve do 2015. godine. Svjetska organizacija za turizam je kao razloge navela da u BiH ne postoje institucije za turizam na državnom nivou, da je velika disharmonija propisa i sl. Opet dolazimo do suštine stvari, bilo da se govori o turizmu, ili o evropskoj standardizaciji bh. države: nužno je, dakle, bh. državu urediti po mjeri svih evropskih država. A takvo što je nemoguće učiniti preko Dejtonskog sporazuma.

Srijeda, 28. septembar

U Livnu je održana svečana sjednica Općinskog vijeća u povodu obilježavanja 28. rujna, Dana općine Livno. Na svečanosti se nisu pojavili vijećnici SDA koji su dan prije javno osudili namjeru hrvatske političke većine da se i ove godine Dan općine obilježi bez državnih obilježja, a sa paradržavnim znakovljem tzv. Herceg-Bosne. U saopćenju SDA se navodi da *SDA želi još jednom privući pozornost javnosti na neustavna obilježja, te želi (...) da prestane praksa poistovjećivanja Livna s jednim narodom jer se u hiljadugodišnjoj tradiciji Livna mogu prepoznati sve vrednote svih naroda u BiH*. No, paradržavni problem u Livnu se ne može riješiti saopćenjem za javnost, već procesuiranjem onih koji degradiraju državna obilježja BiH. A da se ne radi samo o ugroženosti države BiH i bošnjačkog naroda od hrvatskog apartheida, dokazuje i saopćenje srpskog SNSD-a, stranke koja je zamrzнула svoj rad u Skupštini Livanjskog kantona, zbog toga što ovo tijelo uporno odbija da usvoji amandmane o konstitutivnosti naroda, zbog čega srpski povratnici, kao i bošnjački, imaju status građana drugog reda, u pogledu zdravstvenog i socijalnog osiguranja, obrazovanja i zapošljavanja.

Četvrtak, 29. septembar

SDS je zvanično saopćio da uskraćuje podršku Vijeću ministara, a nakon što su stranke koje čine većinu u Parlamentu BiH odbile otvoreni poziv SDS-a na solidarnost u povodu sankcija koje je prema ovoj stranci najavio Visoki predstavnik, zbog blokade reforme policije. SDS je očekivao da će stranke parlamentarne većine osuditi Visokog predstavnika, te tako, zapravo, podržati blokadu reforme policije. Kao u vrijeme Karadžićevog liderstva, SDS se koristi kriminalnim ucjenama. Uskraćivanjem podrške Vijeću ministara, SDS kažnjava sve snage koje su se zalagale za evropski put BiH, kojeg

nema bez reforme policije. Postavlja se pitanje – da li stranka koja poseže za kriminalnim sredstvima blokade državnih organa uopće treba postojati?! Najavljena je mogućnost formiranja parlamentarne većine bez SDS-a i PDP-a, našta je Boško Šiljegović iz SDS-a kazao da je to *isključivanje Srba iz političkog života BiH, što predstavlja vraćanje u period 1991. godine*. Radi se o drskoj zamjeni teza, jer ni Srbe, ni srpske stranke, niko nije isključivo ni 1991, a ni danas, već su se srpske stranke same isključile, kako bi kriminalnim i zločinačkim sredstvima stvorile paradržavni okvir za realizaciju separatističkih ciljeva. Indikativno je što ove kriminalne intencije koincidiraju sa najavama o razrješenju statusa Kosova.

Petak, 30. septembar

Zavadila su se dva oka u SDP-ovoj medijskoj glavi, Senad prvi i Senad drugi. U posljednjem broju magazina *Dani*, u rubrici *Barometar*, kao katastrofalan potez ocijenjen je *niz najprimitivnijih osobnih uvreda na račun generalne tajnice novinarskog udruženja*, a od strane urednika *Slobodne Bosne* Senada Avdića. O njemu je napisano da je *beskrupulozan, sklon najbezočnijim lažima, i spreman na korištenje najprimitivnijih uvreda*. Rečena je istina da oni koje Avdić *teroriše, nad kojima iskaljuje svoje profesionalne ili osobne frustracije više i ne pokušavaju reagirati*, jer će *radije otrpjeti laž, klevetu ili uvredu na svoj račun nego reagirati*. Međutim, na sve ovo godinama već ukazuju mnogi bh. intelektualci i listovi, pa i na to da tekstove Senada Avdića redovno prenose četnički internet sajtovi. Reagiralo se tek kada je na udar Avdićeve pijane i drogirane oštrice došao neko iz njihovog kruga. U svakom slučaju, korisno je da i *Dani* konačno uoče šta to čini i čime se sve služi ovaj, po Srbima i Hrvatima, tzv. *najbolji novinar u Sarajevu*. Po istoj recepturi, onomad je za njih *najbolji* bio i Fikret Abdić Babo, jer je za Srbe i Hrvate uvijek najbolji onaj Bošnjak koji patološki blati sve bošnjačko.

Subota, 1. oktobar

Četiri poginule osobe u dvije saobraćajne nesreće, u Sarajevu i Bijeljini, tragični su rezultat pijanskog divljanja na bh. cestama. Hrvatska nam je najbolji primjer kako rigorozna saobraćajna kontrola može dati pozitivan efekat. Nakon usvajanja Zakona o saobraćaju, kojim su pooštrene kaznene mjere, u Hrvatskoj je za samo nekoliko mjeseci za 30 odsto smanjen broj nesreća sa smrtnim posljedicama. Otud su najnovije žrtve u bh. saobraćaju rezultat policijskog nemara. Policija je navodno depolitizirana, pa političke stranke, a time i bh. vlasti, više nemaju nikakvu mogućnost sankcioniranja Policije. Vlasti mogu sugerirati, ali ne i sankcionirati. Kako onda prekinuti ovaj negativni lanac u kojem policijska indolentnost generira saobraćajni i bezbjednosni haos?! Treba znati da će za sve što je porušeno u sistemu vrijed-

nosti trebati barem duplo više vremena da se ponovo izgradi i revitalizira. Masa saobraćajnih huligana, novopečenih narkomana, naoružanih mladića spremnih na nasilje iz zabave, djevojaka koje prodaju tijelo za dozu narkotika, itd, itd. – sve je to rezultat bezbjednosnog haosa koji i dalje galopira i regrutira sve veći broj podanika. Zasad se ne nazire kraj ovog procesa degradacije i ništavila.

Nedjelja, 2. oktobar

U Kongresnoj dvorani Islamskog centra u Zagrebu održana je Skupština SDA Hrvatske na kojoj je za predsjednika SDA Hrvatske ponovo izabran Šemso Tanković. On je u svome obraćanju istakao kako će čim prije tražiti sastanak sa hrvatskim premijerom Sanaderom, gdje će tražiti da se razriješi pitanje 50 odsto Bošnjaka koji se i dalje vode kao muslimani, koji kao narod ne postoje. Tanković je rekao: *Tražit ćemo da se pitanje državne administracije riješi kao što su to učinili Bošnjaci u Sarajevu kada su vratili svoje historijsko ime. Problem je što dio rukovodstva iz državne uprave Hrvatske sve opstruira.* On je upozorio da se tako gubi 50 odsto bošnjačkih političkih prava, no, zaboravio je istaći da je ovo stanje rezultat i unutarbošnjačkih sukoba u Hrvatskoj, budući da je jedna struja svojevremeno insistirala da hrvatski muslimani ne budu Bošnjaci. Slične tendencije imali smo i među sandžačkim Bošnjacima. Zagovornici ove opcije nikako ne razumiju da tako umanjuju svoje političke potencijale. Drugo, bilo bi korisno da je Tanković govorio nešto i o uvezivanju bošnjačke manjine sa ostalim manjinama u Hrvatskoj, jer bi talijansko, bošnjačko ili srpsko jedinstvo stvorilo respektabilan politički blok. SDA Hrvatske, sama za sebe, nema nikakvu težinu na hrvatskoj političkoj sceni.

Ponedjeljak, 3. oktobar

Ministar za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine Mirsad Kebo razgovarao je u Banjoj Luci s premijerom Republike Srpske Perom Bukejlovićem o pitanjima održivog povratka, problemima Srba iz Hrvatske koji žive u RS, te ostvarivanju ljudskih prava i pitanju reforme policije. Razgovarano je i o kreditu OPEK-a od osam miliona dolara, za koji je dogovoreno da se utroši u održivi povratak. Bilo je riječi i o potrebi stanogradnje u BiH, a Kebo je pojasnio da je ponudio jedan tekst o izgradnji 1.000 stanova solidarnosti. Na Vijeću ministara BiH pokušat će se otvoriti kreditne linije koje omogućavaju najugroženijim kategorijama rješavanje stambenog pitanja. Da li će od svega o čemu je pričao ministar Kebo uskoro biti ikakve koristi, manje je bitno u odnosu na činejnicu da neko ozbiljno, marljivo, uporno i stručno otvara konkretna pitanja iz svoga resora. Od mnoštva raznih političara koji nam se motaju oko nogu, koji se bave politikanstvom, a ne poboljšanjem životnih uvjeta – jedini se Mirsad Kebo ističe po konkretnim, kontinuiranim

aktivnostima. Na žalost, umjesto da entuzijasti poput Mirsada Kebe budu uzor društvenih vrlina, na sceni su lafinaši i primitivci koji ne razumiju da politika nije estrada, i da oni nisu zvijezde, već samo činovnici u službi naroda.

Utorak, 4. oktobar

Evropska unija je odobrila Hrvatskoj početak pregovora o članstvu, a Srbiji i Crnoj Gori je dala zeleno svjetlo za stabilizaciju i pridruživanje. Naša zemlja je jedina u regionu ostala izvan integrativnih ugovora sa Evropskom unijom. Uz Bjelorusiju činimo jedinu evropsku zemlju koja je daleko od evropskog statusa. Prvo, radi se o teškoj nepravdi, jer Evropa nagrađuje agresore na BiH, a kažnjava BiH koja je i dalje u raljama srpske i hrvatske hegemonije. Drugo, bošnjački narod će nakon ovoga i zvanično postati jedini evropski narod koji živi u legaliziranom getu. S obzirom da će bh. Srbi i hb. Hrvati putem srbijanskih i hrvatskih pasoša uživati blagodeti evropske slobode, ispostavlja se da će samo Bošnjaci trpiti izolaciju BiH od strane Evropske unije, i to zbog toga – kojeg li paradoksa - što Srbi nisu uhapsili Karadžića i Mladića, a Hrvati Gotovinu. Praktično, svi Srbi i svi Hrvati - nagrađeni su za ukopavanje BiH, a svi Bošnjaci su kažnjeni zbog svog nastojanja da BiH bude evropska, demokratska i slobodna država. Nije ni potrebno reći da je razlog getoizacije Bošnjaka u njihovoj islamskoj vjeri, a to je isti onaj krstaški faktor zbog kojeg Turskoj ostaju zatvorena vrata Evropske unije, iako je odavno ispunila sve uslove.

Srijeda, 5. oktobar

Uvečer su poslanici Narodne skupštine RS prihvatili sporazum o restrukturiranju policijskih struktura u BiH, koji je od Evropske komisije ocijenjen kao prihvatljiv za otpočinjanje pregovora sa BiH o stabilizaciji i pridruživanju Evropskoj uniji. Pritisci i prijetnje koje je posljednjih dana međunarodna zajednica upućivala tajnim i javnim kanalima prema SDS-u i RS, čini se, dali su rezultata. Ali, kakvog rezultata?! Zasad se radi samo o formalnom prihvaćanju ovog dokumenta, pa nema nikakvog razloga da vjerujemo kako će oni koji su temeljito odbijali reformu policije najednom pristati da je temeljito sprovode. Prije će biti da će reforma policije ostati mrtvo slovo na papiru, kao još jedan u nizu kompromisa sa genocidnom suštinom RS, koja majstorski mijenja dlake, ali nikad i ćud. Sporazum koji je javnosti predstavljen kao prihvaćanje evropskih principa o reformi policije od srpske strane, nigdje ne precizira da će policijske oblasti prelaziti entitetske granice, što je bio jedan od glavnih uvjeta Evropske komisije. Osim toga, provedba sporazuma mogla bi trajati pet godina, a dotad, kom opanci, kom obojci.

Četvrtak, 6. oktobar

Glavna vijest je da je Ante Jelavić, bivši član Predsjedništva BiH – u bijegu, a nakon izricanja presude od deset godina zatvora. Sud BiH naložio

je svim agencijama za provođenje zakona na teritoriji BiH da uhapsu i privedu Antu Jelavića koji u četvrtak nije prisustvovao izricanju presude od deset godina zatvora za zloupotrebu položaja na mjestu ministra odbrane FBIH u toku 1997. i 1998. godine. Po automatizmu slijedi raspisivanje potjernice. Jelavić je u pritvoru boravio od 24. januara prošle do 9. maja ove godine, a pušten je da se brani sa slobode uz kauciju od pola miliona maraka. Najavljeno je da će Sud zadržati 500.000 maraka kaucije, jer nije ispoštovan dogovor o njegovom pojavljivanju prilikom izricanja presude. Međutim, kad se zna da se Jelavić tereti za razne pronevjere, među kojima je i približno 235 miliona maraka donacija za potrebe HVO-u, samo u 1998. godini, onda se ispostavlja da pola miliona maraka kaucije za njega nisu nikakve pare. Ako se dogodi da se Jelavić nastavi skrivati, u računici da je bolje koju deceniju proživjeti u bjegstvu, nego deset godina u zatvoru, postaviti će se pitanje isplativosti uzimanja kaucije od onih koji se puštaju na privremenu slobodu.

Petak, 7. oktobar

U organizaciji Fakulteta kriminalističkih nauka (FKN) Univerziteta u Sarajevu i u saradnji s Vijećem Evrope i Tilburg Univerzitetom (Kraljevina Holandija) u Sarajevu je počeo rad dvodnevni međunarodni naučni skup posvećen temi prekograničnog kriminala u Evropi. Prema riječima dekana FKN-a prof. dr. Hidajeta Repovca, prezentirano je više tema posvećenih valoriziranju različitih aspekata fenomena organiziranog kriminala, uključujući i ocjene o tome koliko su sigurnosne institucije zemalja Balkana uvezane i osposobljene da odgovore na izazov porasta kriminaliteta uopće. Na skupu je problematizirana i održivost teza o tome kako je BiH izvorište različitih oblika kriminala, a što se sve češće plasira kao definitivan sud o stanju u tranzicijskim zemljama. Činjenica je da ni u jednoj zemlji regiona, kao u BiH, nije došlo do tako enormnog porasta kriminaliteta, na svim nivoima, što ukazuje da je stupanj kriminaliteta u ovisnosti od stupnja efikasnosti države. Dakle, dejtonska genocidna i kriminalna tvorevina logično proizvodi nakaze po ugledu na sebe.

Subota, 8. oktobar

Ne prođe dan a da se u nekom beogradskom listu ne pojavi nova nebuloza o tzv. džihad-ratnicima, kako su ovi redizajnirani Turci nazivali, i nazivaju, bjelopute, slavenske muslimane, tj. Bošnjake. Beogradski *Večernjak* je u subotnjem broju objavio informaciju da je u Doboju nekakvo *Udruženje zarobljenika Vijenac, Vozuća i ostali* zatražilo bratimljenje Doboja sa Njujorkom, Londonom i Madridom, sa obrazloženjem da je *Doboj takođe bio žrtva sljedbenika ćelija Al-Kaide*. A sjećamo li se kako je Senad Avdić koju heftu prije objavio da baš u muslimanskom dijelu Doboja Al-Kaida nabavlja deset kila žive za trovanje vodovoda u Italiji?! Beogradska *Politika* je 29. VIII objavila tekst gdje se tvrdi da je u BiH stiglo 30.000 mudžahedina koji-

ma se gubi svaki trag. Da je u BiH sletilo 30.000 ovaca to bi neko morao uočiti! A kamo li čitav jedan grad mudžahedina. Svejedno, istina nikad nije bila ono što nosimo u glavama, već tekst koji se napravi i kvalitetno plasira. Zasad je istina ta izmišljotina da u BiH spava 30.000 mudžahedina. Bošnjačka politika na to ne reagira. Haman ne čitaju novine, plaće male, a novine skupe.

Nedjelja, 9. oktobar

Održan je izbor *Miss BiH*, a lentu najljepše djevojke ponijela je djevojka iz sela Bistarac pored Lukavca Sanja Tunjić. U novinama se, kao i prethodnih godina, rasplela polemika o tome da li u izboru missica, ili pak pjesme za *Evroviziju*, postoji *nacionalni ključ*. Otprilike se može računati na koga je red da pobijedi. Novinari, a očito i cjelokupna javnost, vide negativnost u ganjanju *nacionalnog ključa* kada se radi o ovakvim takmičenjima. Međutim, oni koji se protive tome očito ne razumiju da BiH nije zemlja kao sve druge zemlje, jer, i u Srbiji i u Hrvatskoj, recimo, živi jedna većinska nacija, koja prema manjinama ne mora imati nikakvih obaveza. U BiH, pak, žive tri konstitutivna naroda, i jedini način za funkcioniranje BiH na principu ravnopravnosti jeste poštivanje *nacionalnog ključa*. Inače, ovogodišnji izbor za *Miss BiH* usavršio se u svojoj kičerajskoj suštini, i dosegaio čak granice neukusa. Pored toga što se bh. djevojke pred tv kamerama vodaju lijevo – desno, gore – dole, k'o mutave i sišle s pameti, bez ikakvog smisla i cilja, da se haman pokaže kako je sve to avangardno i evropejsko, ove je godine upriličeno i neukusno iznenađenje. Ovi djevojčurci su natjerani da se pred tv kamerama, a navodno za potrebe fotoreportera, slikaju u pozama koje prije nalikuju na reklame za porno filmove, nego na takmičenje u ljepoti.

Ponedjeljak, 10. oktobar

Generalni sekretar NATO-a Jap de Hop Šefer pozdravio je reformu policije i odbrane u BiH, uz upozorenje da *povoljne vijesti za BiH i balkanski region neće biti povoljne sve dok krupne ribe, Karadžić i Mladić, ne budu predati Haškom tribunalu*. Šefer je to izjavio na zajedničkoj konferenciji s visokim predstavnikom EU za vanjsku i sigurnosnu politiku Havijerom Solanom u Briselu. Također je pozdravio prihvatanje policijske reforme u BiH. Ali, nije ništa kazao o nevjerovatnom obratu u srpskoj politici u BiH, koja je preko noći pristala da prihvati reforme koje je uporno, tvrdoglavo, sedmicama odbijala. Niti je išta rekao o planu da se prihvaćene reforme rastegnu na pet godina, što bi već predstavljalo 15 godina od dejtonskog sporazuma, ili 20 godina otkad je BiH izbačena iz normale. Protok mrtvog vremena odgovara razarateljima BiH, njima se nikud ne žuri, kad god da nestane Bosne, Srbija i Hrvatska će biti udebljane za dio koji su začerećile. S druge strane, Bosni se žuri, jer je njen život određen stepenom revitalizacije demokratskih i multietničkih vrijednosti. Ili: što je duže Bosna u leri, to je više u rikvercu.

Utorak, 11. oktobar

Četiri nevladine organizacije (VKBI, SGV, HNV, *Krug 99*) u drugoj će polovici novembra povodom obilježavanja 10. godišnjice Dejtonskog mirovnog sporazuma organizirati konferenciju pod nazivom *BiH pred izazovom evropske integracije i novog državnog ustrojstva*. U okviru prvog dijela bit će održan okrugli sto o temi *Povratak izbjeglica i raseljenih osoba kao preduslova reintegracije BiH*, te organizirane posjete općinama Zvornik i Prijedor. Drugi dio predstavljat će održavanje okruglog stola pod nazivom *Promjene unutrašnjeg ustrojstva BiH kao preduslova njenog prijema u Evropsku uniju*. Cilj konferencije je da sve četiri nevladine organizacije iskažu svoje opredjeljenje za nužnu promjenu Dejtonskog ustava. Nije sporno, korisno je što su ove nevladine organizacije pokrenule projekat propitivanja Dejtona. Međutim, bilo bi mnogo korisnije da su to činile prije pet ili sedam godina, a ne danas kada svi govore o nužnosti promjene Dejtona. Namirisali su da Amerika misli tako, pa k'o vele, mislit ćemo i mi glavom *centralnog komiteta* jer smo naučeni da svojih glava nejmamo.

Srijeda, 12. oktobar

Divljaštvo koje se dogodilo u Beogradu, na utakmici SCiG – BiH, nevideno je u povijesti sporta! Čak ni osvjedočeni fašistički režimi Hitlera i Musolinija nisu bacali bombe po protivničkim navijačima. Civilizacija ne pamti da je policija jedne zemlje pomagala navijačko nasilje, a što se bez sumnje dogodilo na Marakani, jer se kamenice i bombe nisu mogle unijeti na tribine bez znanja organa sigurnosti. Beogradska policija je uredno našim navijačima oduzela sve, do upaljača i ključeva, što znači da je mogla razoružati i srbijanske huligane. Grčki sudija je bio dužan da prekine utakmicu u kojoj po tribinama padaju bombe, lome se lubanje, odsijecaju prsti... Ali, ako to već nije učinio grčki sudija, morao je to učiniti selektor bh. reprezentacije Blaž Slišković. On je morao prekinuti utakmicu, povesti naše momke u svlačionicu, i tako iskazati protest zbog organiziranog i toleriranog masakra na Marakani. Slišković je bio dužan to učiniti iz nekoliko razloga. Prvo, u atmosferi divljačkog, fašističkog pakla, nema smisla igrati fudbal. Ako već domaćini i sudije nisu mogli ili htjeli omogućiti sigurnost našim igračima, trebao je to učiniti selektor, povlačeći ih sa terena. Drugo, naš selektor je trebao zaštititi naše navijače. Valjda je to jedan te isti tim?! Treće, da je Slišković prekinuo utakmicu, desetostruko bi se veća medijska sramota sručila na Beograd, dok će ovako, za nekoliko sati, sve pasti u zaborav.

Četvrtak, 13. oktobar

Novoformirana organizacija pod nazivom *Asocijacija BiH 2005*. obavijestila je na press konferenciji u Sarajevu da će se međunarodna konferencija na temu *Deset godina od Dejtona i dalje održati* u Ženevi 20. i 21.

oktobra. Predsjednik *Asocijacije* je dežurni predsjednik, direktor, lider svih i svakavih organizacija u BiH, i šef Državne službe Jakob Finci. On je dao jednu od najopasnijih izjava u povijesti dejtonske BiH, rekavši da se *ustavna rješenja moraju prilagodavati realnosti*. To bi značilo da će ustavne promjene nositi pečat Republike Srpske, jer je to realnost. No, Finci ništa ne kaže o realnosti za koju su na referendumu 1992. glasali građani BiH, a koja je masakrirana agresijom i genocidom. Njegovo prihvatanje realnosti bi značilo otvorenu poruku da se agresija i genocid isplate. No, na ovu njegovu izjavu do sada nije reagirao niko, što je za bošnjačku politiku postalo odveć normalno. Iznenadili bismo se kad bi bošnjačka politika i na šta reagirala pravovremeno. Jakob Finci je rekao: *Ne želimo trošiti vrijeme i energiju analizirajući gdje se pogriješilo, što nešto nije učinjeno bolje ili na drugi način, nego prije svega odgovoriti na pitanje kako dalje i kako brže do ciljeva koji podrazumijevaju uključivanje u krug demokratskih zemalja*. O kakvoj se nebulozi radi dokazuje činjenica da je prosto nemoguće otkloniti kvar na nečemu što ne valja, a ne baviti se tim kvarom.

Petak, 14. oktobar

- *Bosanski Hrvati traže pravo na uspostavu svoje republike ako Republika Srpska ne bude ukinuta u korist jedinstvene BiH* - izjavio je predsjednik Predsjedništva BiH Ivo Miro Jović u Zagrebu, gdje je u petak i subotu sudjelovao na 12. sastanku predsjednika srednjoevropskih država. Istodobno je naglasio kako je njegov temeljni cilj jedinstvena bosanska država, te dodao da se - *predstavnici triju naroda moraju potruditi kako bi stvorili društvo u kojem svi građani mogu živjeti zajedno*. Jović se kritički osvrnuo i na jučerašnju izjavu američkog državnog podtajnika Nikolasa Brnsa u Sarajevu, koji se založio za jedinstvenu BiH, a protiv stvaranja trećeg, hrvatskog entiteta u toj zemlji, te za uspostavu jednog predsjednika BiH, umjesto trojice članova Predsjedništva BiH. U Jovićevoj inicijativi dominira zalaganje za BiH bez entiteta. Šteta je što i ovaj put, kao i mnogo puta prije, bošnjačka politika neće prepoznati šansu za Bosnu i Bošnjake.

Subota, 15. oktobar

Beogradsku *Politiku* vrijedi ponekad čitati kako bi se raspoznala balkanska strujanja, pošto Beograd, za zapadne vlade, htjeli mi to ili ne, predstavlja glavni sigurnosni faktor. Subotnji broj donosi interesantne opservacije o statusu Kosova, koje je za nas interesantno zbog mnogo puta ponovljenih teza o nužnosti zamjene Republike Srpske za suverenitet Kosova. U Beogradu je boravio američki državni podsekretar Nikolas Brns, koji je rekao da - *rješenje mora da bude stvar dogovora u kojem neće biti ni pobjednika, ni gubitnika*. Ovo bi značilo da će Kosovo ostati u sastavu Srbije i Crne Gore, a da će općine sa srpskom većinom imati bliže veze sa Srbijom, u odnosu na općine sa alban-

skom većinom koji će imati ograničeni suverenitet u okviru države sa kojom već nemaju nikakvih, osim kartografskih veza. U neku ruku to bi značilo ponavljanje dejtonskog modela. U istom broju *Politike* objavljen je intervju sa Vetonom Suroiem, članom pregovaračkog tima Albanaca, čovjekom koji je posljednju deceniju-dvije postao jedan od simbola albanske borbe za nezavisnost Kosova. Suroi, pak, tvrdi da se - *ne može formalno priznati nešto što ne postoji* - misleći na suverenitet Srbije nad Kosovom. Suroi potencira da treba priznati realnost, tj. nezavisnost Kosova. Pitanje je šta Srbiji danas odgovara?!

Nedjelja, 16. oktobar

Američki ambasador u BiH Douglas Meklhenni izjavio je u Neumu, na svečanosti u povodu uplovljavanja u bh. vode američkog razarača *Mitscher*, kako budućnost BiH ovisi od hapšenja Karadžića i Mladića. On je ponovio posljednjih godina mnogo puta ponavljano uvjerenje da - *optuženima vrijeme ističe*. Vrijeme je *isticalo*, sjećamo se, za mandata svakog od američkih ambasadora, pa opet nije isteklo. Dok se mi naduravamo oko isticanja vremena, Karadžiću i Mladiću prođe život u kakvoj-takvoj slobodi, u svakom slučaju, boljoj od svake hapsane. Bio bi štos da i Karadžić i Mladić prožive biološki život i umru u tim svojim zabitima, pa da se konačno prestane deljati ova priča o isticanju vremena i o tome kako svakog časa trebaju biti uhapšeni. Dakako, lijepo je što američka administracija u njihovom hapšenju vidi budućnost BiH, ali, šta će se uistinu dogoditi ako ova *budućnost BiH* umre prirodnom smrću?! U šta ćemo tada gledati? Budućnost BiH ne ovisi isključivo od hapšenja Karadžića i Mladića, već od ukidanja rezultata njihovih zločina, dakle, Republike Srpske.

Ponedjeljak, 17. oktobar

Nihad Fejzić, zamjenik direktora za veterinarstvo BiH, izjavio je da nema nikakvih naznaka da se virus *ptičije gripe* pojavio u BiH. Dosad je bilo nekoliko paničnih medijskih naznaka da se u BiH pojavila *ptičija gripa*, ili bar neke njene naznake, kao što je slučaj neke ptice koja je iz sasvim drugih razloga uginula u Hutovom blatu, ili kao što je dezinformacija da je u Bihaću iz čista mira uginulo jato ptica. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH formiralo je interresornu radnu grupu koja će izraditi strategiju za postupanje u slučaju pojave virusa *ptičije gripe*. U grupu su uključeni doktori i veterinske i humane medicine. Ipak, čini se da je u BiH neuporedivo manje panike nego u susjednim ili u evropskim zemljama. U Bosni i Hercegovini, pak, kao da su se ljudi u toku agresije navikli da su naši životi nešto jeftiniji od evropskih, pa se narod, nakon granata, klanja, progona, izgladnjivanja više i ne plaši bjelosvjetskih belaja, kakvi su *sars*, *sida* ili, evo, *ptičija gripa*. To su izgleda osjetili i bh. mediji koji pretjerano ne govore o ovom novom globalnom strahu.

Utorak, 18. oktobar

Bivši premijer i ministar vanjskih poslova BiH Haris Silajdžić održao je u Ljubljani, u kratkoj dvorani Društva za međunarodne odnose, predavanje posvećeno Bosni i Hercegovini i sudbini Dejtonskog sporazuma. Haris Silajdžić nije nigdje promašio u svojim ocjenama, izuzev što je promašio mjesto i vrijeme svog nastupa. Bilo bi mnogo korisnije da je predavanja na temu BiH održavao, u pogledu vremena, proteklih godina u BiH, i u pogledu mjesta, po cijeloj BiH, jer je našoj javnosti potrebna politička pismenost da bi se otrgla iz letargije i gubitništva. Ali, za Silajdžića, kao i mnoge bošnjačke intelektualce, frekventnije je prikazivati se po Ljubljani, ili se ne prikazivati nigdje, nego otići među narod, u Maglaju, Jablanici, Stocu, Janji, Ključu, a da ne govorimo o selima u koja teško da je ikada došao i jedan političar. Taj Silajdžićev patriotizam na daljinski, sa distance, nema nikakvog značaja, ni koristi, za bošnjački narod.

Srijeda, 19. oktobar

Obilježena je druga godišnjica smrti prvog predsjednika BiH Alije Izetbegovića. Nekoliko hiljada građana okupilo se na Memorijalnom kompleksu Kovači, gdje je završena izgradnja turbeta Alije Izetbegovića, te na Trgu oslobođenja, kojem je jučer pridodato i ime Alije Izetbegovića. U zvaničnom pozivu za komemorativno obilježavanje, navedeno je: *Dvije godine poslije smrti Alije Izetbegovića nalazimo se na dovoljnoj historijskoj distanci, a vrijeme je jedini svjedok i sudija da možemo kazati da je s odlaskom ovog čovjeka osušeno pero kojim su ispisane neke od najznačajnijih i najsudbonosnijih stranica naše povijesti.* Nejasno je kako dvije godine mogu biti *dovoljna historijska distanca*, jer se historija mjeri većim vremenskim aršinima. Drugo, nejasno je zašto je baš nama potrebna *dovoljna historijska distanca* da znamo ko je bio Alija Izetbegović. Na žalost, Sulejman Tihić je zloupotrijebio svoju političku poziciju da preko Izetbegovićevog imena, i sa Izetbegovićevog turbeta, uputi poruke Pediju Ešdaunu, a zbog afere sa preimenovanjem Sarajevskog aerodroma. Sva sreća pa se Tihićeva personalna uvrijeđenost izgubila u obilju lijepih poruka i osjećaja prema Aliji Izetbegoviću.

Četvrtak, 20. oktobar

U Sarajevu je, u parku preko puta FIS-a, svečano otkriveno spomen-obilježje jednom od najboljih svjetskih košarkaša Mirzi Delibašiću i lideru grupe *Indexi* Davorinu Popoviću. Spomenik je trebao biti dovršen još u aprilu, pa je to prolongirano za avgust, da bi se dogodilo u oktobru. Kao razlog kašnjenju navodi se konstituiranje gradskih vlasti i kašnjenje u isplati. Izgradnja spomenika koštala je 330.000 KM, a statue Mirzi i Davorinu napravio je akademski kipar Nermin Kečo. Ovaj događaj vrijedi izdvojiti kao jedan od rijetkih primjera odavanja valjanog poštovanja prema ljudima koji su svoj život ugradili

li u naš bosanskohercegovački identitet. Međutim, činjenica je da mnogi jednako značajni i zaslužni pojedinci, poput Mirze i Davora, nisu dobili adekvatno mjesto u društvenom pamćenju, kao što je činjenica da će odlaziti mnogi vrijedni ljudi, a da neće dobiti pažnju kakvu su dobili Mirza i Davor.

Petak, 21. oktobar

Generalni sekretar Nogometnog saveza BiH Munib Ušanović boravio je u Cirihu u sjedištu FIFA na sastanku sa direktorom pravne službe FIFA Haincom Tanhlerom, a u vezi sa incidentima na Marakani. Ušanović je u bh. javnosti dobio brojne negativne kritike nakon što je, bez ikakve potrebe, izjavio kako su *i naši navijači krivi za incidente na Marakani, jer su četnike gadali stolicama*. Uprkos tome, Ušanović srlja u nove izdaje istine i morala. U Cirihu će on sa generalnim sekretarom Fudbalskog saveza Srbije i Crne Gore Tomislavom Lekom da potpisuje zajednički protokol i zajedničku izjavu o događajima na Marakani, kako bi ispalo da niko nije kriv, da nije bilo agresora i žrtve, već je sve bila neka vrsta navijačkog građanskog rata. Sam Ušanović kaže da je – *sastanak održan u cilju zajedničkog usaglašavanja stavova o Marakani i prevazilaženju nesuglasica, te iznalaženju rješenja za buduće odnose dva fudbalska saveza*. Jedina ispravna stvar koju su morali učiniti Ušanović i Fudbalski savez BiH jeste tužba protiv srbijansko-crnogorskog Fudbalskog saveza, koji je suštinski organizator agresije na naše navijače, kao i traženje od FIFE da se utakmica poništi upravo zbog uloge ovog Saveza u stvaranju nereda.

Subota, 22. oktobar

U večernjim je satima u zeničkom Domu penzionera, u organizaciji Vlade ZDK, održan okrugli sto o životu i djelu Alije Izetbegovića, a u povodu druge godišnjice smrti i 80. godišnjice rođenja. Na skupu su uvodna izlaganja podnijeli Alijin sin Bakir, ratni saradnik Ejup Ganić, prijeratni sapatnik iz fočanskog zatvora publicista Mustafa Spahić Mujki, te domaćin skupa, premijer ZE-DO kantona Nedžad Polić. Alijin sin Bakir je rekao: *Kad se dogodio genocid u Srebrenici, on je zatražio da se Srbi u Sarajevu i ostatku slobodnih teritorija dodatno zaštite. Srebrenica je bila događaj poslije kojeg do smrti Alija više nije bio isti čovjek*. Profesor i publicista Mustafa Spahić Mujki je govorio o jednom posebnom, tolerantnom, reklo bi se – duboko vjerskom aspektu Alijine ličnosti. Mujki je rekao: *Alijina veličina je bila u tome što nije kaznio niti proganjao nikog od svojih progonitelja*. Dakako, to jeste bila veličina, ali nije politička pragma. Jer Aliju su posljednjih godina njegovog života progonili isti oni koji su ga progonili 1983, a kojima je Alija halalio, pa ih još stasio na bitne pozicije, da bi hajvanu pokazao koliko je dobar i tolerantan. U politici ne smije biti praštanja i zaborava, jer se u protivnom iskustva ponavljaju.

Nedjelja, 23. oktobar

Posljednji put smo za Stupni Dol čuli kada je prije mjesec-dva obilježavana godišnjica zločina nad Hrvatima Grabovice, a kada se Stupni Do pominjao u kontekstu međusobnog sudjelovanja na komemoracijama u povodu zločina koji su učinjeni u ime naroda čiji su izrodi taj zločin počinili. Naime, cijela priča o ovoj inicijativi krenula je od nekoliko Bošnjaka koji su smatrali da je bošnjačkom političkom vođstvu mjesto na obilježavanju 12. godišnjice zločina u Grabovici. Vjerovali su da će tako ponukati i hrvatske političare i prvake da se pojave u Ahmićima ili Stupnom Dolu. Nekoliko Bošnjaka se našlo u Grabovici, ali se niko od Hrvata nije u ovu nedjelju našao u Stupnom Dolu. Oko Grabovice i eventualnog dolaska bošnjačkog političkog vrha danima su objavljivani tekstovi, inicijativa je tematizirana na državnim tv kanalima, dok je 12. godišnjica zločina u Stupnom Dolu prošla tek kao agencijska vijest. A u toj agencijskog vijesti stoji sljedeće: *Obilježena je 12. godišnjica od ubistva 38 Bošnjaka stanovnika Stupnog Dola. U ratnom periodu iz ovog naselja kod Vareša protjerano je preko 150 stanovnika. Preživjeli iz Stupnog Dola danas žive u kolektivnom naselju u Varešu. Porodice stradalih traže kažnjavanje onih koji su počinili zločin. Pred Haškim tribunalom za ratni zločin u Stupnom Dolu optužen je Ivica Rajić.* Zanimljivo je da ni mediji u krajevima sa bošnjačkom većinom nisu dali veću pozornost obilježavanju 12. godišnjice zločina u Stupnom Dolu. Neko je objavio šturu agencijsku vijest, a neko – ništa. Inače, tri dana nakon ove godišnjice ratni zapovjednik HVO-a u Kiseljaku i glavnoosumnjčeni za ovaj zločin Ivica Rajić, pred Haškim sudom je priznao krivnju za teške povrede Ženevskih konvencija počinjene tokom hrvatsko-bošnjačkog sukoba 1993, te je u činjeničnoj osnovi sporazuma s Tužiteljstvom potvrdio da je - *Hrvatska sudjelovala u međunarodnom oružanom sukobu na teritoriju BiH.*

Ponedjeljak, 24. oktobar

U Dubrovniku je pod pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske počeo Svjetski kongres Internacionalne lige humanista, koji je otvorila potpredsjednica hrvatske Vlade Jadranka Kosor. Ona je rekla: *Danas kad se ratuje u više od 40 zemalja Svijeta i kad gladije više od trećine stanovništva vrijeme je da mir shvatimo barem kao izazov.* Na Kongresu u Dubrovniku učestvuje i bh. delegacija koju predvodi prof. Zdravko Šurlan, a u delegaciji se nalaze uglednici poput akademika Nikole Kovača i gradonačelnice Sarajeva Semihe Borovac. Gradonačelnica Sarajeva je istakla da je *Sarajevo dokazalo kako se brani matrica sazdana od multikulturalnosti i tolerancije*, te je dodala: *Sarajevo je pokazalo kako se štiti dar i bogatstvo života u različitostima, izrastajući u simbol nade i vjere u budućnost, u idealno mjesto za interplanetarni kulturni dijalog.* Borovac je stoga izrazila zadovoljstvo što je upravo Sarajevo, zbog svoje neuništive snage, od 1998. sjedište Internacionalne lige humanista.

Utorak, 25. oktobar

Glasnogovornik EUFOR-a Jem Tomas je na konferenciji za novinare u Sarajevu odgovarao na navode iz intervjua njemačkog ministra odbrane Pitera Struka da ova zemlja *želi povući 300 vojnika iz sastava EUFOR-a*. Tomas je rekao da ne očekuje značajne promjene u misiji ili kapacitetu Snaga Evropske unije (EUFOR) u kratkom roku, te dodao kako će ministri zemalja EU raspravljati o EUFOR-u na sastanku u novembru. Ako se u procesu pregleda mandata EUFOR-a razmotri smanjenje snaga, Njemačka namjerava zahtijevati povlačenje nekih trupa u sporazumu sa svojim partnerima. Tomas je dodao: *Dugoročno gledano uvijek je bilo predviđeno da će EUFOR smanjivati svoje snage kada domaće snage sigurnosti i agencije za provođenje zakona postanu sposobne i odgovorne za održavanje stabilnosti i sigurnosti*. On je rekao da se čak i tada mora imati na umu da smanjenje broja vojnika ne znači redukciju kapaciteta. No, Tomas bi morao znati da domaće snage sigurnosti nikada neće biti u mogućnosti da štite BiH, jer kritičnoj masi Srba i Hrvata nikada BiH neće biti preča od Srbije i Hrvatske, gdje su velikodržavni koncepti hronična bolest.

Srijeda, 26. oktobar

Britanski ambasador u BiH Metju Rajkroft i povjerenik Međunarodne komisije za nestale osobe, bivši britanski ministar Majkl Portiljo, predvodili su šefove misija 11 zemalja Evropske unije u BiH na mjestu masovne grobnice na lokalitetu Snagovo na putu između Kalesije i Zvornika. S njima su bili član Predsjedništva BiH Sulejman Tihić, te trojica budućih direktora Instituta za nestale osobe BiH. Prema riječima Amora Mašovića, ljudi koji su sahranjeni u ovu sekundarnu masovnu grobnicu nisu imali izgleda da prežive. Oni su krenuli iz Srebrenice za Tuzlu. Zarobljeni su i odvedeni u školu u Grbavcima odakle su kamionom transportirani do lokaliteta u Lažetima, gdje su izvršavane egzekucije. Tijela su zatim bagerom prebacivana u ove sekundarne masovne grobnice. Britanski ambasador Rajkroft je kazao da su *ambasadori došli na ovaj lokalitet kako bi pokazali da proces pomirenja može početi samo ako se jadamput za sva vremena utvrdi šta se zaista dogodilo*. Povjerenik ICMP-a Majkl Portiljo je kazao da je *ono što je viđeno, dokaz nepravde i zločina, te da su današnje scene bile duboko šokirajuće i da će zauvijek ostati u sjećanjima ambasadora koji su posjetili ovo mjesto*. Vrijedilo bi ih zapitati – a zašto ta istina nema ustavni karakter, i zašto se ne nađe u udžbenicima za osnovne i srednje škole?!

Četvrtak, 27. oktobar

SDA Livno oštro je osudila inicijativu Hrvatske kršćanske demokratske unije (HKDU) upućenu Općinskom vijeću Livno za postavljanje križa na lokalitetu Bašajkovca. - *Pod plaštom križarskih pohoda postavljanje križa*

se smatra znakom prozapadne orijentacije te znakom multietničnosti, tvrdi HKDU u svojoj inicijativi - navodi se u saopćenju SDA Livno. Inicijativu za postavljanje križa na brdu Teber iznad Gornjeg Grada, Bošnjaci Gornjeg Grada i cijelog Livna smatraju uvredom i provokacijom. Industrija križeva na prostoru Hercegovine, i njihovo postavljanje i na nevjerovatnim lokacijama, ukazuje da Katolička crkva vodi neke čudne ratove za koje smo mislili da su u Evropi iščezli sa srednjim vijekom. Križevi se nalaze na svakom koraku, ne samo u krajevima sa hrvatskom većinom, već i na ulazima u Travnik ili Tuzlu, primjerice. Dokle bismo stigli kad bi, recimo, i Bošnjaci zajmili da na svakom koraku, pa i pred hrvatskim selima, podižu spomenike mjesecu i zvijezdi?! Riječ je o jednoj nenormalnoj, nasilničkoj pojavi za koju smo mislili da sramoti katoličanstvo. Čini se da su sazreli uvjeti, materijali i nadasve sociokulturne i politološke potrebe da se o ovoj pojavi sačini jedan naučno-istraživački rad, u kojem bi se pobrojali svi podignuti križevi na mjestima gdje nikada prije nisu bili, i na mjestima koja nemaju nikakve veze sa katoličanstvom.

Petak, 28. oktobar

U organizaciji Hrvatskog društva za znanost i umjetnost (HDZU) i Sveučilišta u Mostaru u hotelu *Zenit* u Neumu počeo je dvodnevni znanstveni skup pod nazivom *Ustavno-pravni položaj Hrvata u BiH - pravni status, jezik, mediji, obrazovanje, kultura*. Slučajno ili namjerno, ali skup koincidira sa rezolutnom izjavom američke administracije da nema ništa od tzv. trećeg, hrvatskog entiteta u BiH. Skup je otvorio rektor Sveučilišta u Mostaru Frano Ljubić kazavši kako *ovo Sveučilište, kao jedino u BiH na hrvatskom jeziku, ima zadaću promicanja jezika, kulture i identiteta hrvatskog naroda u zajedništvu s drugim narodima*. Valja primijeti da zatvaranje jednog sveučilišta u jedan jezik automatski negira to lažno promicanje zajedništva s drugim narodima. Skupu se obratio i predsjednik HDZU-a Mladen Bevanda, koji je rekao: *Hrvati ne mogu biti žrtve tuđe samovolje, predrasuda, oholosti i nestručnosti, dakle ne mogu se praviti kompromisi koji će ići na štetu malobrojnijeg naroda*. Moglo bi se govoriti o tome koliko ima istine u ovim hrvatskim nastojanjima. Ono što za nas može biti znakovito jeste spoznaja kako o sebi brinu politički narodi. Dakle, konkretno, kada će Sulejman Tihić sazvati bošnjačku akademsku pamet da raspravlja o stanju u Bošnjaka? Odgovor je: neće nikada. A zašto? Zato što je Tihić pametniji od svih naših pametnih ljudi.

Subota, 29. oktobar

Savez udruženja građana 14 podrinjskih općina saopćio je da je *Islamska zajednica u BiH bila i ostala ključni faktor koji je praktično pomagao i podržavao izbjegla i raseljena lica u Podrinju*. Istina je da bošnjačka politika dosad nije iznjedrila instituciju, ili autoritet, koji bi se bavio isključivo afirmacijom povratka, i brigom o povratnicima. Karadžićevi

Srbi su odmah nakon kraja rata smislili udruženje pod nazivom *Ostanak*, misleći na osvajanje teritorija na kojima su Bošnjaci činili većinu. Naša je sreća što imamo Islamsku zajednicu koja odgaja osjećanja prema svim problemima bošnjačkog naroda. Predsjednik Saveza udruženja građana 14 općina Podrinja Hasan Balić je rekao: *Savez je s radošću primio hudbu reisu-l-uleme Mustafe ef. Cerića u kojoj je inicirana pomoć za aktivniji povratak u Podrinje*. Balić navodi da je povratak u podrinjska sela dobar, ali u gradove nikakav, te da o tome najbolje svjedoči podatak da u Foči, Čajniču, Rudom, Višegradu, Bileći, Gacku, u posljednjih deset godina, nije rođeno ni jedno dijete nesrpske nacionalnosti. On je dodao da problem nije bezbjednosna situacija, već činjenica da ljudi ne mogu ostvariti održiv povratak. Međutim, održiv povratak podrazumijeva formalnu i bukvalnu ravnopravnost, a sve institucije sistema u RS su usmjerene da Bošnjacima stave do znanja kako su građani drugog reda. Otprilike, kao nekad crnci u Pretoriji.

Nedjelja, 30. oktobar

Po prvi put se čulo da bi novi visoki predstavnik mogao biti njemački diplomata Kristijan Švarc-Šiling. Ovaj diplomata je od 1995. do 2005. bio međunarodni medijator za Federaciju, i proputovao je cijelu BiH. Moglo bi se reći da je on strani diplomata sa najdužim stažom u bh. prilikama, budući da se u koštac s bh. problemima uhvatio odmah po završetku rata. Ostao je upamćen po svome otvorenom stavu prema svjetskim diplomatama, od kojih je uporno tražio da ne okreću glavu od BiH. Imao je hrabrosti da podsjeća kako je Evropa u toku agresije prokockala mnoge šanse da ispravi zlokobnu politiku prema Balkanu. No, iskustvo sa Pedijem Ešdaunom nas uvjerava da se ne treba rano radovati. Jer, Ešdaun je bio jedno dok je sam, u toku agresije, pohodio BiH i dok je iznosio svoje privatne stavove, a posve drugo, kada je ovdje postavljen kao diplomata koji raport predaje onima koji su ga postavili.

Ponedjeljak, 31. oktobar

Udruženje *BH novinari* objavilo je javni protest prema reisu-l-ulemi Mustafi ef. Ceriću zbog ocjena koje je iznio o programu i novinarima Federalne tv tokom ramazanske hudbe u Begovoj džamiji. U saopćenju, između ostalog, piše: *Ocjene koje je tom prigodom iznio ef. Cerić predstavljaju najgrublji napad na novinare i urednika FTV, slobodu novinarstva i poziciju ovog medija kao javnog servisa informiranja*. Idioti iz udruge *BH novinara* potpuno zanemaruju da reis Cerić nema nikakvu moć kojom bi mogao ugroziti ma koga, jer reis nije vlast, već vjerski poglavar čija je jedina moć sloboda govora. U nastavku ovog kriminalnog saopćenja stoje jednako blentave kvalifikacije: *BH novinari ističu kako ovo nije prvi put da reis Cerić izriče ocjene o radu medija, da koristi prostore za molitvu i okupljanje vjernika...* Koje li nebuloze, udruga novinara bi da određuje reisu Ceriću ne samo šta će govoriti

na hudbama, već i da propisuje za šta smije i za šta ne smije služiti prostor za molitvu! U bh. medijskom i političkom prostoru nije bilo dostojne odbrane reisa Cerića. Opet je reis Cerić pokazao da može sam sebe braniti i odbraniti. U odgovoru ovoj tzv. novinarskoj asocijaciji reis Cerić je kazao: *Vi imate pravo podržavati TVFBiH da poplaši Evropu od bosanskih muslimana, ali nemate pravo uskraćivati slobodu bosanskim muslimanima da protiv toga dignu svoj glas i da kažu svijetu da oni nisu teroristi.*

Utorak, 1. novembar

Visoki predstavnik Pedi Ešdaun boravio je u posjeti Foči, gdje se susreo sa načelnikom Opštine Zdravkom Krsmanovićem i predsjednikom Skupštine opštine Lutvijom Šukalom. Načelnik Krsmanović je na konferenciji za novinare istakao opredjeljenje da nastavi politiku tolerancije i dijaloga, te zajedničkog djelovanja sa susjednim općinama. Ešdaun je rekao: *Ova Foča drugačija je od one koju sam upoznao prije tri i po godine. Još predstoji veliki posao, još je prisutno siromaštvo kao i nedostatak ekonomskog razvitka, tako da predstoji dug put na izgradnji Foče onakva kakva je bila prije rata.* Ešdaun je obišao lokacije džamija Mehmed-paše Kukavice i Aladže, a zatim je otputovao na Tjentiše da razgleda potencijale Nacionalnog parka. Očito je da se fočanski načelnik trudi prikazati kao čovjek promjena, tolerancije, obnove suživota, i da mu to, barem medijski, posljednjih mjeseci polazi za rukom. No, jedno su riječi, a drugo su djela. Foča je tamo gdje je bila i prije Krsmanovića i njegove lijepe priče. Morao je to znati Ešdaun kada je olahko dijelio komplimente. Dovoljno bi bilo da se zapita zašto bošnjački prognanici zaziru od povratka. Da je sve u Foči potaman, kako se tvrdi, Fočaci bi dosad bili svoji na svome.

Srijeda, 2. novembar

Kriminalističko-istražni odjel Državne agencije za istrage i zaštitu je, u saradnji sa državnim Tužilaštvom i Kriminalističkom policijom Njemačke uhapsio u Sarajevu i predao u ekstradiციjski pritvor Državnog suda BiH državljanina Srbije i Crne Gore inicijala S.T. (1979.). Ova osoba je kao član kriminalne grupe, tokom 2003. i 2004, u okviru tzv. balkanske rute, u jednom broju evropskih država distribuirala veće količine opojne droge heroin. Dakle, naše su državne službe revnosno uhapsile nekoga ko je štetotična za Evropu, jer Evropi distribuirala heroin. Ove iste službe nemaju snage da uhapsu ni jednog od hiljade dilera koji distribuiraju drogu po javnim mjestima u svim našim gradovima. Ispade opet da su naši životi hajvanski, a evropski insanski.

Četvrtak, 3. novembar

Kao što je 27. noć mubarek ramazana nad Bosnu sišla u zlatnom, božanskom svjetlu, dajući do znanja svima, i koji vjeruju i koji ne vjeruju, da

je posebna, i da nad njom lebdi Božija Milost, tako je i prvi dan Bajrama u Bosni osvanuo sunčan, vedar, prozračan, čist, umiven, u novo ruho odjeven, kao da je u sebi nosio sve one čistote koje su napostili bosanski muslimani živeći mubarek mjesec u duhu ljepote, posta i ibadeta. Bajramsko jutro bilo je kao iz bajke, potpuno nesrodno masi hladnih dana. Kao da ga je obasjalo stotinu sunca, i kao da je iznjedreno iz stotinu proljeća. Bilo je to ono i onakvo bajramsko jutro kakvo obično pantimo kada se prisjećamo Bajrama iz djetinjstva. Nećemo govoriti o oficijelnim znakovima Bajrama, jer njih svako vidi. Sačinit ćemo jedan neobičan bajramski zapis... Običaj je u Tuzli, a bez-beli i drugdje, da se poslije bajram-namaza side u čaršiju, sahat-dva, da se čestita, vidi, ispita, okahveniše, prohoda. I ovog je bajramskog jutra tuzlanska čaršija bila puna lijepog i ozarenog svijeta. Među tim svijetom, k'o svoj u svome, bio je bosanski rodoljub Nikola Slavuljica. Krasna je ta Nikolina prirodna potreba da uveliča i podijeli radost svog komšijskog naroda. Karadžićev Srbin nikada ne bi s Bošnjacima bio u Bajramu. Nikola ima snagu da svojim skromnim primjerom svjedoči čestitost izvornog bosanskog srpstva.

Petak, 4. novembar

Konačno je usvojen Zakon o osnovama sigurnosti saobraćaja na cestama u BiH kojim se predviđa smanjivanje dozvoljene doze alkohola u krvi osobama koje upravljaju motornim vozilom sa 0,5 na 0,3 promila. Novim zakonom predviđeno je da osobe mlađe od 21 godinu ili sa manje od tri godine vozačkog iskustva za upravljačem motornog vozila ne smiju imati ni jedan promil alkohola. Isto važi i za osobe kojima je upravljanje motornim vozilom osnovno zanimanje. Predviđeno je i da vozači mlađi od 23 godine neće smjeti sjediti za upravljačem u periodu od 23 do 05 sati, ukoliko u njihovoj pratnji nije osoba starija od 25 godina. U Zakonu postoji još nekoliko sličnih odredbi kojima se maksimalno pooštravaju kaznene mjere. Da se ova zakonska rigoroznost isplati najbolji dokaz je Hrvatska, gdje su istovjetne mjere uticale da broj saobraćajki sa smrtnim posljedicama u kratkom roku opadne za 50 odsto.

Subota, 5. novembar

Nezavisni istraživač Samir Osmanagić obavijestio je javnost da je okončao arheološka istraživanja o visočkoj piramidi podno brda Visočica. - *Satelitske fotografije i geodetske mape dokazuju da je brdo Visočica pravilnog geometrijskog oblika, odnosno piramide koja se sastoji od četiri jednake strane svijeta. Sondažna bušenja potvrdila su prisustvo desetak anomalija koje dokazuju da brdo nije prirodna formacija već kamena struktura nastala radom ljudskih ruku* – rekao je Osmanagić. U nekoliko medija izbi-la je polemika između Osmanagića i stručnjaka iz Zemaljskog muzeja, koji Osmanagića, očito je, smatraju šarlatanom. Javnost podržava Osmangiće-va nastojanja, pa makar od svega ostala samo puka želja da Bosna po nečemu

bude centar svijeta. Marketinški i turistički potencijal visočke piramide svi-
ma nama ulijeva optimizam spram želje da u svijetu slovimo kao posebno
mjesto u civilizaciji, što po mnogo čemu i jesmo. Ne bi bilo nikakvo čudo ako
bi se ustanovilo da je Bosna bila rodno mjesto najveće graditeljske tajne.
Metaforički gledano, te četiri strane piramide mogu predstavljati četiri svjet-
ske religije koje se u vrhu sažimaju u jedno, u ljubav, toleranciju, zajedništvo,
u budućnost. Visočka piramida nam je stoga potrebna, i kao stvarnost, i kao
metafora.

Nedjelja, 6. novembar

Predsjednici SCiG Svetozar Marović i Hrvatske Stipe Mesić dopu-
tovali su popodne u Sarajevo kako bi učestvovali u radu dvodnevne sesije tzv.
igmanske inicijative pod naslovom *Deset godina nakon Dejtona – sljedeći
korak saradnje*, a koja je posvećena odnosima tri susjedne države. Izjava
koju je pripremila 140 nevladinih organizacija, koje čine mrežu iz koje je
nastala tzv. igmanska inicijativa, nije potpisana, ni zbog Marovića, ni zbog
Mesića, već zbog Borislava Paravca, koji je blokirao Predsjedništvo BiH da
potpiše ovaj dokument koji precizira nemiješanje u unutarne poslove drugih.
Nije valjda da se BiH želi miješati u poslove Srbije i Hrvatske?! U ime Parav-
ca izjavu za javnost je dao njegov savjetnik Drago Vuković, koji je rekao:
*Igmanska inicijativa izišla je iz svog djelokruga i ponudila izjavu čiji je
jezik neprimjeren. U njoj piše da je Dejtonski sporazum zaustavio rat, ali
i donio nepravedan mir; što nije prihvatljivo, kao i da međunarodne snage
moraju ostati, dok se mi zalažemo da one odu.* Ovdje je, za nas, najintere-
santnije zalaganje Paravčevog kabineta za odlazak međunarodnih snaga, što
u korelaciji sa Dodikovim zalaganjem za demilitarizaciju BiH, govori da se
srpska politika zalaže za razoružavanje Bošnjaka.

Ponedjeljak, 7. novembar

Održana je tematska sjednica Parlamenta Federacije o odluci Fed-
eralne vlade o izboru konzorcija *MOL – INA* za strateškog partnera *Energo-
petrola*. Riječ je o jednoj od najvećih ovogodišnjih afera u bh. politici, jer se
ispostavilo da Federalna vlada preferira prodaju naše najveće naftne kom-
panije, umjesto njenog saniranja. Prepuštanje *Energo-petrola* susjednoj Hr-
vatskoj znači da će Hrvatska imati monopol na ovaj egzistencijalno bitan
energent, čime će moći preko nafte vršiti i određene političke pritiske. Bakir
Izetbegović je rekao da se *ovdje radi o nacionalnim emocijama, jer nam
na pumpama valja smotati našu zastavu, a postaviti zastavu susjedne
države.* Problem je složeniji od emotivne recepcije, jer prepuštanjem *Ener-
go-petrola* prepuštamo dio nezavisnosti i suvereniteta. Zasijedanje Parlamen-
ta nije urodilo jedinstvenim zaključkom. Indikativno je da se oko ovog slučaja
uopće ne oglašavaju policijski i istražni organi, iako je već u javnosti objav-

ljeno nekoliko naznaka da su mnogi ministri i zastupnici potkupljeni od hrvatskog naftnog lobija. O tome je govorio i ministar Gavriilo Grahovac. Ali, tako nešto je nagovijestio i ministar Izet Žigic, koji je podnio ostavku u povodu ove afere, rekavši da mu je *preča glava na ramenima nego državni interesi*.

Utorak, 8. novembar

Konačno je poznat glavni kandidat za glavnog pregovarača BiH sa Evropskom unijom. Predsjednik RS Dragan Čavić saopćio je na press konferenciji da je to Igor Davidović, čovjek za kojeg je rečeno da ima *najviši stepen konsenzusa političkih partija u RS*. Čavić je rekao: *RS je dobila šansu da u jednom od ključnih procesa kandiduje osobu koja ima dignitet i sposobnost da obezbijedi podršku i u RS i u Federaciji*. Iz ovog stava proizilazi da Bošnjak ne može imati podršku RS, a da Srbin može i tamo i ovamo, što je otvorena promocija političke segregacije. Koliko se sjećamo, Igor Davidović je za vrijeme svog ambadorskog mandata u Vašingtonu našu Ambasadu pretvorio u velikosrpsko kucalište, te je opstruirao kontakte sa većinskom bošnjačkom dijasporom u Americi. To se posebno odnosi na afere oko dvojnog državljanstva i oko izbora. *Avaz* je napisao da je u vrijeme dok je bio ambasador u Americi *više branio boje i zastave Srbije i Crne Gore, nego zemlje koja ga je plaćala*. Čini se znakovitim da je Zlatko Lagumdžija, lider SDP-a, u svojoj izjavi za javnost kazao kako je izbor Igora Davidovića *najbolje rješenje za BiH*.

Srijeda, 9. novembar

Vjerovatno u Svijetu ne postoji datum poput 9. novembra za koji je vezano više krupnih događaja, a to se posebno odnosi na Njemačku u kojoj su se mnogi prelomni događaji dogodili baš na ovaj dan. Tada je 1918. svrgnuta monarhija, tada je Hitler za dlaku izbjegao atentat, tada se 1938. dogodila poznata *Kristalna noć* kada je porušeno 7.000 jevrejskih kuća i dućana, spaljeno stotine sinagoga i ubijeno 90 Jevreja, tada je, 1989, srušen Berlinski zid, i ovaj se datum uzima kao dan kada je srušen komunizam. Na ovaj dan je 1993. srušen i Stari most u Mostaru, koji je preživio 427 godina, da bi bio obnovljen i otvoren 23. jula 2004. godine. Ovog dana, ove godine, Općinsko vijeće Tuzla je odbilo da jednu ulicu u ovom gradu nazove imenom Alije Izetbegovića. Prijedlog je odbila tijesna većina u Vijeću, zapravo, SDP uz dva vijećnika kobasičarske stranke Radom za boljitak. Zbog toga su vijećnici SDA, BOSS-a i SBiH napustili sjednicu, u znak protesta, a uslijedile su oštre reakcije. No, mogli su Bošnjaci u ovom povodu reagirati kako hoće, ali je tek reakcija Miše Božića, jednog od lidera Srpskog građanskog vijeća, stvar okrenula na tumbe. Božić je u izjavi za javnost rekao: (...) *Neshvatljivo je da Tuzla danas naspram Alije Izetbegovića podržava politiku SDS-a i Borislava Paravca koji se protive obilježavanju Izetbegovićevog lika i djela*.

Nakon Božićeve izjave, burnih reakcija i višednevnog potpisivanja peticije, SDP je promijenio mišljenje, pa je 25. novembra najljepša aleja u Tuzli nazvana *Alejom Alije Izetbegovića*.

Četvrtak, 10. novembar

Evropska policijska misija, koja u BiH nadgleda procese transformacije policijskih snaga, podijelila je nekakva priznanja, a jedan od nagrađenih je i direktor Policije Republike Srpske Dragomir Andan. Ovaj neviđeni skandal nije ponukao ama baš nikoga da reagira. Prisjetimo se, Dragan Andan je izmislio mnoštvo slučajeva tzv. islamskog terorizma. Posljednji takav skandal dogodio se sa bejagi pronađenim eksplozivom u Potočarima, uoči obilježavanja 11. jula, kada je Andan istog časa za pripremanje navodnog terorističkog zlodjela optužio nekakve mudžahedine iz Federacije. Umjesto da bude smijenjen, i sankcioniran, Andan je ostao na poziciji direktora Policije RS. Sa ove pozicije nisu ga pomjerile ni fotografije i dokazi da je bio ratni saradnik najtraženijih ratnih zločinaca. Izgleda da je sve što je usmjereno protiv pravde, morala, humanizma, protiv Bosne i Bošnjaka, svojevrsna preporuka za napredovanje u dejtonskoj hijerarhiji. Dokle god je to tako, Bosna nema šansi.

Petak, 11. novembar

Zvuči futuristički da je jedna fabrika iz Federacije otvorila pogon u Republici Srpskoj. Dogodilo se to u Petrovu, nekadašnjem Bosanskom Petrovu Selu, gdje je susjedna gračanička Fabrika obuće *Fortuna* otvorila pogon gdje će se zaposliti 100 novih radnika, koji će prethodno završiti obuku u Gračanici. Direktor *Fortune* Safet Pjanić je rekao da nezaposleni u Gračanici neće u obučare. To je bio razlog da se radna snaga potraži u RS. Dakle, nezaposlene Gračanlije nisu voljne da završe obuku i da se uposle kao obučari, pa će njihov posao dobiti onaj ko hoće. Kako je rekao Pjanić, prvotno se namjeravalo ovaj pogon otvoriti u Srebrenici, ali se ispostavilo da tamo nema dovoljno mlade radne snage. Potom je načelnik Petrova Zoran Blagojević ponudio objekat za pogon u Karanovcu, tako da će *Fortuna* prebaciti dio opreme i nabaviti nove strojeve u vrijednosti od 100.000 KM. Stotinu Gračanlija će tako rađe džabe sjediti nego raditi za kakvu-takvu plaću, dok će stotinu Srba iz Petrova prihvatiti kakvu-takvu plaću u odnosu na ništa. Ove razlike ipak govore nešto o nama i o njima.

Subota, 12. novembar

U Srebrenici je u povodu desete godišnjice Dejtonskog sporazuma održana konferencija pod nazivom *Da li je Dejton legalizovao genocid u BiH*. U uvodnom izlaganju Omer Ibrahimagić je ustanovio da *Dejton nije mogao legalizirati genocid u BiH iz prostog razloga što bi bio suprotan*

opštim međunarodnim pravnim aktima koji sprečavaju agresiju i genocid. Razmišljanje Omera Ibrahimagića nam se, uz dužno poštovanje, čini logički plitkim, jer genocid u BiH nije ni prvi ni posljednji na Svijetu koji je sakriven ispod pravne šminke. Ne misli valjda Ibrahimagić da bi neko genocid legalizirao tako što bi uzviknuo: *Legaliziramo genocid!* Posve je nejasno kako su učesnici konferencije mogli donijeti netačan stav da Dejton nije legalizirao genocid. Haman im je bila namjera da se nikome ne zamjere. Oni su se zamjerali istini, i budućnosti BiH, koje nema dokle god se genocidna suština dejtonskog ustrojstva pokušava pakovati u demokratske forme, u retoričke lafine, u bježanje od istine.

Nedjelja, 13. novembar

Predsjednik Federalne komisije za nestale i jedan od direktora Instituta za nestale u BiH Amor Mašović primljen je uveče u 19.50 na Ortopedsku kliniku KCUS-a u Sarajevu, nakon saobraćajne nesreće koja se desila kod Sokoca. Mašović je primljen u stanju traumatskog šoka, s teškom povredom lijeve ruke, s razaranjem krvnih i nervnih elemenata, i s više kontuzionih žarišta na licu i tijelu, a šef Ortopedske klinike prof. dr. Ismet Gavrankapetanović je stanje definirao kao *blisko traumatskoj amputaciji*. Prema njegovim riječima operacija Amora Mašovića trajala je od 20.15 do 03.00 ujutru. Ova vijest je bolno odjeknula među svim bh. patriotima, jer je Amor Mašović jedna od rijetkih svjetlih tačaka u kulturi bošnjačkog i bosanskog pamćenja. On je bošnjački Simon Vizental, čovjek koji je začeo sistemski i strateški odnos prema žrtvama genocida, stvarajući od Njih instituciju, u društvenom, kulturnom, političkom, civilizacijskom smislu. Bošnjački narod je doživio brojna poniženja i razočarenja, i u dunjaluk i u ljude, ali ako je prema nekome u cjelini osjećao bezrezervno poštovanje – onda je to Amor Mašović.

Ponedjeljak, 14. novembar

Prvi put nakon 13 godina okupili su se bivši logoraši *Manjače*, kod Banje Luke, kako bi na prostoru svog stradalništva poručili da je neophodno učiniti sve da se više nikada ne desi *Manjača*, ali i *Omarska*, *Keraterm*, *Trnopolje* i drugi logori. Najavljeno je i da će naredne godine ili na 15. godišnjicu, na *Manjači* biti postavljeno spomen-obilježje. Naime, na današnji dan prije 13 godina dogodilo se prvo masovno otpuštanje oko 630 logoraša iz tog logora. Logoraši su podsjetili na brojne torture, te ponovili potrebu da se procesuiraju svi koji su odgovorni. Rečeno je da je oko 5.000 logoraša iz općina Bosanske krajine, ali i šire, Glamoča i Doboja (Grapske), prošlo kroz logor *Manjača*. Predsjednik Saveza logoraša BiH Murat Tahirović je rekao da ga posebno boli što većina onih koji su počinili zločine u logorima i danas slobodno šetaju, dok se logoraši širom BiH nalaze na margini društva. Uistinu je šteta što akademska javnost u BiH, a posebno među Bošnjacima, aktivno ne sudjeluje

u kreiranju memorije o stradalništvu bošnjačkog naroda. Spomen-ploče jesu potrebne, ali ni izbliza nisu dovoljne kako bi se ostavili opominjući tragovi o patnjama civila u četničkim i ustaškim konc-logorima.

Utorak, 15. novembar

Valja priznati da većina nas nikad nije čula da šumari imaju svoje evropsko prvenstvo na kojem se takmiče u nordijskim disciplinama. Nismo čak čuli da su šumari radili išta drugo doli čuvali ili sjekli šume, a kamo li da su toliko uznapredovali da već 38. put organiziraju svoje evropsko prvenstvo na kojem sudjeluje preko hiljadu šumara. Na press konferenciji u Sarajevu Organizacioni odbor je saopćio da će na olimpijskim borilištima na igmanskom Velikom polju od 26. februara do 5. marta bit održana ova šumarska sportska manifestacija. Bit će to najveće međunarodno takmičenje u nordijskom skijanju na Igmanu, nakon sarajevske zimske olimpijade 1984. i okupit će više od 1.500 učesnika iz 30 zemalja. Kako su kazali domaćini, organizaciju manifestacije koja bi trebala biti od državnog značaja pomogao je samo Kanton Sarajevo. Istog dana bh. javnost je saznala da na najvećem svjetskom turističkom sajmu koji se održava u Londonu neće biti nikoga da predstavlja turističku ponudu BiH. Na londonskom *World Travel Marketu* za 2005. godinu sudjelovat će 6.000 turističkih zajednica, agencija i firmi iz 202 države. BiH će nedvojbeno biti jedina evropska država, i jedna od rijetkih svjetskih država, koja se neće pojaviti na sajmu turizma. Problem je što Turistička zajednica BiH nema 50.000 maraka da zakupi štand. Ovaj kontrast nam ponovo ukazuje da se pozitivne stvari u BiH događaju slučajno, individualnom, a ne kolektivnom voljom.

Srijeda, 16. novembar

Bivšem načelniku Štaba Vrhovne komande Armije BiH generalu Seferu Haliloviću Haški sud je izrekao oslobađajuću presudu, utvrdivši kako nije odgovoran za ubistva hrvatskih civila koja su pripadnici Armije BiH počinili u hercegovačkim selima Grabovica i Uzdol u septembru 1993. Primjerena patriotska euforija pratila je vijest o oslobađajućoj presudi za Sefera. Uvečer na Sarajevskom aerodromu Sefera je dočekalo oko 1.500 bosanskih patriota. Sefer je rekao: *Osjećam se izvanredno, jer je pobijedila pravda i borba za multietničku Republiku BiH. Hvala svima koji su došli i bili uz mene u borbi za pravdu.* U reakcijama koje su uslijedile mnogi su istakli da je oslobađajuća presuda za Sefera pravni dokaz da Armija RBiH nije činila zločine, da nekoliko zločina nisu bili rezultat sistema, već incidenta, za razliku od Karadžićeve i Bobanove vojne hunte koje su u svome programskom opredjeljenju imale genocid. Međutim, zaboravilo se da bi Seferova optužnica sada mogla zasmeći generala Rasima Delića, te da Seferova pobjeda nije i konačna međunarodno-pravna pobjeda Armije RBiH.

Četvrtak, 17. novembar

Premijer Adnan Terzić otvorio je *Međunarodnu finansijsku i stručnu konferenciju za autoput na koridoru Vc* na kojoj je uzelo učešća više od 250 učesnika iz značajnih finansijskih institucija i kompanija. Koridor Vc je prvorazredno političko pitanje, jer se i iz njegove izgradnje, i funkcionalnosti, definišu mnoge nedoumice. Primjerice, danas su Srbi iz istočne Hercegovine listom da koridor iziđe u Neum, jer su svjesni da bi ovaj zaostali kraj tako dobio vezu sa svijetom. Oni su zajedno sa Bošnjacima za opciju da koridor ne izlazi na luku Ploče, već da se bosanska luka gradi u Neumu, što je i za 20 odsto jeftinija varijanta. Hrvatska je već usvojila izgled i finansijsku konstrukciju mosta koji će se graditi kao zaobilaznica Neuma, a što će blokirati mogućnost izgradnje neumske luke, budući da veći brodovi ne bi imali prilaz Neumu ispod mostovne konstrukcije. Ovaj hrvatski potez se čini kao prisiljavanje BiH na opciju luke Ploče, čime bi BiH ostala trajno ovisna od ove hrvatske luke koju je svojim parama, zabadava, izgradila. Šteta je što bošnjački političari nikako ne razumiju da je ekvidistanca prema Zagrebu i prema Beogradu ključ bošnjačkog prosperiteta. Uprkos svemu, bošnjački političari i dalje na Zagreb gledaju kao na tutora i sponzora, iako se Zagreb prema Bošnjacima odveć beogradski ponio.

Petak, 18. novembar

U britanskim je listovima objavljeno više tekstova koji analiziraju posljedice i rezultate Dejtonskog sporazuma. Na ovo o čemu danas piše britanska štampa nekoliko bosanskih autora ukazuje već godinama, ali šta vrijedi kad *provincijalne* riječi ne piju vode. *Timesov* izvještaj je posjetio logor *Omarska*, gdje je tokom rata, kako piše, bio ozloglašeni koncentracioni logor bosanskih Srba, a gdje se sada podiže memorijalni centar za žrtve zločina. Iz *Timesa* saznajemo da je ovaj memorijalni centar jedinstven po tome što u njegovoj izgradnji aktivno učestvuju i Srbi, i to zahvaljujući posredovanju i upornosti jednoga britanskog svećenika. Čudno je da za ovako neobičnu i ekskluzivnu informaciju dosad nismo saznali ni iz jednog bosanskog medija. Bilo bi logično da sami Srbi podignu muzeje na mjestu logora gdje su u srpsko ime ubijani bošnjački i hrvatski civili. Pamćenje zločina nad Bošnjacima jeste bošnjački, ali je mnogo više srpski nacionalni interes. Srbi se moraju boriti protiv svoje genocidnosti, a da bi se borili moraju pamtiti zločine počinjene u njihovo ime. Tako su to uradili Nijemci, pa ih danas niko ne smatra genocidnom nacijom.

Subota, 19. novembar

Udarna vijest bila je da su u sarajevskom naselju Vrace, u kafani *Dva bora*, ubijeni Milorad Todorović i Radomir Janković sa Pala, te Esad Šenderović iz Sarajeva. U noći sa subote na nedjelju uslijedilo je novo

zastrašujuće iznenađenje. U centru Travnika su odjeknule tri eksplozije, koje su počinile veću materijalnu štetu na jednom salonu namještaja, i na jednoj apoteci. Iako se o ovom terorističkom aktu ništa nije znalo, državni tv kanali su odmah objavili indicije da se radi o tzv. islamskom terorizmu, samim tim što su vijest o eksplozijama u Travniku vezali za informaciju o postojanju tzv. islamskih terorista u BiH. Kako je krenulo uskoro će i novogodišnje petarde biti dovodene u vezu sa izmišljenim terorizmom, od čega će najviše hairovati istinski teroristi, okrutni kriminalci i njihove mreže koje očito imaju podršku i zaštitu u državnim institucijama.

Nedjelja, 20. novembar

Bosanskoj javnosti i bošnjačkim političarima stigao je apel sa Kosova, od predsjednika Demokratske stranke Bošnjaka i dopredsjednika Skupštine Kosova Džezaira Muratija, koji je od BiH zatražio pomoć uoči početka pregovora o statusu Kosova. Na Kosovu trenutno živi oko 60.000 Bošnjaka, i treća su po veličini nacionalna zajednica. No, Murati očito ne razumije da bošnjačka politika nije u stanju ni da se brine o Bošnjacima u BiH, a kamo li o Bošnjacima na Sandžaku ili na Kosovu. Dovoljan ilustrativ za ovu tvrdnju je činjenica da su Bošnjaci jedini narod u Evropi, a vjerovatno i šire, koji više nema ni jedan nacionalni sedmični list. Bošnjačka politika, koja mjesečno primi preko 100 hiljada eura sa računa raznih parlamenata, nije u stanju oformiti list koji bi se bavio tematiziranjem nacionalnih interesa, a kako bi tek onda ova politika mogla raditi složenije zadatke, kao što je briga o svojim ljudima izvan matice. Baška je problem što u dejtonskoj realnosti bošnjačka politika ne može pomagati kosovske Bošnjake u ime bh. države, već samo iz pozicije trećinskog suvlasnika bh. atributa.

Ponedjeljak, 21. novembar

Vijeće sigurnosti UN navečer je jednoglasno usvojilo rezoluciju u kojoj se kaže da je rat u BiH bio najgori sukob u Evropi od Drugog svjetskog rata, te da je više od 60.000 vojnika pod vodstvom NATO-a, iz više od 40 zemalja, bilo razmješteno u BiH krajem 1995. kako bi primijenili Dejtonski sporazum. Navodi se da je u sukobu ubijeno 260.000 ljudi, a da ih je 1,8 miliona postalo izbjeglicama. Istog dana, dakle, kada je Vijeće sigurnosti navelo da je u BiH ubijeno 260.000 ljudi, Mirsad Tokača iz Centra za istraživanje i dokumentaciju u Sarajevu izjavio je za norveške i njemačke agencije da je u BiH ubijeno približno 100.000 ljudi, a ne 200.000 kako se često navodi. On je rekao da je na listama tog centra prošlog mjeseca bilo 93.000 imena žrtava i da će najvjerovatniji konačni bilans biti oko 100.000 poginulih u ratu, od kojih je oko 70 posto Bošnjaka, 25 posto bosanskih Srba i pet posto bosanskih Hrvata. Bez obzira da li je u pravu ili ne, Tokača je mogao svoje *epohalno otkriće* saopćiti i poslije.

Utorak, 22. novembar

Tresla se gora rodio se miš – rezime je višednevnih, bombastično najavljivanih pregovora u Americi o ustavnim promjenama u BiH, iniciranim desetom godišnjicom Dejtonskog sporazuma. Kako je javio *Glas Amerike* predstavnici sedam političkih stranaka i članovi Predsjedništva BiH u Vašingtonu su potpisali izjavu o opredijeljenosti ZA provedbu ustavnih reformi u BiH. Umjesto da se ustavne reforme sprovedu odmah, ako se već misle sprovoditi, potpisnici su američkoj državnoj tajnici uputili obećanje u kojem se kaže: *Opredijeljeni smo da napravimo ove ustavne reforme do marta 2006. godine.* Sa aspekta realnosti, dosadašnjeg iskustva i mogućnosti koje ima dejtonsko ustrojstvo, obaveze preuzete u Americi djeluju smiješno. Živi bili pa vidjeli da od svega neće biti ništa, samim tim što potpisnici nisu ničim uslovljeni da sprovedu maglovite obaveze koje su preuzeli. Dejton, dakle, kao što smo i slutili, nije promijenjen, već je samo okupan, a od tog kupanja nema ništa, jer je iluzorno kupati tvora, smrdibubu ili kanalizaciju.

Srijeda, 23. novembar

U Sarajevu je na okruglom stolu pod nazivom *Opsada i odbrana Sarajeva 1992.-1995. godine*, koji se održava pod radnim motom *Da se ne zaboravi i nikada ne ponovi*, predstavljen veliki projekat Kantona Sarajeva kojim se namjerava trajno obilježiti period genocidne agresije od 1992.-1995. Kako objasniti činjenicu da je trebalo proći deset godina pa da ma koja naša vlast pokrene projekat koji se mogao i morao realizirati odmah po završetku agresije?! Memorija o genocidu ne služi samo u svrhu patriotske higijene generacija koje će doći poslije nas, memorija treba sadašnjici, jer se preko činjenica o žrtvama agresije treba graditi politička stvarnost. Jevreji su u ime holokausta dobili državu Izrael. Bošnjaci bi, u ime svih dosadašnjih genocida morali dobiti podnošljivu bh. državu, koja bi služila svima koji hoće da žive u miru i toleranciji. Da je kojim slučajem odmah iza agresije odgajan primjeren odnos prema žrtvama genocida, da su građeni muzeji, memorijalni kompleksi, spomenici, pravljeni filmovi, naša bi moralna superiornost bila istaknuta i obavezujuća. Hvala Bogu da je bošnjačka politika konačno došla jal do snage, jal do pameti, jal do inata, pa je pokrenula projekat izgradnje memorije u našem glavnom gradu.

Četvrtak, 24. novembar

U Frankfurtu će se od 2. do 4. XII, u organizaciji Univerziteta *J.W. Goethe*, održati međunarodna konferencija *Bosna 92-95 rat i njegove posljedice*, s akcentom na Srebrenicu, a na kojoj će uvodnu i završnu riječ imati Senka Kurtović urednica *Oslobođenja* i Senad Avdić urednik *Slobodne Bosne*. Ta činjenica je uvrijedila desetine bh. organizacija i pojedinaca u Njemačkoj, koji su odlučili da se javno oglase. Prema bh. medijskom prostoru

upućeno je desetak saopćenja, ali ni jedno nije nigdje objavljeno. Jer, Bošnjaci više nemaju ni jednog medija. U jednom od tih neobjavljenih saopćenja kaže se sljedeće: *Postoji jasna bojazan da osobe poput Senada Avdića i njegovih istomišljenika neće u Frankfurtu istinu predočiti na način kako bi to i trebalo. On koji stranice svoje novine ispunjava neistinama o Bošnjacima, uvredama na račun bošnjačkih patriota, pljuvanjem po svetostima, on je, očito je, istini okrenuo leđa.* Ovo je bio prvi konkretan znak da smo stigli u mrakaču informativne blokade, u kojoj će drugi misliti i govoriti u naše ime. Jer, naša se misao nema više gdje čuti.

Petak, 25. novembar

Savremena Bosna i Hercegovina je i rođena i preporođena 25. novembra 1943. na Prvom zasjedanju Zemaljskog antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Bosne i Hercegovine, kada je obnovljena hiljadugodišnja državnost naše zemlje. Mi možemo danas imati mnoge kritičke opservacije na račun totalitarnog komunističkog sistema, ali ne možemo negirati da je taj sistem i bošnjačkom narodu otvorio perspektive koje su iskorištene u pogledu obrazovanja i emancipacije. Čak i da su Bošnjaci bili u nekim segmentima zapostavljeni, ili marginalizirani, opet su uspjeli ojačati u obrazovnom i svakom drugom smislu. Ne treba dvaput objašnjavati zašto se Srbi i Hrvati danas protiv obilježavanja ZAVNOBiH-a i Dana državnosti, niti zašto je 25. novembar od 1992. godine običan radni dan u Republici Srpskoj. Ako ne umijemo drugačije, onda bi svoje nacionalne interese trebali čitati iz onoga što negiraju sljedbenici velikodržavnih politika Srbije i Hrvatske. Sve ono protiv čega su oni, naše je dobro. Oni su protiv ZAVNOBiH-a, jer poruke 25. novembra stvaraju okvir za normalnu Bosnu i Hercegovinu, koja je nacionalni interes bošnjačkog naroda, ali i svih normalnih, demokratski i humanistički opredijeljenih Srba i Hrvata.

Subota, 26. novembar

Rasplamsale su se reakcije zbog zahtjeva člana Predsjedništva BiH Sulejmana Tihića da Ustavni sud BiH pokrene postupak ocjenjivanja usaglašenosti Ustava BiH sa Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, kada je riječ o nazivu entiteta Republika Srpska. Tihić navodi da ovaj naziv diskriminira Bošnjake, Hrvate i ostale bh. građane, te podsjeća da je Ustavni sud BiH poništio etničke odrednice u nazivima gradova zbog suprotnosti sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima. Na Tihićev zahtjev ekspresno je reagirao srpski član Predsjedništva BiH Borislav Paravac koji je zaprijetio da bi *donošenje bilo kakve odluke koja bi udovoljila zahtjevu za ukidanje naziva Republika Srpska predstavljalo rušenje Ustava BiH.* On je našao za shodno da poruči da je Tihićev zahtjev, vjerovali ili ne – *rezultat nemoći i totalnog kraha politike SDA.* Kakve to veze ima sa zdravom pameću?! No, nas ne iznenađuju karadžićevci. Iznenađuju nas oni na koje smo računali.

Tako je Ivo Komšić, funkcioner SDP-ove frakcije koja se preimenovala u Socijaldemokratsku uniju, izjavio za *Avaz: Imamo ekstremne stavove SDA, odnosno Sulejmana Tihica, koji traži ukidanje RS*. Eto, čak ni Paravac nije upotrijebio tu grdnu kvalifikaciju. Šteta je što u Tihićevu zaštitu nije ustao niko. To što je Tihić ostao sam – njegova je zasluga – jer je bošnjačku politiku sveo na sebe, u namjeri da izigrava neprikosnovenog bošnjačkog lidera.

Nedjelja, 27. novembar

Televizija Srbije uvečer je, u centralnom terminu, nakon *Dnevnika*, kao ekskluzivni medijski pokrovitelj, prenosila nešto što se zove *Internacionalni muzički festival Banja Luka*. Šta ima da traži državna TV Srbije u Bosni i Hercegovini?! Ako je neko trebao prenositi taj događaj, onda je to BH televizija. No, očito je da su organizatori ovog tzv. Festivala ekskluzivno pravno na prenos ustupili državnoj televiziji susjedne zemlje, što je kriminalni čin. Po banjalučkoj, separatističkoj logici, ova medijska hajdučija ima puno opravdanje, pošto Karadžićevi sljedbenici godinama javno govore kako su granice samo privremene. E, tu smo na čekanju, i mi, i oni, jer nas štiti međunarodno pravo, o kojem ne znamo ništa, a njih separatistička namjera, o kojoj znaju sve. Sam tzv. Festival bila je još jedna velikosrpska lakrdija, jer je ova provincijalna priredba proglašena *internacionalnom* zbog nastupa nekoliko anonimnih i trećerazrednih pjevača iz nekakvih evropskih zemalja. Bilo je gadno vidjeti grupu banjalučkih pjevača kako natučaju lošu pjesmu posvećenu Banjaluci, i kojoj se govori o ljepotama Banja Luke, o ljubavi i nježnosti, a valjda je i njima samima bilo jasno da lažu, jer nema Banja Luke bez Banja Luke, jer ovo što sada živi u nekadašnjoj Banja Luci - to je crnogorska vukojebina Radovana Karadžića.

Ponedjeljak, 28. novembar

Visoki predstavnik u BiH Pedi Ešdaun donio je Odluku kojom se svim zvaničnicima smijenjenim s funkcija dozvoljava da se prijave ili da, ukoliko budu odabrani, obavljaju javne nerukovodne funkcije u administrativnim tijelima na koje se postavljena vrše javnim konkursom. Ova odluka će imati različitu primjenu za Srbe i Hrvate, s jedne, i za Bošnjake, s druge strane. Naime, srpska i hrvatska separatistička politika u BiH nikada se nije odricala, ili progonila, čak šta više – veličala je – svoje kadrove koji su u ime tzv. zaštite nacionalnih interesa smijenjeni s funkcije. Srbi i Hrvati u politici nastupaju kao nacionalni timovi, među njima je razvijena solidarnost, koja je fundament svake zajednice. U Bošnjaka je stvar okrenuta naizvrat: nema tima, nema solidarnosti, nema brige, ima samo jedno iracionalno uključivanje u hajku protiv svojih ljudi koje je dotakao prst dejtonske sudbine. Bošnjački funkcioneri su, uglavnom, smjenjivani zbog reciprociteta. Nama je, i prije, a i sada, suđeno da snosimo odgovornost koje nemamo, ali smo prinuđeni biti krivi samim tim što ne mogu biti krivi samo Srbi i Hrvati.

Utorak, 29. novembar

Ambasadorica BiH u Vašingtonu Biserka Turković demantirala je optužbe koje je na njen račun iznio ministar vanjskih poslova BiH Mladen Ivanić, koji joj je zamjerio na navodno neprimjerenom govoru na forumu u *Elliot* školi za međunarodne odnose u Vašingtonu. Ivanić je zaključio da je Turkovićeva *prešla granice dobrog diplomatskog ponašanja* jer je na spomenutom forumu pozivala na bosanstvo i gašenje srpske, hrvatske i bošnjačke nacije u BiH. Ivanićevo mišljenje podijelili su srpski i hrvatski član Predsjedništva BiH Borislav Paravac i Ivo Miro Jović. Ambasadorica Turković im je odgovorila da ono što se njoj pripisuje nije kazala ona, već najviši američki državni zvaničnici. Oni su insistirali da se građani BiH u budućnosti osjećaju više Bosancima i Hercegovcima, nego Bošnjacima, Srbima i Hrvatima. No, dokle god bh. prostorom haraju udžbenici susjednih država, koji odgajaju srpski i hrvatski separatizam, i dokle god haraju srbijanski i hrvatski mediji, dotle neće postojati realne pretpostavke za redizajniranje odrođenih bosanskih duša. Ovo što preporučuju Amerikanci treba da živi u ljudskim dušama, a do tih duša je nemoguće stići preko dejtonskog bespuća koje prizna je i forsira podjele u bh. komšiluku.

Srijeda, 30. novembar

Udruženje Prijedorčanki *Izvor* u svome je saopćenju za javnost obavijestilo da se danas u Banjoj Luci održava konferencija o uspostavljanju memorijalnog kompleksa u krugu bivšeg logora *Omarska*, a na koju nije pozvan niko ko bi zastupao logoraše. Umjesto logoraša na konferenciji će se vjerovatno naći jedan bivši isljednik iz logora, kao i generalni direktor rudnika u ratu za kojeg su međunarodne instance ustanovile da je jedan od najodgovornijih za etničko čišćenje u Prijedoru. To su, dakle, ti Srbi koje je novi vlasnik rudnika, preko organizacije *Duša Evrope*, čiji je čelnik sveštenik Donald Reves, angažirao da sprovode međuetničko pomirenje. Prijedorčanke iz Udruženja *Izvor* su povrijeđene ovom blasfemijom bošnjačke tragedije, te u svom saopćenju traže da *vlasnik rudnika treba ustupiti porodicama ubijenih i nestalih, te preživjelim logorašima objekte i zemljište na upravljanje, ali bez ikakvih uslovljavanja*. Dakako, bilo bi krasno da su se pojavili čestiti, humanistički opredjeljeni Srbi koji bi sa Bošnjacima gradili uspomenu na žrtve *Omarske*. Ali, čini se da u ovoj namjeri najmanje ima humanističkog opredjeljenja, a najviše neke nerazumljive moralne i mentalne perversije.

Četvrtak, 1. decembar

U Sarajevu je završena trodnevna konferencija pod nazivom *Dejton – deset godina poslije*, na kojoj se čula masa, fraza, nebulozna i šupljih obećanja. Sa ovom konferencijom će se valjda završiti ta sumorna serija raznih skupo-

va koji su organizirani u nečasnu slavu desete godišnjice Dejtona. Bilo je naporno uzlijetati i padati u očekivanju da bi ma koji od ovih skupova mogao izmijeniti dejtonsku mrtvu tačku. Predsjedavajući OSCE-a i slovenački ministar vanjskih poslova Dimitrij Rupel je kazao da u *promjenama ustava treba biti pažljiv kako se ne bi umanjila prava sva tri naroda, jer se tako neće unaprijediti djelotvornost države*. Iz ove nebuloze je moguće čitati hroničnu nepismenost bjelosvjetskih političara koji nam kroje sudbinu. Dakle, Rupel smatra da bi ukidanje entiteta i izgradnja jedne normalne države zapadnoevropskog tipa moglo umanjiti prava sva tri naroda! Kako bi Srbi ili Hrvati mogli biti ugroženi u ambijentu tolerancije i ravnopravnosti? Izuzev ako se računa da bi gašenje njihovih separatističkih pozicija i ambicija moglo umanjiti njihova kriminalna prava!?

Petak, 2. decembar

Omladinska sekcija Udruženja građana *Mladi Muslimani* medijima je uputila otvoreni poziv na bojkot filma Ahmeda Imamovića *Go West* u kojem se, kao što je znano, radi o ratnoj homoseksualnoj nazovi ljubavi jednog Bošnjaka, koji izigrava muško žensko ili žensko muško, i jednog Srbina, pripadnika četničkih formacija, koji izigrava nastranog muškarca kojemu je draža muška od ženske zadnjice. U filmu je tako ovaj Bošnjak, kao pripadnik naroda koji je izložen genocidu, prikazan u nastranom, patološkom svjetlu, jer čezne za muškim spolnim organom jednog četnika. Dakako, ovakva operacija nailazi na oštru kritiku tzv. demokrata koji film *Go West* tumače kao *razvijanje tolerancije*, kao *ljubavnu priču*, kao poruku da *ljubav, makar i pederska, pobjeđuje ratne granice*. Ali, kad se tragedija bošnjačkog naroda svodi na pedersku priču, onda je to nešto što se tiče cijelog naroda. Jer, ovaj bošnjački peder postaje reprezent svih nas, i ubijenih, i preživjelih. Zbog toga su *Mladi Muslimani* u pravu kad kažu da se radi o *podvali pod plaštom umjetnosti*.

Subota, 3. decembar

Policijci iz Zvornika priveli su povratnika u Kozluk A. Marhoševića kojega je sudija za prekršaje u Zvorniku osudio na 30 dana zatvora zbog prekršaja iz bezbjednosti saobraćaja, javnog reda i mira. Lider povratka u Podrinje, i u rodni mu Kozluk, Fadil Banjanović, za medije je izjavio sljedeće: *Znam da je ovaj mladić priveden, ali molim mještane Kozluka da ne nasijedaju na provokaciju kako je on, tobože, priveden samo zato što je Bošnjak. U ovoj zemlji se moraju poštivati zakoni i niko nema pravo kad taj zakon prekrši pozivati se na naciju*. Banjanovićevo plediranje na zakon u kontekstu krivične odgovornosti jednog bošnjačkog povratnika, moralo bi se afirmirati kao paradigma kojom se ruši prednost nacionalne pripadnosti nad zakonima. Jer ako bošnjački povratnici, pred pravosuđem u Republici

Srpskoj, insistiraju na svojoj ravnopravnosti i u pogledu eventualne krivične odgovornosti, onda će imati moralno pravo da ravnopravnost traže i tamo gdje su im građanska prava ugrožena. Banjanović pravosudnoj vlasti u RS poslao jasnu poruku da se bošnjački povratnici žele osjećati ravnopravnim, i kad su u krivu, i kad su u pravu.

Nedjelja, 4. decembar

Na redovnom nedjeljnom sijelu akademskih penzionera, pod nazivom *Krug 99*, ovaj put je nastupao američki ambasador u BiH Daglas Meklhenni, koji je govorio o ustavnim reformama. Kao i mnogi drugi strani diplomati odgovornost za eventualni neulazak BiH u ove integracije, Meklhenni je svalio na bh. političare, čime je pokazao da ne zna, ili da neće da zna, razliku između bošnjačkih, s jedne, i srpskih i hrvatskih političara, s druge strane. Na žalost, penzioneri iz *Kruga 99* nisu replicirali ambasadoru Meklhenniju, jer su za njih i SDA i HDZ jedno te isto, i u ratu, i danas. Ambasador Meklhenni je potom izvalio još jednu nejasnu misao, preporučivši da *jedna od tema o kojoj se treba početi razgovarati u BiH bude sljedeća: da li je ova zemlja na nivou kada može prepoznati šta je dobro za nju i to bez vanjskih nametanja*. Stranci koji imaju apsolutnu moć u BiH morali bi prvo ustoličiti sistem koji bi mogao sam funkcionirati, umjesto što od sistema koji pothranjuje podjele i apartheid traže da sam funkcionira.

Ponedjeljak, 5. decembar

U Sarajevu je ispred zgrade Predsjedništva BiH štrajk glađu počela Nađa Dizdarević, majka četvero djece i supruga Budelaha Hadža, jednog od četvorice naturaliziranih bh. državljana, koji su sa još dvojicom iz tzv. alžirske grupe zatočeni u američkoj bazi *Guantanamo* na Kubi. Više od godinu dana Nađa Dizdarević pokušava pokrenuti Vijeće ministara da otvori diplomatske pregovore sa SAD, a nedavno je zahtjev uputila i Predsjedništvu BiH. Bjelodano je nemanje volje da se išta učini za ove nevino zatočene ljude. Kada je 5. juna Nađa Dizdarević organizirala demonstracije, s istim ciljem, njenom pozivu se nije odazvao niko iz Islamske zajednice, a dvojici govornika iz SDA je direktivom iz Centrale zabranjen istup. Nađa je i sada, kao i tada, i svih prethodnih mjeseci, ostala sama. A ovo pitanje se ponajmanje tiče nje i njezine djece, a ponajviše svih nas, koji bi trebali biti pogođeni kada se ma koji bh. državljanin kažnjava bez krivice.

Utorak, 6. decembar

Tužilaštvo Haškog tribunala podnijelo je zahtjev za obnovu postupka protiv bivšeg generala HVO-a i osuđenog ratnog zločinca Tihomira Blaškića, saopćeno je iz Haga. Izlazak iz zatvora Tihomira Blaškića, kojemu je kazna sa 45 godina smanjena na devet godina, među žrtvama hrvatske

genocidne agresije tumačen je kao rezultat obavještajne montaže dokaza. S druge strane, Hrvati u srednjoj Bosni su Blaškića dočekali kao heroja, a tom prigodom nisu izostale ni kleronacionalističke prijetnje Bošnjacima. U julu je Haško tužilaštvo podnijelo povjerljivi zahtjev za obnovu postupka na osnovu novih dokaza protiv Blaškića, koji su izostali tokom prvog procesa. U jednom od dokumenata Tužilaštvo se poziva na nova tri zaštićena svjedoka. Njihova svjedočenja bi trebala baciti novo svjetlo na Blaškićevu ulogu u zločinima HVO-a nad Bošnjacima u srednjoj Bosni, u aprilu 1993, uključujući i masakr nad 116 mještana sela Ahmići kod Viteza. Ali pod uvjetom da Sud prihvati, a ne odbije, zahtjev Tužilaštva.

Srijeda, 7. decembar

Državna regulatorna komisija za električnu energiju BiH održala je javnu raspravu kojom je započet postupak kreiranja i donošenja odluka o obimu, uvjetima i vremenskom rasporedu otvaranja tržišta električne energije u BiH. Bolji poznavaoци ekonomskih trendova kažu da se radi o početku rasprodaje jednog od najznačajnijih i najskupljih javnih dobara bh. države. Za početak se predlaže otvorenost tržišta od 28,4 procenta. Eksperti smatraju zabrinjavajućim da je odluka pomenute državne agencije kreirana bez prethodne analize efekata koje će izazvati nedostatak strateških opredjeljenja u vezi sa organizacijom i razvojem elektroenergetskog sektora. Konkretno, ne postoji analiza posljedica koje po ovaj sektor može izazvati otvorenost tržišta. Recimo, uopće se ne zna kakve će posljedice biti po rudare i rudnike, s obzirom da više od polovine električne energije u BiH dobivamo iz uglja. Strahuje se da će i u ovom slučaju rasprodaje bh. ekonomskog suvereniteta prevladati nevidljive korupcionaške niti, a da će sve biti pravdano prethodnim dogovorima sa međunarodnom zajednicom. Dakako, da je BiH uređena zemlja, koja ima strategiju razvoja, ideju samoodrživosti, mnogi javni resursi ne bi išli na tržište, jer bi se znalo da smo u toj utakmici vareni-pečeni gubitnici.

Četvrtak, 8. decembar

U Sarajevu je otvorena konferencija pod nazivom *Međunarodni modeli tranzicijske pravde*, čiji domaćin je Međunarodna komisija za nestale (ICMP). Stručnjaci i predstavnici udruženja žrtava iz Južne Amerike, Evrope, Azije i Afrike iznijeli su pitanja vezana za ostvarivanja pravde i napore da se nadoknadi šteta žrtvama sukoba, zločina protiv čovječnosti i državnog nasilja. Odlično je što se stvara globalna mreža grupa koje su bile žrtve zločina i državnog nasilja, i dobro je što se ovakva jedna konferencija održava upravo u Sarajevu. No, vrijedilo bi ne zaboravljati da su grupe koje su postale žrtve nasilja, to postale upravo zato što su slabije, u vojnom, političkom ili ekonomskom smislu, te da se ni danas nije ništa promijenilo na relacijama između slabih i jakih, između onih koji imaju moć, i tom moći diktiraju pravdu i ne-

pravdu, i ovih koji nemaju moć, i uzaludno se bore za pravdu. Stoga je intencija globalnog umrežavanja ugnjetanih grupa posve opravdana, ali, ako se ostane samo na razmjenu iskustava, i ako se ne otvori kritički front prema nepravdama savremenog čovječanstva – ništa se neće promijeniti. Svijet će i dalje zaboravljati i u krvavim ciklusima ponavljati lekcije iz historije, te u frazu utopljene učiteljice života.

Petak, 9. decembar

U Sarajevu je Humanitarna organizacija *Catholic Relief Service* (CRS) organizirala konferenciju o programu pod nazivom *Trajna rješenja za korisnike kolektivnih centara*. Cilj programa je povratak ljudi iz sva tri konstitutivna naroda iz kolektivnih centara i alternativnog smještaja te njihove integracije u prijeratna mjesta boravka. Tokom godine pomognut je održivi povratak 104 porodice iz kolektivnih centara širom BiH. U proteklih godinu i po dana u Federaciji BiH broj raseljenih osoba smještenih u kolektivnom smještaju bio je 7.009, a navodi se da je taj broj sada smanjen na 4.300. U Federaciji egzistira još 40 kolektivnih centara. Istog dana kada je u Sarajevu održana ova konferencija, Udruženje *Vaša prava Bosne i Hercegovine* je javno podsjetilo raseljene osobe da je rok za reviziju njihovog statusa 31. decembar, te ih upozorilo da će nakon tog datuma svi ranije izdati dokumenti biti nevažeći. No, sve ove aktivnosti su daleko od istinitog i cjelovitog sagledavanja povratka. Primjerice, propozicije za gubitak statusa raseljene osobe tretiraju povratak kao apsolutno rješavanje svih statusnih i socijalnih problema, a bjelodano je da Bošnjaci u Republici Srpskoj imaju jedino obezbjeđen zrak za udisanje, kao i svaka biljka. U ime te have koju im obezbjeđuje Republika Srpska, oni povratkom gube socijalne prinadležnosti koje imaju raseljena lica.

Subota, 10. decembar

Niti je bošnjački narod u svojoj povijesti imao politički pismenije žene od Seade Palavrić, niti je ikada vođena primitivnija hajka protiv jedne žene, kao što se danas vodi protiv Seade Palavrić! Svi koji napadaju ovu istaknutu Bošnjakinju ni jednom činjenicom ne mogu dokazati njenu nestručnost. Kriva je, haman, što je bila član SDA, a što je sada izabrana za sudiju Ustavnog suda. Ali, Seada Palavrić više nije član SDA! Da li to znači da su bivši članovi SDA do kraja života žigosani kao nepodobni? Kriva je, potom, što je prošla put od trnja do zvijezda, i umjesto da joj se to prizna kao vrlina, i da bude cijenjeno kao društveni uzor, nju se vrijeđa i ponižava. Po toj malograđanskoj logici, Nikola Tesla je zauvijek trebao ostati seljak, Tito bravar, Havel i Izetbegović zatvorenici... Žena koja je imala snage da krene sa nule i od sebe izgradi SEADU PALAVRIĆ, zaslužuje aplauz svih normalnih ljudi.

Nedjelja, 11. decembar

U istom danu je SDP napao Sulejmana Tihića da blokira ustavne promjene *jer je SDA u koaliciji sa SDS-om i HDZ-om*, a Sulejman Tihić je na sesiji *Kruga 99* govorio o pokušaju da se usvoje kozmetičke ustavne promjene, koje su, sjećamo se, gurali SDP i Lagumdžija. SDP sada bježi od te činjenice, pa optužuje SDA za, kako je kazano – *sramni pakt sa SDS-om, HDZ-om, PDP-om i Strankom za BiH*. Ne vidimo zašto bi išta manje sraman bio pakt SDP-a sa Dodikovim SNSD-om, kad se ova srpska stranka ni po čemu, izuzev po fasadi, ne razlikuje od Karadžićevog SDS-a. Zašto se SDP, kad je bio na vlasti, nije zalagao za ukidanje monoetničkih stranaka, pa i SDA? Zato što je SDP formirao tzv. alijansu za promjene takođe sa monoetničkim strankama, jer drukčije nije mogao nategnuti parlamentarnu većinu. Tada mu je bila dobra partnerska Silajdžićeva Stranka za BiH. Sulejman Tihić je na sesiji akademskih penzionera *Krug 99* imao jedno sabrano i zrelo izlaganje. Rekao je da je njegovo napuštanje pregovora u Vašingtonu uticalo na čitav tok stvari u pozitivnom smjeru, te je dodao: *Bolje je da od ovoga ne bude ništa, nego da legalizujemo rješenja za koja kažemo da ne valjaju*. Tihića su zbog ove izjave, kao i u prethodnih nekoliko slučajeva, napali razni srpski političari. Izgleda da Tihić voli da bude napadan, čim u borbu za korjenite ustavne reforme ne istura nikog drugog, već ide sam, k'o pravi partizan. Efekat bi bio mnogostruk da su Tihićeve stavove podržavali mnogi bošnjački političari i intelektualci. Ali, Tihić ne da nikom ispred sebe, jer mu je namjera da u medijskoj vatri iskuje svoju lidersku poziciju, pa makar ta vatra progutala i njega i njegove pozitivne ideje.

Ponedjeljak, 12. decembar

Banjalučki biskup Franjo Komarica uručio je prilikom posjete predsjedniku Republike Srpske Draganu Čaviću *promemoriju* kojom ga podsjeća da je prije godinu dana tražio da se barem djelomično pomogne popravak velikog broja, 97 odsto, porušenih i teško oštećenih crkvenih objekata na području manjeg entiteta. – *Odgovor nismo do danas dobili, a pogotovo ne i finansijsku pomoć. Vama je poznato da u široj banjolučkoj regiji, na području moje biskupije, nije bilo ratnih sukoba, a ipak su nam gotovo svi crkveni objekti ili potpuno srušeni ili oštećeni* – napisao je biskup Komarica, te dodao da ni ove 2005. godine nije došlo do željenog povratka iseljenog i prognanog katoličkog pučanstva. Biskup Komarica je naveo da je više od 90 odsto katolika protjerano i izbjeglo, a u ovih deset godina vratilo se tek oko tri odsto. – *Opet nije bilo političke volje, niti potrebne materijalne pomoći za njihov održiv povratak* – naveo je biskup Komarica. Bilo bi svrhovitije da je biskup Komarica dokaze o ugroženosti i zapostavljenosti katolika ilustrirao istoznačnim podacima o ugroženosti i zapostavljenosti muslimana.

Utorak, 13. decembar

Odbor proizvođača, prerađivača i prometnika mesom u Vanjskotrgovinskoj komori BiH obavijestio je javnost da je peradarska proizvodnja praktično na rubu egzistencije jer vlasti u BiH nisu ništa poduzele da bi je zaštitile u situaciji kada je u okruženju potvrđena *ptičja gripa*. U svakoj normalnoj zemlji domaća proizvodnja se štiti nametanjem dadžbina stranom proizvodu. Kod nas, pak, možete cigarete iz Hrvatske kupiti jeftinije nego u Hrvatskoj, što znači da je cilj operacije uništavanje bh. duhanske industrije. Slično je i sa drugim robama. Primjerice, uvoz piletine i mesa od peradi za jedanaest mjeseci ove godine bio je 11.500 tona, dok je izvezeno svega pet tona piletine. Trenutne zalihe pilećeg mesa u BiH su oko 4.000 tona. U tim okolnostima farmeri teško da će rizikovati i ići u novi ciklus proizvodnje, tim prije što je otkupna cijena žive mjere piletine pala ispod 1,40 KM po kilogramu, a svjetska proizvodna cijena je 1,90 KM. U Vanjskotrgovinskoj komori smatraju da bi zbog teškog poremećaja na tržištu nadležni organi trebali donijeti odluku o zabrani uvoza peradi dok se ne steknu uvjeti za normalizaciju tržišta. Vlast koja nije korumpirana momentalno bi prihvatila takav zahtjev, međutim, do toga neće doći, jer su naše vlasti odveć plaćene za uništavanje domaćih i forsiranje stranih proizvođača na domaćem tržištu.

Srijeda, 14. decembar

Da Vijeće za implementaciju mira na sastanku u Parizu nije imenovalo Kristijana Švarc-Šilinga za novog visokog predstavnika, vijest dana bi bila hapšenje šestorice Srba zbog sumnje da su kao čuvari logora *Manjača* počinili ratni zločin. Današnji zapis mogao bi se baviti i obilježavanjem 60. godišnjice Društva pisaca BiH, na čijoj se svečanoj akademiji nije pojavio i obratio ni jedan bošnjački zvaničnik, ali zato jeste uredni i sveprisutni predsjednik Hrvatskog društva *Napredak* Franjo Topić. Nama pripada sramota, a Topiću pohvala. Budući da novi visoki predstavnik dužnost preuzima 31. januara, te da sada ulazimo u jedan vakum iščekivanja, koji će vjerovatno potrajati i prvih mjeseci vladavine Švarc-Šilinga, čini se da je hapšenje šestorice srpskih zločinaca prvorazredni politički događaj. Hapšenje se dogodilo ravno mjesec dana nakon što su preživjeli logoraši *Manjače* obilježili 13. godišnjicu prvog masovnog otpuštanja, i nakon što su upozorili javnost da pravda nije stigla one koji su formirali i držali ovaj zloglasni logor, kroz koji je prošlo 5.000 zatočenika. Poruka bi trebala biti da se pravda neće dogoditi sama od sebe, ako je ne traži onaj kojemu je nanesena nepravda.

Četvrtak, 15. decembar

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira objavili su zajednički kominike. Između ostalog, preporučili su bh. vlastima da se ugledaju na hapšenje generala Ante Gotovine, koje je izvedeno uz sarad-

nju hrvatskih vlasti. Koliko znamo, hrvatske vlasti nisu imale nikakvog udjela u hapšenju Ante Gotovine u Španiji, osim što su stidljivo, i očito pod moranjem, pozdravile taj čin. Demonstracije koje su zapljusnule Hrvatsku ukazuju da bi hrvatske vlasti bile linčovane da su same izvele takvu operaciju. Ko zna šta bi se dogodilo u Srbiji ili Republici Srpskoj da tamošnje vlasti, kojim slučajem, uhapsu Karadžića i Mladića. U kominikeu se dalje ističe da je reforma policije od ključne važnosti za borbu protiv terorizma. Bilježimo jednu zanimljivu retoričku pojavu. Uz terorizam se više ne stavlja prefiks *islamski*, ali se zna našta se misli. U to smo posve sigurni, jer međunarodna politika dosad nikad nije pominjala terorizam u kontekstu brojnih terorističkih napada na bošnjačke povratnike. Terorizam je u BiH bio i ostao samo jedan. Iako od tog navodnog terorizma niko nikada nije stradao.

Petak, 16. decembar

Novoimenovani visoki predstavnik međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini Nijemac Kristijan Švarc-Šiling napravio je prvu grešku. On je u intervjuu bečkom dnevniku *Die Presse* izjavio: *Neophodno je da se o ustavnim promjenama dogovore sve bosanske stranke*. Nedopustivo je da Šiling ne razumije kako se sve bosanske stranke ne mogu ni o čemu dogovoriti. Dokle god postoje monoetničke stranke, a time i vlasti, dotle će postojati separatističke ambicije bh. Srba i hb. Hrvata. Za razliku od alternativaca koji nekritički nastoje previdjeti realnost, u nastojanju da stvore građansku državu na temeljima tri politička naroda, Šiling je kazao da se historija ne može tek tako promijeniti, što je novinara *Die Presaea* navelo na zaključak da će BiH ipak biti *država etničkih grupa, a ne država građana*. Potom je uslijedila još jedna irealna ambicija, jer je Šiling ustvrdio da će se reforme provesti tako što se *entiteti, Federacija BiH i Republika Srpska, moraju prilagoditi savremenoj upravnoj praksi*. E, vala, takve upravne prakse nema nigdje u Evropi, pa se dejtonski bučkuriš ne može ničemu ni prilagoditi.

Subota, 17. decembar

Na zajedničkoj press konferenciji predsjednice Liberalno-demokratske stranke BiH (LDSBiH) Lamije Tanović i predsjednice Hrvatske narodne stranke – Liberalni demokrati Hrvatske Vesne Pusić saopćen je zajednički stav - *da je na području zapadnog Balkana, posebno Bosne i Hercegovine, krajnje vrijeme da nenacionalne stranke preuzmu stvar u svoje ruke*. Nevjerovatno je da dvije pametne žene saopće ovakvu glupost, koja, možda, u slučaju BiH i ima nekog smisla, ali u slučaju Srbije i Hrvatske, nema blage veze sa zdravom pameću. Jer, Srbija i Hrvatska su nacionalne države Srba i Hrvata, pa je to isto kao kad bi neko u Španiji ili Švedskoj zagovarao vladavinu nenacionalnih stranaka. U nacionalnim državama stranke se mogu zvati kako hoće, ali su one u osnovi nacionalne. To što se među kandidatima

nađe poneki pripadnik nacionalne manjine ne znači da je stranka nenacionalna. U slučaju BiH, pak, stvar je posve drukčija. Naša zemlja može opstati samo na multietničkom principu, pa je svako monoetničko stranačko organiziranje suprotstavljeno njenoj samoodrživosti. Greška je napravljena onog časa kada je dozvoljeno formiranje nacionalnih stranaka, po ugledu na nacionalne države, što je u multietničkom kontekstu zakonomjerno vodilo težnji za nacionalnim suverenitetom.

Nedjelja, 18. decembar

U Foči je održana prva poslijeratna javna tribina na kojoj nisu sudjelovali samo i isključivo Srbi. U fočanskom Centru za kulturu i informisanje sastali su se studenti Fakulteta islamskih nauka iz Sarajeva i Bogoslovskog fakulteta iz Foče. Trbinu su počeli zajedničkom molitvom, učenjem Fatihe i izgovaranjem Očenaš, a potom su otvorili diskusiju na temu *Kultura međureligijskog dijaloga u BiH*. Indikativno je da se pozivu nisu odazvali predstavnici Franjevačkog fakulteta, što ukazuje na mogućnost da franjevci Foču ne doživljavaju kao reon svog interesovanja, jer je Foča bošnjačko-srpski problem, iako se u Foči nije govorilo o Foči, već o kulturi dijaloga u cijeloj BiH. Dogovoreno je da se na naredni skup ove vrste opet pozovu katolici, ali i predstavnici Jevrejske zajednice u BiH. U javnoj raspravi su sudjelovali i studenti drugih fakulteta, učenici i predstavnici nevladinih organizacija. Iako pitanja međureligijskog dijaloga vrve od potrebe za kritičkim i otvorenim stavom, pogotovo u pogledu uloge Srpske pravoslavne crkve u genocidu nad Bošnjacima, javna rasprava je prošla u atmosferi nezamjeranja, što se zasad čini bitnije od otvaranja nezaraslih rana. Srbi nisu saznali za suočavanje sa zlodjelima koja su u njihovo ime počinjena, a te činjenice će lakše prihvatiti ako se ustanovi i očvrzne dijalog sa Bošnjacima i drugim bh. narodima.

Ponedjeljak, 19. decembar

Međunarodna komisija za nestale osobe u svojim je laboratorijama u Sarajevu i Tuzli dosad kompletirala 691 DNK izvještaj o podudarnosti za identifikaciju žrtava *cunamija*. S obzirom na iskustvo u radu s velikim brojem uzoraka, Komisija od maja pomaže u identifikaciji žrtava *cunamija* koji je pogodio Aziju u decembru prošle godine. Pomoć u identifikaciji vrši se putem DNK metode, tako što se u Sarajevo i Tuzlu šalju uzorci kostiju žrtava iz kojih se potom izdvaja DNK profil. Komisija je dosad primila od tajlandske organizacije za proces identifikacije žrtava *cunamija* 1.779 uzoraka kostiju, a od toga je obrađeno 1.634 DNK profila. Imponira saznaje da se sarajevski i tuzlanski stručnjaci uvažavaju kao svjetski relevantna adresa za jedan globalni problem, kao što je identifikacija žrtava. No, s druge strane, ova nas spoznaja uvjerava da smo prvi samo u pitanjima tragedije, i njenih posljed-

ca. Primjerice, ni u jednom sportu nismo šampioni, izuzev u sjedećoj odbojci, jer imamo toliko invalida po glavi stanovnika, da se mogla probrati najbolja svjetska ekipa. Naši eksperti nigdje nisu na vrhu svijeta, izuzev, evo, u identifikaciji posmrtnih ostataka.

Utorak, 20. decembar

Pred vijećem za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu počelo je suđenje petorici pripadnika jedinice *Škorpioni* koji su optuženi za ubistvo zarobljene šestorice bošnjačkih civila iz Srebrenice. Oni su, prema optužnici, šestoricu bošnjačkih mladića, od kojih jedan nije identificiran, ubili u Godinjskim Barama kod Trnova 17. jula 1995. godine. Snimak egzekucije obišao je Svijet. No, vrijedi se zapitati koliko je odluka beogradskog pravosuđa da procesuiru egzekutore rezultat međunarodnog pritiska, i globalnog efekta koji je izazvan plasmanom snimka, a koliko pak istinska volja da se kažnjavaju ratni zločinci. Srbija, kakva god da je u moralnom smislu, uređena je država, ima svoje obavještajne strukture na svim nivoima, koje su morale znati za postojanje tog snimka. Napose, snimak se izdavao u mnogim srbijanskim videotekama, za patriotsku razonodu *junačkoga srpskog naroda*. Stoga ovaj snimak treba razumijevati kao paradigmu po kojoj su vršene likvidacije bespomoćnih bošnjačkih civila, ali i kao obrazac koji može ponukati Svijet na suosjećanje sa žrtvama i na osudu četničkih zločina. Slika se upečatljivije percipira od riječi, film od knjige ili dokumenta, pa bi Bošnjaci morali razumjeti da njihovu bol neće niko osjetiti ako iskustvo genocida ne pretoče u umjetničke forme. Deset godina je prošlo a mi još uvijek nemamo ni jednu filmsku verziju ni jedne egzekucije bošnjačkih civila.

Srijeda, 21. decembar

Dan je rudara, ali samo u Federaciji. U RS rudari slave neke druge praznike. Inače, Dan je rudara u bivšoj nam državi slavljen baš 21. decembra u spomen na veliku Husinsku bunu. Podsjetimo se... Rudari *Kreke* su u decembru 1920. organizirali generalni štrajk, koji je nasiljem pokušala ugušiti žandarmerija Kraljevine Jugoslavije, potpomognuta tzv. *civilnom gardom*. U znak odmazde zbog štrajka, vlasti su jedan broj rudara i njihovih porodica izbacile iz državnih stambenih objekata, tzv. kolona. Rudari Husina, Lipnice, Par-Sela, Brezja i Orašja su priskočili u pomoć i rudarske porodice smjestili po svojim kućama. Vlast koja je željela vidjeti morbidne rezultate odmazde, smrzavanje i patnju rudarskih porodica na ciči-zimi, nije mogla otpiti rudarsku solidarnost... Rudari su uspjeli pružiti sedmodnevni oružani otpor. U borbama je poginulo sedam rudara. Vlasti su podigle optužnicu protiv 360 ljudi. Juro Kerošević je optužen da je ubio žandarma Reljića. Osuđen je na smrt vješanjem. Na čitanju presude Kerošević se izbo nožem. U međuvremenu je cjelokupna evropska radnička javnost tražila od jugoslovenskog režima uki-

danje smrtno kazne Juri Keroševiću. Husinska buna, i potonje masovne predu-
danje na dugotrajnom procesu, digle su na noge radničku internacionalu. Pis-
anje velikog hrvatskog književnika Miroslava Krležu, *Nove Evrope* i drugih
evropskih autora, listova i organizacija, primoralo je Monarhiju da smrtnu
kaznu rudaru Juri Keroševiću preinači u 20 godina robije.

Četvrtak, 22. decembar

Završena je *Sedmica ravnopravnosti spolova u BiH* koja je traja-
la čak četiri dana, od 19. do 22. decembra. Dosad smo znali da kad se proglašila
minut šutnje ne mora se baš šutjeti čitavu minutu, ali nismo znali da sedmica
može trajati četiri dana. Kreatori ove manifestacije su Agencija BiH za ravno-
pravnost spolova, za koju prvi put čujemo da postoji, te Ministarstvo za ljudska
prava i Razvojni program UN. Agencija koja se bavi tom ravnopravnošću
između muškaraca i žena dosad je već trebala nadići dreku zbog podatka da
je BiH zemlja s najnižom stopom u regionu, a bezbeli i u Evropi, ženskog
učesća u ukupnom broju zaposlenih stanovnika. Ovaj nas podatak slika kao
totalne primitivce, jer ispade da žene doživljavamo košto su ih doživljavali
Stari Grci, kad su raspravljali da li je žena ljudskog ili životinjskog porijekla.
Poražavajući je i podatak da u biračkom tijelu u BiH žene sudjeluju sa 61
odsto, a da u izvršnoj vlasti zemlje participiraju samo sa dva odsto. Primjerice,
u Vijeću ministara je samo jedna žena. Agencija za ravnopravnost spolova je
sabrala predstavnike raznih ambasada u Sarajevu kako bi se dala podrška
primjeni Zakona o ravnopravnosti spolova. Na sastanku se mudrovalo – ja
tebi, ti meni – a da nije raspravljano o zahvatu prema onim društvenim seg-
mentima koji generiraju neravnopravnost spolova. Zakon može naložiti neka
pravila, kao što je tretman žena u izbornom procesu, ali se tek obrazovnim i
medijskim mehanizmima može mijenjati svijest ljudi.

Petak, 23. decembar

Općinski odbor SDA Stolac javno je upozorio da već osmu godinu
od početka povratka u Stolac Bošnjaci i dalje žive kao građani drugog reda. U
saopćenju SDA se navodi kako u Stocu samo Hrvati mogu ići u onaj predratni
Dom zdravlja, jer Bošnjaci u njemu ne mogu dobiti ljekarsku pomoć. Priručni
dom zdravlja za Bošnjake radi u jednoj iznajmljenoj jednospratnoj kući. Iako
je u samom središtu Stoca više Bošnjaka, nego Hrvata, Bošnjaci ne mogu
ostvariti nikakva prava u Centru za socijalni rad, niti imaju pravo pristupa
Elektrodistribuciji i PTT-u, iako su korisnici i redovne platiše njihovih uslu-
ga. Primjerice, u ispostavi Federalne uprave radi 11 službenika, i svih 11 su
Hrvati. Ilustracija apartheida u Stocu je mnogo. Pozitivno je što se s vremena
na vrijeme iz ovog okupiranog grada čuju glasovi otpora. No, nenormalno je
da vrh bošnjačke politike, i druge institucije koje se deklariraju kao bošnjačke
i muslimanske, sve ove godine Stolac gledaju kao izgublenu stvar.

Subota, 24. decembar

Projekat zbrinjavanja 11.000 osoba koje su ostale bez posla u oružanim snagama u BiH trebalo bi da bude realiziran uz pomoć NATO-vog povjereničkog fonda, a što predviđa razne forme pomoći. Vrijednost fonda je oko 12 miliona eura, projekat bi trajao tri godine, a namjera je da se počne primjenjivati od marta 2006. Formirala bi se baza podataka o otpuštenim licima, nakon čega bi se s njima obavili intervjui, kako bi se uputili prema praktičnim projektima kao što su, recimo, obuke za izradu biznis planova, vođenje vlastitog biznisa do mikrokredita za poljoprivredu i za privatni obrt. Dobro je da makar gdje u BiH postoji strateški odnos prema socijalnim nevoljama ljudi koji ostaju bez posla. Vojnici su ovdje u povlaštenom položaju, jer se NATO silno zanima za svodenje vojnih potencijala na mjeru koja nije inspirativna. Stoga će NATO dati obilate pare za egzistencijalno zbrinjavanje bivših vojnika, jer je bolje da vojnici sade krastavce u plastenicima, da osjete miris biznisa, nego da se trzaju na svaku političku krizu u BiH i u regionu. Niko ne strahuje zbog otpuštanja hiljade radnika na ulicu, u prošlosti, i u budućnosti, jer se računa da je besposleni radnik bezopasan. Vojnicima, na sve tri strane bosanske podijeljenosti, ovako se stavlja do znanja da su povlašteni, i poštovani, ali u granicama koje nemaju veze sa oružjem.

Nedjelja, 25. decembar

Bošnjačka liga – Pokret za ravnopravnost oštro je osudila odluku Vlade RS da novčano pomaže porodice optuženika i optuženike za ratni zločin i zločin genocida. Ova organizacija, koja je osnovana prije nekoliko godina, dosad nije imala zapaženije istupe u javnosti, iako se o bošnjačkoj (ne)ravnopravnosti može govoriti svaki dan. Tu neravnopravnost generira i sama bošnjačka politika, svojom indolentnošću. Na odluku Vlade RS prije je trebala reagirati bošnjačka politika, koja prima goleme pare iz budžeta na ime zaštite nacionalnih interesa, nego ova Bošnjačka liga koja to što čini čini iz patriotskog entuzijazma. Bošnjačka liga u saopćenju proziva međunarodnu zajednicu zbog dopuštanja da vlasti RS pomažu optuženike, te navodi da su RS i njeno rukovodstvo izrasli iz zločina genocida, i dodaje: *Stoga je potpuno prirodno da se i novcima žrtava genocida vlasti entiteta RS zahvale svojim naistaknutijim i najrevnosnijim stvaraocima, svojim rodonačelnicima, za njihov golemi doprinos koji su dali za stvaranje te genocidne tvorevine.* Dakako, ovaj stav nisu objavili javni rtv servisi.

Ponedjeljak, 26. decembar

U povodu katoličkog blagdana Božića u Općini Centar Sarajevo je upriličen prijem za članove obitelji poginulih boraca katoličke vjeroispovijesti. Susret s općinskim načelnikom Centra Dževadom Bećirevićem i zamjenicom predsjedavajućeg Općinskog vijeća Hasenom Sofović bio je

prilika za razmjenu mišljenja o tome kako razriješiti određena pitanja od značaja za obitelji poginulih pripadnika Armije BiH s područja ove općine. Istovremeno, članovima obitelji uručene su jednokratne novčane pomoći, a iznos od 1.000 KM namijenjen je potrebama humanitarne kuhinje karitativne asocijacije *Kruh sv. Ante*. Prijemu u Općini Centar, osim članova obitelji poginulih boraca i općinskih dužnosnika, prisustvovali su i predstavnici boračkih organizacija. Ovo je samo jedna od brojnih ilustracija po kojoj se ARBiH razlikuje od srpskih i hrvatskih falanga u BiH. Niti je bilo, niti će biti, da u Vojsci RS ili HVO-u upriliče bajramski prijem za porodice poginulih boraca muslimana. Jedan je problem što se u ovim falangama mogao zateći tek pokojni zalutali musliman, a drugo je što su ove falange ustanovljene kao vjerske vojske, i kao takve egzistiraju i danas. Stoga rukovodstvu sarajevske Općine Centar vrijedi čestitati na umijeću afirmacije antifašističke i multietničke suštine ARBiH.

Utorak, 27. decembar

Nakon Sarajeva i Tuzle, i u Mostaru je promovirana knjiga *Državna tajna* koju je navodno napisao sin Sefera Halilovića. Pošto na nekoliko skandaloznih teza iz ove knjige niko ne reagira, ni SDA, ni Islamska zajednica, ni mediji, a ni brojna boračka udruženja, onda nam se valja složiti, recimo, sa rečenicom na 296 stranici, koja glasi: *Izetbegović bi da nije umro, sigurno završio u pritvorskoj jedinici u Hagu*. Dakle, autor smatra je je Alija Izetbegović ratni zločinac, a to očito smatramo i mi, čim punim kapacitetima proizvodimo šutnju. Slažemo se, takođe, da bi se Alija Izetbegović u Hagu, kako piše autor – *susreo sa svim onim prljavštinama koje je naravno i sam odobrio i naredio*. Slažemo se, jer šutimo. No, ovo će društvo prije ili poslije morati odabrati: ili Sefer ili Alija. Obojica ne mogu ostati u bošnjačkom srcu. Jedan mora ispasti iz igre. A kada će se i kako to dogoditi, nije naše da sudimo. Sefer je očito nestrpljiv u nakani da zauzme Alijino mjesto u bošnjačkom srcu. Bio je nestrpljiv i usred rata, kada je, kako piše u knjizi *Državna tajna*, na stranici 67 – *želio formirati stranku*. Gdje to još ima da komandant Armije usred rata formira stranku i stvara paralelnu vlast naspram vlasti kojoj bi morao biti podređen? Neki bi to nazvali vojnim ili državnim udarom, neki izdajom, neki autonomaštvom, po sistemu Fikreta Abdića, a neki možda i demokratijom. Činjenica je da je Sefer smijenjen s funkcije komandata Armije zbog svojih političkih ambicija, za koje se smatralo da štete jedinstvu patriotskog fronta. No, njegove političke ambicije plove dalje. Na promociji u Mostaru je rekao da postoje *fašisti iz srpskih, hrvatskih i bošnjačkih redova*. Dakle, po Seferu, u bošnjačkom narodu ima fašizma. Ako se Bošnjaci s time slažu, onda im, brate lijepi, treba hodžin zapis.

Srijeda, 28. decembar

Savez logoraša BiH saopćio je da je *odluka vlade RS-a da finansira ratne zločince, haške zatvorenike, i materijalno osigura njihove porodice suluda i skandalozna*. Savez logoraša BiH je konstatirao kako međunarodna zajednica ne reagira na zločinačke odluke Vlade RS, ali će *tražiti od međunarodne zajednice, visokog predstavnika za BiH i nadležnih domaćih institucija zabranu rada i djelovanja SDS-a i ukidanje RS-a, tvorevina nastalih na zločinu i genocidu*. A kakva je razlika između ustaških i četničkih logora, između Karadžićeve i Bobanove politike? Ne može se zalagati za zabranu SDS-a, a ne zalagati se i za zabranu HDZ-a. To su iste politike u dva pakovanja. Kad smo već kod principa, vrijedilo bi se zalagati i za zabranu svih monoetničkih stranaka, u čemu bi najviše profitirao bošnjački nacionalni interes, kojeg nema bez cjelovite BiH, a koje opet nema bez antinacionalizma. Jer, Srbi i Hrvati mogu i ovako i onako, a Bošnjaci mogu samo uz bosanstvo.

Četvrtak, 29. decembar

Zastupnici Narodne skupštine RS odbili su, prilikom glasanja za budžet, amandman SDA da se uvećaju sredstva za povratak u RS. Zastupnik SDA Tarik Sadović je ocijenio da je sigurno bilo prostora u budžetu da se mnogo više učini na izdvajanju sredstava za povratak, te dodao: *Nerazumno je da se svako veće gleda civilizacijska sramota kada hiljade povratnika, izbjeglica, provodi večeri bez električne energije, a da se odbije ovaj amandman*. On je takođe izrazio nezadovoljstvo što nisu uvećana namjenska izdvajanja za Srebrenicu i što nisu posebno planirana sredstva za obnovu Ferhadije i Aladža džamije, što je amandmanom tražila SDA. Eh, eto, velikosrpska parlamentarna većina je po ko zna koji put poslala jaku poruku da Karadžićevom entitetu nije moguć suživot, da ih ne zanima tragedija Srebrenice, da se ne stide džamija koje su rušene u srpsko ime, i da se uopće ne sramote što zbog Srba bošnjački povratnici žive u mraku, bijedi, poniženju. Srpski politički konsenzus protiv čojštva uvršćuje nas u vjeri da Republika Srpska mora biti izbrisana sa lica zemlje.

Petak, 30. decembar

Vlada Republike Srpske stavila je van snage Odluku o materijalnoj pomoći osobama iz Republike Srpske koje se nalaze u pritvoru pri Međunarodnom krivičnom sudu za ratne zločine u Hagu i njihovim porodicama. Šefica Vladinog Biroa za odnose s javnošću Cvijeta Kovačević istakla je na pres-konferenciji da je Odluka, donešena 22. decembra, stavljena van snage zbog niza reakcija. Odlukom su, inače, bili predviđeni razni vidovi pomoći, od dvostruke prosječne plaće za optuženika, do jedne prosječne plaće za njegovu porodicu, stipendija za djecu, pa čak i plaćanja avionskog prevoza pri-

likom posjeta porodice Hagu. Srpski zastupnici su tako namjerali ratne zločince zbrinuti bolje nego što je zbrinut ma koji pošten građanin Republike Srpske. To bi i ostvarili da ih ogorčene reakcije javnosti nisu upozorile da su prekardašili. Ovaj slučaj nas uvjerava u djelotvornost potencijala javnog govora. Ako uporno ne tražimo ispravljanje nepravdi, ako ne protestiramo, ako mislimo da će neko drugi riješiti naše probleme, ništa se neće promijeniti u interesu pravde i morala. Nije zalud narod davno poručio: *Tuđa ruka svraba ne češe.*

Subota, 31. decembar

Hrvatski pop pjevač Toni Cetinski se u novogodišnjim programima javnih tv servisa u BiH pojavio sa križom oko vrata, što neko može smatrati provokacijom, budući da tako ne nastupa ni na programima hrvatskih televizija. Isto vrijedi i za pjevača pop grupe *Divlje jagode*. Javni tv servisi u BiH moraju biti usmjereni na razvijanje tolerancije i međuetničkog sklada, u protivnom mogu postati faktor napetosti i podijela. Stoga predlažem da Uređivačka vijeća FTV i BHT usaglase i usvoje stav o zabrani upotrebe vjerskih obilježja van vjerskog konteksta, bilo da se radi o kršćanima, ili o muslimanima. Vjera je privatna stvar svih koji se pojavljuju u tv programima, i oni nemaju pravo svoju privatnost plasirati putem javnih medija. Vjera može biti javna stvar, i javni interes, samo kada je u tačno propisanim uvjetima propovijedaju vjerske zajednice. U drugim, monoetničkim državama, to možda ne mora biti tako, ali u Bosni i Hercegovini to mora biti ovako.

DEFTER*i* HEFTE

Krajem 2004. i u toku 2005. godine u časopisu *SAFF* ispisivao sam rubriku *Defter hefte*, u kojoj sam objavljivao kratke zapise, obično o pojavama i događajima nedostatnim da budu tekst, ali inspirativnim za bilješku.

TOP LISTA TERORISTA Američka administracija je upozorila svoje građane da je putovanje u BiH rizično, te im preporučila da prilikom boravka u BiH angažiraju lično obezbjeđenje. Kao jedan od razloga istaknuta je činjenica da je Američka ambasada u BiH bila dvaput zatvarana zbog terorističkih prijetnji. Radi se o neistini! Nije bilo nikakvih terorističkih prijetnji prema Američkoj ambasadi, što je dokazano i na sudu, kada je od neosnovanih optužbi oslobođena tzv. alžirska grupa. Nekome je trebalo da u BiH, nakon 11. septembra, izmisli tzv. islamski terorizam, pa je izmislio tzv. alžirsku grupu koja navodno planira napasti Američku ambasadu. Ishod znamo: iako ovim nevinim ljudima nije ništa dokazano, oni su završili u kazamatu na Kubi. Državne instance su stale iza nevinosti ovih nesretnika, ali se oni i dalje nalaze na Kubi. Za njihovu ekstradiciju niko nije odgovarao. Bilo bi normalno da Ministarstvo vanjskih poslova uputi protest američkoj administraciji i da traži brisanje ove klevete. Jer, ne samo da Američka ambasada nije nikad bila predmet terorističkih prijetnji, već nikad dosad nije, ni u kakvom kontekstu, napadnut ni jedan američki državljani u BiH. Barem što se Bošnjaka tiče, oni Ameriku doživljavaju u suglasju sa stavom reisa Cerića: *Evropa nas je izdala, Amerikanci su nas pomogli*. Razumljivo je što srpski i hrvatski separatisti teže izmišljanju konflikta između Bošnjaka i Amerikanaca, ali je indikativno kada takve konstrukcije dolaze i od samih Amerikanaca. Jer, dezinformaciju o tobožnjim terorističkim prijetnjama prema Američkoj ambasadi mogli su instalirati jedino Amerikanci. Budući da u Ministarstvu vanjskih poslova sjedi Mladen Ivanić, koji je živo zainteresiran za razvoj izmišljotine o tzv. islamskom terorizmu u Bošnjaka, nadležni organ neće demantirati ovu klevetu. Ali, male su šanse da to učini i neko od bošnjačkih zvaničnika. Oni još uvijek teško razumijevaju da se politički status mjeri količinom dobrih i loših informacija. Sve je samo tekst – kažu teoretičari.

IRELEVANTNOST BOŠNJAČKOG MIŠLJENJA - *Pitanje terorizma u BiH je prenapuhano i služilo je prije svega kao pritisak na muslimane*

mansko-bošnjačku zajednicu, jer do sada iz BiH nije krenula nijedna teroristička akcija – rekao je za *Oslobođenje* Darko Plevnik, komentator *Slobodne Dalmacije*. Ovakvu misao dosad nikad nije objavio ni jedan novinar iz medija koje kontroliraju SDP i međunarodni tutori. To što govori Plevnik dosad su jedino pisali novinari koje su mediji Lagumdžijine hunte optuživali za *mudžahedinstvo, desničarenje, prostakluk*. Da li je i Darko Plevnik *mudžahedin*, čim govori istinu koja raskrinkava cijelu operaciju izmišljanja tzv. islamskog terorizma u BiH? Ne, nije, on je Darko, a da je Muhamed, njegova se riječ ne bi ni čula u *Oslobođenju*. To ukazuje da SDP-ovi mediji a priori odbijaju mišljenje muslimanskih autora o tzv. islamskom terorizmu. Samo kršćanin može reći da li su ili nisu Bošnjaci teroristi. Bošnjačko raskrinkavanje operacije izmišljanja tzv. islamskog terorizma ne pije vode, što li - jer nije *objektivno*?! Kakve veze ima ko će reći suštu istinu da *iz BiH dosad nije krenula nijedna teroristička akcija*? Istina je istina, ma ko da je saopćava. No, u plaćeničkim glavama, pogotovo komunjarskim, koje su svikle da i ezan doživljavaju kao remećenje bratstva i jedinstva, ove stvari su drukčije postavljene: o muslimanima mogu suditi kršćani, a o kršćanima i muslimanima ne mogu suditi muslimani. *Oslobođenje* koje je posljednjih godina sudjelovalo u antibošnjačkoj kampanji na najbolji je način posvjedočilo podređen status bošnjačke misli. Osobno, napisao sam nakon 11. septembra nekoliko stotina tekstova u kojima sam tvrdio isto što i Darko Plevnik, ali *Oslobođenje* nije nikad prenijelo ni jednu moju misao. Jer, nisam Darko. Kada Bošnjak govori to što govori Darko, onda je to *fundamentalizam*, a kada Darko govori to što govori *fundamentalista*, onda je to objektivna istina. U svakom slučaju, dobro je što je Darko Plevnik baš u *Oslobođenju* iznio ovakvo viđenje *prenapuhanja pitanja terorizma u BiH*. Valjda bi i novinari iz SDP-ovih medija konačno mogli razumjeti da su pregonili. Ako već ne vjeruju bošnjačkim autorima, eto, nek' makar povjeruju hrvatskim.

GRAĐANSKI RAT U SANDŽAKU Sukob koji je izbio između pristalica dvije najjače bošnjačke partije u Sandžaku, Ugljaninove SDA i Ljajićevog SDP-a, osramotio je i ponizio sve Bošnjake. Izbila je masovna tuča, poteglo se oružje, bilo je ranjenih, jedan će Bošnjak ostati trajni invalid, ako preživi. Sve to zbog politike, u ime Bošnjaka. Bila je to deklaracija političkog primitivizma, nad kojom nam se svi mogu s punim pravom, i od srca, naceriti u lice. Otud taj osjećaj sramote kod svih Bošnjaka koji shvataju da je potezanje oružja zadnja stvar na svijetu koja bi nam se smjela dogoditi. Pogotovu u Sandžaku. A, zašto se ovo dogodilo? Zato što se Bošnjacima, poslije Alije Izetbegovića, ne može dogoditi lider! Nepotreban je, štetan, nemoguć. Jer jedan lider povlači drugog, i trećeg, i onda niko nije lider. Onda su to sukobljene strane, koje u nezrelim političkim okolnostima isijavaju obrise građanskog rata. Bošnjacima je potreban nadstranački, neliderski, akadem-

ski nacionalni autoritet, sastavljen od najumnijih, kao svjetionik svim strankama i njihovim liderima.

KONJSKI MEMORIJAL ALIJA IZETBEGOVIĆ Nedavno su na televiziji prikazani konji koji trče u krug. Hipodrom. U Krajini. Onda se čulo ime rahmetli Alije Izetbegovića. Kakve veze ima Alija s konjima? Nevjerovatno! Da su četnici na Palama napravili trku konja, a pobjedniku dodjeljivali Nagradu *Alija Izetbegović*, mogli bismo to razumjeti. Eto, mrze Aliju, pa konjsku nagradu zovu Alijinim imenom. Ali, ovaj su cirkus priredili Bošnjaci sami sebi! I malo im bilo da kažu *nagrada*, već su to nazvali Memorijalom. Kao, memorišemo mi Aliju, prisjećamo ga se - kroz konjske trke! Ne činimo to kroz duhovne discipline, fondaciju za studente, nagrade za publicistiku, za demokratiju i toleranciju i sl., ali, činimo kroz konjske trke! Narod se, bezbeli, i kladi na konje, kocka se, pije na tom teferiču, a navrh svega stoji islamski mislilac Alija Izetbegović. Neko ko je to smislio bezbeli je u uvjerenju da je učinio pravu stvar: uvećao Aliju. To nije mogao smisliti jedan insan. Bezbeli iza svega stoji podrška SDA u Krajini, političke strukture, moćni pojedinci. Barem je kroz stotinu moždanih filtera prošla ta nakana da se konjske trke nazovu Alijinim imenom. Da stvar bude gora, svemu je prisustvovao i Alijin sin Bakir. Ni on ničeg skarednog u tome nije vidio. Ako već svi ovi ljudi nemaju estetskog kompasa, mogli su se ugledati na komuniste, pa se zapitati – čemu je sve nadijevano Titino ime? Konjskim trkama nije nikad. Onaj ko bi htio Titu dovesti u kontekst s konjima, završio bi u zatvoru. Ali, riječ je o estetskom i moralnom osjećaju. Riječ je o pitanju – čemu se može nadjenuti ime Alije Izetbegovića? Očito je da estetski dometi autora ove skarednosti ne sežu dalje od konjskih trka. To je plafon njihovog nacionalnog i vjerskog osjećanja. Jer, da nije tako, oni bi razumjeli da je Alija Izetbegović historijska i duhovna pojava, da njegovo ime nema nikakve veze s konjskim trkama, ni u životu, ni u našem pamćenju. Može li neko objasniti autorima i organizatorima konjskog Memorijala *Alija Izetbegović* da su, vjerovatno u dobrim namjerama, učinili lošu stvar, i da bi je pothitno trebali izmijeniti?

KOLONIJALNI KOMPLEKS Na naslovnoj stranici sarajevskog magazina za porodicu *Azra* objavljena je fotografija Sanje Doležal, nekadašnje pjevačice hrvatske pop grupe *Novi fosili*. Sanja je, vjerovatno, dobra osoba, kao što su dobre osobe i mnoge vrijedne Bošnjakinje koje se nikada neće naći na naslovnici naše *Azre*. Protiv Sanje, jakako, nemamo ništa, ali želimo problematizirati činjenicu da se nikada ni jedna Bošnjakinja nije našla, niti će se naći, na naslovnici ma kojeg zagrebačkog magazina, kao što su *Glorija*, *Mila*, i sl. Zagrebački magazini znaju da bi izgubili čitateljstvo ako bi popularizirali neku Bošnjakinju iz Sarajeva. U *Azri* znaju da neće izgubiti publiku ako preferiraju hrvatske ili srpske likove nad bosanskim, jer su Bošnjaci svikli na kolo-

nijalni mentalitet, po kome je sve tuđe vrednije od našeg domaćeg. Ruku na srce, *Azra* jer bila prvi magazin u povijesti bh. novinarstva koji se nije plašio da afirmira poznate Bošnjake, bošnjačke porodice, običaje i tradiciju. Ali, čini se da se ovo pozitivno opredjeljenje u posljednje vrijeme mijenja: sve je više drugih, a sve manje naših. Bilo bi šteta da i ovaj magazin, svjesno ili ne, postane poluga u pečatanju kolonijalnog kompleksa u Bošnjaka.

SAFF, broj 129, 1. X 2004.

DA LI ĆEMO SE PROBUDITI NA KUBI Prepucavanje koje traje na temu – ko je pobjednik lokalnih izbora – bazira se na tome da jedni rezultat iz 2004. tumače kroz prizmu rezultata iz 2000, a drugi iz 2002. godine. Pojednostavljeno, SDP je gubitnik u odnosu na 2000, a u odnosu na 2002. je u blagom porastu. SDA je, s druge strane, dobitnik u odnosu na 2000, a blagi gubitnik u odnosu na 2002. godinu. Podsjećanja radi, 2000. su bili lokalni, a 2002. Opći izbori. No, sve ovo ne mora znati javnost koja navija za svoje miljenike pa čita priču koja joj se sviđa. SDP ima razloga za optimizam jer je uprkos stavovima bošnjačkih autoriteta – da se radi o srpsko-hrvatskoj stranci – uspio povratiti dio bošnjačkog biračkog tijela. SDA bi se trebala zabrinuti nad osipanjem bošnjačkog političkog jedinstva, koje je dosad građeno na strahu od SDP-a, a ne na kvalitetima SDA. Ako SDA i dalje bude računala da pobjede dolaze same od sebe, kao 1990. na talasu rušenja komunizma, ili kao 2002. na strahu od SDP-ovog islamofobijskog totalitarizma, moglo bi se dogoditi da SDP marljivim propagandnim radom ubijedi kritičnu masu Bošnjaka da nemaju razloga plašiti se Lagumdžijine vladavine. Ispostavlja se, ipak, da policijski magazin *60 minuta* sve ubjedljivije okupira bošnjačku pamet. Na posljedice ovog trenda treba računati već danas, kako se 2006. godine ne bismo probudili na Kubi.

AMERIČKI BOLJŠEVIZAM Ako američki Nacionalni demokratski institut (NDI) u BiH forsira jednu, naspram drugih političkih partija, onda je njegova misija - nedemokratska. Poznato je da NDI od 1996. vrši obuku SDP-ovih aktivista, te da u diplomatskim krugovima lobira za SDP. Time se u podređen položaj dovode sve druge bh. političke partije. Recimo, da razumijemo da NDI ne podržava SDS i HDZ, pa eto, ako baš navaljuje, i SDA. No, u BiH ima više partija demokratske i multietničke provenijencije, ali one nisu predmet interesovanja NDI. U skladu s tim selektivnim, totalitarnim pristupom je i ostvareni rezultat, jer se SDP i unutar i izvan svoje strukture potvrdio kao totalitarna partija. Paradoks je da je NDI imenovao lidera SDP-a Zlatka Lagumdžiju da predvodi međunarodnu delegaciju koja će na nekakvim Maldivima uspostavljati demokratski poredak. Vjerovatno će i na Maldivima

pronaći nekog *Lagumdžiju* kako bi se *demokratija* razvijala na boljševičkim šinama.

FUDBALSKO SRBOVANJE Da li je državna tv napravila grešku kada je zvaničnike RS pitala: za koga će navijati u susretu BiH – SCiG? Nije li mogućnost davanja i publikovanja separatističkog odgovora zapravo legitimiranje neprijateljstva prema BiH? Šta nas briga za koga će navijati premijer RS! Ako se mogao pretpostaviti njegov odgovor, nije ga trebalo ni pitati. Ovakvo je državni medijski prostor poslužio za promociju separatizma. Međutim, drastičnije od ove računice doima se politička plitkost Nogometnog saveza BiH. Oni su objavili da će navijači iz Srbije ulaznice moći kupiti na punktovima u Republici Srpskoj. A zašto? Valjda zato jer u NSBiH računaju da su RS i Srbija jedno te isto. Nezgodno je Srbijancu doći u Tuzlu ili Sarajevo po kartu, pa mu treba omogućiti da ide u Banja Luku. Tamo je *svoj na svoje*. Što bismo se onda ljutili kad premijer RS izjavi da će navijati za Srbiju, ako iz Nogometnog saveza BiH poručuju da je Banja Luka bliža Srbiji od Sarajeva ili Tuzle?!

SIT GLADNOG I NE VIDI Tuzlanski *Merhamet* u *Narodnoj kuhinji* dnevno isporučuje 1.500 obroka. Pomoć od Kantona i Općine zadovoljava tek 15-tak odsto potreba. Kako presahnjuju i donacije, *Merhamet* tone u dugove. Ukidanje *Narodne kuhinje* ugrozilo bi živote najmanje 1.000 ljudi, kojima je to jedina šansa da nešto pojeduju. *Merhamet* je samo za hljeb dužan 21.000 maraka. Zaduživati se ne može u nedogled. U odnosu na razne gluposti koje finansiraju organi vlasti, tipa izbora za miss, finansiranje *Narodne kuhinje* je posve moguće, i izvodljivo. Za moralnu vlast ne bi trebalo da ima važnijeg zadatka od obaveze da – nema gladnih. S obzirom da Tuzlanski kanton ima budžet oko 200, a Općina Tuzla oko 30 miliona maraka, finansiranje *Narodne kuhinje* predstavlja sitan izdatak. Ali, sit gladnog i ne vidi. ...Ovdje, kod nas, u demokratiji.

HRVATSKI LEKSIKON BiH Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti pokrenula je projekat izrade *Leksikona Bosne i Hercegovine*, koji će biti objavljen u deset knjiga, a u kome će sudjelovati oko 150 hrvatskih naučnika sa titulom doktora nauka. Ovo su izvjestili hrvatski mediji, a vijest je u Sarajevu prošla bez komentara. Nama je normalno da leksikon naše zemlje pravi susjedna zemlja, pa se na to i ne osvrćemo. Tako je, bezbeli, Francuska akademija pravila leksikon Alžira, a Britanska akademija Egipta, jer je normalno da imperijalističke sile prave leksikone i sabiru kulture svojih kolonija. Dakako, mi ne možemo zabraniti oficijelnom Zagrebu da finansira i realizira ovaj projekat, ali bismo se mogli zamisliti nad stanjem naučne svijesti u Sarajevu. Zar bh. Akademija nauka i umjetnosti nije dosad mogla pokrenuti i realizirati ovakav kapitalni projekat, bez kojeg, zapravo, državni

identitet nema pokriće!? Nacionalni leksikon je tačka na kojoj se prepoznaje vitalnost države. Uistinu je ponižavajuće, i poražavajuće, da naš vitalni interes realizira susjedna država. Dakako, po svojoj hegemonističkoj i kolonizatorskoj mjeri. To je drskost. ...Koju mi legitimiziramo svojim akademskim javašlukom.

BAKA MUNIRA I NENA MARIJA Nedavno je u *Dnevniku* Federalne tv emitiran prilog o nasilju u porodici. Kako primjer je uzet slučaj u kome otac alkoholičar maltretira malodobnog sina, iako je najbolji učenik u školi. Dječak nema majke, a čuva ga nena, koja u kameru govori o stravičnim oblicima maltretiranja svog unuka od strane svoga sina. Takvih je tuga po Bosni bilo i biće. Međutim, u Bosni niti je bilo, niti će biti, da se muslimanske nene ili nane zovu bakama. Doduše, jesu u komunističkom vaktu naša djeca tjerala na da u školama daidže i amidže zovu ujkama i strikama, a nene bakama, jer se smatralo da je tako savremenije, modernije, da nije seljačko i nazadno, a time i da nije antikomunističko. No, nikada nijedno dijete, poslije škole, nije svoju nenu oslovilo sa – bako. Čini se da je među bošnjačkom djecom, decenijama, vladao prešutni konsenzus kako je to bakanje nana, strikovanje amidža i ujkovanje daidža zapravo prisila sistema koji nije uvažavao i koji je omalovažavao bošnjački i muslimanski identitet. Dječije duše su pred ovim diktatom režima bile izložene torturi stida, jer je njihovo jezičko biće u zvaničnoj komunikaciji dobijalo dimenziju – ilegalnog i sramnog. A kada se takva pojava prikaže na državnoj tv, bezmalo 15 godina nakon sloma komunizma, onda imamo osjećaj da nas progoni noćna mora u režiji srbijanskih učitelja i bošnjačkih komunista. Naime, u tom *Dnevniku* na FTV je i u najavi, a i u samom prilogu, u više navrata ova bošnjačka nena Munira nazvana – *bakom Munirom*. Znaju urednici sa FTV da u Bošnjaka nema baka! Zašto nam to čine? Ili, zapitajmo se kakva bi se gužva digla da je neki bošnjački urednik sa FTV u *Dnevniku* prozvao nenu Mariju ili nanu Olgicu? Digli bi se i kardinal i patrijarh!

HAOS KAO NASTAVAK AGRESIJE Svaki prosječan Tuzlak danas poznaje najmanje četiri-pet svojih srodnika ili prijatelja kojima je posljednjih mjeseci obijen stan. Za pretpostaviti je da broj žrtava prelazi hiljadu. Među Tuzlacima je zavladao strah. Ljudi ne smiju izaći iz stanova. Lopovi provaljuju i tzv. sef-vrata. Za to vrijeme, Policija šuti. Ako se za pet dana, u samo jednom naselju, sa tri nebodera, u tzv. sadaka-sitiju, dogodilo sedam provala u stanove, to bi se moralo naći u policijskim izvještajima. Policija bi morala upozoriti građane na ovu opasnost. Ali, ako Policija pošalje upozorenje, tada će priznati svoju nesposobnost. Zato se informacije šire od usta do usta. Građani više ne vjeruju policiji. Ljudima je posve jasno da tzv. reforma policije nije doprinijela ničemu osim razmahu svih vrsta kriminala. Zašto

bismo onda vjerovali da se sve ovo događa slučajno? ...Da ovo nije nastavak genocidne agresije? Ako je nekome cilj da se Bošnjacima zgadi rođena zemlja i život u njoj, taj će instalirati čitav niz faktora pritiska, što treba da rezultira dobrovoljnim etničkim čišćenjem. Živimo pod okupacijom političkih i kulturnih progona, narkomanije, uličnog nasilja, pljačke, svakovrsne prostitucije, korupcije, šunda... Je li to sloboda za koju je dato desetine hiljada bošnjačkih života? Zašto se nad ovim ne zapitaju bošnjački političari? Nije valjda da su i oni dio sistema?

SAFF, broj 130, 15. X 2004.

MOŽE LI ISLAM BEZ RAMAZANA Državna BH televizija je odbila da emitira *Iftarski program*. A zašto? Zvanično, zato što - *ramazan nema ekvivalenta u drugim religijama*. Dakle, državna tv smatra da bi trebalo malo skresati islam, ili proširiti kršćanstvo, pa da se nađe taj *ekvivalent*. Takve budalaštine nisu izgovarali ni najveći rasisti! Otkud uopće ta sumanuta pomisao da bi trebalo islam prilagoditi drugim vjerama i programskoj shemi ma kakve tv?! Jer, teza o ekvivalentima je poruka da je ramazan višak, da strši, da iskače iz sheme po kojoj se mogu prenositi samo *dva Bajrama, dva Božića i dva Uskrsa*. U svakom slučaju, državna tv ne može prihvatiti islam sa ramazanom, jer to iskače iz ekvivalencije. Svašta je zabilježeno na dunjaluku, ali ovo nije, ni u komunizmu. Izvjesni Milan Trivić, direktor BHT, nakon teze o ekvivalencijama, i uz napomenu da *u ovoj zemlji ne žive samo muslimani* (A žive li i muslimani?!), poručuje da se *BHT nakon Nove godine priprema za emitiranje vjerskih programa, po principima koji će biti prihvatljivi za sve tri religije*. E, baš ćemo vidjeti da li će katolički Božić biti tretiran kao ramazan, dakle, nikako?! Obraz dejtonske stvarnosti spasila je Federalna tv koja je, nakon odbijanja BHT, odlučila da otpočne emitiranje *Iftarskog programa*. Da nije bilo javnih pritisaka od strane Islamske zajednice, ne bi se dogodilo ni to. Ovaj događaj treba čitati kao poruku da Bošnjaci u rođenoj zemlji moraju bdjeti nad svojim islamskim pravima.

JUGOSLOVENSTVO KAO KAZNA Reforme koje u državnim institucijama sprovodi međunarodna zajednica imaju antibosanski i ideološki karakter. Bili smo svjedoci kako je u pravosuđu i policiji zadržana kadrovska struktura SDP-Alijanse, iako je na vlast 2002. došla SDA. Rečeno je: nema više smijena i imenovanja po stranačkoj liniji! A to što su na funkcijama ostali stranački kadrovi iz bivše vlasti, nije politika?! Ovi su slučajevi potvrdili sumnju u ideološki karakter tzv. reformi; postalo je očito da međunarodna zajednica instalira svoje poslušnike. Drugi čin drame o reformama se događa kroz tzv. nacionalno balansiranje. Navodno, svi državni organi moraju imati

nacionalnu zastupljenost po popisu iz 1991, ali u RS se tek pokoji Bošnjak uspije probiti do državne plaće. Zasad se balansiranje jedino sprovodi u krajevima sa bošnjačkom većinom. Evo jednog primjera. U Tuzli danas živi preko 90 odsto bošnjačkog stanovništva, ali će u državnim organima u Tuzli biti preko 50 odsto nebošnjačkih funkcionera i službenika! Kako? Po popisu iz 1991. u Tuzli je bilo 62.669 Bošnjaka ili 47,62%, 20.398 Hrvata ili 15,49%, 20.271 Srba ili 15,40%, ali je bilo i 28.280 tzv. *Ostalih* ili 21,49%. Među tzv. *Ostale* su ubrajani oni koji su se izjašnjavali kao Jugosloveni, a znano je da su to dominantno bili Bošnjaci. Da ovi Bošnjaci nisu izigravali Jugoslovene, dok su Srbi i Hrvati bili i ostajali samo Srbi i Hrvati, u Tuzli bi po popisu iz 1991. bilo oko 70 odsto Bošnjaka. Reforma državnih službi bi morala uvažiti taj procenat. Ovako će se pod tzv. *Ostale* provući razni mješoviti i nemješoviti Igori, Gorani, Vanje, Sanje, Maje i Dunje, na osnovu čega će u državnim službama u Tuzli apsolutnu kadrovsku nadmoć imati nebošnjaci. Kad se njima dodaju oni Bošnjaci u čijim je glavama ostao komunizam i nacionalni mazohizam, a samo će takve imenovati s-h komisije – onda se ispostavlja da se Tuzla za Bošnjake neće institucionalno ni po čemu razlikovati od Bratunca ili Livna. Za pretpostaviti je da će YU-Bošnjaci ukopati i još neke gradove sa fizičkom bošnjačkom većinom.

IFTARI IZMEĐU SUŠTINE I ESTRADE U Višegrad se već dvije godine niko ne vraća. Vratilo se tek toliko Bošnjaka da bi svi zajedno mogli činiti jedan osrednji džemat. A kako bi se i vraćali kad četništvo ne prestaje divljati? Provokacije su stalne. Vrijeđanja i dobacivanja. U Višegradu su u državnim službama zaposlena samo tri Bošnjaka. Simbolično. Mali su izgledi da se četništvo zaulari, obuzda. Čak šta više... Planirano je da Višegrad bude glavni četnički grad. Zato se podižu spomenici. Zato će se graditi crkva u kojoj će se sahranjivati *srpski velikani*, poput Karadžića, Krajišnika, Ostojića, Maksimovića i dr. ...Da su na okupu. Šta čini bošnjačka politika da zaštiti višegradске Bošnjake? – *Mi mislimo da smo ipak zaboravljeni od svijetu. Žao mi je što vam ne mogu dati vedriju sliku* – rekao je ef. Kadrić, javljajući se iz Višegrada u *Sehurski program* BM radija. Ipak, uprkos svemu, kaže ef. Kadrić, u Višegradu se ustaje na sehur, posti se, iščekuje iftar, klanja teravija... Eh, kakav bi to bio sevap, i kakva moralna korist, da bošnjački funkcioneri, umjesto estradnih iftara, odu među Bošnjake Višegrada. ...Da iftare u islamu, za narod, a ne u foto-objektivima, za publiku.

KO JE BIO ALIJA? Sramno je protekla godišnjica smrti prvog bh. predsjednika Alije Izetbegovića. Malo se o Aliji pričalo u Sarajevu, i u Gorazdu, i to je sve. Prisjetimo se kako je Jugoslavija godinama obilježavala četvrti maj. Daleko od toga da bi titoistički glamur bio primjeren Alijinoj suštini, skromnosti, duhovnosti. No, u svim našim sredinama se 19. oktobra trebao

osjetiti miruh pamćenja i pijeteta. A nije. Gdje su akademije u slavu i čast Alije Izetbegovića, u Tuzli, Cazinu, Jablanici, Stocu...? Nigdje, izuzev u Sarajevu i Goraždu. Državne televizije su se Alije sjetile samo u informativnim emisijama, i to tako što su kazale da će - *njegovo mjesto odrediti povijest*. ...Toliko je Alija *sporan* da je o njemu opasno kazati i jednu pozitivnu riječ. Mamlazi sa Radija *Kameleon* iz Tuzle u ovom povodu su priredili anketu o Aliji Izetbegoviću. Onda su našpanovani SDP-ovi jurišnici sasuli drvlje i kamenje po Aliji. Jedva se uspio do telefona probiti neki Bošnjak da kaže kako je sramota to što se čini na godišnjicu Alijine smrti. Eto, ne morate voliti Aliju, ali ako volite ovu zemlju, onda morate cijeniti i instituciju prvog Predsjednika bh. države. Taman posla! Ali, da je SDA, samostalno, ili preko kantonalnih i općinskih organa vlasti, priredila seriju lokalnih akademija, o liku i djelu Alije Izetbegovića, ne bi se ostavio prostor drogiranim besposličarima sa krmećih radio-stanica da 19. oktobra ispituju ko je bio Alija Izetbegović. Jer je samo ispitivanje javnosti - poniženje i za Aliju i za Bošnjake. Nisu oni krivi što mrze Aliju. Oni su plaćeni za to. Krivi smo mi što ne osjećamo potrebu da primjereno pamtimo, i štitimo, svoga prvog Predsjednika. Štakori uvijek gmižu dokle im se pusti.

PROGON BOŠNJAČKE MISLI Helsinški komitet za ljudska prava nikad dosad nije tematizirao divljaštvo koje isijava za Federalne tv, iz policijskog magazina *60 minuta*. To nije ugrožavanje ljudskih prava? Čestite Bošnjake možeš mlatiti kako ti je volja, jer je proganjanje muslimana uvijek *demokratija i multikultura*. Zato je Helsinški komitet obznanio da reis Cerić *ponovo vrši pritisak na medije*. A zašto? Samo zato što je rekao da u Sarajevu izlaze listovi koji podsjećaju na beogradski, velikosrpski sedmičnik *Duga*. Da ne duljimo... U Sarajevu djeluje plaćenička mreža srpsko-hrvatskih medija i institucija koje od muhe prave međeda kad god Bošnjaci pokušaju progovoriti o ugrožavanju svojih ljudskih prava. Cilj je zastrašiti bošnjačku misao, isprepadati je, da zna kako će na jednu izgovorenu riječ fasovati rafal laži i kleveta. Reis Cerić je zbog izjave o *Dugi*, u kojoj nije nikog imenovao, doživio da ga *Dani* prikažu na naslovnici, u ogavnoj montaži, a evo sad i da Helsinški komitet slaže kako je to *ponovni reisov pritisak na medije*. Znaju plaćenici da je napad najbolja odbrana.

SAFF, broj 131, 1. XI 2004.

SRBIJA U BIJELJINI Potpuno je nejasno čemu služi program BHT, kad se tim državnim signalom jedino uspješno pokrivaju krajevi sa bošnjačkom većinom? Nije li državna televizija stvorena kako bi Bošnjaci imali iluziju da žive u bh. državi, a ne na fildžanskom frtalju koji po svim realističkim mjerama

ma ima značenje – geta ili rezervata? Zašto bi za prostiranje signala BHT bili bliži Tuzla, Zenica ili Bugojno, od Trebinja, Foče ili Bijeljine? Uspostavljanje tv signala, preko lanca repetitora, danas nije nikakva tehnička poteškoća. Zašto onda signala BHT nema u Bijeljini?! Ovaj totalno posrbijanizirani grad ne bi sa signalom BHT izgubio slobodu da gleda kojugod tv hoće. I onako se sve srbijanske tv vide u Bijeljini. Problem je što Srbi u Bijeljini ne daju čak ni da se u *srbskoj havi* nađe išta bosanskohercegovačko. Za to vrijeme mi mislimo kako je dobro što konačno bh. država ima svoju državnu BHT. Suverenitet se mjeri i signalom državne tv, kao granicom, zastavom, himnom. Prvo što je učinila Hrvatska nakon oslobođenja Knina, bila je instalacija signala HRT. Dokle god u Bijeljini ne bude signala BHT, ovaj se grad može smatrati okupiranim, od Srbije.

IFTARENJE KRSTAŠKE ROBE Imponira podatak da je Medžlis IZ Bužim preporučio postačima da za sehure i iftare koriste isključivo domaće proizvode. Najveća otkrića djeluju jednostavno i poznato, pa tako i ovo. Ipak, niko se drugi nije sjetio da preporuča postačima kupovinu domaće robe. Iftar-iti uz strane proizvode, pored svojih, suprotstavljeno je moralnoj dimenziji ramazana. Nema logike da musliman koji je čistio i plemenio svoju dušu, pa i tako što je jačao svoje patriotske osjećaje, uzme za iftar zagrebačko mlijeko ili slovenačku mineralnu vodu. Dok on iftari uz slovenačke i hrvatske proizvode, njegova bošnjačka ekonomija skapava, jer muslimani ne kupuju muslimansku robu. Nije naše da sudimo, ali nam se čini da takav post nije potpun, jer mu fali cjelovitost muslimanske i patriotske samosvijesti. A zalud bi bio ramazan kad bi se svodio na gladovanje i iftarenje krstaške robe, a kad ne bi imao onu suštinsku, duhovnu dimenziju koja teži obnovi i izgradnji muslimanskog bića. Otud je ideju Islamske zajednice Bužim trebao obznaniti reis-efendija Cerić, i pozvati sve bošnjačke postače da kupuju bošnjačke proizvode. Reis to nije učinio. Možda mu nije naumpalo. Svejedno. Idući ramazan bi morao proteći uz ideju koja je začeta u Bužimu, i čija bi nas realizacija dublje učvrstila u svojoj vjeri i na svojoj zemlji.

FRANCE PREŠERN UMJESTO DŽAMIJE Kakve veze ima Sarajevo sa slovenačkim pjesnikom France Prešernom? Iste onakve kakve ima i Ljubljana sa Musom Ćazimom Ćatićem. Dakle, nikakve. U Ljubljani niko i ne zna za Ćatića, a u Sarajevu će biti tzv. *Prešernov park*. Tako je odlučeno u Općini Centar. Ovo je logičan rezultat privatizacijske pljačke naše imovine od strane slovenačkih fondova i mafijaških lobija! Šta smo mislili? Da će se kapital zaustaviti na profitu? Kapital danas ima funkciju tenka. Nakon ekonomske slijedi kulturna okupacija. Otud Slovenci preko bošnjačkih uhljupa u državnim službama usred Sarajeva grade tzv. *Prešernov park*. Tako su Austrijanci, pa Švabe, pa Srbi iz Kraljevine SHS, našim trgovima nadijevali imena svojih velikana. U Bijeljini je, recimo, bio *Kajzerov park*, iako taj Kajzer

nikad nije ni čuo za Bijeljину, niti iko u Bijeljini za njega. Tako će u Sarajevu biti tzv. *Prešernov park*, iako ni Sarajevo, ni cijela Bosna, nemaju amabaš nikakvih veza sa ovim pjesnikom, a ni on s njima. Prešern u Sarajevu je simbol slovenačkog ekonomskog suvereniteta na našoj zemlji. Baška je problem što se tzv. *Prešernov park* gradi na mjestu srušene Kalin hadži Alijine džamije (1535. – 1947.) Čeka se, kažu, na restituciju, pa da se zemljište vrati Vakufskoj direkciji IZ. Ali, zar Općina Centar nije mogla da zemljište do restitucije privremeno namijeni za neki naš sadržaj? Zar nije bilo logično da se u osmišljavanje, do konačnog rješenja, uključi nesporni vlasnik - Vakufska direkcija? Logika i moral su zaobidjeni. Ispravno su to osjetili muslimani koji su na ovom prostoru, pod vedrim nebom, na dan Bedra, klanjali podne-namaz. Bio je to protest protiv saučesništva organa vlasti u ponižavanju bošnjačke pameti i muslimanskog dostojanstva.

JASER I ADIL-BEG Nije pitanje želi li ili ne želi Jaser Arafat biti ukopan u Jeruzalemu, već hoće li židovski nacisti dopustiti Arafatu da svojim mezarom svjedoči pripadnost svojoj zemlji. Bošnjački prvaci nemaju ovakvih ambicija. Dosad se nije pojavio ni jedan viđeniji Bošnjak, porijeklom iz Podrinja, ili iz drugih oduzetih dijelova BiH, koji bi zaželio da bude ukopan u svome rodnom mjestu. Svi hoće u Sarajevo, da su blizu, k'o za života, kao da ih je strah, mrtve, biti na mezarjima Foče, Višegrada, Prijedora, Stoca... Muslimanski, nema šta! Primjerice... Adil-beg Zulfikarpašić je Fočak, ali će biti ukopan u Sarajevu. To se već zna. Kad tako odluči najugledniji i najbogatiji Fočak, šta vrijedi svim drugim Bošnjacima iz Foče razglabati vrijedi li se ili ne vrijedi vratiti u svoj grad. Strah je Adil-bega da bi mu mezar u Foči mogao ostati na osami, zapušten i zaboravljen. Zato se odlučio za metropolske reflektore Sarajeva. ...K'o i mnogi drugi. Kako sad takvima objasniti da bi njihov mezar više vrijedio u povratničkim mjestima, nego u Sarajevu. U Sarajevu se može ukopati svaki smrtnik. Na kraju, zapitajmo se gdje bi se poželio ukopati Jaser Arafat da je lider u Bošnjaka. Možda u Srebrenici? U Višegradu? Sigurno ne bi u Sarajevu.

U ZAGRLJAJU SVETOG PETRA Golema se pompa digla zbog dolaska mitropolita Nikolaja u tuzlansku Bolnicu da direktorima i ljekarima uruči *Orden svetog Petra*, u znak zahvalnosti za liječenje popa Jeremije i sina mu Aleksandra, koji su onomad ranjeni u akciji SFOR-a na Palama. U ovom ordenovanju su svi vidjeli lijepu gestu. Nazvali su to – *normalizacijom odnosa*. Niko nije raspoznao da Srpska pravoslavna crkva time krajeve sa bošnjačkom većinom etiketira kao zločinačke! Jer, da se ovo liječenje odvijalo u Banjoj Luci, ili Bijeljini, a ne u Tuzli, Crkva se sigurno ne bi nikome zahvaljivala, ni javno, ni tajno. Podrazumijevalo bi se da Srbi spašavaju Srbe. U Tuzli se, ispade, podrazumijevalo da bošnjački ljekari dokrajče srpske pac-

ijente. Inače, ne bi se pravila medijska pompa oko *svetog Petra*. Javnost uopće nije razumjela da Crkva time vrijeđa, a ne časti tuzlanske ljekare. Nisu to razumjeli ni tuzlanski ljekari koji su se pred kamerama kleberili u slavu sopsvene gluposti.

SRBI IGRALI KOLO OKO MRTVAČKOG SANDUKA U Požarevcu su se srbijanski pogrebnici i proizvođači pogrebne opreme po prvi put okupili na granskom sastanku koji su uvečer začinili terevenkom. Kao poseban specijalitet služena je rakija koja je poslije više decenija, slučajno, iskopana iz nekog srpskog groba, a za zasladu je iznesena torta u obliku mrtvačkog sanduka, oko koje se prethodno igralo užičko kolo i podvriskivalo. Pravoslavna kultura briše granice između života i smrti, jer se u smrti ožalošćeni vesele, pijaju, ožderavaju... Komšiluk nam je to.

SAFF, broj 132, 15. XI 2004.

PRAVOSUDNA MAFIJA Sarajevski tužitelj Branko Šljivar izjavio je da - u *BiH* nema mafije jer bi se u protivnom dešavala ubistva tužitelja, sudija, policajaca... A šta ako je pravosuđe dio mafije, ili njen nalogodavac? Zašto bi se događali obračuni u odnosima gdje se zna ko šta radi, i gdje svako ubire svoj profit? Ne može se reći da u *BiH* nema droge na svakom koraku, javnih kuća koje nesmetano rade iako je prostitucija zakonom zabranjena... Pravosudni organi i policija ne čine ništa da to spriječe. Niko nije naivan pa da povjeruje kako to čine zabadava. Reforma pravosuđa je tužiteljima i sudijama dala ovlasti sicilijanskih šefova mafije: mogu montirati proces, skinuti glavu svakome, a da za zloupotrebu sudstva ne odgovaraju. Nema nikog iznad njih. Ta pozicija je, sama po sebi, mafijaška, i otud je logično što su se pravosuđe i mafija našli za istim hastalom.

BOŠNJACI NA ČEKANJU Pravosudna mafija je osmislila pouzdan put da ukloni kadrovski potencijal u Bošnjaka. Prema nekadašnjoj izjavi Zaima Backovića, vodi se oko 800 sudskih procesa protiv uglednih Bošnjaka. Nije bitno da li su ovi ljudi krivi ili ne, bitno je da za vrijeme maratonskih procesa oni ne mogu nigdje konkurirati, da su zapravo građani drugog reda. Strategija podizanja optužnica i razvlačenja montiranih procesa nameće se kao suština nastavka političke agresije protiv bošnjačkih uglednika.

EKSKLUZIVNA PROTUHA Bivši američki ambasador u Hrvatskoj Vilijem Montgomeri pojavio se u emisiji BHT *Dileme* i pošteno nas obavijestio da Ameriku na Balkanu zanimaju isključivo tzv. islamski teroristi, što znači da Ameriku ne zanima ni četnički i ustaški terorizam. Jer, ovaj terori-

zam je krstaški, pa samim tim nije terorizam. U znak zahvalnosti *Dnevni avaz* je na sav avaz najavio ekskluzivnu kolumnu ovog bivšeg ambasadora koji se, kako se čuje, po Balkanu potuca iz biznismenskih razloga, i nema više nikakav politički uticaj. A o *ekskluzivnosti* Montgomerijeve kolumne svjedoči podatak da istog dana u zagrebačkom *Jutarnjem listu* objavljuje isti tekst kao i u *Dnevnom avazu*. Jednim tekstom dva honorara! Primjerice, tekst pod naslovom *S Pauealom iz kabineta odlazi i svaka rasprava*, objavljen je 20. novembra/studenog i u jednom i u drugom listu. *Ekskluzivno!* Baška je sad pitanje koliko se nama u Sarajevu rentira da medijski podržavamo Montgomerijeve karijerističke frustracije i da se baš zbog njega konfrontiramo s Amerikom. Ima pametnijih momenata za konfrontaciju. Recimo, oslobađanje tzv. alžirske grupe iz konc-logora na Kubi.

ZAGREBAČKE STRAŽE ĐENERALA DRAŽE Alija Izetbegović nije otvarao konc-logore za Srbe i Hrvate, nije im učinio nikakvo zlo, ali se njegova slika ne bi mogla pojaviti na glavnom beogradskom, pa ni zagrebačkom trgu. Prvo, nema tih Bošnjaka koji bi sa Alijinom slikom otišli van svoje avlije, iz koje su svakako već maknute Alijine slike, kao nepodoban element. Drugo, i kad bi se to dogodilo, Beograđani i Zagrepčani bi polomili kosti ovim provokatorima. Kad bi se, s druge strane, dogodilo da nasred Sarajeva neki Srbi razmotaju sliku četničkog vođe Draže Mihailovića, teško da bi se išta dogodilo. Bilo bi razumljivo da neki naši momci polome ove četnike, ali bi se policija stavila na stranu *demokratskih sloboda*, što će reći, procesuirala bi siledžije, tj. Bošnjake koji brane svoje dostojanstvo. Eto, u Zagrebu su, nasred Trga bana Jelačića, srbijanski studenti arhitekture razmotali sliku dženerala Draže, i odmah su uhapšeni. Fascinantna je hrabrost ovih velikosrpskih studenata, ali i spremnost hrvatske policije da momentalno reagira, ne čekajući političku direktivu. I jedni i drugi sudionici ovog događaja su znali šta čine. Njihovi nacionalni životi su neupitni.

TREĆINA BOŠNJAKA I DVADESETINA SRBA Prema popisu iz 1996. u Srbiji i Crnoj Gori je bilo 617.728 izbjeglica iz Hrvatske i BiH, a popis iz 2001. je pokazao da se taj broj smanjio na 283.394 izbjeglice. Dakle, preko 300.000 izbjeglica se vratilo svojim kućama. Bilo bi zanimljivo uporediti broj bošnjačkih prognanika, naspram ukupnog broja Bošnjaka, u odnosu na broj Srba i srpskih izbjeglica. Otprilike, ako je od tri miliona Bošnjaka, milion prognanih, a od deset miliona Srba pola miliona izbjeglih, dominantno iz Hrvatske, to je podatak koji nedvosmisleno ukazuje ko je bio agresor a ko žrtva. Osim toga, od milion prognanih Bošnjaka ni sto hiljada se nije vratilo svojim kućama. Povratak 300.000 izbjeglih Srba govori o razlikama u povratničkim sredinama. Drukčije kazano, što je naše i njihovo je, a što je *njihovo* nije i naše.

MONASI U KONAKU *Tanjug* je izvijestio da će se *posle skoro osam meseci života u šatorima i kontejneru, monasi manastira Svetih Arhangela, nadomak Prizrena, useliti u novi konak...* Šta će monasi u konaku? Pa zar nemaju gdje drugo spavati nego u kući s muslimanskim imenom? Ako im je normalno da turske riječi prihvataju kao svoje jezičko nasljeđe, otkud im onda smetaju muslimani? Za srpstvo je, otud, genocid ćorav posao. Jer, muslimana mogu ubiti, ali svoj jezik, kao sliku genetske strukture, ne mogu.

DOKTOR NAUKA I RAZNE USLUGE U *Oglasniku Tuzlanskog kantona*, u rubrici *Razne usluge*, objavljen je oglas sljedeće sadržine: *DOKTOR NAUKA nudi saradnju pri izradi studija, projekata, ugovaranju i stručnom prevodenju na 4 svjetska jezika. Tel. 280-279.* Prije ovog oglasa je ponuda koja glasi: *Vršim stolarske usluge, popravljam namještaj i roletne, a iza je ponuda za brušenje i lakiranje svih vrsta parketa i brodskih podova.* Šta radi doktor nauka, sa znanjem četiri jezika, u okruženju stolara i parketara? Zar u ovom društvu, sa golemom stopom nepismenosti, ima toliko doktora nauka da se njihov *tehnološki višak* može odlijevati u oglasnike raznih usluga? Zar je moguće da znanje jednog doktora nauka nije plaćeno na univerzitetu, pa se mora prodavati po oglasima? Ovo je slika naše budućnosti, iz koje će biti prognana naša pamet, a u ime moralno-političke podobnosti. Sve više će biti naših intelektualaca za volanima taksija, za pijačnim tezgama, po narodnim kuhinjama i pred kontejnerima. Ubrzo će i ovaj doktor nauka razumjeti da njegova ponuda nema potražnju, te će nuditi da svijetu unosi ćumur i cijepa drva. Potražnja diktira ponudu.

VRADŽBINSKE TANTAVICE Jedne je večeri, potkraj ramazana, mobitele u Bošnjaka zaokupila poruka sljedeće sadržine: *Reci ovo polahko – ALLAHU volim te, trebam te, dođi sada u moje srce. Pošalji to petero dragim ljudima i večeras očekuj čudo. P.S. ne ignoriraj to molim te.* Očito, poruka je poslata sa jedne adrese, a onda je za nekoliko sati preplavila hiljade mobitela. Kreator je mogao oslušivati efekte svog šejtanluka i cerekati se. Žrtve ovog neislamskog, čiri-ba-čiri-bu lanca, bezbeli su vjerovala da čine pravu stvar za sebe i za islam: hem veličaju Allaha dž.š. razajući ove poruke, hem će ih strefiti čudo, u vidu kakvih para, polaganja ispita na fakultetu i sl. S malo proste logike svaki se primatelj ove vradžbinske tantavice mogao uvjeriti u njen neislamski karakter.

PEDERI POD KRUNOM Rege pjevaču s Jamajke Miguelu Kolin-su, zv. Sizzla, zabranjen je ulazak u Veliku Britaniju, gdje je bila dogovorena njegova turneja. Miguel je kriv jer javno govori protiv homoseksualaca i istospolnih brakova. Takve, očito je, britanska vlada smatra opasnim za pravni i

demokratski poredak. To znači da su se pederi u Britaniji izborili za status nacionalne vrijednosti, poput krune, čim je vlada uvela svojevrsan verbalni delikt za ljude koji vrijeđaju *pedersko dostojanstvo*. Pored tzv. islamista britanska vlada će u buduću progoniti i sve koji javno govore protiv pedera. Nećemo li tako dobiti prvu pederofilsku državu na Svijetu? Nije li princ Čarls svojim pederskim aferama trasirao ovo bespuće? Budući da Britanci u BiH drže pod kontrolom politiku, sudstvo, policiju i vojsku, očekivati je da će i u BiH, u ime pederskih sloboda, biti progonjeni čuvari prirodoslovnih tradicija. Blud je na Zapadu odveć proglašen demokratijom. A mi se *demokratiziramo*, zar ne?!

SAFF, broj 133, 1. XII 2004.

ČISTOKRVNI ČETNIK Mnogo puta je spominjan njemački kancelar Vili Brant u kontekstu velikosrpske agresije na Bosnu i Bošnjake. Čekalo se da neki srbijanski političar dođe u Srebrenicu, ili na Markale, ili u Keraterm, da klekne, pomoli se za duše ubijenih, i izvine se, kao što je to učinio Vili Brant, priznajući u ime Nijemaca grijehe nacizma. Valjda na talasu tog čeznutljivog iščekivanja glamurozno su na naslovnicama dnevnih novina raspucani naslovi, tipa: *Tadić se izvinuo građanima BiH*. Nije kleknuo, nije se pomolio, ali, eto, k'o biva, izvinuo se. Nije istina! Tadić se nije izvinuo nikome, jer je rekao da treba da se – *svi svima izvinu*. Time je potvrdio velikosrpsku laž da je u BiH bio građanski rat, da su svi jednako krivi, da su svi jednako zločinci i jednako žrtve. Pa, dobro, ako je to tako, otkud onda desetine hiljada ubijenih Bošnjaka, dominantno civila, naspram nekoliko hiljada ubijenih Srba, listom vojnika?! Ako je to tako, gdje je i jedna *srpska Srebrenica*, postoji li i jedno masovno stratište Srba, civila, ubijenih od pripadnika Armije RBiH?! Tadić je nedvosmisleno poručio: *Isti su zločini vršeni i protiv našeg naroda*. Gdje? Postoji li i jedan? Tadić je ovom izjavom povrijedio žrtve velikosrpskog genocida, jer je dimenziju njihovog stradalništva sveo na činjenicu da Srbi nisu u BiH stradali u masovnim zločinima i progonima. Napose, činjenica da je Tadić nakon Sarajeva otputovao u Banja Luku, te da se založio za povlačenje Tužbe BiH protiv SCiG, ukazuje da je ovaj srbijanski Predsjednik, isti k'o i prošli, kao i to da iver ne pada daleko od klade, što će reći da on kao sin Ljube Tadića, jednog od kreatora velikosrpskog i genocidnog *Memoranduma SANU*, i nije mogao biti ništa drugo do – četnik. Doduše, bez brade i šajkače, ali – čistokrvni četnik.

KAKO STRPATI 10.000 ZLOČINACA U 21 ČELIJU Državno pravosuđe dobilo je dosad 16 miliona eura za uspostavu institucija za suđenje ratnim zločincima. Prema nekim procjenama svaki 389. stanovnik BiH se sumnjiči za ratni zločin, što bi značilo da je u BiH oko 10.000 osumnjičenih. Nesporo je da će višegodišnje procesuiranje ratnih zločinaca od ove pravo-

sudne operacije stvoriti najvećeg gutača budžetskog novca, ali i svojevrsan lobi koji će se okupiti oko *zlatne koke*. Logično, gdje ima para, ima i lopovluka, a u odsustvu ili traženju političkog stava oko agresije na BiH otvara se prostor za prljave igre, korupciju i manipulacije. Bošnjačka neorganiziranost već je dala negativne efekte na planu oslobađanja srpskih i hrvatskih zločinaca. Sudski proces je predstava u kojoj ništa ne znači dokaz o žrtvi, naspram dokaza o tobožnjoj nevinosti. Proces je predstava za sebe. Ako Bošnjaci razumiju da je kažnjavanje ratnih zločina političko pitanje od kojeg ovisi njihova sudbina, i ako se maksimalno angažiraju na prikupljanju dokaza i pripremi svjedoka, onda bi ovi procesi mogli rezultirati političkom koristi. Primjerice, danas niko ne razmišlja o činjenici da u pritvoru ima mjesta samo za 21 zločinca. Šta vrijedi osuditi 10.000 zločinaca ako ih se nema gdje smjestiti? Zašto niko ne razmišlja o izgradnji kompleksa zatvora? Pravosudna kamarila ne kani odvaditi nešto para i za ovu namjenu, jer bi tada manje ostalo njoj. Danas stotine osuđenih kriminalaca i psihopata hoda ulicama, jer nemamo zatvora. Sutra bismo mogli samo formalno imati osuđene za ratne zločine, a njihov život na slobodi biće *viša sila*.

HAŠKI TEATAR APSURDA Nakon što je Haški tribunal uvažio žalbu i oslobodio Marija Čerkeza iz Viteza, nakon prvostepene presude od 15 godina zbog počinjenih ratnih zločina u Lašvanskoj dolini 1993. godine, predsjednik Udruženja *Ahmići '93* Elvedin Kermo je obavijestio javnost da – *više niko od preživjelih neće svjedočiti*, čime je iskazao ogorčenje zbog politike Haškog tribunala koji je, očigledno, naklonjen hrvatskim zločincima iz Srednje Bosne. U međuvremenu, nastavlja se ustaški teror u ovom kraju... Prijetnja da će u Vitezu džamije letiti u zrak zbog *glasnog ezana* ima svoj svehrvatski konsenzus, jer su Hrvati ovog kraja ujedinjeni u podržavanju zločinaca. Naime, vijest o oslobađanju Čerkeza popraćena je isturanjem šahovnica na hrvatskim kućama, što Bošnjake uvjerava da žive u ambijentu apartheida i stalne prijetnje. No, valja se prisjetiti događaja iz 2003. kada su obznanjeni dogovori herceg-bosanske odvjetničke vrhuške sa nekim bošnjačkim (SDP-ovim) obavještajcima i saradnicima Haškog tribunala, na osnovu čega se vidi režija procesa pred Haškim tribunalom. Dogovarano je da se pronađu i potplate svjedoci koji će davati iskaze u korist hrvatskih zločinaca. Na ovo nije reagirao ni Haški tribunal, ni domaće pravosuđe. Tek nas oslobađajuće presude za hrvatske zločince uvjeravaju u efikasnost ove režije.

CENTAR SRPSTVA U NAS Bijeljina je po broju stanovnika nadmašila Tuzlu i postala najveći i najbogatiji grad sjeveroistočne Bosne. Centar srpstva u BiH otud nije ni na Palama, ni u Banjoj Luci, već u ovoj, do rata, provinciji u pozadini. Logično, jer se karadžićevsko srpstvo najsigurnije osjeća u blizini *matice*. Tako je Bijeljina postala i smetlište zločinaca i ban-

dita, kojima su Krajina ili Hercegovina isuviše udaljene od materinskog/maćehinskog Beograda. Tako će vjerovatno ostati i u budućnosti. Bijeljina će bujati kao velikosrpski tumor u bh. tkivu. Sav srpski kapital stanovat će u Bijeljini, a s obzirom na narav tog kapitala, za očekivati je da će se ključne odluke u politici bosanskih Srba donositi baš tu, u centrištu srpske finansijske moći. Šta bošnjački povratnici mogu hairovati u takvom okruženju? Čaršija u kojoj su Bošnjaci do rata činili većinu danas je u fizičkom, ekonomskom i političkom vlasništvu sljedbenika Karadžićeve politike. Otud je normalno kad gradske vlasti Bijeljine pod izgovorom rješavanja urbanističkog haosa zajme rušiti bošnjačke objekte. Genocid se nastavlja! Ali na to niko ne reagira, jer nema mrtvih. Ali, kakva je razlika između ubijenog čovjeka, i onog koji je prognan pod apartheidskim pritiscima?

U OKOVIMA KOMUNIZMA *Proveo sam rat u atomskom skloništu u zgradi u Nedžarićima i sve svojim očima vidio.* Ovo je epohalna rečenica koju je napisao glavni komentator *Oslobođenja* Mirko Šagolj u kolumni od 4. XII, u kojoj se bavi gužvom koja je izbila na relaciji *Oslobođenje – Avaz* oko dokapitalizacije ovog najstarijeg bh. lista, a u kojoj bi trebale učestvovati firme poput Sarajevske pivare i Fabrike duhana. Cjelokupna argumentacija *Oslobođenja* nalikuje na ovu s logikom posvađanu i smiješnu Šagoljevu rečenicu. *Oslobođenje* za sebe tvrdi da je – temeljna vrijednost ove zemlje, a Radončiću zamjera što su mu *apetiti prerasli posao novina te ima želju i bolesne ambicije da postane faktor političkog, ekonomskog i drugog odlučivanja u BiH.* Ali, Radončićeve ambicije su ipak manje od temeljne vrijednosti ove zemlje, jer iznad i ispod tih vrijednosti ne postoji ništa. *Oslobođenje* je tako bitnije od Povelje Kulina Bana, ZAVNOBiH-a, Ustava, itd. Nije nam ulaziti u ovu polemiku, ali valja primijetiti da je *Oslobođenje* zglazalo zbog svog partijskog, ideološkog kursa, te postalo bilten SDP-a, pa nikog više ne zanima ulaganje u partijski bilten, niti kupovina tog *Komunista*. Otud je smiješna sljedeća poruka iz ovog lista: *Otvaramo stranice 'Oslobođenja' za politički i svaki drugi dijalog, građanima BiH, da strah i teror koji sijete (misli se na Avaz) prestane.* O kakvom se dijalogu ovdje govori, ako je već određena strana na kojoj stanuju *strah i teror*?! A, da li bismo mogli govoriti o strahu i teroru koje je sijalo *Oslobođenje* u vrijeme vladavine SDP-Alijanse i izmišljanja tzv. islamskog terorizma? ...I tako redom. I, na kraju, valja primijetiti da uistinu ne bi bilo dobro da Fahrudin Radončić poklopi sve medije. Ne zbog njega, već zato što nije dobro da jedan čovjek bude gospodar medijske istine. Bilo bi dobro da *Oslobođenje* izide iz krize, da opstane, i ojača, jer je u našoj zemlji malo institucija koje su nadživjele jedan ljudski vijek. No, ako će *Oslobođenje* ostati ideološki organ SDP-a, onda to više nije *Oslobođenje*, niti je to kulturna tradicija, to je onda bilten koji zloupotrebljava ime najstarijeg bh. lista.

NAKNADNA PAMET Predsjednik *Preporoda* Šaćir Filandra pobunio se kada je čuo da je zagrebačko Društvo *Savjet-beg Bašagić* u glavnom gradu Hrvatske upriličilo akademiju u povodu 70. godišnjice smrti ovog velikog pisca. Bošnjaci koji vode ovo Društvo, Bašagića su, opet, proglasili *hrvatskim književnikom, političarem i arabistom*. Filandra smatra da je *svojtanje Bašagića, nekulturno i neprimjereno, deplasirano i jeftino, i da takvim stvarima ne treba pridavati značaj*. Dakle, jedan je problem što neki Bošnjaci u Zagrebu pokušavaju Bašagića udjenuti u hrvatstvo, iako je sav Bašagić, i životom i djelom, u bosanstvu i bošnjaštvu. Ovi Bošnjaci tako sami sebi grade iluziju da su Hrvati, iako su građani drugog reda. Tužno i jadno. Drugi je problem u Šaćiru Filandri, o čijim bi se greškama i trapavostima mogla napisati studija. Dakle, s kojim pravom Filandra može išta zamjeriti ikome ko se sjetio 70. godišnjice Bašagićeve smrti, kad se on i *Preporod* nisu sjetili ove obljetnice, a bili su dužni da to učine?! Filandra ovo ne razumije, pa najavljuje kako će naknadno u osnovnoj školi koja nosi Bašagićevo ime biti upriličen prigodan program. Zar Bašagić zavređuje tek školsku priredbu, a ne akademiju ili simpozij u Sarajevu?!

SAFF, broj 134, 15. XII 2004.

DNEVNI PORAST KRIMINALA Kriminal u BiH raste dnevnom progresijom! Ako je u novembru, u odnosu na oktobar, bilo više 80 krivičnih dijela, onda ispada da su dnevno vršena po dva-tri krivična djela više. U stopostotnom porastu je i broj ubistava. Ako su u oktobru ubijena dva čovjeka, u novembru je pet. Pošto je porast krivičnih dijela direktno uzrokovan spetljanošću policijskih organa, za pretpostaviti je i da je aspekt rasvijetljavanja kriminala u opadanju. U novembru je, u odnosu na oktobar, za četiri odsto manje rasvijetljenih krivičnih dijela. Godišnje bi ovo opadanje efektivnosti policije, valjda, iznosilo preko 40 odsto. Kad se na jednom malom prostoru mjesečno izvrši oko 1.500 teških i razbojničkih krađa, kad se ukrade 200 motornih vozila, i kad ostane nerasvijetljeno oko 700 krivičnih dijela, te kad se dogodi pet ubistava, a što sveukupno vjerovatno nije konačan broj, jer se računa samo na prijavljena krivična djela – onda se ima zaključiti da se taj mali prostor izrodio u zemaljski pakao, u kome više ni ljudi, ni njihova imovina, nisu sigurni. Varaju se oni koji misle da je kriminal rezultat anarhije. Kriminal nikada i nigdje nije bio anarhičan posao, već sistem koji ima svoje zakonitosti, poduprte od korumpiranih policajaca, sudija, političara. Anarhija je tek maska pod kojom djeluje jedan precizan mehanizam pljačke i tala. Kad se tome još doda s&h hegemonistička ambicija za tlačenjem bosanske preostalosti, kao uvjetom za dokusurivanje Bosne i Bošnjaka, onda je jasno da ovdje policija i pravosuđe imaju dvostruki zadatak: razvijati kriminal i ubirati

prihode, i kroz stvaranje haosa vršiti pritisak na iseljavanje Bošnjaka. Stoga bi Bošnjaci sadašnje stanje trebali razumijevati kao nastavak genocida i agresije, što podrazumijeva prkos i otpor, a ne poraz, razočarenje i iseljavanje iz BiH.

NAGRADA ZA SAMOHVATANJE Nezapaženo je prošla informacija da je Vlada RS donijela Odluku da se porodicama haških optuženika, koji se predaju, uplati jednokratna pomoć od 50.000 maraka. Odlučeno je da optuženi, koji se nalaze u pritvoru Tribunala, dobijaju mjesečna primanja u visini dvije prosječne plaće, njihove porodice u visini jedne plaće, a da im djeca dobijaju stipendije od 200 maraka mjesečno. RS grca u socijalnim problemima, štrajkuju ljekari, penzionere bije policija, ali je svima normalno da budžetske pare krčme ratni zločinci. Zašto srpski penzioneri nisu sad organizirali štrajk i poručili da su oni preči od ratnih zločinaca? Kod karadžićevskih Srba postoji nešto što je iznad ovozemaljskih trvenja, a to je zaštita boraca za genocid i istrebljenje muslimana. U takvoj odšarafljenosti pameti ne vrijedi postavljati pitanja o smislu namjere da se haški bjegunci nagrađuju za svoju predaju. Neko ko je već godinama bjegunac pred zakonom, sada treba da dobije 50.000 maraka za ulazak u hašku ćeliju gdje mu je svakako mjesto. Nagrade se daju onima koji uhvate zločinca, a ne zločincima koji uhvate sami sebe. Ove gluposti su razumljive i čitljive jedino sa aspekta genocidnog bitka RS.

CIFRE I POMIRENJE Nekoliko nevladinih organizacija iz Sarajeva predložilo je državnim organima formiranje *Komisije za istraživanje istine o stradanjima ljudi u cijeloj BiH*. Ideja nije sporna, jer bi bilo dobro da se sa jednog mjesta utvrde ove činjenice, ali je romantičarsko obrazloženje ideje. Ove organizacije smatraju da je to *put do istine i pomirenja među narodima*. Takva formulacija implicira da su svi narodi jednako zavađeni i da su jednako stradali, što nije tačno. Bošnjaci su najviše stradali, posebno kao civilne žrtve, za razliku od Srba i Hrvata, ali Bošnjaci i dalje nisu u zavadi ni sa Srbima, ni sa Hrvatima. Razumljivo, jer Bošnjaci žele život u cjelovitoj BiH, u toleranciji i razumijevanju. Utvrđivanje samih cifara ne može doprinijeti *istinini i pomirenju*. Tek pravna i politički obavezujuća kvalifikacija agresije i genocida može uspostaviti istinu na osnovu koje je moguće pomirenje. Jer, Srbi i Hrvati se moraju pomiriti sa činjenicom da je u njihovo ime vršen genocid, i moraju se kolektivno posramiti svojih genocidnih politika. Tek takva istina može dovesti do pomirenja, njih prema Bošnjacima. ...Pravo je čudo kako je u ovoj neopreznoj formulaciji teme, koja je na štetu Bošnjaka, sudjelovalo Vijeće kongresa bošnjačkih intelektualaca.

POREZ NA PAMET Da li je u Francuskoj uopće moguće postaviti pitanje o zatvaranju muzeja *Luvr*? Francuzi bi prema takvoj nebulozi imali

stav kao prema nevjerovatnoj mogućnosti kraja francuske države. Jer, Francuska i *Luvr* su jedno te isto. *Luvr* je ravan francuskoj zastavi i himni. Dakle, ne postoji mogućnost ni pomisli na zatvaranje *Luvra*. Eto, kod nas ne samo da se može propitivati svrhovitost Zemaljskog muzeja, već se to kulturnohistorijsko baštinište naše državnosti može i zatvoriti, a da nikoga nije briga. Zemaljski muzej je zakatančen, a mi idemo dalje. Kamo? Da li je slučajno što planiramo kao najsiromašnija zemlja u Evropi nametnuti izdavaštvu najveći, jedinstveni, porez na dodatnu vrijednost od 17 odsto? Društvo pisaca BiH je u svome saopćenju Parlamentu BiH uputilo saopćenje u kome konstatira da će *alkohol, skupi automobili i nafta biti jedino tretirani kao i knjige*. Društvo pisaca je razočarano što nisu dali rezultata *njegovi i apeli domaćih izdavača da treba slijediti primjer zemalja poput Grčke, Velike Britanije, Hrvatske i drugih u Evropi koji imaju nultu stopu PDV-a na knjige*. - *To samo govori da onima koji su inzistirali na takvoj odluci nije stalo do BiH kao ni do njene budućnosti* - kaže se u saopćenju Društva pisaca BiH, koje se inače posljednji put *politički* oglašavalo u povodu montiranog procesa *Pogorelica*. Ko su ti Bošnjaci koji sjede u parlamentu i koji mogu glasati za ovakvu odluku, a da uopće ne razumiju posljedice poskupljenja knjige?! Da li oni, uopće, razumiju šta znači knjiga za jedan narod? ...Da razumiju, nikada ne bi zaveli porez na pamet.

DOMAĆE JE JEDINO SIROMAŠTVO Na kraju ove 2004. godine deficit bh. robne razmjene sa inostranstvom se popeo na rekordnih 6,3 milijarde maraka. Prema procjeni Enesa Plečića, od kraja rata se iz BiH odlilo blizu 50 milijardi maraka. Kampanje pod naslovom *Kupujmo domaće* nisu dale rezultate. Naši ljudi i dalje ne shvataju da kupovinom stranih proizvoda doprinose svome siromaštvu. Ni jedna bogata nacija svoje bogatstvo nije stekla na kupovini stranih proizvoda.

STOLAČKA LAKRDIJA Ko bi trebao reagirati kad stolačka policija, evo po drugi put, pokreće istragu zbog skidanja paradržavne zastave tzv. Herceg-Bosne na Starom gradu? Ova zastava u zakonskim okvirima ima značenje kao i ma koja zastava, recimo, ma kojeg fudbalskog kluba, dakle – nema nikakvog značenja. Kako onda policijski organi mogu pokretati istragu zbog skidanja nečega što ne znači ništa?! Nije li ova situacija zrela za smjenu ljudi u stolačkoj Policiji koji od svojih zakonskih obaveza prave lakrdiju?

NEPODOBNA NAUKA Digla se kuka i motika na Vladu ZE-DO kantona što je na ime odbrane doktorske disertacije uplatila 1.633 KM panzionisanom generalu Rasimu Deliću. *Oslobodenje* je aferaški raspucalo tekst na ovu temu na drugoj strani, a ispod je tek zabilježeno da je Delić odbranio disertaciju na temu *Nastanak, razvoj i uloga Armije RBiH u odbrani BiH*.

Ispade da je su za javnost bitnije te 1.633 marke nego što je Rasim Delić doktorirao i što je povijest BiH dobila jednu relevantnu naučnu knjigu. Glavni *istraživački* problem je što Delić živi u Sarajevu, a iz Zenice je dobio 1.633 marke. Kao da Armija RBiH nema veze i sa Zenicom, i kao da Zenica nema pravo i obavezu da i na ovaj način izrazi svoju odanost ideji BiH, koje nema bez naučne istine?! Kamo sreće da su i drugi gradovi finansijski pomogli Delićevu disertaciju! Kada SDP-ove vlasti finansiraju magistarske radove Lagumdžijinih karikatura onda to nije problem. Pravljenje afere oko 1.633 marke je primitivni i antipatriotski gest SDP-ovog biltena *Oslobođenje*, koje poručuje javnosti da se naučna istina o Armiji RBiH ima smatrati nepodobnom, čim se smatra *kriminalnim* stipendiranje ove doktorske disertacije.

DRAMATIZIRANJE DRAME - *Nagrađeni tekst bit će dramatiziran i postavljen na sceni* – rekao je predsjednik BZK *Preporod* Šaćir Filandra u povodu dodjeljivanja Nagrade *Alija Isaković* Nermini Kurspahić za tekst *Na brodu*. Impresionira teatarska nepismenost Šaćira Filandre, koji je, ujedno, i predsjednik Upravnog odbora Narodnog pozorišta Sarajevo. On bi trebao znati da se dramski tekst ne može dramatizirati, jer je drama, te da se mogu dramatizirati samo tekstovi koji nisu dramski.

SAFF, broj 135, 1. I 2005.

GENOCID SE NASTAVLJA Zašto nam je bitno 10.000 bošnjačkih života oduzetih genocidom u Srebrenici? Zato što smo danas slabiji za 10.000 života. A zašto nam nije bitno kada 30.000 bošnjačkih života zatraži ispis iz bh. državljanstva? Zato što mislimo da je samo ubijen Bošnjak žrtva genocida. A genocidom se smatra i prisilno preseljavanje. Za vitalitet našeg naroda je nebitno da li nam ubili ili raselili čovjeka, jer u obje varijante ostajemo slabiji za živote svojih ljudi, za sopstvenu snagu. Nastavak genocida se postavlja u zakonski mehanizam BiH, po kome naši prognanici koji uzmu državljanstvo zemlje u koju su prognani gube bh. državljanstvo. I neke zemlje su izričite u ovom pogledu. Jedini način da se nastavak genocida preduprijedi je potpisivanje bilateralnih ugovora o dvojnem državljanstvu, ali od zapadnih zemalja takav je ugovor potpisan samo sa Švedskom. Dejtonskoj se državi ne hiti, jer je njena funkcija u pečačenju genocida, u osipanju Bošnjaka, i u jačanju pozicija iz Karadžićeva. Zbog toga ne možemo osuđivati onih 30.000 građana koji su tražili ispis iz državljanstva, kako bi postali državljani stranih zemalja. Ne možemo osuđivati ni onih 450 familija iz Srebrenice i Podrinja što su se posljednjih mjeseci, putem ilegalnih prelazaka, koji po osobi koštaju 2.000 eura, obreli u francuskom gradu Lionu. Svi ovi ljudi se bore za sebe, a Bosna se ne bori za njih.

ZAGREB BRINE O LUKAVCU Direktor lukavačke Biblioteke Mihađ Sakić zatražio je finansijsku pomoć od Vlade Hrvatske, jer domaće vlasti mjesecima nisu dali ni feninga za ovu instituciju kulture, u kojoj prokišnjava krov, a niko i ne pamti kad je posljednja knjiga kupljena. Vlada Hrvatske je odobrila 25.000 kuna. Ko je onda kriv što postajemo hrvatska kolonija?! Je li kriv direktor Sakić što na sve načine spašava instituciju na čijem je čelu? Da li je trebao u ime patriotizma pristati da Biblioteka propadne? Pitanje patriotizma treba adresirati na Vladu Tuzlanskog kantona i na Općinu Lukavac, gdje ima para za razne tantavice, a nema za knjigu, iako se po knjizi prepoznajemo. Sakićev gest treba razumjeti kao upozorenje, a ne kao predaju, jer ako nas domaće vlasti budu predavale beznađu, postat ćemo finansijski i duhovni ovisnici od stranih uticaja koji razumijevaju bitnost kulture. Jer da nije tako – zašto bi Vladu u Zagrebu uopće zanimala Biblioteka u Lukavcu?

BEJZBOL ZA HAOS U nekoliko hipermarketa mogu se kupiti dječije drvene bejzbol palice koje nalikuju na malo veći pendrek. Šta će bejzbol palica u zemlji u kojoj niko nema pojma kako se bejzbol igra, u kojoj nema ni jednog stadiona za bejzbol, ni jednog kluba... Trgovci koji su nabavljali ovu robu mogli su pretpostaviti da je niko neće kupovati, samim tim što je bejzbol totalna nepoznanica za sve nas. Zašto onda džabe ulagati pare u robu koja će stojati na policama? Ali... Ove dječije bejzbol palice idu k'o halva! S njima niko ne igra bejzbol. Koriste ih mladići kao *lično naoružanje*, za masovne tuče. S palicama se razbijaju glave i lome kosti. Nema ni traga bejzbolu i dječijoj igri. Da li su baš trgovci bili toliko promućurni pa da skontaju kako će se bejzbol palice dobro prodavati kao *lično naoružanje*? Ili to neko pametniji vuče konce ubacujući u naše društvo rekvizite koji će usavršiti haos, nasilje i beznađe?

POČETNIČENJE AKADEMIZMA Kako se moglo dogoditi da se na Univerzitetu u Tuzli kao predavači angažiraju četnički ideolozi? Konkretno, historiju predaje izvjesni Ranko Pejić iz Banja Luke, koji je u više navrata pred tv kamerama branio četnike kao navodne antifašiste. Pejić nije usamljen primjer. Na Univerzitetu u Tuzli predaju i generali s beogradske Vojnomedicinske akademije. Barem ima desetak gostujućih profesora koji su bili, ili su i danas, uključeni u političke strukture koje su kreirale genocidnu agresiju na BiH. Istovremeno, otkazani su angažmani brojnim bošnjačkim naučnicima koji su predavali na ovom univerzitetu, kao što je prof. dr. Salih Jaliman. Da li to Univerzitet u Tuzli postaje leglo četništva? I ako postaje, zašto? Gdje su brojne političke, društvene, pa i vjerske instance koje su morale reagirati na ovaj svega četničkog akademizma? Nisu valjda svi zaglavili u talovima? Umjesto uveza što bi bilo normalno, postoji samo šutnja. Tragična i zastrašujuća šutnja.

GUTANJE BOMBI Godinu-dvije prije agresije, u *Dnevniku* od 1. januara, emitiran je čitav prilog o partizanima, funkcionerima i tada znamenitim ljudima koji su pomrli u novogodišnjoj noći. Narod je prokomentirao da su prežderavanje i opijanje bili sevep ovolikog broja smrti. Dakako, novinari nisu smjeli primijetiti da je neobično da u jednom danu umre baš toliko za državu važnih ljudi, čije slike treba objaviti i biografije pročitati u centralnoj informativnoj emisiji. Ali, narod je skont'o, nema šta drugo biti, jer bi se tako masovno umiralo i u druge dane, a ne samo za Novu godinu. Ova je Nova godina potvrdila staro pravilo: u Sarajevu je bilo 14 infarkta, a ljekari tvrde da je uzrok u *neumjerenom konzumiranju hrane i alkohola*. Kakve li su bombe ti ljudi morali unijeti u organizam, pa da im otkáže srce? A, glavna bomba je u glavi.

DŽIGARA U SRCU BOŠNJAŠTVA U restoranu *Preporoda* u Sarajevu tandrče muzika koja nema nikakve veze sa bićem Bosne. Umjesto sev-dalinke i domaćih izvođača, u ovom se jezgru bošnjačke kulture mogu čuti Severina, Oliver, *Kad Nadalina muti jaja*, i sl. Pravo je čudo kako čelni ljudi *Preporoda*, koji svakodnevno ovdje kahvenišu i eglenišu, dosad nisu primijetili neprimjeren muzički štimung. Konobari redovno nazivaju selam, reklo bi se, bošnjački su orijentirani, ali im ne smeta da navijaju kasete sa nebosanskim sadržajima. U *Klubu* Bošnjačkog instituta štimung je još dramatičniji. Tamo sa zvučnika ori ekavica, a glavna *zvezda* je nekakav Srbijanac Željko Samardžić. Zašto se onda čuditi što su uši bošnjačkog naroda zamašćene *džigarom*, kad u ključnim središtima bošnjačke duhovnosti nema sluha za sopstvenost.

SAFF, broj 136, 15. I 2005.

IZMIŠLJENE ŽRTVE Srbijanski mediji objavili su da izvjesni Marko Mikerević iz Doboja u posljednje vrijeme prima anonimne pozive, u kojima mu se poručuje: *dobit ćeš ti svoje i nemoj da tražiš nevolju*, a navodno sve zbog njegove knjige pod naslovom *Sarajevski kazani smrti*, u kojoj je objavio da je – *Amor Mašović, nekadašnji predsjednik muslimanske komisije za traženje i razmenu nestalih i zarobljenih, često dolazio u logor 'Viktor Bubanj' i za razmenu tražio mrtve, a ne žive Srbe*. Iako Mikerević tvrdi da je u Sarajevu ubijeno 12.000 Srba, *Politika* navodi izjavu Mirsada Tokače da – *ukupan broj građana koji su poginuli u Sarajevu ne prelazi 12.000*. Tako su srpski logoraši tvrdili da je u Kasarni *Viktor Bubanj* ubijeno 2.000 Srba, a nisu imali ni jedno jedino ime makar jednog *ubijenog Srbina*. Pravo je čudo kako ovi srpski autori barataju sa tolikim ciframa, a da ne ponude konkretna imena. Koliko god nam se njihova strategija činila suludom, činjenica je da Srbi proizvode tone knjiga, prevode ih na strane jezike, šalju diljem svijeta - i

tako stvaraju historiju kojoj će se vjerovati - ako mi i dalje ostanemo u defanzivi, misleći kako će se historija našeg stradanja i srpskog nestradanja napisati sama od sebe.

MARKO NA UDARU Monitoring medija u BiH se zaklanja iza tobožnje borbe za demokratiju i toleranciju, a zapravo je usmjeren na očuvanje dejtonskog realiteta zasnovanog na genocidu. Ovaj paradoks je osnovni problem svih medijskih ratova u BiH, jer se razotkriva da su navodni zaštitnici demokratije zapravo tek plaćenici velikosrpskog i velikohrvatskog projekta, na šta oni svaki pokušaj revitaliziranja Bosne i bosanskoga žigošu kao tzv. islamski ekstremizam. Da niko nije pošteđen u njihovoj namjeri da ostanu ekskluzivni zaštitnici demokratije, dokazuje i napad na Marka Vešovića, od strane medijskih monitora. Vešović je žigosan zbog sljedeće rečenice iz svoga teksta pod naslovom *Jutarnja molitva: Da sam vjernik imao bih samo jednu molitvu: Bože ukinu Republiku Srpsku, ne dozvoli da barbarstvo, zločin i etničko čišćenje ostanu trajno nagrađeni*. Za sve koji misle Bosnu ova rečenica je posve prirodna, jer je RS nagrada za zločin. No, za medijske monitore ova je misao suprotstavljena demokratiji. Oni tvrde: *Ne treba puno političke mudrosti pa zaključiti kako ovakva misao navodi vodu na mlin protivnika BiH, uređene i demokratske države*. Po njima je, dakle, opstanak RS simbol demokratije i uredenosti države, a neprijatelji BiH su oni koji se suprotstavljaju uništenju BiH. Dakle, prijatelji BiH su oni koji se zalažu za opstanak RS. Velahavle... (P.S. Tekst se može pronaći na adresi: www.mediaplan)

SAMOUBISTVO IZ ZAVJERE Na Zapadu se trenutno vode rasprave o pojavi *upustava za samoubistvo* koja kolaju preko interneta. Grčko društvo je alarmirano činjenicom da je neki 18-godišnji mladić digao ruku na sebe jer je na internetu našao savjetodavca koji ga je uputio u smrt. Izgleda da se na Zapadu samoubistva generiraju duhovnom prazninom i dosadom, za razliku od našeg društva gdje su samoubistva rezultat očajja i kontinuiranog pritiska na našeg čovjeka, koji ne vidi izlaz iz egzistencijalnih, socijalnih i moralnih ponora društva. Tako su se u toku prošle godine na području Tuzlanskog kantona, koji ima preko 500.000 stanovnika, ubile 54 osobe, a registrirano je 59 pokušaja samoubistva. Zašto ovoliko samoubistva nije bilo, recimo, u toku agresije, kada su bili daleko teži uvjeti života? Zato što smo imali cilj. Danas je cilj izgubljen, ne zato što ga mi ne želimo imati, već zato što se organizirane sile zla različitim pritiscima trude da nam obesmisle Bosnu, i da nas upute ili u preseljeništvu ili u smrt. Ako bi se ovi pritisci definirali kao nastavak agresije, i ako bi se naš narod obavezao na otpor, pri punoj svijesti da su socijalna i moralna kriza zamijenile kamu i granate, stekli bismo cilj i volju da preživimo, uprkos svemu.

NEMORALNI KONDOM Samo 24 sahata trajalo je odobrenje Katoličke crkve u Španiji o dopustivosti upotrebe kondoma, u cilju zaštite od AIDS-a. Biskupska konferencija je preispitala i poništila odluku, uz obrazloženje da *–u kontekstu crkvenog tumačenja sama upotreba kondoma asocira na nemoralno seksualno ponašanje*. To je tačno, jer moralan suprug ne može fasovati AIDS u kontaktu sa moralnom ženom, ali realnost govori da je sve manje morala u braku, te bi se crkvene moralističke vizije morale prilagođavati potrebama svakidašnjice. Prema studiji zdravstvenih eksperata o AIDS-u, upotreba prezervativa je, pored seksualne apstinencije i vjernosti partnera, treći stub borbe protiv AIDS-a. Nedavni slučaj smrti od AIDS-a prostitutke Olene Popik otvorio je pitanje odnosa Islamske zajednice prema pojavi da mnogo Bošnjaka postaju žrtve ponude seksualnih usluga, te da mnoge bošnjačke žene preko svojih nevjernih muževa bivaju zaražene spolnim bolestima. Uz to, upotreba kondoma se ne odnosi samo na bračne partnere, već i na onu omladinu koja u seksualne odnose stupa prije braka. Otud se upotreba kondoma ne može jednostrano smatrati simbolom nevjerstva. Islam je religija života, i otud islam treba dati odgovore i na ponore i izazove modernog vremena.

SAFF, broj 137, 1. II 2005.

PATRIOTSKI FARZ *Regionalno udruženje izbjeglih i raseljenih Srba u Bijeljini* podnijelo je kolektivne tužbe protiv vlasti u FBiH u ime 455 Srba kojima je uništena imovina nakon potpisivanja Dejtonskog sporazuma. Općinski sud u Sarajevu prihvatio je ove tužbe i prvo ročište je zakazano za 19. maj. Kad bi svi Bošnjaci kojima je uništena imovina u RS podnijeli tužbe protiv RS, genocidni entitet bi bankrotirao. Podsjećamo na slučaj višemjesečne blokade budžeta Opštine Trebinje, koja je na sudu izgubila parnicu protiv jednog Bošnjaka koji je ovu Opštinu tužio za uništenu i opljačkanu imovinu. Opština Trebinje je bila primorana da ovom Bošnjaku isplati sredstva za naknadu štete, što je opštinski budžet dovelo do blokade. Ovaj trebinjski slučaj je dokaz kako se može izgurati pravda, samo kad se gura. Srbi će svoje gurati i izgurati. Bošnjaci još uvijek nisu razumjeli da se sabur ne može metati tamo gdje mu nije mjesto, a to je borba za svoja prava. Tu nema sabura. Jer to onda nije sabur. Onda je to kukavičluk i nesposobnost. Sabur nam je dat za situacije u kojima ne možemo ništa učiniti, jer su Božija volja. Patriotski je farz tužiti Republiku Srpsku za naknadu štete, za pljačku i uništavanje bošnjačke imovine, i tu ne smije biti oklijevanja. Svaki Bošnjak kome je nanesena šteta mora podnijeti tužbu protiv RS - ne samo zbog sebe, već zbog svih nas!

TERORIZAM KAO INCIDENT U našim je dnevnim novinama, a vjerovatno i u svjetskim, 10. februara više prostora dato kojekakvim pričama

o islamskom džihadu i borbi protiv terorizma, nego informaciji da je u napadu ETA-e u Madridu poginulo 39 osoba, a preko 50 ranjeno. U agencijskoj vijesti ovaj je masovni zločin čak nazvan – *incidentom*. Konkretno, od ukupno šest naslova na 16. i 17. stranici *Avaza*, pet se ticalo *borbe protiv terorizma*, a samo je jedan bio posvećen terorizmu u Madridu. Prostorno, samo je jedna četvrtina strane bila o terorizmu ETA-e. Zločin ETA-e se nije našao ni na naslovnoj stranici ni jednih naših dnevnih novina. Pošto se u našim redakcijama ove informacije uzimaju od stranih agencija, za pretpostaviti je da je pomenuti omjer bio i u svjetskim listovima. Kako je moguće da jedan ovakav teroristički zločin usred Evrope bude manje bitan od raznih vijesti o tzv. islamskom terorizmu. Izgleda da terorizmi sa kršćanskim predznakom brkaju iluziju o tzv. islamskom terorizmu, pa ih treba minimizirati i što prije zaboraviti. Dakako, da su tzv. islamski teroristi ma gdje pobili 39 ljudi o tome bi brujao Svijet, a naslovnice novina bi bile prekrivene fotosima žrtava. Nešto se ozbiljno dešava sa zapadnim organima vida, zar ne?

LEGALIZACIJA RAZVRATA Održan je prvi okrugli sto o legalizaciji prostitucije u BiH, u organizaciji Nezavisnog biroa za humanitarna pitanja BiH. Rečeno je da se – *prostitucija ne može iskorijeniti, pa je treba staviti u pravni okvir*. Idući stav je u koliziji s prvim. Organizatori smatraju da bi – *država imala višestruke koristi od legalizacije prostitucije, jer bi bila sprječena trgovina ženama, prestalo bi fizičko maltretiranje, suzbile bi se zarazne bolesti*. Šta je u koliziji? Pa ako država danas, kad je prostitucija zabranjena zakonom, ne može da suzbije prostituciju, kako bi je suzbila sutra, kada bi pored legalne prostitucije, postojala i ona nelegalna, na koju se država već navikla? Legalizacija prostitucije bi ovaj razvrat nametnula kao društvenu vrlinu, čime bi se nastranost mogla popularizirati i tako odgajati bračna nevjerstva. Sa povećanjem potražnje, rasla bi ponuda, i na tzv. legalnom i na ilegalnom prostoru. Sivo tržište bi postojalo samim tim što država u njemu pliva, k'o riba u vodi, jer korumpirano pravosuđe i policija imaju svoju pinku od svakog zla kome progledaju kroz prste. Ali, sivo tržište bi se razvijalo i zbog makroa koji bi tako izbjegavali obaveze prema državi. Dakle, legalizacijom prostitucije se ne bi ništa postiglo. Pošto je riječ o zlu, o bludu, o savremenom robovlasništvu, protiv prostitucije se treba boriti, onako kako se treba boriti protiv droge. Problem je u državi.

SVE FUNKCIJE JAKOBA FINCIJA Rabin Jevrejske opštine Doboj Jozef Atijas napao je novinara Radija *Slobodna Evropa* Arnesa Grbešića kada ga je upitao da prokomentira informaciju da ne posjeduje dovoljan stepen obrazovanja za rabinski posao koji obavlja. To je čestitog rabina povrijedilo pa je, kako tvrdi Grbešić – *počeo psovati kao kočijaš*, te čak i pokušao fizički nasrnuti na novinara koji postavlja takva *antisemitska* pitanja. Otkud

ikome pravo da sumnja u obrazovanje jednog rabina, kao što niko nema pravo da sumnja u nadnaravne, tj. nadljudske sposobnosti Jakoba Fincija koji sa svojim kompetencijama zauzima sljedeće funkcije (udahnite!): predsjednik Jevrejske zajednice BiH, predsjednik kulturnog društva Jevreja *La Benevolencia*, predsjednik Međureligijskog vijeća BiH, predsjednik fondacije *FONDEKO BiH*, predsjednik Komisije za istinu i pomirenje, član Međuresorne grupe (MRG), direktor Državne agencije, predsjednik Upravnog odbora Regulatorne agencije za komunikacije, direktor Fonda *Otvoreno društvo...* Vjerovatno u povijesti BiH, a možda i Balkana, a možda i Evrope, nije postojala ličnost poput Jakoba Fincija koja je bila odjednom na toliko važnih funkcija. Takav slučaj vjerovatno nije zabilježen ni u Izraelu. Ali jeste kod nas, gdje naspram tri-četiri miliona Bošnjaka, Srba i Hrvata, živi tek oko 800 Jevreja. Kad tri konstitutivna naroda saberu svoje akademske potencijale, ne mogu naći ni jednog čovjeka koji bi bio ravan Jakobu Finciju. Tu nešto definitivno smrdi! Tim prije što je Finci do rata bio anonimni činovnik, u nekakvoj firmi za gradnju puteva, a sad je najmoćniji čovjek u našoj zemlji. Upravo je ta činjenica dala za pravo tom, valjda neobrazovanom dobojskom rabinu da nasrne na novinara koji se usudio da posumnja u njegovu školsku spremu. Država u kojoj je pripadnik jednog manjinskog naroda po funkcijama nadređen konstitutivnim narodima – ne može biti zdrava i normalna. Sve Fincijeve funkcije ne samo da impliciraju segregaciju bh. naroda, već i vrijeđaju dostojanstvo naših intelektualaca, od kojih su mnogi prinuđeni raditi kao taksisti i nakupci, jer za njih nema posla. Ali ima za Fincija koji ispade sposobniji od svih nas zajedno.

SAFF, broj 138, 15. II 2005.

ŠALJI DALJE Potpredsjednik RS Adil Osmanović izjavio je da su predstavnici Američke ambasade u BiH vršili pritisak na Klub bošnjačkih zastupnika u Vijeću narodu RS da podrže promjene zakona kako bi opštine i gradovi u RS bili amnestirani od izvršenja pravosudnih sudskih odluka kojima se Bošnjaci obeštećuju za štetu koja im je nanesena pljačkom njihove imovine. Kao što je poznato Opština Trebinje je bila dužna porodici Alijagić isplatiti 36 miliona KM za imovinu koja im je opljačkana, što je dovelo do blokade opštinskog budžeta. Slično se dogodilo i u Vlasenici gdje je nekoliko bošnjačkih porodica obeštećeno za oko 300 hiljada KM. Ovi događaji upućuju na nužnost podnošenja tužbi protiv vlasti u RS od strane Bošnjaka kojima je uništena ili opljačkana imovina, jer je to najbolji put ne samo za nadoknadu štete, već i za blokadu genocidnog entiteta, što je već opći patriotski interes. Kako je kazao Osmanović, bošnjački su zastupnici sa zaprepaštenjem odbili pritiske američkih diplomata, te ostali pri svojoj ranijoj odluci da ne dozvole

oslobođanje opština i gradova u RS od obaveza prema opljačkanim prognanicima, ali odredbe ovog zakona se sada pokušavaju proturiti u novoj formi. Angažman američkih diplomata je jasan signal da Republici Srpskoj prijete finansijski kolaps ako bi kritična masa bošnjačkih prognanika i povratnika podnijela tužbe za naknadu štete. Stoga preporuku o podnošenju tužbi protiv RS treba intenzivno širiti među svim našim ljudima kojima je opljačkana ili uništena imovina u genocidnoj agresiji Karadžićevih Srba.

POGORELICA JE LIVSALA Montirani proces *Pogorelica*, kojim se je bh. Policija trebala optužiti za tzv. islamski terorizam, definitivno je propao, jer je odbačena optužnica Federalnog tužiteljstva. Tek nakon propasti ove montaže, i poraza montažerske mafije, zbog koje su nevini ljudi pola godine proveli u zatvoru, i zbog koje su ogromne pare potrošene na dokazivanje nedokazivog, vrijedit će postaviti pitanje odgovornosti osoba i struktura koje na ovaj način zloupotrebljavaju državne institucije. O tome će se tek pisati. No, vrijedi ukratko analizirati medijski tretman odbijanja optužnice za *Pogorelicu*. Državni tv *Dnevnik* je 23. II, kada je objavljena vijest, ugostio Senada Avdića, urednika policijskog lista *SB*, u funkciji tzv. političkog analitičara, koji je nastavio izmišljati laži o *terorističkom kampu*. Van svake profesionalne pameti je bila odluka urednika *Dnevnika* da zvaničnoj informaciji o odbijanju optužnice suprotstavi nekoga ko trlja propalu i smiješnu priču. Potom, *Dnevnik* Federalne tv je objavio da je potvrđena druga tačka optužnice, koja se tiče navodne pripreme atentata na Fikreta Abdića, umjesto da prvo objavi da je odbijena prva i glavna tačka optužnice za *Pogorelicu*. *Jutarnje novine* su objavile naslov *Odbijena optužnica za poticanje terorizma*, a jedne druge novine su objavile naslov *...Optuženi za pokušaj atentata na Abdića*. U ovoj vijesti je suština u odbijanju optužnice za *Pogorelicu*, oko čega se godinama vodi žestoka kampanja, a skrivanje te suštine je u najmanju ruku zlobno i jadno. Jer, montaža *Pogorelice* je nepopravljivo livsala!

UNAPRIJED MU PRESUDILI S medijskog stanovišta je interesantno posmatrati i reakcije na vijest o podizanju optužnice protiv generala Rasima Delića. *Dnevni avaz* je donio naslov: *Rasim Delić odgovoran za zločine koje su počinili pripadnici El-Mudžahida*. *Oslobođenje* je na naslovnici objavilo sljedeće: *Štab Vrhovne komande ARBiH naredio formiranje odreda El-Mudžahid*. Ova dva inače konfrontirana lista ne samo da nisu pružila podršku komandantu ARBiH, već su unaprijed presudila da je *Delić odgovoran za zločine*. Iako su tekstovi u ovim listovima uglavnom korektni, izbačeni naslovi su van svakog patriotskog i moralnog kompasa. Korektnije bi bilo da nisu napisali ništa, nego što su u naslovu objavili da je *Delić odgovoran za zločine*. Ovo potpuno korespondira sa besramnim stavom Tihićeve SDA, koja je *pozdravila Delićevu predaju Hagu*, bez ikakvog

kritičkog odgovora na očiglednu tendenciju poistovjećivanja ARBiH sa četnicima i ustašama. Naspram svih njih traje masovna kampanja naših internet sajtova u dijaspori gdje se predlažu različiti oblici protesta protiv ovog sramnog izjednačavanja agresora i žrtve. Narod, dakle, misli jedno, a naš najstariji i naš najtiražniji list posve drugo. Jedino su *Jutarnje novine* ispravno reagirale, jer su na naslovnici, kao glavni tekst, objavile nedvosmislenu konstataciju: *Izjednačavanje agresora i žrtve*, te su ovom slučaju posvetile dvije udarne stranice.

KAKO JE REIS CERIĆ PROGLAŠEN ČETNIKOM Jedan od lidera tročlanog tzv. *Bosanskog kongresa iz Čikaga* Dr. Vahid Sendijarević napao je reisa Cerića zato što mu je BBC NEWS agencijski prenio tekst hudbe koju je držao u Londonu i prije nego što se hudba dogodila. To je za tzv. *Bosanski kongres* dokaz da je reis Cerić *britanski igrač*, te *varalica bh. i evropskih muslimana*. Sendijarević piše: *Sa jasnim ciljem da se Ceriću obezbijedi autoritet među svim muslimanima Evrope, u članku se Cerić opisuje kao vrhovni autoritet Islama u Svijetu*. Pa zar za Bošnjake u islamofobijskom okruženju može biti veće časti i sigurnosti od toga da im je vjerski poglavar, po britanskim shvaćanjima, *vrhovni autoritet Islama u Svijetu*?! Ali, Sendijarević nastavlja: *Cerić je prihvatljiv Englezima zbog onih istih razloga zbog kojih je prihvatljiv i četnicima, jer je njegov musliman samo vjernik podanik...* Prvi put čujemo da je Cerić *prihvatljiv četnicima*... Šta bi trebalo? Da imamo vjerskog poglavara usred Evrope koji nije prihvatljiv Evropi? Sendijarević čak kritikuje i zaključnu misao reisa Cerića: *Mi nemamo izbora nego toleranciju, mi nemamo drugog izbora nego dijalog*. Ko ovo ne razumije, taj je neprijatelj Bošnjaka. Jer Bošnjaci su danas zrnice u olujnoj Evropi, i samo pragmatičnim potezima mogu nadmudriti dramaturgiju nestanka. Lahko je Sendijareviću sa američke distance zagovarati netoleranciju i gubitnički sukob sa evropskom politikom. Možda bi i reis Cerić srcem želio manje dodvoravanja islamofobijskim gospodarima naše sudbine, ali ga pragma upućuje da je danas opstanak Bošnjaka najpreči posao. A opstanaka nema bez tolerancije i dijaloga.

HEROJSTVO SOCIJALNOG OPSTANKA Stručnjaci upozoravaju da se BiH nalazi pred vratima inflacije, jer su cijene za samo jedan mjesec skočile više nego u četiri prethodne godine. To što su cigarete poskupile za 20 odsto, a alkohol za devet odsto, moglo bi se smatrati korisnim sa aspekta očuvanja društvenog zdravlja. No, poskupili su i troškovi od kojih se sastoji život, recimo, stanovanje za tri odsto, odjeća i obuća, za 1,5 odsto, ogrjev za 9,3 odsto, komunikacije za 4,4 odsto... Ako se ovaj trend nastavi krajem godine bi inflacija premašila deset procenata. Kad se na ovo nakalemi PDV, normalne životne potrebe će nam postati luksuz. S obzirom na policijsko i pravo-

sudno rasulo, na strateški uvoz narkomanije i nasilja, preživljavanje u našoj zemlji će postati pravo herojstvo.

PORNO SEVERINA KAO AMBASADOR SARAJEVA Sarajevo nije moglo doživjeti većeg poniženja nego da glavnu ulogu u dokumentarnom filmu o glavnom bh. gradu pod naslovom *Duhovi Sarajeva* dobije hrvatska pjevaljka i amaterska porno zvijezda Severina Vučković. Već danima se po ovdašnjim medijima objavljuju hvalospjevi ovom projektu, i čak se tvrdi da će – *prvorazrednu glumačku ekipu predvoditi Severina*, koja nema nikakve veze sa glumom. To je isto kao kad bi neki talijanski grad snimao dokumentarac o svojim znamenitostima i kad bi kao glavnu glumicu angažirao porno-zvijezdu Čičolinu. Ili, zamislimo da li je moguće da ma koja bosanska glumica, a pogotovo ne bošnjačka, dobije ikakvu ulogu u zagrebačkom ili beogradskom filmu. U našoj štampi, koja ima sve manje sluha za bosanske vrijednosti, objavljena je i ekspertiza Severininih sposobnosti, gdje se kaže: *Ona je nadarena, nesporni su njen talenat i spontanost i iz nje se može izvući maksimum*. Inače, u ovom projektu učestvuje i Ekrem Puška, zet Srđana Dizdarevića i koscenarist pederskog filma *Go West*, pa od takvih ljudi i ne čudi kontinuitet ponižavanja bosanskih vrijednosti. Istovremeno je počelo snimanje filma Jasmine Žbanić *Grbavica*, gdje će mladu silovanu Bošnjakinju glumiti beogradska 50-godišnja glumica Mirjana Karanović. I jedan i drugi projekat su poniženje za sve bosanske umjetnike, a pogotovo za desetine mladih i akademski obrazovanih glumica koje zbog kojekakvih Severina i Mirjana nemaju posla. Ni Severina ni Mirjana nisu krive za naš baliluk, po kome nam je sve tuđe bitnije od našeg. Kako onda mislimo da će nas cijeniti drugi, ako ne cijenimo sami sebe?!!

SAFF, broj 139, 1. III 2005.

KOLONIZATORSKI SADIZAM U prošli petak stvorila se neopisiva gužva nedaleko od OHR-a, u prvom sokačiću kad se ide prema Grbavici. Cesta je, zbog haotičnog parkiranja, bila prohodna samo za vozila iz jednog pravca, a i s jedne i s druge strane su krenula po tri-četiri vozila. U skladu s tradicijom tjeranja maka na konac, ni jedna ni druga ekipa vozača se nije htjela pomjeriti. Nervoja, sirene i čekanje. Uslijedila je prepirka između jednoj sarajevskog taksiste, sa bordo *Škodom Fabijom*, i nekog tipa koji je vozio kola sa diplomatskim CD tablicama, marke *Toyota Corola* (51-A-057). Prepirali su se oko toga ko će se i kako pomjeriti. Taksista je tvrdio da se nema gdje maknuti, te da je ovom diplomati lakše da se pomjeri jedan metar u rikverc kako bi se čvor raznrasio. U jednom momentu taksista je stao pred kola ovog diplomate. Na očigled i zaprepaštenje prisutnih, diplomata je kolima krenuo

na taksistu, kao da će ga zgaziti. Naravno, to siledžijstvo je povrijedilo ovog Sarajliju, i on je uzvratio psovka. Ali, diplomata je tada ponovo krenuo na taksistu, i odgurno ga prednjom haubom svog vozila. Taksista se, sva sreća, dočeka na noge, iako je malo falilo da padne i da se povrijedi. Kad su svi očekivali da će taksista na ovu silu uzvratiti silom, na ma koji način, on se povukao, činilo se da je kroz suze promrmljao neke psovke, i otišao da u svome vozilu čeka rasplet saobraćajnog haosa. Ovdje su dva problema. Jedan je povlačenje našeg čovjeka pred očiglednim siledžijstvom osobe u diplomatskim kolima. Poslije se vidjelo da je to jedan srednjovječan čovjek, tako da se taksista sigurno nije plašio njegove fizičke sile. Taksista se plašio belaja koji bi uslijedio da je došlo do žešće frke, jer zna da bi policija i pravosuđe presudili u korist diplomate, ma šta da je učinio. Ta spoznaja o sudbini koloniziranog, obespravljenog, nižeg bića, uselila se u našeg čovjeka. Povlačenje ovog taksiste je paradigma kolektivnog duha, koji skapava u priznatom poniženju. S druge strane, gest ovog diplomate ukazuje da se stranci u našoj zemlji počinju ponašati kao nekadašnji kolonizatori u Indiji, Egiptu, Libiji, Burmi, itd., gdje se nisu zadovoljavali samo apsolutnom vlašću, već ih je usrećivalo i maltretiranje koloniziranih naroda, kao i sadističko izživljavanje nad nemoćnim ljudima. Čini se da se približavamo temperaturi koja dovodi do ključanja.

VLADAVINA INTELEKTUALNOG ŠKARTA Dnevne novine koje izlaze u Sarajevu isključivi su krivci što su političari postali glavne zvijezde naše pameti, jer se oni pitaju o amabaš svemu, od politike, nauke, pa do mode i recepata. Tu intenciju slijede i ostali mediji, jer se i u rtv programima isključivo političari anketiraju o svemu i svačemu. Prvi je problem u činjenici da su naši političari većinom intelektualni škart, koji je stvoren ubacivanjem retardirajućeg faktora u politiku, dakle, enormnih zastupničkih paušala zbog kojih je politika postala profitterski poligon, a ne mjesto koje okuplja najjače intelektualne potencijale u društvu. Možemo nabrojati barem stotinu imena izuzetnih eksperata za sve oblasti koji nisu u politici, jer kao eksperti nisu potrebni liderima koji teže okupljanju servilnih karaktera. Drugi je problem što mediji ovaj intelektualni i moralni škart u politici uporno drže na pijedestalu vrhunskih vrijednosti, pa narod vremenom počinje misliti da su naši političari najpametnije što imamo. Razvijene demokratije, pak, čuvaju i afirmiraju nestranačke i nevladine autoritete, dakle eksperte čije mišljenje tako biva edukativno, i nadređeno svakoj politici. Tačno je da se rješenja donose u parlamentima, na sjednicama Vlade, ali nije tačno da su ta rješenja najbolja, niti da su političari najpametniji. Uistinu je šteta što u javnom prostoru ne vladaju eksperti, jer bi tako i naši političari imali šta pametno čuti i naučiti, a čime bi redosljed društvenih vrijednosti bio usmjeren ka istinskom kvalitetu. Na žalost, naši mediji još uvijek nose komunistički afinitet, po kome je politika nadređena svakoj pameti.

RAZORUŽAVANJE BOŠNJAKA SNSD Milorada Dodika vodi kampanju za demilitarizaciju BiH. Ovdšašnje političke reakcije na ovu kampanju se uglavnom zasnivaju na logičkoj pretpostavci da BiH ne može ući u Partnerstvo za mir ako nema vojsku. To je sekundarno. Primarno bi bilo objasniti da eventualna demilitarizacija BiH nema svrhu dokle god se isti proces ne sprovede u Srbiji i u Hrvatskoj, jer stabilnost BiH upravo ovisi od susjednih država koje su bile osnovni uzročnik genocidne agresije, i koje su zbog hegemonističkih projekata ostale isključivi faktor nestabilnosti regiona. Suština kampanje SNSD-a je u ambiciji da se razoružaju Bošnjaci, jer demilitarizacija BiH se ne tiče bh. Srba i hb. Hrvata, pošto su oni hronično naoružani podrškom iz Srbije i Hrvatske. Na žalost, ova Dodikova kampanja nigdje u medijima nije protumačena kao pokušaj razoružavanja Bošnjaka. Neko kome je navodno stalo do demilitarizacije BiH založio bi se za demilitarizaciju regiona, jer jedno bez drugog ne ide, a Dodik se za to nije založio.

MAGLE I USPAVANKE U Štutgartu je održana svečana sjednica u povodu 15. godišnjice postojanja SDA Njemačke, a na kojoj se našao vrh SDA, predvođen liderom Sulejmanom Tihićem. Po stavovima koji su izrečeni na ovom skupu čini se da SDA podsjeća na nekadašnji YUTEL, koji nam je prodavao maglu i pjevao uspavanke dok su se na brdima oko bosanskih gradova ukopavali genocidni agresori. Tihić je rekao totalnu neistinu da je – *naša država iz dana u dan sve jača i jača*, a što se može demantirati kroz čitav niz primjera koji svjedoče da BiH ima sve manje državnosti, a Bošnjaci sve manje prava. Dok su srbijanske novine krcate elaboracijama ideje o zamjeni suvereniteta Kosova za pripajanje RS Srbiji, dok ovu kampanju predvodi svjetski hohštapler Henri Kisindžer, dok Kontakt-grupa traži da Kosovo dobije suverenitet do početka 2006. godine, dok u RS najavljuju referendum za otcjepljenje u oktobru ove godine, i dok su internet sajtovi puni tekstova na ovu temu, lider Tihić na skupu u Štutgartu poručuje sljedeće: *Priče koje do vas stižu, a po kojima se povezuje Kosovo sa BiH, u potpunosti su neistinite. Mi na to nećemo pristati.* Kontradikcija! Ili, u laži su kratke noge! Kako te priče mogu biti neistinite, ako *mi na to nećemo pristati?!!* Ako je nešto neistinito, zašto bismo se mi uopće izjašnjavali o pristajanju. Dakle, priče su istinite, ali je problem u nesposobnosti aktuelne bošnjačke politike da se suoči sa stvarnošću i da na nju dadne adekvatne odgovore.

TERORISTIČKE IGRAČKE Državna tv je napravila alarmantan prilog u povodu dolaska nepoznate pošiljke na Sarajevski aerodrom, za koju se ispostavilo da sadrži – igračke sa baterijama. Ovo je, kažu, treći put da sa avionom iz Istanbula dolaze igračke, a da se ne zna ko ih šalje. Zar je to tema kojom bi trebalo zamlacivati javnost? Ova situacija podsjeća na cirkus od prije nekoliko godina, kada je tadašnji guverner Tuzlanskog kantona Selim

Bešlagić nadigao dreku i paniku jer mu je u pismu neko poslao bijeli prah, k'o biva, antraks. A neko se, bezbeli, zafrkavao. To što neko šalje igračke za Sarajevo ne bi smjelo biti razlog za uznemiravanje javnosti. Postoje stručnjaci za bezbjednost koji treba time da se bave, daleko od kamera. Ali, izgleda je trend da se izigrava antiterorizam, a kako ćeš ga izigravat ako ne izmisliš terorizam. Igračke na Sarajevskom aerodromu su, navodno, samo test da se pošalje bomba. I zato je nastala cijela halabuka.

IZMIŠLJEN JE MUSLIMANSKI OMLADINSKI POKRET U Sarajevu je izvjesni Edin Jaganjac, inače državljanin Velike Britanije, fizički nasrnuo na pravoslavnog sveštenika Zorana Kalajdžića i njegovog pomoćnika Milenka Vujića. Ovaj vandalizam je bio razlog da SGV od vlasti zatraži *da se sprovede istraga i kazne odgovorni za premlaćivanje i zastrašivanje Srba u Sarajevu*. SGV je tako ovaj incident protumačio kao pojavu, čim ne govori o napadu na sveštenika, već *i premlaćivanju Srba u Sarajevu*. Predsjednik Helsinškog komiteta za ljudska prava BiH Srđan Dizdarević je bio savršeniji, pa je izmislio da iza svega stoji nekakav *Muslimanski omladinski pokret*. Javnost je od Dizdarevića prvi put čula za postojanje ove nepostojeće organizacije. Dizdarević tvrdi: *Upravo je to cilj MOP-a, muslimanskog omladinskog pokreta, koji ne prihvata drugo ni drugačije i koji ima tendenciju da Bošnjake izoluje od ostatka Svijeta*. On kaže da je napad na pravoslavnog sveštenika *jasna poruka drugim narodima da napuste grad koji je sve više bošnjački nego multietnički*. Eto, i SGV i Helsinški komitet su presudili na neviđeno, jer ne znaju motive napada. Možda je, recimo, taj Jaganjac bio pijan, ili lud... Ali, Dizdarević zna da iza svega stoji organizacija, kao što i SGV zna da je ovo tek jedan od bezbroj slučajeva premlaćivanja Srba. Ove organizacije, i njihovi čelnici, u Sarajevu izmišljaju nešto što ne postoji, i svojim lažima, za nečije interese, od Bošnjaka prave ekstremiste, a od Sarajeva bošnjački grad. Uz to, ne sjećamo se da su bili tako hitri kada su napadani muslimani u RS. Radi se, dakle, o komunističkom modelu ponašanja, gdje se jedan izdvojeni incident, prikazuje kao total, iako se bez pravosudne riječi ne može tvrditi o čemu se radi. No, Dizdarević se već proslavio kao pravnik koji presuđuje na neviđeno, i koji unaprijed zna ko su krivci i koga bi trebalo hapsiti. Tako je sudio Staljin.

SAFF, broj 140, 15. III 2005.

TV ALFA NIJE MOGLA BITI KAŽNJENA SA 50.000 KM Iako je dosad u štampi objavljeno dovoljno materijala koji ukazuje na manifestaciju državnog terorizma od strane Fincijevoeg RAK-a, koji je bez ikakvog zakonskog pokrića kaznio TV *Alfa* sa 50.000 KM, zbog navodne *antisemitske hutbe*,

to nije ponukalo našu intelektualnu javnost (ako uopće postoji?) na reakciju. Evo sada još jednog dokaza da se Fincijev RAK koristi metodama državnog terorizma... Naime, dokazat ćemo da TV *Alfa* nije mogla biti kažnjena sa 50.000 KM, jer u pravilima RAK-a ne postoji takva kazna. U poglavlju *procedura za vođenje slučaja*, u član 7.4.a) Novčane kazne za RTV stanice, a što se može provjeriti na internet stranici RAK-a, piše sljedeće: *Za R i TV kuće koje pokrivaju područje cijelog entiteta ili oba entiteta iznos kazne ne može biti veći od 5.000 KM. Za R i TV kuće koje pokrivaju 50 posto ili više teritorije entiteta iznos kazne ne može biti veći od 2.500 KM, dok za ostale R i TV kuće iznos kazne ne može biti veći od 1.000 KM.* Dakle, TV *Alfa* nije mogla dobiti kaznu veću od 1.000 KM, jer signalom nije pokrivala ni 50 posto entiteta. Maksimalna kazna je, dakle, 5.000 KM, ali za medije koji pokrivaju cijeli entitet ili državu. Fincijev RAK je tako TV *Alfa* kaznio sa DESETO-STRUKO većom kaznom od najveće koja je propisana zakonom, odnosno 50 puta većom kaznom nego što je TV *Alfa* mogla biti kažnjena. To što je prekršen zakon ne treba nikoga da čudi, jer se u RAK-u otvoreno ponašaju kao državni teroristi.

U BORDELIMA NEMA SILOVANJA Godinama već egzistira jedna pogrešna i uvredljiva definicija kada se u medijima govori o silovanim ženama, ili o procesuiranju ratnih zločinaca koji su odgovorni i za silovanje. Naime, govori se da su silovane žene bile u bordelima. Time se proizvodi prizvuk da su one dobrovoljno bile u zatočeništvu, jer je bordel javna kuća u kojoj prostitutke po svojoj volji prodaju svoje tijelo. Zašto je nekome trebalo da silovanje u koncentracionim logorima preimenuje u silovanje u bordelima? I, zašto su urednici medija prihvatili da proturaju ovu uvredljivu i netačnu formulaciju?

TV ČEREČENIJA Nedavno je u jednoj emisiji BHT urednica informativnog programa FTV Marija Topić Crnoja govorila o navodnim pritiscima na novinare FTV i o ugrožavanju njihovih prava. Neko je navodno nazvao mamu Bakira Hadžimerovića i rekao da će joj ubiti sina, pa sad Bakir ne smije hodati po mračnim ulicama. To je stvarno ružno, ali gdje je druga strana medalje? Koliko je poštenih ljudi oklevetano u emisiji *60 minuta*? Urednica Crnoja je govorila da su pritisci i to što neki zvaničnici ne žele da govore za njen medij. To nije nikakav pritisak, već jasna poruka da preziru idološko-policijski profil FTV. Crnoja je potom kazala da je zgradu FTV morala svojevremeno čuvati i specijalna policija. ...Kao da je javnost zaboravila kako se radilo o izmišljanju navodne terorističke prijetnje od *Studentskog pokreta* Amera Bahtijara, jedne bezazlene ekipe studenata koja je izdala saopćenje za javnost zbog emisije *60 minuta*. E zbog tog saopćenja angažirana je specijalna policija, kako goloruki i golobradi studenti ne bi uletili u *sivi dom* i zauzeli Federalnu tv. Ova sekvenca se posve uklapa u nakanu FTV i Marije

Topić Crnoje da u Sarajevu izmisle j al tzv. islamski terorizam, j al tzv. antisemitizam, j al ma kakvu pojavu koja ugrožava njihovu slobodu da zloupotrebljavaju javni r tv servis za čerečenje Bosne i Bošnjaka.

SEDAM STOTINA SAMOUBISTAVA Savez demobilisanih boraca je saopćio da se u posljednje tri godine ubilo 700 bivših pripadnika Oružanih snaga BiH. Ko je kriv za smrt ovih patriota? Nisu li to žrtve strateškog ponižavanja ljudi koji su se borili za časnu ideju slobode i pravde? Da li ubistvo 700 bivših boraca treba da ostane samo na ovoj vijesti? I, ne bi li bilo uputno razmišljati o izradi jedne nekrološke knjige, u kojoj bi se ispisale njihove životne biografije, jer bismo samo kroz 700 priča mogli razumjeti istinsku dimenziju bola koji ih je otjerao u smrt? Ovako je to samo tragičan broj, i ništa više.

(NE)MOGUĆA BiH Na otvaranju nove poslovne zgrade *Nezavisnih novina* u Banjoj Luci bh. premijer Adnan Terzić je poručio domaćinima: *Pokazali ste da je BiH moguća*. Kad bh. premijer smatra da je postojanje BiH upitno, jer mogućnost postojanja treba pokazivati, zašto to ne bi smatrali neprijatelji BiH? Šta bi se dogodilo kada bi turski premijer rekao da je Turska ipak moguća, iako Kurdi žele otcjepljenje, ili kad bi španski premijer rekao isto u slučaju svojih separatista? Postojanje BiH mora biti neupitna kategorija! Jer svako otvaranje tog pitanja, legitimizira one koji tvrde da je BiH nemoguća.

ŽIVOT POD STEČAJEM Prošle godine su se u Goraždu vjenčala 133 para, dok su 1994. bila 444, a 1995. 547 vjenčanja. Kad se zna da je u periodu od 1996. do 2001. broj stanovnika u Goraždu upolovljen, otprilike od 50.000 stanovnika, ostalo je oko 25.000, i s obzirom da se trend raseljavanja nastavio, ovaj podatak ne treba da čudi. Ali, trebao bi da nas zabrinjava nastavak organiziranog antičkog čišćenja, budući da su vlade prekookeanskih zemalja ovdje instalirale svoje agente koji se bave preseljavanjem Bošnjaka. Napose, oglasi sa ponudama za preseljavanje mogu se naći u svim novinama. Na žalost, bošnjačka politika o ovome nema pojma.

MUJO I HASO SU NACISTIČKI PROIZVOD Na Federalnoj tv emitira se serijal pod naslovom *Lutkokaz* gdje su glavni likovi *Mujo i Haso*, dakako, prikazani kao idioti, onako kako Andrićem zadojeni Srbijanci žele vidjeti sve Bošnjake. Na FTV se ovo latentno ismijavanje Bošnjaka emitira u okviru Programa za djecu, što bi značilo da se mali Bošnjaci trebaju odgajati na obrascu viceva o *Muji i Hasi*, i tako na početku svog života ponijeti osjećaj inferiornosti. Istodobno *Oslobođenje* lamentira što je u Sloveniji, a ne u BiH, snimljen DVD sa 63 skeča o *Muji i Hasi*, jer smo mi trebali biti izvoznici svojih karikatura. Po *Oslobođenju*, ovaj DVD, u kojem se Bošnjaci prikazuju

kao idioti, najtraženiji je na prostoru ex-YU. Ali, *Mujo i Haso* nisu naš bosanski proizvod, jer su nastali zbog nacističke potrebe Srba, Hrvata i Slovenaca da bosanske muslimane prikažu kao idiote. Otkud onda navala *Oslobođenja* i FTV da ovu namjeru idiotizacije Bošnjaka prikažemo kao domaći proizvod? Otud što su ovi mediji u hegemonističkoj službi Srbije i Hrvatske.

UVOD U PROPAST ANEKSA SEDAM Komisija za izbjeglice i raseljene osobe BiH obavijestila je da je proces registracije evidentirao 151.172 raseljene osobe, od toga u FBiH 88.636, a u RS 66.293 osobe. Najavljeno je da će u drugoj fazi uslijediti utvrđivanje ili prestanak statusa raseljenih osoba. Da li to znači institucionalno mirenje s činjenicom da se hiljade ljudi nikada neće vratiti svojim kućama? I, da li konačno možemo govoriti o propasti Aneksa sedam, a time i Dejtonskog sporazuma?

SAFF, broj 141, 1. IV 2005.

ĐENERAL DRAŽA K'O TITINA ŠTAFETA Nakon što je Skupština Srbije izjednačila partizane i četnike, te nakon što je pristala da bude pokrovitelj ovogodišnjeg skupa ravnogoraca na Ravnoj gori, uslijedilo je dosad nezamislivo iznenađenje: Srbija će se bezmalno šest decenija nakon smrti đenerala Draže, na višemilionskom, dosad nezabilježenom sprovodu, oprostiti od komandanta Jugoslovenske kraljevske vojske, koji će, navodno, biti ukopan u Hramu Svetog Save u Beogradu. Ideja o pravljenu najvećeg sprovida na Balkanu pojavila se nakon što je penzionisani oficir Ljubo Lazarevski navodno otkrio mjesto na kome je 18. juna 1946. ubijen i pokopan đeneral Draža sa još osmoricom četnika. On tvrdi da je đeneral ubijen i pokopan na lokaciji koja se zove Lisičiji potok, a nalazi se 400 metara od Belog dvora na Dedinju. Time su otpale dosadašnje verzije da je đeneral Draža ubijen na Adi Ciganliji, gdje je bačen u živi kreč kako bi mu se izgubio svaki trag, jer se Titova vlast plašila da bi njegov grob mogao postati srpsko svetište. Nakon svjedočenja Ljube Lazarevskog srpske vlasti planiraju ekshumaciju, s ciljem da đeneral Draža bude sahranjen *kako i priliči najvećem srpskom junaku*. Prema predviđanjima na sahrani će se okupiti nekoliko miliona Srba, a bit će pozvani i predstavnici diplomatskog kora. Srpska šizija ide tako daleko da se na internet sajtovima predlaže i uzimanje genetskog koda iz posmrtnih ostataka đenerala Draže, kako bi se đeneral mogao klonirati. S obzirom na srpsku talentiranost za svakovrsne manipulacije, može se sumnjati u vjerodostojnost ovog *otkrića*, odnosno, može se pretpostaviti da je grob đenerala Draže izmišljen, kako bi se priredila ta sahrana koja treba da bude *najveći skup Srba u istoriji*. Za očekivati je da će i mošti đenerala Draže biti nosani kroz Srbiju kao što su onomad nosane mošti cara Lazara, ili ko zna koga. Jedni su

nestrpljivi da čim prije počne ovaj četnički karneval, pa bi htjeli da se *istorijska sahrana* dogodi na 59. godišnjicu đeneralove smrti, a drugi opet zastupaju ideju da bi sve trebalo detaljno isplanirati, kako bi se ta sahrana dogodila 18. juna 2006, ravno na 60. godišnjicu. Jedna godina bi bila taman da ekshumirani đeneral obiđe Srbiju i uzduž i poprijeko. Ko Titina štafeta.

DVA OKA RAZROOKA Sjećamo se da je lider SDA Sulejman Tihić nedavno na skupu SDA u Njemačkoj izjavio sljedeće: *Priče koje do vas stižu, a po kojima se povezuje Kosovo sa BiH, u potpunosti su neistinite. Mi na to nećemo pristati.* A evo šta na istu temu misli njegov stranački kolega Tarik Sadović, predsjednik Kluba SDA u Skupštini RS: *Opet se stvara politički teren za otcjepljenje RS od BiH, kao kompenzacija za eventualni gubitak Kosova.* Kako je moguće da dvojica ljudi iz vrha SDA o ovako bitnom pitanju imaju različite stavove? Za Tihića je to laž, a za Sadovića realnost. Ko nam opet pjeva uspavanke?

ZATEBEBiH, POD STEČAJEM Šta se dogodilo za Udruženja za zaštitu tekovina borbe za BiH, koje je nosilo skraćenicu – ZATEBEBiH? Prošlo je više od mjesec otkako je u Hag otišao osnivač i prvi predsjednik ovog Udruženja, a da se ono nije oglasilo ni u tom, ni u drugim povodima? Zar upravo ovo Udruženje nije moralo prvo reagirati u stotine povoda, kao što je nedavna zločinačka izmišljotina da je u Sarajevu počinjen genocid nad Srbima? Udruženje je izbilo u prvi medijski plan samo kada je objavilo transkripte tajno snimanih razgovora Munira Alibabića sa odvjetnicima tzv. Herceg-Bosne. Bilo je to u maju 2003. godine. Poslije se dogodila Skupština, na kojoj su iz Udruženja izbačeni neki ugledni članovi. Napravljena je ideološka čistka koja, pokazalo se, nije poslužila ničemu drugom osim šutnji. Eto, sad šutimo i gledamo šta nam se događa. K'o kokoši.

MERKATOR U SLUŽBI BIJEDE Ove zime su razjašnjenje sve dileme oko isplativosti izgradnje slovenačkog *Merkatora* u centru Tuzle. Proivnici podizanja ovog zdanja su svoj stav argumentirali strahom da bi *Merkator* mogao pogušiti desetine privatnih trgovina, ugušiti pijace, od čega živi mnogo više tuzlanskih porodica nego od *Merkatora*. Tako se i dogodilo. Zatvorena je masa malih trgovina, a na tuzlanskoj pijaci ne pamte tako lošu godinu. Pijaca je sve *mršavija*. - *Događalo nam se da kupimo robe za 500 maraka, a da jedva izvučemo 400, zbog čega su mnoge tezge zatvorene. Merkator daje neku robu ispod nabavne cijene, kako bi privukao kupce, i logično je što ljudi odlaze tamo* - rekao nam je Sabit koji već dvadeset godina radi na tuzlanskoj pijaci, i koji razmišlja da zatvori tezgu. Ekonomski patriotizam je pao na ispit, jer je *Merkator* u Tuzli po čitav dan krcat. A zašto bi građani bili ekonomski patrioti, ako to nisu ni vlasti koje nam serviraju *Merkator*!?

ALKOHOLIČARSKA REKLAMA Tuzlanska pivara smislila je novu alkoholičarsku reklamu, čiji se stihovi pjevaju uz melodiju pjesme *Crvene jabuke: Ima nešto od srca do srca...* Pivara je srce zamijenila flašom, pa veli: *Ima nešto od flaše do flaše / neka tanka nit / Tuzlansko pivo / ne mogu ga prestat pit.* Menadžment Pivare bezbeli misli kako je učinjen genijalan marketinški potez, jer se u stihove metnula situacija u kojoj *tanke niti* između flaša uzrokuju da narod ne može prestat pit' pivo, već saljeva jedno za drugim. Baška što je ova reklama glupava, a baška što je štetna, jer svako reklamiranje alkohola ugrožava zdravlje društvene zajednice.

KNJIŽEVNI PROVINCIJALIZAM Jedan *talibanski* književni kritičar je primijetio da za sve književne nagrade u BiH postoji jedan te isti žiri, u kome sjede Ivan Lovrenović, Marko Vešović i Enver Kazaz. Oni dodjeljuju nagrade i za najbolji roman u Tuzli, i za najbolju zbirku priča u Sarajevu, oni dijele pare od Fondacije za izdavaštvo, oni su, jednostavno, mjera književnosti, a u toj mjeri nema mjesta ni jednom bošnjačkom piscu koji je Bošnjak više od dozvoljenog. Kazaz je svoje mjesto izborio izjavama da je Ivo Andrić *najveći bošnjački pisac*, a da su *Hasanaginica* i svedalinka *fašizam*. Zavedena je književna autocenzura, zna se kakva ideologija može a kakva ne može proći. Bošnjački pisci koji se gnušaju *kazazovštine* ne sudjeluju u raznim ideološkim natječajima, jer unaprijed znaju da su im vrata zamandaljena. Šifre pod kojima su stigle zbirke priča za nagradu Naklade *Zoro* ukazuju da su to autocenzurirani, Bosnom i bošnjaštvom zgađeni, *progresivni* autori, čim svoje radove na ovom anonimnom konkursu potpisuju sa: *Corta Malteze, A-Night Timisoara, Balkan Band, Lucky*, i sl. Hudi autori računaju da će im ovi šifre na stranjskim jezicima otvoriti srca vječitog žirija koji u svemu što je otpadništvo od Bosne vidi književni kvalitet. Zapravo je to dno provincijalizma.

SAFF, broj 142, 15. IV 2005.

LICENCE ZA PODOBNE NOVINARE Pod opravdanjem da se vrše reforme i navodna depolitizacija državnih službi i djelatnosti, cjelokupan se sistem u BiH stavlja u kalup jednog novog jednounmlja, koje treba da služi što lakšem betoniranju, ali i proširivanju rezultata genocidne agresije. Tu tzv. reformu su doživjele rtv stanice, i to tako što Bijeljinska tv svakodnevno veliča četništvo i Srbe poziva na otpor prema bh. državi, ali ne biva sankcionirana, za razliku od patriotski orijentiranih medija; istovjetnu tzv. reformu su dočekale sudije, policajci, a evo sad i državni službenici. Ko god je mislio da tzv. reforma neće zahvatiti i novinare, prevario se. Dejtonske udruge podobnih novinara planiraju da ustanove nekakvu tzv. licencu za novinare, što bi ga značilo da se onaj novinar koji od njih ne dobije licencu ne može

zvati novinarom. Cilj je da *novinarska licenca doprinese redu i prepoznavanju digniteta novinarske profesije*. Ovakvu licencu prvi ne bi smjeli dobiti Senad Avdić, Bakir Hadžiomerović i njihova klika koja putem novinskog i televizijskog izdanja *Slobodne Bosne* na najgrublji način sknavi novinarsku profesiju, jer laže, montira, vrijeđa... Međutim, oni će prvi dobiti licencu da su novinari, pošto je licenca smišljena kako bi se degradirali novinari koji ne žele igrati u kolu jednoulja, patriotske prostitucije i izdaje, a kako bi se favorizirali plaćenici četničko-ustaškog projekta za uništenje BiH.

NEKO JE POREMEĆEN Sjećamo se kako su Srđan Dizdarević i njegov privatni Helsinški komitet obznanili da u Sarajevu djeluje tzv. *Muslimanski omladinski pokret*, kao *teroristička organizacija* koja premlaćuje sarajevske Srbe i vrši etničko čišćenje Sarajeva. Povod za ovu obznanu, bez ikakvih dokaza, bilo je premlaćivanje dvojice pravoslavnih sveštenika. E sad se ispostavilo da je mladić koji je nasrnuo na popove duhovno poremećen, te da se ovaj incident ne može dovesti ni u kakvu vezu sa svjesnom namjerom, a kamo li sa organiziranim djelovanjem. Da li će sad Helsinški komitet demantirati po bijelom svijetu svoju informaciju o postojanju te *terorističke organizacije u Sarajevu*? Neće. Zna se i zašto – neće.

PEKSINLUK BOŠNJAČKE POLITIKE Na obilježavanju 12-te godišnjice pokolja u Ahmićima, kada je ubijeno 119 Bošnjaka, nije se pojavio niko od državnih i entitetskih funkcionera, što će reći, niko od bošnjačkih političkih lidera. Slovom logike i morala bilo bi normalno da se u Ahmićima nađu hrvatski i katolički prvaci, da se tako distanciraju od zločina koji je počinjen u ime hrvatstva i katoličanstva. Njihova ignorancija Ahmića se odveć može tumačiti kao podrška zločinu. Ali, kako tumačiti ignoranciju Ahmića od strane bošnjačke politike?! To ne samo da je moralni i patriotski peksinluk, ne samo da je drskost, to je poziv Bošnjacima da se kutarišu kojekakvih Tihića koji na lažima o *evropskom putu, istini i pomirenju*, i sl., a sve preko zaborava bošnjačkih žrtava – grade svoje privatne pozicije.

BOŠNJACI UPOREĐENI S MAJMNUNIMA Urednici *Oslobođenja* su odavno izgubili dobar ukus, a evo sad tonu i u rasističku morbidnost. Na stranicama *Tribine čitalaca* objavljen je tekst pod naslovom *Primitivne pridošlice*, gdje autor rasističkim manirom tvrdi da *rođene Sarajlije imaju viši stupanj kulture i morala*, a da su tzv. pridošlice *uzrok svih nevolja, porasta kriminala, droge, prostitucije*, i sl. Kada navodi da su ovi ljudi došli iz Vlasenice, Foče, Vareša, autor ne pominje da su oni prognani pred četničkim i ustaškim nožem, niti iskazuje i trun suosjećanja sa njihovom prognaničkom sudbinom. Vrhunac drskosti je kada za ove nesretnike kaže da su *novi sudi-onici Darwinove teorije o evoluciji*, što po darvinizmu znači da su prognani-

ci do dolaska u Sarajevo bili – majmuni. Autor po hilterovskim uputama opisuje prognanike, pa kaže da su njihova lica *nekultivisano ruglo*. Da li će Srđan Dizdarević i njegov Helsinški komitet tužiti *Oslobodenje* za izazivanje rasne mržnje? Neće, jer se mržnja prema Bošnjacima smatra multikulturom.

HAOS ZA ETNIČKO DOČIŠĆAVANJE Sarajevom trenutno hoda 20-tak duševno poremećenih osoba koje su počinile krivična djela ubistva ili nasilnog ponašanja, a koje su upućene na brigu socijalnih radnika. Razlog za slobodu ovih nesretnika je to što ne postoji specijalizirana ustanova u koju bi oni bili smješteni. Socijalni radnici tvrde da su ova lica opasna i za okolinu, i za sebe, te da ih je nemoguće kontrolirati, pošto socijalni radnik nije u mogućnosti pratiti da li ovi bolesnici uzimaju lijekove koji bi trebali da ih drže pod kontrolom. Nekada je za ova lica postojao specijalizirani odjel u KPZ Zenica, ali nakon tzv. reformi, i uvođenja ljudskih prava u sve i svašta, zatvori služe za sitne lopove i prestupnike, dok su ubice na slobodi. Zapadne zemlje si ne bi dozvolile takav luksuz.

BOŠNJAČKE ISLAMOFBIJE U Beogradu djeluje Kulturni centar Islamske Republike Iran. Prošle je sedmice u glavnom srbijanskom gradu upriličen Festival kratkog iranskog filma, na kojem je prikazano 19 filmova. Beograd kao islamofobijski centar Balkana nema sarajevskih problema. Prisjećamo se kako su bošnjački funkcioneri kolektivno izbjegli da prisustvuju prijemu u Iranskoj ambasadi u čast obilježavanja godišnjice islamske revolucije, iako su na ovaj prijem došli i američki i zapadnoevropski ambasadori. K'o biva, što se manje slikamo uz nešto islamsko, duže ćemo biti na vlasti.

BOSNA KAO PALESTINA Između Bosne i Palestine, Bošnjaka i Palestinaca, mogu se povući razne paralele. Jedna od znakovitih odnosi se na teritoriju. Igor Primorac, profesor filozofije na Hebrejskom sveučilištu, kaže: *Arafat je bio spreman pomiriti se da će 78% teritorija povijesne Palestine ostati Židovima, ali Izrael namjenjuje Palestincima još manji postotak teritorije*. Bošnjaci su prema popisu iz 1991. činili apsolutnu većinu na 44 odsto bh. teritorije, a genocidnom agresijom su stjerani na procenat od 24 odsto. Bošnjaci su u iluziji da su suvereni i na ovom frtaljskom prostoru. Jer, suverenitet se danas ne mjeri fizičkom, već ekonomskom snagom. U ekonomskom smislu – mi smo kolonija. Ekonomsko vlasništvo nad našim sudbinama na putu je da redizajnira našu duhovnost.

RUSKI CAREVI SU BILI SRBI Srpska mašta može svašta, pa je kao posljednji trik i krik izvalila da je – *ruski car Ivan Četvrti Vasiljevič Grozni (1530-1584), koji je utemeljio veliku Rusiju, bio Srbin*. U upravo objavljenoj knjizi *Istina o Ivanu Groznom*, autor Dejan Tanić je pronašao da

je *Ivan Grozni Srbin i po ocu i po majci*, te je raspleo geneološko stablo iz kojeg se vidi da ruski car, k'o biva, potiče od loze Nemanjića, Dejanovića, a i Jakšića. Pošto ne priliči da takav znamenit Srbin, pa jošte ruski car, bude tiranin, mladi je srpski istoričar demantirao nauku, pa je ustanovio da Ivan Grozni nije, kao što knjige kažu, svoje podanike ubijao iz zabave, otrovao svog rođenog sina, itd, itd. Po njemu, sve je to bila zavjera izdajnika. Ivan je bio Grozni tek slučajno. A kao Grozni nije slučajno bio potomak Nemanjića.

PODMLAĐIVANJE STAROSTI Objavljena je vijest da je Alija Berić, vegeterijanac iz Prozora, u 69. godini dobio sina. Dvojica vjerovatno najpoznatijih živih bošnjačkih književnika su takođe u podmaklim godinama dobili djecu, pa to nije bila vijest. Jedan od njih nedavno je dobio kćerku u 65. godini života. Vrijedi pomenuti da je ovaj pisac u islamu, svim bićem. Ako pretpostavljamo da zdrava hrana utiče na reproduktivnu moć, uprkos godinama, zašto ne bismo istu teoriju primijenili i na literaturu, i općenito, na život u duhovnosti?! Lišavanje od strasti, od poroka, življenje u disciplini vjere, koja u savršen sklad dovodi odnos tijela i duha, preporođuje život, do one mjere da se i u vaktu kad bi insan mogao biti pradjed može postati otac. Šta je to nego nagrada za umijeće življenja?!

GO(OD BAY) WEST Film *Go West* koji veliča pederluk u vrijeme genocidne agresije dobio je prvu šup-kartu, jer nije prošao u selekciji za Kanski festival. Pored toga što je ovaj film duboko nemoralan i antipatriotski, ispostavlja se i da je - loš, čim nije zaintrigirao selektore Kanskog festivala, gdje je reditelj Ahmed Imamović očekivao da će dobiti *Zlatnu palmu*. Od nagrade nema ništa, a ni od putovanja. Ekipi ovog filmskog čudovišta ostaje jedino da odu na Ravnu Goru, gdje bi im sigurno dodijelili *zlatnu kokardu*.

SAFF, broj 143, 29. IV 2005.

KOLONIJA U MOZGU BBC je objavio rezultate istraživanja o kupovini domaćih proizvoda u republikama bivše Jugoslavije, po kome naša kupovina svijest graniči sa zdravom pameću, jer od 20 najistaknutijih proizvoda mi kupujemo samo dva domaća, dok Hrvati od 20 proizvoda kupuju 15, a Srbi 13 domaćih. Ovaj bi se omjer mogao prebaciti u politički kod, pa bismo razumjeli da u Srbiji i Hrvatskoj postoji kritična masa koja je potrebna za samoodrživost nacije, što možda i ne bi bilo problematično da i u nas postoji istoznačan potencijal patriotske svijesti. To koliko poštujemo domaću robu najbolje pokazuje koliko poštujemo svoju zemlju. Stoga ne treba da nas nervira kad uočimo kako srbijanska i hrvatska politika prekravaju našu zemlju po svojim afinitetima. To je realnost koju smo sami sebi naorali. Kupovina strane robe je slika i

prilika svega drugog, gdje vladaju isti omjeri. Problem je u kolonijalnom mentalitetu koji se nije uspio transformirati u državotvornu svijest.

MEDIJSKA (DE)BLOKADA Kako je krenulo, uskoro ćemo imati više patriotski orijentiranih glasila u dijaspori, nego u BiH. Možda bi vrijedilo razmisliti da se neka od bh. glasila iz dijaspore pojave i na bh. tržištu. Srbija je tako nedavno dobila prvo glasilo koje izlazi i u dijaspori i u Srbiji, a riječ je o vankuverskom mjesečniku *Kišobran*. Svesrpska dijaspora čak ima i dnevni list, frankfurtske *Vesti*. No, nama se sa gašenjem *Ljiljana*, i pritiscima na nekoliko preostalih magazina, nameće objektivna potreba da slobodu misli usmjerimo na listove iz dijaspore, koji bi se našli i na domaćem tržištu.

KAKO DO GLJIVA Naši ministri nemaju osjećaj za socijalne patnje naroda, pa i ne razmišljaju da su hiljade porodica osuđene da svakog dana grozničavo smišljaju šta će pojesti. Ide sezona gljiva, ali i sezona trovanja. Mnoge bi porodice u berbi gljiva mogle iznaći mogućnost prehrane, ali se ne usuđuju otisnuti u ovaj rizik. Kada bi općine ustanovile stručne timove koji će u određenom terminu pregledati nabrane gljive, mnoge bi se porodice odlučile da prehranu potraže u šumama, jer se ne bi plašile rizika od trovanja.

PATRIJARH I GENOCID Patrijarh Pavle služio je misu žrtvama genocida u Jasenovcu, te se osvrnuo na stradanje djece. *Šta je mogla da bude krivica tih nevinih beba?* - upitao je Patrijarh. Pitamo i mi njega – šta je mogla da bude krivica na hiljade bošnjačke djece koja su ubijena u ime pravoslavlja?!!

SEVERINA KAO TITO Nikada ni jedna Bosanka, da ne kažemo samo Bošnjakinja, nije usred Sarajeva doživjela takve medijske časti kakve se iskazuju prema hrvatskoj internet porno zvijezdi i pučkoj pjevaljki Severini, koja je angažirana da snima film o našem glavnom gradu. Pored desetine naših školovanih mladih glumica sarajevski producenti su izabrali ovu amatersku da nam predstavi Sarajevo u Svijetu. Poniženje sa dna kace! No, da je ovo mazohističko poniženje stvar općeg konsenzusa dokazuju i mediji koji po Sarajevu prate svaki Severinin korak. Nedavno je na čitavoj stranici našeg najtiražnijeg lista objavljena reportaža o proslavi Severininog rođendana u Sarajevu. Koliko pamtimo, u historiji naše zemlje se jedino još Titin rođendan slavio kao *općenarodno dobro*. E jesmo zglajzlali, do balčaka!

DVA MILIONA UHAPŠENIH AMERIKANACA U Americi, kao *najslobodnijoj zemlji na Svijetu*, na svakih 100.000 građana dođe 1.348 zatvorenika. U toku prošle godine broj zatvorenika je porastao za 48.452 osoba, što znači da su u prosjeku svake sedmice u zatvor ulazile 932 osobe. Po ovim procentima Amerika je apsolutni rekorder u Svijetu. Ako je to cijena američke

slobode, valja se zapitati šta je to što generira kršenje zakona, pa da dva miliona Amerikanca trenutno leži u zatvorima? U slobodnom društvu bi stopa kriminaliteta trebala biti minimalna. Ili to pak represivni mehanizam održava privid slobode? Amerika ne bi mogla izdržavati dva miliona zatvorenika da nije najbogatija zemlja na Svijetu. Druge države nemaju para za tolike zatvorenike, pa zato nisu *najslobodnije*. Recimo, u BiH masa osuđenih kriminalaca je na slobodi jer nemamo zatvora, niti para da gradimo zatvore. Ova priča nas upućuje na pretpostavku da broj zatvorenika ovisi od ekonomske moći države. Što više para, to više zatvorenika, a što više zatvorenika, to više slobode, a što više slobode, to više kriminala...

KOCKA KAO TRAGIČNA VRLINA U naše se društvo kocka uselila kao korov u zapuštenu njivu. Kocka živi na pijedestalu društvene vrline, jer pored toga što javni rtv servisi udarne termine posvećuju izvlačenju *Lota* i *Binga*, kao glavne se vijesti objavljuju informacije, tipa, da će u maju Lutrija BiH podijeli 23 *golfa 5*. Udarne reportaže se prave o ljudima koji su dobili zgoditke, kako bi se javnost ubijedila da se sreća može dogoditi i nama. Afirmacija kockarskog zloduha u društvenom prostoru generira teže i pogubnije oblike kockarstva. To je isto kao kad biste dozvolili legalizaciju marihuane, a očekivali da lahka droga neće regrutirati buduće ovisnike o heroinu. Tako se i Lutrija BiH, zajedno sa medijima koji je podržavaju, može smatrati vaspitačem budućih teških kockara, kojih je u našem društvu sve više. U svim našim gradovima postoje organizirane grupe za naplatu duga u teškim oblicima kocke. Ljudi se ucjenjuju, zastrašuju, premlaćuju, dok ne isplate dugovanja. Ko im je kriv, rekao bi neko. Kriva im je država koja im je ovaj najteži porok usadila u svijest – kao društvenu vrlinu.

KAKO PREKABULITI BOŠNJAČKU PAMET Nekadašnji SDP-ov premijer Božidar Matić, koji je predsjednik Akademije nauka i umjetnosti BiH, objasnio je javnosti zašto dvije izuzetne Bošnjakinje koje su članice Evropske akademije, Mirsada Hukić i Lamija Tanović, ne mogu biti članice ANUBiH. Čak šta više, Matić je njihovo članstvo u Evropskoj akademiji minimizirao riječima da – *nikada nije čuo za Evropsku i Svjetsku akademiju nauka*, te je konstatirao da su to – *neka dobrovoljna sakupljena društva*. Pa ako je to tako, zašto on nije član tog *dobrovoljnog društva*? Prije će biti da Matić jako dobro zna autoritet Evropske akademije, ali ne može prekabuliti što su dvije Bošnjakinje članice najviše evropske naučne instance.

BIJELA KUGA Sve su prilike da će u BiH narednih godina biti više umrlih nego rođenih. Broj rođenih se od 1996. stalno smanjuje. Te godine dobili smo 46.594 beba (umrlo 25.152 lica), a 2003. svega 36.220 (umrlo 32.528 lica), da bi 2004. broj novorođenih iznosio 35.000. U prva tri mjeseca ove

godine umrlo je 1.681 lice, a rođeno je 1.619 beba. Statističari ukazuju da sve više ljudi umire, a da se sve manji broj beba rađa. Iako svjetska statistika konstatira da siromašne zemlje nemaju problema sa natalitetom, te da bijela kuga uglavnom zahvata razvijene zemlje, razlozi za pad nataliteta u BiH se mogu tražiti u socijalnim problemima emancipiranog stanovništva koje ima spoznaju o socijalnim problemima koji određuju (ne)planiranje porodice. Na žalost, sve manje Bošnjaka vjeruje u izreku da svako dijete ima svoju nafaku. Uzrok takvom mišljenju je agresivan medijski sistem koji preoblikuje tradicionalnu bošnjačku svijest, i usmjerava je prema zapadnoj sebičnosti, po kojoj kerinje zamjenjuje djecu, a ponegdje i bračne partnere.

KOLIKO KOGA IMA Ko zna kojim kanalima je CIA uspjela izvršiti *popis stanovništva* u BiH i u svome izvještaju (*World Factbook 2004*) navesti koliko koga ima u BiH. Po CIA-e u BiH živi 4.007.608 stanovnika, od čega 48% Bošnjaka, 37% Srba, 14% Hrvata, i 0,6% tzv. *Ostalih*. Konfesionalni raspored je posebno zanimljiv, jer se ispostavlja da u BiH ima 40% muslimana, 31% pravoslavaca i 15% katolika. To mu ga dođe da osam procenata Bošnjaka nisu muslimani, ili da su se izjasnili kao katolici, čim je katolika više nego Hrvata. Kao što znamo, posljednji popis je bio 1991. godine, te se ovakve procjene mogu smatrati netačnim i neozbiljnim.

DUŠKINO STABLO Ispade da je politički magazin *Pošteno govoreći* na BHT, koji uređuje Duška Jurišić, pretplaćen na izmišljanje antisemitizma u Sarajevu. Oba slučaja, i tzv. antisemitska hudba, i gužva oko teksta *Marketing tragedije*, tematizirana su u ovom magazinu. U prvom slučaju Duška je dovela nekog američkog profesora koji je gostovao na Fakultetu islamskih nauka da našoj javnosti rastumači kako je *Marketing tragedije* tzv. antisemitski tekst. U drugom slučaju ekipa ovog magazina je otišla u Medresu u Visokom da navodno pravi prilog o izgradnji đaćkog doma, a onda je sagovornik iznenada pitan o tzv. antisemitskoj hudbi. Dakako, nije bilo ni riječi o Medresi u Visokom, iako se ekipa najavila da upravo zbog toga dolazi, već je u emisiji emitirana konstrukcija o tzv. antisemitskoj hudbi. Ovoliku angažiranost Duške Jurišić na planu izmišljanja antisemitizma moglo bi nam posve objasniti njeno porodično stablo. Ali, to je već njena religijska privatnost. ...Koja se doduše reflektira na javni rtv servis.

SAFF, broj 144, 13. V 2005.

ZAMJENA IDENTITETA U našim osnovnim i srednjim školama nije održano nikakvo takmičenje na temu 60. godišnjice pobjede nad fašizmom. ...Kao da smo okorjeli fašisti koji prešutkivanjem ovog jubileja nastoje mini-

mizirati antifašizam. Zato su sve osnovne i srednje škole u Republici Srpskoj sprovele takmičenje na temu *60 godina od pobjede nad fašizmom*, a finale je održano u Modriči. Tako su nastavnici i učenici u genocidnom entitetu slavili antifašizam i redizajnirali ulogu četnika u historiji. Naši truntavi ministri iz SDA nemaju sluha ni da zaštite ono što jesmo – antifašisti, dok ministri SDS-a imaju invencije da našu suštinu pripišu sebi, a svoju nama. Doduše, pored SDS-a, i SDP je imao nekakav konkurs o antifašizmu. U SDA su za to vrijeme srkali kahvu i čopali kadaif.

SRPSKI JUNAK: NI ČOVJEK, NI MUŠKO Od svih naslova o genocidu nad Bošnjacima ovaj je najpotresniji: *Petero djece pronađeno u naručjima svojih majki*. Naslov se odnosi na tekst o ekshumaciji masovne grobnice u Suhoj kod Bratunca. U grobnici je pronađeno osmero djece, a petero u zagrljaju majki. *Srpski junaci* su ovim zločinom stavili tačku na dno svog životinjskog porijekla: ne može gore! Postrojiti majke s djecom i streljati ih – dno je zločina. Takvo zlo ne samo da ne može počiniti ljudski um, već ni muškost u zločincu. Kakav je to muškarac, pa makar i zločinac, koji ubija majku s djetetom u naručju?! To nešto što se zove *srpski junak*, niti je ljudsko biće, niti je muškarac, to je neka tragična greška prirode koja je u ljudskom obličju stvorila nekakvu nakazu čije postupke ne mogu razumjeti ljudska bića.

JAL HUSO JAL HASO Hrvatski Bošnjak 65-godišnji Kemal Mujičić provest će 329 dana svog života u pješačenju po Hrvatskoj, i u tom domoljublju će preći 8.000 kilometara. Za bezmalo godinu dana hodanja po Hrvatskoj pratit će ga mediji, i poneka poznata ličnost, kao što su Ćiro Blažević i Ivica Vidović. Hodajući k'o klovn po Hrvatskoj, Kemal neće nigdje sresti svoju ravnopravnost, već će svugdje biti jal Huso, jal Haso koji pravi budalu od sebe, nastojeći biti veći katolik od pape.

KRSTAŠKI BARBARIZAM Kad je onaj manijak Topalović ubio nevnu hrvatsku obitelj u nekom selu kod Konjica, *Krug 99* je optužio reisa Cerića da je kriv za ovo ubistvo jer je dozvolio bujanje tzv. islamskog ekstremizma. Reis Cerić može biti kriv za sve i svašta, ali kardinal Puljić ne može biti kriv ni za šta, ni za onu križaču iznad Mostara, ni za stotine inatskih križača podignutih po BiH, ni za onu križaču koja je nedavno uvaljena u nekropoli na Radimlji, jer je u ovakvoj Bosni svaka manifestacija krstaškog nasilja izraz *multi-kulture i tolerancije*. Posljednje krstaško divljanje u Stocu, kojim se skrnavi jedan od najstarijih i najvrednijih znakova kulturne baštine u BiH, nekropola stećaka na Radimlji, ne upućuje nas opet na divljake koji taj barbarizam čine, već na hrvatsku i katoličku inteligenciju koja se tome ne suprotstavlja. Ipak se ovi vandalizmi čine u ime Hrvata i katoličanstva, te se njihova šutnja ima smatrati porukom odobravanja.

APARTHEID U SRCU EVROPE U Cankarjevom domu u Ljubljani je održan okrugli sto o stanju demokratije i ljudskih prava u BiH, na kojem su učestvovali bh. i slovenački intelektualci. Rusmir Mahmutćehajić je rekao da *treba prevazići situaciju apartheida u kojoj je država trenutno uklještena*. No, niko nije rekao da su samo Bošnjaci žrtve apartheida, kao i oni rijetki Srbi i Hrvati koji nisu uzeli dvojna državljanstva, pa dijele bošnjačku getoiziranu sudbinu. Naravno, nije rečeno ni da je i Slovenija jedan od kreatora ovog, kako je rečeno, *apartheida u srcu Evrope*, i to po više osnova, ali i tako što samo Bošnjaci moraju tražiti vize za ulazak ili prolazak kroz Sloveniju. No, u svakom slučaju je dobro što naši ugledni intelektualci konačno koriste riječ – apartheid – kao tačnu oznaku stanja u kome se nalazimo. Mi koji ovo tvrdimo godinama, postali smo *ekstremisti i fundamentalisti*, a oni koji to tvrde tek danas, hronično slove kao demokrati.

HRVATI KAO FIDEL U *Oslobodenju* književnik Dragan Marijanović svakodnevno ispisuje *Dnevnik Dana matice hrvatske*, a nabralo se preko 40, ili već i 50 tih dnevničkih zapisa. Nije problem u ovoj zanimljivoj nakani da se ostave dnevnički kulturološki zapisi o jednoj manifestaciji, već je nenormalno da jedna manifestacija, traje danima, u nedogled. Hrvatska kultura u BiH počinje da liči na maratonske govore Fidela Kastru.

ALIJA U ILEGALI Haman se u Sarajevu ništa ne može zvati po prvom predsjedniku BiH i uglednom islamskom autoru Aliji Izetbegoviću. Nemušti pokušaj da se Titova ulica preimenuje u ulicu Alije Izetbegovića skrhan je ne voljom SDP-ovaca, koliko mutavošću SDA-ovih kadrova koji nisu znali uraditi posao. Čini se da im je važnije bilo da maknu Tita, nego da Alija dobije ulicu. Jer, da nije tako, razumjeli bi da je najljepša ulica u Sarajevu ona što ide obalom, a kud je prošla i najveća dženaza u povijesti Bosne, a ne ova koja je oduvijek nazivana po diktatorima. Mogli su sadašnju Titovu ulicu prepoloviti na Titovu i ulicu Kulina Bana, a onu najdužu i najljepšu, kakva i priliči jednom duhovnom čovjeku, nazvati imenom Alije Izetbegovića. Ideja je zapala u bošnjačkom baliluku, pa sad niko nimukajet za Alijinu ulicu. Plaše se SDA-ovi kadrovi da bi mogli biti trehani po SDP-ovim medijima, pa neće nikom da se zamjere. Valjda zbog nezamijeranja u zapećak je bačena i ideja da se osnuje Institut *Alija Izetbegović*, za promociju tolerancije, mira i demokratije. Alija, opet, živi u ilegali. Zato što je Alija Izetbegović kadrovima SDA bio bitan dok im je trebao. Sad bi im narušio njihov *demokratski imidž*, iza kojeg se krije balijska suština.

ODA SLANINICI U beogradskoj *Politici* je objavljen tekst pod naslovom *Oda holesterolu*, a u povodu *Slaninijade* koja se održava u nekakvom Kačarevu. U tekstu piše da – *Kačarevci s ponosom ističu da žive u najmas-*

nijem selu na svijetu, jer se tu, kako svjedoči svinjokoljač Dragan Vujačić – ne kolju svinje dok ne dostignu dve stotine kilograma, jer samo takve mogu da imaju belu i debelu slaninu, kakva se ovde troši. Reporter izvještava da će žiri morati da proba 450 uzoraka slanine za ocjenjivanje, te sutradan još 216 uzoraka, što znači da će član žirija za dva dana probati 666 komadića slanine, što bi i za klozetsku šolju, a kamo li za ljudski organizam, bilo puno. No, reporter izvještava da je manifestacija *Slaninijada – praznik za srce, dušu i unutrašnje organe*, te sa ushićenjem opisuje izgled sale: *Mastan je i pod u lokalnoj hali sportova gdje se tiska dvadesetak štandova sa đakonijama namenjenim blagoutrobiju posetilaca.* Prema izvještaju Svjetske zdravstvene organizacije Srbi su svjetski šampioni po smrtnosti od kardiovaskularnih oboljenja, ali, eto, za njih su uzroci tih bolesti *praznici i blagoutrobija.* Nek' im je dobar i tek i kratak vek!

HITLER U SARAJEVU Lagumdžijin potrkčo iz SDP-a Željko Komšić je na pitanje novinara *Starta - Da li ima antisemitizma u Sarajevu?* - odgovorio: *Očigledno da ima. Nekad je ekstremno izražen, maksimalno ekstremno, nasilno...* Stop! Dokaz? Dokaza nema!!! Komšić dalje taj izmišljeni *maksimalno ekstremni, nasilni antisemitizam* u Sarajevu, upoređuje sa Hitlerovim, pa tvrdi kako bi u Sarajevu moglo doći do ugrožavanja ljudskih, bezbeli jevrejskih života. Evo citata: *U početku izgleda bezazleno, ali na kraju kad naraste u pravog monstruma, i kad nosi ono što je najrednije, a to su ljudski životi, tada vam treba daleko veći napor da se obračunate s njim.* Ne treba sumnjati da će ova Komšićeva fašistička izmišljotina biti rado dočekana u izraelskim listovima, koji će iz prve ruke dobiti (dez)informaciju da neko namjerava ubijati Jevreje po Sarajevu. Sramno, kriminalno, opasno! Evo prošla su tri mjeseca od ove Komšićeve opasne laži, ali niti je ko reagirao, niti ga je ko tužio za izazivanje nacionalne, vjerske i rasne mržnje.

SAFF, broj 145, 27. V 2005.

EKSKLUZIV: I PRIJE DRAŽE DRAŽA U listu *Borba*, od 16. aprila 1948, objavljen je tekst pod naslovom *Američki orden za ratne zasluge na grudima ratnog zločinca*, a odnosi se na odlikovanje četničkog pukovnika Živana L. Kneževića - *Legijom za zasluge III stepena* od strane SAD, sa potpisom predsjednika Harija Trumana. Knežević je od sredine 1943. bio vojni ataše u SAD, a na procesu Draži Mihailoviću je u odsustvu osuđen na 20 godina robije. Kao što znamo, američki Predsjednik je 1948. odlikovao Dražu Mihailovića *zbog ratnih zasluga i spasavanja oko 500 američki avijatičara koji su bezbjedno vraćeni u svoje komande*, te se ovo odlikovanje, o kome se ništa nije znalo do 1967. godine, danas od SAD pravda kao zahvalnica za

izdvojenju akciju, a ne kao podrška četničkom pokretu. Međutim, odlikovanje četničkog pukovnika Kneževića ne tiče se nikakve akcije, nikakve konkretne pomoći američkim vojnicima, i ono je, u suštini, političko odlikovanje četničkom pokretu koji je u SAD tada predstavljao vojni ataše Živan L. Knežević. O ovom događaju postoji i foto-dokumentacioni materijal, kao što su fotografije na kojima Trumanov izaslanik general Boling kači orden na četničke grudi pukovnika Kneževića. Materijal je pohranjen kod Dr. Vladislava Kneževića, beogradskog hirurga u penziji, inače bratića od ovog četničkog pukovnika. Tu se priča o američkim odlikovanjima četnika ne završava. Ima je i prije i poslije. Amerika je 1923, posthumno odlikovala vojvodu Živojina Mišića takođe *Legijom za zasluge*, i to u Beogradu, putem diplomatskog predstavnika, a za njegove zasluge u Prvom svjetskom ratu, u koje bezbeli spada i genocid nad Bošnjacima. Poslije, bili smo svjedoci, Američke snage SFOR-a su dodijelile zvanični akt zahvalnosti Četničkom ravnogorskom pokretu. Onda nije čudo što četnički ideolozi ovako komentiraju reakcije antifašista iz BiH i Hrvatske (*Politika*, 28. maj '05.): *O našim velikanima iz Prvog i Drugog svjetskog rata nije bolje mišljenje imao ni Gestapo, niti Treći rajh na čelu sa Hitlerom*. Historija je, ipak, samo tekst. Ko napiše više tekstova, i čiji se tekstovi dalje čuju – historija je njegova.

UPECAN RIBIČIĆ Slovenačka policija podigla je krivičnu prijavu protiv nekadašnjeg visokog funkcionera SFRJ Matije Ribičića (86) koga sumnjiči za *genocid i smrt 234 osobe ubijene neposredno nakon Drugog svjetskog rata*, kada je Ribičić bio zamjenik načelnika slovenačke OZNE. Ribičić bi mogao biti osuđen na kaznu od 10 do 30 godina zatvora. A imamo li mi u Bosni svoje *ribičiće*? Ponešto znamo o žrtvama komunističkih tortura, ali još uvijek nemamo cjelovitu sliku o svima koji su ubijeni ideološkim metkom. Gotovo ništa ne znamo o komunističkim dželatima koji su po brdima oko Sarajeva i Tuzle odvodili *nenarodne elemente* i ubijali ih metkom u potiljak, a danas sjede u SUBNOAR-u i pričaju o antifašizmu. Uistinu, u SUBNOAR-u postoji nekoliko ovakvih likova, za koje se pouzdano zna da su bili direktni egzekutori. Da smo pravna država, kao što nismo, i naša bi se policija, kao slovenačka, bacila na prikupljanje dokaza o ovim zločinima. Ali, to se neće dogoditi jer bi procesuiranje zločinaca iz SUBNOAR-a bilo razglašeno kao *atak na antifašizam*.

KATILSKA DEMOKRATIJA Regulatorna agencija za komunikacije je nastavila svoj pohod na medije koji se definiraju kao bošnjački i patriotski. Nakon kriminalne kazne TV *Alfi* od 50.000 KM, dogodilo se kažnjavanje Radio *Nabe* sa 20.000 KM, a za prilog u kojem je navodno *korišten jezik nacionalne i vjerske mržnje*. RAK se inače specijalizirao da dijelove Kur'ana sankcionira kao *nacionalnu i vjersku mržnju*. To je obrazac po kome srpski

i hrvatski um sve islamsko razumijeva kao tzv. ekstremizam. Za njih i ezan ima značenje provokacije. Izmišljanje *nacionalne i vjerske mržnje*, koja Bošnjacima nije prirodna, te je nemoguća u bošnjačkom poimanju sebe i okruženja, ovdje je u funkciji gušenja medija patriotske orijentacije. Jer kad se jedna radio stanica kazni sa 20.000 KM, što je možda njen polugodišnji prihod, to je ravno odluci o ukidanju tog medija. Agresorsko gušenje patriotskih medija danas je upakovano u jezičke zavrzlake, tipa, regulatorna agencija, sankcije i sl. Katilske kazne imaju jasnu misiju i nose jasnu poruku: izolirati bošnjačku slobodu misli.

POLUPIJAN I POLUTRIJEZAN U povodu četničkih divljanja u Bijeljini i Zvorniku, i zastrašivanja povratnika na Diviču, u jednom je našim novinama objavljen sljedeći naslov: *Potupijani huligani izivljavali se nad bošnjačkim povratnicima*. Ispade da je novinar uzeo policijski balon pa izmjerio da huligani baš i nisu bili posve pijani. Nejasno je zašto se od pijanih četnika prave *potupijani huligani*, jer stvorenje može biti ili pijano ili trijezno, jednako kao što crna boja ne može imati nijanse.

ISLAM I NARKOMANIJA U Goraždu je održan okrugli sto na temu *Sačuvati BPK Goražde od prodora droga*, gdje su izneseni podaci da u BiH ima oko 10.000 ovisnika, dok je u izoliranom Goraždu registrirano deset ovisnika, ali se smatra da je taj broj mnogo veći. Kao prvi zaključak usvojeno je da se *u rješavanje problema sa drogama aktivnije uključi vjerska zajednica*. Nema sumnje da ima slučajeva gdje su bivši narkomani prišli islamu, i u islamu pronašli duhovno lječilište za svoje otvorene rane. Ali, ti slučajevi su u manjini, i ne mogu činiti oslonac strategije u borbi protiv narkomanije. Drugo, Islamska zajednica nikako ne uspijeva da probije dijaloški obruč, jer se obraća ljudima koji su, u dominantni zdravi i na pravom putu. Ključno je pitanje: kojom komunikacijom spojiti narkomana sa islamom, kako bi u islamu uočio spas? O tome bi vrijedilo voditi dijalog. Okrugli sto u Goraždu svakako je bitan doprinos u tematiziranju ove pojave koja sve ubjedljivije razara naše društvo, jer nagrizi i desetkuje kritičnu masu porodica. No, prva adresa na koju treba sručiti lavinu kritika jesu korumpirana policija i pravosuđe, koji zbog svojih računa dozvoljavaju trgovinu drogom. Dalje, organiziraju se i iz budžeta finansiraju koncerti pod naslovom *Reci droga NE*, ali ovi koncerti postaju narkomanske terevenke. Jednostavno, samo bi otvoren kritički progovor o uzrocima narkomanske ekspanzije mogao nešto promijeniti. Pričati priču o štetnosti droga odveć je deplasirano. To znamo. Treba nam put za izlazak iz strateški smišljenog pakla. A izlaska nema bez kritike i prozivanja odgovornih.

SRBIN PROTIV ENTITETA Nevjerovatno zvuči da nam se dogodio prvi srpski političar iz RS koji se zalaže za ukidanje entiteta. Radi se o

načelniku Opštine Foča i novoizabranom potpredsjedniku Socijalističke partije RS Zdravku Krsmanoviću. On je rekao da se *zalaže za BiH sa dva nivoa vlasti i Sarajevom kao glavnim gradom*. Po njemu, ne bi bilo kantona, ni entiteta, a vlast bi se, kao i prije, raspoređivala na općinski i državni nivo. Posve je nejasno kako Karadžićevi Srbi dosad nisu smijenili ovog bosanskog Srbina!?

OSLOBOĐENJE OD PAMETI U Zvorniku je održana kulturno-vjerska manifestacija *Kaimijini dani*. Sama činjenica da Bošnjaci priređuju jednu kulturnu manifestaciju u mjestu povratka, morala bi biti prvorazredna vijest, na svim medijima. Recimo, *Oslobođenje* o tome nije objavilo ni slova, čime je potvrdilo svoju komunističku patologiju, po kojoj je svaki izraz bošnjačkog identiteta stvar tzv. islamskog ekstremizma. Teške boljke boluju u ovom neoslobodenom glasilu.

KULTNI PROSTAKLUCI U magazinu *Dani* u nastavcima izlaze intervjui koje na Federalnom radiju sa *podobnim intelektualcima* pravi Fadila Nura Haver. To je ona što je dobila nekakvu nagradu za prvu knjigu priča, u poznim godinama, pa su je, da li iz Maglaja ili Zavidovića, odmah doveli u Sarajevo da kroji kapu kulturi na državnom radiju. Saznajemo da su ugledni i višegodišnji urednici Kulture na ovom radiju šutnuti u zapećak, kako bi Nura bila glavna. Toliko je to čudo od talenta da *Dani* u svakom broju prenose šta je Nura rekla, i koga je Nura ugostila. A po gostima se može prepoznati kako Nura igra. Pitanja su joj veoma intelektualna, odnosno, prostačka. Svoje *kultne intelektualce* pita šta misle o stidnim dlakama, o ženskom spolom organu i sl., a oni, kao vrli intelektualci, o tome progresivno filozofiraju. ...Još jedan cirkus, i ništa više.

SAFF, broj 146, 10. VI 2005.

BRITANIJA ĆE POTONUTI U nama je izgrađen refleks da kritički stavovi prema britanskoj ili američkoj politici mogu doći samo iz islamskog civilizacijskog kruga, i to onog tzv. radikalnog. Čini se, pak, da daleko više kritičkih stavova prema teroru novog imperijalizma dolazi baš iz kršćanskih zemalja. Ugledna zagrebačka znanstvenica, specijalista nuklearne medicine, Zora Meštrović, objavila je u *Vjesniku* (9. VI) kraći esej pod naslovom *Britanija klonira vlastito potonuće*, a govori se o proizvodnji ljudskih organa za transplantaciju. U tekstu, između ostalog, piše: *Bolesni umovi, britanski i ostali, stvorili su i najveće nasilje nad prirodom. (...) Danas će nas, eto, 'osloboditi' od svih bolesti tako da od ljudskog potomstva naprave - meso za tranširanje! Za njih ne postoje ljudske duše, nego samo meso na prodaju. Čitaju li oni išta osim svoje degenerirane literature? Znaju li oni da se*

zlo uvijek vraća počinitelju? Meštovićeva dalje obrazlaže zašto je sve Britanija na rubu ponora, te zaključuje: *Ljudi usklađeni s prirodnim zakonima znaju da će Britanija doslovno potonuti.*

MARKETING TRAGEDIJE Gradonačelnik Vorkute, ruskog grada 1.900 km udaljenog od Moskve, gdje je u vrijeme Staljina bilo 13 ugljenokopa, sa 132 konclogorska naselja, kroz koje je prošlo preko dva miliona *Jozefa K.* - namjerava od ovog nekadašnjeg gulaga napraviti turističku atrakciju, baš kao što je učinjeno sa *Aušvica* ili *Mathauzena*, ili kao što bismo mi trebali učiniti sa Srebrenice, *Keraterma*, *Luke*, *Manjače*... Kako drukčije nego kroz edukativni i moralni turizam tragediju približiti generacijama koje dolaze. Zato se mora govoriti o marketingu tragedije...

HIPICI U ŽETVI U Hrvatskoj je registrirano 375.000 komada oružja, svaka je peta obitelj naoružana, računa se da ima još 330.000 neregistriranog oružja... U Srbiji, pak, gdje oružje ima funkciju knjige, ove su brojke još veće. Za to vrijeme mi glumimo hipike, pa u akciji *Žetva* žanjemo svoju nesigurnost.

IZMIŠLJENI I ISLAMSKI NEONACISTI Da je sve globalno uvezano, da se sve unaprijed zna, dokazuje činjenica da su Bosna i Bošnjaci početkom godine bili opitni poligon za izmišljanje *novog vala antisemitizma*, kako je izraelski predsjednik Moše Katsav koji mjesec poslije nazvao pojavu u kojoj navodno zajednički sudjeluju neonacisti i tzv. islamski fundamentalisti. On je nedavno prilikom posjete Njemačkoj domaćinima natrljao nos, rekavši: *Svjedoci smo vala uspona antisemitizma kakav nije viđen od kraja Drugog svjetskog rata, u kome su radikalne islamističke grupe u Evropi u savezu sa ljevičarskim i desničarskim ekstremistima. Nemojmo se iznenaditi kad teroristi iskoriste neonaciste za izvođenje terorističkih napada na ciljeve u Evropi.* O ovoj bezobraznoj gluposti bi se dalo nadugačko i naširoko pisati, ali je razotkrivanje tog izmišljanja antisemitizma postalo toliko demode, da je dosadilo svakom živom.

DIPLOMA ZA PROSTITUCIJU Feminističke organizacije su postavile nekoliko logičnih pitanja u pogledu legalizacije prostitucije: kako bi se djevojke pripremale za to zanimanje?, gdje bi se školovale i osposobljavale?, šta bi im pisalo u radnim knjižicama?, da li bi se takav posao smio odbiti na birou rada?, da li je prostitucija oblik nasilja i eksploatacije ili poslovna djelatnost?, itd, itd. Najbitniji argument u borbi protiv legalizacije ovog nasilja je činjenica da legalizacija ne bi ugušila sivo tržište.

GLOBA GLOBALIZMA U Italiji je prije koju godinu izbila golema afera kada je otkriveno da u *Benetonovim* pogonima u Turskoj rade djeca u

dobi od devet do 13 godina, za mjesečnu platu od 50 eura. Međunarodna organizacija rada (ILO) obznanila je da u Svijetu radi 250 miliona djece u dobi od pet do 14 godina, a 120 miliona radi po osam i više sati dnevno. Podrazumijeva se da su izrabljivači iz zapadnih zemalja, a izrabljeni iz zemalja *Trećeg svijeta*. Na Svjetski dan borbe protiv dječijeg rada – 12. juna – 250 miliona dječijih robova nisu imali nikakvog dopusta. Zato se globalizacija ima smatrati novom vrstom kolonijalizma i robovlasništva.

MALI PUTOPIS: MAKARSKA Kad uđete u najveći market u Makarskoj *Tommy* začut ćete sa lokalnog razglasa domoljubne pjesme o uspjesima Hrvatske vojske. Pomislite da je neki državni praznik, pa se Hrvati prisjećaju svoga Domovinskog rata. Ali, i sutra – isto. I prekosutra. Onda shvatite da je u marketu direktiva da se sa lokalnog razglasa po cijeli dan navijaju ove pjesme. Potom, krenete prema plaži i ugledate ogromni, karikaturni spomenik Franje Tuđmana. Strani turisti koji ne znaju Tuđmanov lik vjerovatno će pomisliti da je to neki modernizam, a neće znati da je Tuđman baš tako izgledao: nosat, špicast, bez usana. Oko spomenika su dječije drangulije, vozići, tobogani, ljulje, da se turistička djeca imaju gdje igrati. Onda ćete sjesti i popiti sok u jednom kafiću, a iz obližnje bašte ćete začuti složnu dječiju pjesmu: *Hrvat-ska, Hrvat-ska, moja Hrvat-ska...* ...Kao onomad kad su jugoslovenska djeca pjevala partizanske pjesme. Dakako, križeva ćete vidjeti na svakom koraku, i državnih zastava, kao da je svaki dan praznik. Na koncu razumijete kako je Hrvatska duboko oboljela od fašizma, jer za jednu demokratsku zemlju ne može biti normalno da u svim porama do neukusa insistira na hrvatstvu i katoličanstvu. Bošnjak se tamo osjeća, što bi 'no rekli – k'o krme u Teheranu.

DA NISAM JEVREJ... Mnoge je začudilo otkud da jedna nit-smrdinit-miriše institucija kakva je *Ars aevi* stane iza projekta Damira Nikšića pod naslovom *Da nisam musliman*, gdje kroz muzički spot, ubitačnom ironijom, umjetnik razara predrasude kršćanske Evrope prema bosanskim muslimanima. Šta bi se dogodilo da je ma koja islamska organizacija stala iza ovog rada? Bio bi to opet nekakav *fundamentalizam*. Ovako je Damir Nikšić postao zvijezda svih sarajevskih medija, što je svojim izvrsnim radom svakako zaslužio. Mnogima koji su pisali o ovom kulturnom događaju promakao je jedan momenat iz promotivnog materijala, a to je da autor sudbinu bosanskih muslimana čita kroz sudbinu jevreja, jer je i prema jednim i prema drugim Evropa iskazivala krstaške predrasude. Nikšićev rad nas upućuje na jednu tematsku oblast koju bi vrijedilo u narednom periodu razrađivati, a radi se o kontinuitetu krstaške netrpeljivosti prema evropskim muslimanima i jevrejima. Prekjučer je to bio holokaust, jučer genocid nad Bošnjacima, a danas je namjera Evrope da sebe proglasi kolijevkom kršćanstva, čime bi muslimani i jevreji i zvanično postali evropski podstanari. Možda nam iz obrađivanja

ovih tema postane jasno i zašto neko uporno izmišlja antisemitizam u Bošnjaka, i proizvodi nepostojeći konflikt između bošnjačkog i jevrejskog naroda u BiH. Barem što se Evrope tiče, jevreji i muslimani su prirodni saveznici.

SAFF, broj 147, 24. VI 2005.

IZGUBIO NERVE Sarajevski novinar Ozren Kebo sačinio je za srbijansku *Asocijaciju nezavisnih elektronskih medija* tekst pod naslovom *Političko-žurnalistički kič - o govoru mržnje u sarajevskoj štampi*. Tekst je upravo objavljen na internet adresi beogradskog ANEM-a (www.anem.org.yu), a u jednom dijelu Kebo analizira novinarstvo Senada Avdića, urednika *Slobodne Bosne*, kao jednog od kreatora govora mržnje. Ovo etiketiranje Senada Avdića u kontekstu političko-žurnalističkog kiča tim je interesantnije kad se zna da je Kebo do nedavno Senada Avdića isticao kao *najboljeg bh. novinara u povijesti Bosne* i kao svog novinarskog idola. Kebo piše da je kod novinara *Slobodne Bosne* i Senada Avdića – *uvreda relativno česta stilska figura*, da Avdić *nikada nije pretjerano držao do otmjenosti izraza*, te dodaje: *Avdićev žurnalistički izraz trpi kada Senad izgubi kontrolu. Tako je nedavno, braneći filmskog režisera Ahmeda Imamovića od napada ljute bošnjačke desnice, i sam napravio težak profesionalni prijestup, nazvavši novinarku TV Hayat Arduanu Pribinju-Kurić – pit-bulom (po-sprdnno dovođenje u vezu toga da je novinarka bula – osoba koja je završila islamsku vjersku školu - i opasnih pasa pit-bulova). Avdić ima svijest da mu stil nije uvijek na visini zadatka i nije mu to teško priznati – piše Kebo, koji, uzgred, nigdje u dostupnim mu sarajevskim medijima nije osudio Avdićevo poređenje Arduane Pribinje sa kerom. U nastavku Kebo citira jednu Avdićeovu izjavu gdje on objašnjava svoju sklonost ka kreativnom vrijeđanju: *Ako oni mene optužuju da sam silovao prije 15 godina u studentskom domu (pa nisam ja došao iz Novog Pazara ili Tutina da se moram nalaziti u Sarajevu u studentskom domu!), naravno da su sva sredstva odbrane legitimna. Ja sam priklješten uza zid; i kad im kažem da su kriminalci i da je zgrada Avaza napravljena na kriminalan način, njih se to ne dotiče. Očigledno je zato da ih se dotiče taj lično-emosivni dio. Dobro, možda sam ja malo izgubio nerve, jer je stvarno teško izdržati kada ti svaki dan objavljuju najružniju moguću sliku, iako ja nisam neka ljepota od čovjeka...**

DOLAZE AUSTRIJANCI Nakon gotovo 90 godina austrijski oficiri će ponovo držati pod komandom vojnu situaciju u BiH. Kako je saopćio austrijski ministar odbrane Ginter Plater, Austrija preuzima komandu nad 1.650 vojnika i civila iz EU. Za razliku od 1914. danas je u BiH mnogo više Gavrila Principa. Sva sreća pa nema Ferdinanda.

ISLAMIZACIJA EVROPE Kako piše *Vašington post*, u Evropi jedna šestina stanovništva ima više od 65 godina, do 2030. taj broj će se povećati na jednu četvrtinu, a do 2050. na jednu trećinu. Zašto među Evropljanima odumire porodica, kad imaju sve uvjete za bezbjednu egzistenciju? Zašto su se kerovi i mačke uselili u dječije kolijevke? Zašto se pederski brakovi propagiraju kao ekonomski isplativi? Itd, itd. I onda nekoga čudi što u Njemačkoj živi 6,7 miliona stranaca, uglavnom iz islamskih zemalja. Ako Evropa nastavi gajiti kerinje umjesto djece i legalizirati pederske brakove, a ako muslimani uspiju sačuvati svoj identitet u Evropi, krajem stoljeća bi *Istok* mogao stanovati na *Starom kontinentu*. Već danas u Njemačkoj svako četvrto novorođenče ima jednog roditelja stranog porijekla, a svaki je peti brak binacionalan.

ŠUTNJA O NARKOMANIJI U našoj je zemlji 26. juni – Međunarodni dan borbe protiv narkomanije i nelegalne trgovine drogom prošao kao i svaki drugi dan. Izgleda da su presušile budžetske pipe, pa razne nevladine organizacije koje su proteklih godina mitingovale protiv narkomanije sad nisu bile podmazane za taj posao. Ipak, mogla su razna ministarstva čiji funkcioneri primaju plaću za svoj (ne)rad, prirediti makar jedno saopćenje, da ne kažemo – okrugli sto, simpozijum, promociju neke knjige i sl. Mogli su to učiniti i razni zdravstveni zavodi, medicinski fakulteti, i dr. U Evropi ne postoji zemlja poput BiH koja je trebala na sav glas obilježiti svjetski dan borbe protiv droge. Jer, ni u jednoj evropskoj zemlji narkomanija nije eskalirala do epidemije kao u nas. Šutnja je opak komentar na strateško trovanje naše mladosti. Doduše, SDP Zenica je navodno proveo neko istraživanje o narkomaniji, ali je očito da se radilo o stranačkom marketingu. Stranke nisu institucionalna adresa odakle bi se trebalo boriti protiv narkomanije.

SRBIJA PLAĆA BEBE U Požarevcu je poslije deset godina zabilježena veća stopa priraštaja. Opštinsko vijeće je donijelo odluku da se svakoj porodici koja dobije bebu isplati pomoć od 15.000 dinara. U oktobru prošle godine u skupštinsku proceduru u Srbiji je ušao tekst Zakona o porodici koji predviđa da se svakoj porodici novorođenčeta isplati 30.000 dinara, i taj bi Zakon uskoro trebao biti usvojen. Kakva god da je – Srbija razmišlja o svojoj budućnosti. A mi?

PRESELJAVANJE TREĆINE Razvojni program UN objavio je rezultate ankete po kojoj bi više od 50 odsto bh. građana otišlo živjeti u inostranstvo, ako bi moglo. Najveći procenat ovog mišljenja pripada generacijama između 18. i 35. godine života. Nevolja je što mnogima uspijeva da napuste BiH, a u tome im javno pomažu agencije za preseljavanje, koje u oglasima nude, i jakako naplaćuju svoje usluge. Postoji informacija da su se zapadne zemlje nakon Dejtona dogovorile da uvoze i asimiliraju Bošnjake. Nakon

trećine pobijenih i protjeranih, trećina preseljenih bi Bošnjake svela na trećinu koja je apsolutna manjina u odnosu na Srbe i Hrvate koji svakako ne mogu nestati, jer postoje Srbija i Hrvatska. Kad nestane kritične mase Bošnjaka – nestaje Bosne.

PAMĆENJE BUDUĆNOSTI Adolf Mušk, za kojeg jedne naše novine tvrde da je *poznati pisac iz Njemačke*, boravio je u Sarajevu i izjavio sljedeće: *Ako se i dalje bude govorilo o propalom planu velike Srbije, navodnom otcjepljenju Hrvata, te enormno velikim žrtvama koje su Bošnjaci imali, ova zemlja može ići samo ka prošlosti, a ne ka budućnosti.* Upravo je suprotno! Dokle god se bude govorilo o bošnjačkim žrtvama, BiH će imati pravo na budućnost. Jer, zaboravljanje bošnjačkih žrtava vodilo bi jačanju velikodržavnih i genocidnih projekata. To je kao na vagi: što je manje pamćenja genocida, to je više mogućnosti da se genocid ponovi.

SASTAV ZLOČINACA U zeničkom zatvoru se nalazi 750 zatvorenika, a 11 ih je osuđeno za ratne zločine. Ako bismo nacionalni sastav ovih ratnih zločinaca uzeli kao mjeru za rat u BiH, ispalo bi da su Bošnjaci počinili preko 50 odsto ratnih zločina. Naime u Zenici kaznu za ratni zločin služi šest Bošnjaka, četiri Srbina i jedan Hrvat.

ŠIRENJE BJESNILA Pred Narodnim pozorištem u Sarajevu neko je nekog zagradio s kolima. A onda je zagrađeni vozač izvukao nož i izbušio sve četiri gume na tim kolima, na očigled publike koja je čekala opernu predstavu. Dan-dva poslije u jednoj od sarajevskih jednosmjernih uličica iz zabranjenog pravca je naišao BMW. Pošto vozač koji je išao svojom stranom nije htio da se vrati nazad, vozač BMW-a je izišao, izvadio bejzbol palicu, polupao stakla na ovim kolima, a ovom vozaču prelomio ruku. Bjesnilo se širi. Nalikujemo na zapuštene i podivljale pčele.

POZORIŠNA MULTIKULTURA U Jajcu su održane Pozorišne igre BiH. U žiriju su bili Srbi i Hrvati koji su funkcioneri s&h nacionalnih udruženja, i Bošnjaci koji su anacionalni. Po ko zna koji put nam se multikultura prodaje tako što u njoj učestvuju Bošnjaci koji nisu Bošnjaci, i Srbi i Hrvati koji jesu Srbi i Hrvati.

ADNAN I AJVAZ-DEDO Reis Cerić je na Ajvatovici održao besjedu u kojoj je *predložio Terziću da uči 40 dana i noći ne bi li se i njemu stijena raspukla i BiH krenula tamo gdje treba da ide.* Reisovo poređenje premijera Terzića sa Ajvaz-dedom je neprimjereno, pošto vodi trivijalizaciji legende. Svako zna da Adnan Terzić neće ni moći, ni stići, učiti 40 dana i noći, pa je stvarnosna dimenzija takve preporuke nerealna. Na simboličkoj ravni

pak ova preporuka je još jalovija, jer ni jedan bošnjački smrtnik ne treba da ima Ajvaz-dedinu moć. Tako se nanosi šteta i bošnjačkim svetinjama i bošnjačkim smrtnicima.

PAŠOVIĆEVE TROPE Mediji opet prave pompu oko novog pozorišnog projekta Harisa Pašovića. Bit će to *Hamlet* u kome će igrati istaknuti jugoslovenski glumci. Prošli Pašovićev projekat *Romeo i Julija* proglašen je najboljom predstavom u povijesti BiH, ali se samo prikazao dva ili tri puta. I, tropa.

PEDERSKI DŽAMBO Širom BiH su se pojavili pederski džambo-plakati Fuada Backovića szv. Deen, kojima najavljuje svoj novi album. Zašto – pederski? Zato što se Deen slikao gologuz, u pozi žene. Muško, pa makar i bez odjeće, ne bi izvijalo svoje bejagi obline, već bi se trudilo da pokaže čvrst stas. Deen je haman htio svoje ženskasto tijelo staviti na uvid konzumentima pederskog razvrata, i tako propagirati pedersku bolest. Ako on privatno ima takvih afiniteta, morao bi biti toliko pristojan da nam ne zagađuje okolinu.

IDEOLOGIZIRANJE SREBRENICE Ovih je dana održano mnogo tribina i okruglih stolova o Srebrenici. Neki od njih su bili ideološki kodirani, jer su na njima sudjelovali isključivo podobni intelektualci iz tzv. demokratske alternative. Nije bilo šanse da se na takav jedan okrugli sto pozove, recimo, Isnam Taljić, autor *Romana o Srebrenici*. Jer, Isnam ide u džamiju, pa nije multikulturalan.

SAFF, broj 148, 8. VII 2005.

TITOM PO SREBRENICI U Gračanici je na Dan ustanka u Srbiji Društvo *Josip Broz Tito* upriličilo tribinu Raifa Dizdarevića na kojoj je bivši predsjednik Predsjedništva SFRJ pričao o njegovim susretima s Titom. Tribina je naknadno zakazana u isto vrijeme, i u istom prostoru, u BKC, gdje se otvarala izložba slika akademskog slikara Nijaza Omerovića pod naslovom *Sjećanje na Srebrenicu*. Previše je slučajnosti da bismo vjerovali kako tribina Titinog društva nije namjerno zakazana baš 7. jula, i baš u vrijeme izložbe u Srebrenici. Napose, bilo je neukusno nekoliko dana prije 11. jula praviti ma kakve manifestacije, osim onih posvećenih Srebrenici. Za Gračanicu je vezan još jedan kuriozitet. Ovo je jedna od rijetkih općina sa bošnjačkom većinom u kojoj ni jedna ulica ili trg nisu ponijeli naziv u spomen na žrtve genocida u Srebrenici. Još u januaru prijedlog je došao do općinskih (treba li naglašavati, SDP-ovskih vlasti), ali je – sakriven. Da ništa nije slučajno pokazuje i činjenica da se samo u Gračanici nisu oglasile sirene u 12 sati, 11. jula, kao poziv na molitvu i minutu šutnje. Gračanica tako postaje najsrpskiji grad sa bošnjačkom većinom.

HRVATSKI SDP Livanjski SDP je izdao saopćenje za javnost u kome osuđuje što je neko oskrnavio spomenike poginulim braniteljima HVO u B. Grahovu. Tako i treba! Ali, zašto SDP dosad nije osudio stotine napada na bošnjačke povratnike, a godišnje ih se događalo oko tri stotine? Ili, u Mostaru je od rata ubijeno 40 bošnjačkih civila, ali SDP nije osudio ni jedno ubistvo. Valjda je jasno: SDP je što srpski, što hrvatski.

PEĆINSKE USPOMENE Još malo pa će se i na svakom zahodu u koji je ušao Josip Broz Tito izvjesiti spomen-ploča, a članovi Društva *J.B.Tito* će oko wc školjke obilaziti kao oko svetišta. Ima negdje oko Kladnja nekakva pećina u kojoj je navodno prespavao Tito. Bio je to razlog da se nedavno 3.000 ljudi okupi oko te pećine, eto, zato, što je tu nekad bejagi bio Tito. ...Naogralsali.

SAMI SEBI ČETNICI Dan-dva prije komemoracije u Srebrenici, kada su mediji bili krcati slikama bošnjačkog stradanja, a televizije preplavljene snimcima egzekucije šestorice Bošnjaka od strane *srpskih junaka*, u Zenici se dogodilo nešto što umnogome podsjeća na bezdušnost kojom su četnici ubijali svezane Bošnjake. Iza 22 sata, ispred ulaza u Opću gimnaziju, na očigled više stotina mladih, grupa mladića je nasrnula na Mirzada Bajrambašića (1983), koji je nakon prvih udaraca izgubio svijest. Mladići su ga nastavili šutati nogama, po glavi, i po cijelom tijelu, od čega je Mirzad zadobio kontuziju mozga, a slomljen mu je i frontalni sinus. Bjesni mladići bi ga vjerovatno usmrtili da neko nije povikao kako dolazi policija. To šutanje u glavu onesviještenog mladića pripada istom kukavičkom i monstrumskom kodu po kome su četnici likvidirali bespomoćne bošnjačke civile. Mirzad će cijelog života nositi posljedice ovog izživljavanja njegove bošnjačke braće nad njegovim tijelom. Oni koji su ga tukli do granice smrti neće nositi nikakve posljedice, jer hajvan nit šta zna, nit šta razumije. A to što su se neki bošnjački mladići izrodili u životinje, koje nalikuju četnicima u domaćoj radinosti, trebalo bi da se tiče svih nas.

SRBI PODRŽAVAJU SVOJU GENOCIDNOST Prema istraživanju *Beogradskog centra za ljudska prava*, 37 odsto Srba smatra da Srbi nisu krivi za zločine koji im se pripisuju, dok 33 odsto njih misli da se kroz suočavanje sa istinom može obezbijediti bolja budućnost Srbije i dobri odnosi sa međunarodnom zajednicom. Dakle, većina Srba negiranjem zločina podržava zločin, što, na žalost, potvrđuje srpsku genocidnost. S druge strane, ova manjina koja bi da se suoči s istinom to ne preferira iz moralnih razloga, kako bi Srbi doživjeli katarzu, već iz čisto praktičnih – kako bi se obezbijedila bolja budućnost Srbije. Time možemo zaključiti da je apsolutna većina Srba na strani zločina, jer ni jedna ni druga opcija nemaju namjeru suosjećati sa žrtvama zločina koji su počinjeni u ime srpstva.

SMAJIĆEVI OSLOBODIOCI Na OBN-u je u emisiji *Fakta* urednika Zekerijaha Smajića razgovarano o jeziku mržnje u medijskim obračunima. Kao i u slučaju kada državna i federalna tv uzimaju izjave samo od ideološki podobnih novinara, i Smajić je za svoje sagovornike uzeo sve same *oslobodioce*, poput Bakira Hadžiomerovića, Bore Kontića, Gaje Sekulića, i dr. Time je dijalog isključen, krivac pronađen, jer Smajićeve sagovornici pripadaju istoj artiljerijskoj jedinici. Oni mogu da mrže, pljuju, sataniziraju, njima je sve oprošteno, jer su sami sebe proglasili borcima za demokratske slobode. S druge strane, niko od onih koji bi mogli ukazati na lažni identitet ovih medijskih siledžija, naravno, nisu pozvani u emisiju. Smajićevo ideološko novinarstvo je plaćeno da pronađe ideološkog krivca.

TITOISTI OKUPIRAJU HRVATSKU Poznati hrvatski političar Zdravko Tomac javno se pobunio protiv pretvaranja Hrvatske u agresora na vlastitu zemlju, putem kriminalizacije Domovinskog rata: *To otvara prostor za titoizaciju, za rehabilitaciju bratstva i jedinstva i jugoslovenskog zajedništva stvaranjem balkanske zajednice. Ovaj put se to neće pokušati ostvariti vojnom silom, nego pranjem mozgova i idealiziranjem Tita i njegovog jugoslovenstva.* Tomac je zabrinut što je 65% Hrvata izjavilo da su za Hrvatsku bolje balkanske nego evropske integracije. No, morao bi znati da je Jugoslavija rođena kao hrvatska ideja, a drugi je problem što je jugoslovenstvo vremenom postalo šminka za velikosrpski projekat. Što se tiče BiH, nama odgovara hrvatska spremnost na balkanske integracije, jer stepen balkanskih povezanosti određuje kvalitet bh. jedinstva.

ČETNICI U LONDONU Pravo je čudo kako se na Zapadu odmah zna da iza nekih terorističkih napada stoje tzv. islamski teroristi. Dokazni materijal se zasniva na formulaciji: *rukopis je poznat*. Kao da bombe po Londonu nije mogao postaviti neko kome je smetao samit G8, recimo?! Tako je bilo i 11. septembra: odmah se objavilo ko stoji iza zločina. Terorizam u Londonu usložen je informacijom da eksploziv navodno potiče sa Balkana. S obzirom na osvjedočenu srpsku umjetnost laganja, ne bi nas začudilo da su četnički teroristi poturili ove bombe kako bi za to optužili tzv. islamske teroriste iz Federacije, i kako bi na svjetskoj sceni umanjili efekat koji je imala komemoracija u Srebrenici.

BOŠNJACI U ISLAMU Po riječima predsjednika Mešihata IZ Hrvatske Šefke Omerbašića, prije rata je 15% muslimana u Hrvatskoj bilo religiozno, a sada je taj procenat preko 50%. - *Uzmemo li u obzir 5.900 obitelji koje su članovi naše zajednice, dolazimo do brojke od 54% praktičnih vjernika među 60.000 muslimana* - kaže Omerbašić. Jedno istraživanje u

Hrvatskoj je pokazalo da je 77% građana religiozno, te da 60% njih redovno prakticiraju vjeru. Vrijedilo bi jedno ovakvo istraživanje sprovesti među Bošnjacima, da vidimo koliko ih je preostalo u islamu.

BEBE U DEFICITU Do sredine 21. stoljeća broj stanovnika Hrvatske smanjit će se za 860.000, a starijih od 65 godina, koji sada ima 15%, bit će 30%, što će stvoriti problem sa penzijama. Ni mi nismo daleko odmakli... U Sarajevu je u novembru 2003. bilo više umrlih nego rođenih, tačnije, rođeno je 267 beba, a umrlo je 270 osoba. U Federalnom zavodu za statistiku tvrde da bijela kuga uzima danak, te podastiru podatke po kojima je u 11 mjeseci rođeno 20.725 djece, na 2,34 miliona stanovnika u Federaciji, dok je umrla 15.621 osoba. Prirodni priraštaj je bio svega 5.104 stanovnika. Nema sumnje da teška ekonomska situacija određuje planiranje porodice. Dok na Zapadu ljudi ne rađaju djecu zbog raznih feleričnih zamjena, kod nas sve više ljudi ne zna ni šta bi sa svojim ustima, a kamo li sa dječijim. No, ti nije opravdanje, jer je bilo i gorih vremena, ali u tim vremenima nije bilo ideologije potrošačkog društva koja od ljudi proizvodi sebične idiote.

BANJA LUKA PRETEKLA SARAJEVO U Kantonu Sarajevo, koji bi morao biti centar ekonomskog patriotizma, potrošačka svijest je na nižem nivou nego u cijeloj Republici Srpskoj. Naime, u Kantonu Sarajevu je uvezeno za 15 miliona KM više strane robe, nego u cijeloj RS. Istovremeno, sama je Banja Luka izvezla za 28 miliona KM više robe nego cijeli Kanton Sarajevo. Uz to, Banja Luka je sa 298 miliona KM najveći izvoznik u BiH. Od ukupno 4,82 milijarde KM uvoza za period januar – juni 2005, 26% je uvezeno u Sarajevo, a 16% u Banju Luku. Možda u svemu tome ima i kompleksa metropole kojoj je palanačkom logikom dozvoljeno da se ponaša komotno u odnosu na imperativ ekonomskog patriotizma.

ULJEZ U SREBRENICI U okviru zvaničnog programa obilježavanja desete godišnjice genocida u Srebrenici - dogodio se uljez. Bio je to kratki tzv. dokumentarni film sumnjivog zbrda-zdola kvaliteta i još sumnjivijeg naslova: *Srebrenica – zemlja zločinaca*, koji su napravili novinari *Slobodne Bosne*. S obzirom da se tekstovi ovog sarajevskog magazina prenose na četničkim internet sajtovima, što je dovoljna legitimizacija, poturanje Srebrenice kao *zemlje zločinaca* djeluje kao logična podvala koju samo nisu razumjeli organizatori. Postoji stotine drugih naslova koji su se mogli dati ovom lošem i konfuзnom video-materijalu, kojeg samo ambiciozne budale mogu krstiti kao film. Jer, Srebrenica može biti zemlja zločina, ali ne i *zemlja zločinaca*, jer iz Srebrenice ne potiču zločinci, već žrtve. Film traje 13 minuta, a glavni lik u filmu je Enver Kazaz, koji filozofira o zločinu da ga ni Radovan Karadžić ne bi razumio. To je onaj što je izjavio da je *Ivo Andrić najveći bošnjački pisac*, i

onaj što je izmišljao bošnjački fašizam po Sarajevu, i onaj što je sevdalinku doveo u kontekst fašizma, i onaj koji bi zadnji trebao govoriti o bošnjačkoj tragediji.

PEDOFIL U BRČKOM Brčanska policija uhapsila je 30-godišnjeg muškarca za kojeg je ustanovljeno da je bludničio nad petogodišnjom djevojčicom. Šteta što ga je uhapsila. Bilo bi bolje da ga je otac djevojčice ufatio na zlodjelu i mlatnuo macolom u glavu.

SAFF, broj 149, 22. VII 2005.

U CELOFANU DEMOKRATIJE Prema nezvaničnim podacima u SCiG ima čak 25.000 nevladinih organizacija, dok *Politika* objavljuje da ih ima 2.760, a od kojih je 2.189 domaćih. Samo u Srbiji im 2.015 ovih organizacija, a tek u 20 opština nema ni jedne NVO. Srbi smatraju da u ovome zaostaju za regionom i Svijetom, jer je, navodno, u Hrvatskoj 20.000, u Mađarskoj 50.000, a u Americi oko dva miliona nevladinih organizacija. Po broju NVO moglo bi se zaključiti da Svijetom vladaju sloboda i demokratija. No, NVO su nastale zbog profita, a ne zbog demokratije, a onaj ko daje pare to čini s namjerom da globalni totalitarizam upakuje u celofan slobode. Kod nas su NVO konektovane na sehare iz Karađorđeva, tako da su generator porobljavanja slobode i uništenja bosanske suštine.

GOLOTINJA I LOPOVLUK Na jednoj plaži u predgrađu Rige (Letonija) pojavio se originalni lopov. On potpuno go izleti na plažu na kojoj su uglavnom žene, žene se razbježe, a on pokupi njihove stvari. Eto dokle je dogurala lopovska kreativnost da se i golotinja koristi kao oružje. Mi ovakvih problema nemamo, jer kod nas lopovi i dalje rade u odijelima i bez rukavica.

BRAK SA HAJVANOM Američka policija je izvijestila sljedeće: *Neimenovani muškarac umro je nakon analnog seksa s konjem na jednoj farmi koja je poznata kao okupljalište ljudi koji su skloni spolnom odnosu sa stokom. Autopsijom je utvrđeno da je muškarac umro nesretnim slučajem, zbog puknuća debelog crijeva. Konj nije ozlijeđen tokom seksa. Što se tiče ovog pedera moglo bi se reći da je fasovao taman kako je zaslužio. A što se tiče izvještaja o zdravstvenom stanju konja, valja primijetiti da se životinja u policijskoj obavijesti tretira kao ravnopravan seksualni partner. Ovo nam ukazuje da bismo nakon legalizacije pederskih brakova na Zapadu uskoro mogli očekivati i legalizaciju brakova sa hajvanima. I jedno i drugo su svakako hajvanluci.*

EVIN ANTISEMITIZAM Da li će policijski magazin *60 minuta* podići hajku protiv forenzičarke Eve Klonovski, da li će je Helsinški komitet tužiti za *izazivanje rasne i vjerske netrpeljivosti*, a zbog sljedeće njene izjave: *Poslije Drugog svjetskog rata bilo je onih koji su osporavali zločin nad Židovima?! Naravno da neće, jer se hajke dižu samo protiv ideoloških neprijatelja. Eva Klonovski je kazala potpuno istu stvar koju smo mi elaborirali u tekstu *Marketing tragedije (SAFF, 1. I '05.)*, pa smo optuženi sa *fašizam, antisemitizam* i ko zna šta sve. Njena izjava se odnosi na laž kanadskog generala Luisa Mekenzija da – u *Srebrenici nije bilo genocida*. Dakle, i Židovi su imali svoje Mekenzije, ali su se izborili za istinu o holokaustu. Naša poruka je bila i ostala: kulturu pamćenja moramo učiti od Židova. Jer, da Židovi nisu bili tako uporni i složni u nakani da pamte i opominju, holokaust ne bi ni postojao, jer bi historiju pisali oni koji holokaust negiraju. Eto, mi smo to tematizirali, pa smo proglašeni *antisemitima*. Eva Klonovski neće doživjeti takvu neprijatnost. Jer ona je, ipak, Eva.*

TELEFONIJA Na stotinu stanovnika u BiH dođe 45 mobitela a samo 27 fiksnih telefona. Negdje 60-tih godina u BiH je bilo samo 17 fiksnih telefona na 100 stanovnika, kao što je u to vrijeme bilo i u Tanzaniji. Po broju fiksnih telefona nismo daleko odmakli u posljednje četiri decenije, ali se po broju mobitela približavamo evropskom standardu. ...Doduše, praznih džepova, ali, ipak, s mobitelima.

SRBI U BUDUĆNOSTI Predsjednik *Inicijative mladih za ljudska prava* iz Beograda Andrej Nosov je izjavio da Srbi – *jednostavno odbijaju da prihvate činjenice o zločinima i ne žele da se bave bližom prošlošću*. U redu, onda će se Srbi baviti bližom budućnošću, kada nakon presude Svjetskog suda pravde za genocid i agresiju budu morali godinama otplaćivati milijarde dolara ratne odštete.

GOLORUKI PRED GENOCIDOM U parlamentarnu proceduru ide Nacrt zakona po kome se ukidaju entitetske vojske, služenje vojnog roka i rezervni sastav. U jednom istraživanju je 54% naših ljudi kazalo da podržava ovu latentnu demilitarizaciju BiH, dok se 31% izjasnilo da je protiv. Začudujuće je visok procenat onih koji ne razumiju da demilitarizacija BiH nema smisla sve dok u našem okruženju postoje vojske u punom ofanzivnom kapacitetu.

RAĐANJE BEZ BRAKA Objavljeno je da je Tuzlanski kanton područje sa najmanjim natalitetom u BiH. U periodu 1998. – 2004. rođeno je 1.543 djece manje nego u ranijem petogodišnjem periodu. No, ono što zabrinjava je podatak da je izvan braka rođeno 5.029 djece, što ukazuje na moralni ponor društva u kojem bračne vrijednosti bivaju sve manje obavezujuće. Iz-

gleda da i u tome pokušavamo oponašati Zapad, bez obzira na socijalne razlike. Kako piše *USA Today*, u Americi samo 63 odsto djece živi s oba biološka roditelja, što je najniža stopa u zapadnim zemljama.

OŠTRENJE TUŽBE Nevjerovatna je drskost kojom srbijanski zvaničnici pokušavaju likvidirati Tužbu BiH protiv SCiG za agresiju i genocid. Svojevremeno su nudili da nam izgrade Ferhadiju, a da mi povučemo Tužbu. Kao da mi sami ne možemo obnoviti i Ferhadiju i još 1.000 porušenih džamija, upravo od oko 100 milijardi dolara koje trebamo dobiti o realizacije Tužbe. Sada su opetovali tvrdnju da će Tužba zaoštriti odnose između dvije zemlje. Pa šta, nek' zaoštri! Kad stigne presuda za agresiju i genocid, kojom će SCiG decenijama plaćati račune za počinjeno zlo, nama će biti svejedno da li smo u zaoštrenim ili nezaostrenim odnosima.

SRPSKI BILJEZI Kad bi neko sa strane proputovao kroz BiH i na osnovu podignutih spomenika pokušao zaključiti ko je bio agresor, a ko žrtva, ko zločinac, a ko pravednik, zaključio bi da su Srbi oslobodili BiH od nekog neprijatelja kojemu sada nema ni traga, ni glasa. U Prijedoru ili Bijeljini postoje ogromni spomenici tzv. srpskim oslobodiocima, koji po grandioznosti nalikuju najvećim partizanskim spomenicima. Na putu od Doboja prema Banja Luci može se vidjeti mnoštvo manjih kičerajskih spomenika, kao što su oni kipovi s puškom iznad grobova u kojima s mirom počivaju brade i šubare. Za razliku od nas koji ne gradimo ni spomen ploče sa imenima svojih žrtava, a kamo li spomenike, Srbi imaju razvijenu industriju spomenika, kao sastavni dio njihove industrije laži. Tako su nedavno na bošnjačkoj zemlji u Kopačima, uz put Goražde – Višegrad, podigli krst sa četiri S, posvećen *svim poginulim borcima VRS opštine S. Goražde*. U čemu je paradoks? U ovom mjestu, koje je Dejtonom pripalo RS, prije rata su živjeli samo Bošnjaci. Otkud su se tu najednom našli *poginuli borci VRS*, ko bi ga znao?! Opet dolazimo do stare priče – da je istina ono što se zabilježi, a ne ono što se pamti. A Srbi, bilježe li bilježe...

FARBANJE ISTINE Možda bi trebalo prestati prefarbavati morbidne grafite koje srpski lampiri ispisuju na obnovljenim džamija u mjestima bošnjačkog povratka. - *Dosadilo nam je više farbati, jedno prefarbaš, a drugo napišu* - rekao je zbornički imam Mustafa Muharemović u povodu nedavnog ispisivanja dosad najmonstruoznijeg grafita na zborničkoj džamiji. Grafit je toliko ogavan da je teško u njega pogledati, a kamo li njegov sadržaj proturiti kroz usta, ili tekst. Imam Muharemović je u povrijeđenosti izrekao kvalitetnu ideju... Grafite ne trebamo mi prefarbavati. Neka ih prefarbavaju Srbi, ili lokalne vlasti, ako im je stalo da ti grafiti ne svjedoče o njihovoj genocidnosti. Ti grafiti na našim džamijama autentičan su dokaz naše

potlačenosti u Republici Srpskoj. Zašto bismo prefarbavali istinu, kad samo preko istine možemo izboriti svoju ravnopravnost?!

DIJETE ZA LITRU VOTKE U Rusiji ima milion djece bez roditeljskog staranja, a u 20.000 slučajeva majke su ostavile djecu još u porodilištu. Trgovina djecom je u Rusiji postala unosan biznis, jer djecu kupuju zapadne porodice koje ne žele rađati. To znači da i Rusi i zapadnjaci gube roditeljski instinkt. Raspad ruskog društva svjedoči i činjenica da roditelji koji su alkoholičari svoju djecu prodaju za litru-dvije votke. U našoj zemlji sve su češći slučajevi ostavljanja djece. Ovo nije materijalno, već moralno i mentalno pitanje.

EKSPANZIJA GRADNJE Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku u maju ove godine se u odnosu na isti period prošle godine gradilo više za 9,5 odsto. Na objekte novogradnje odnosi se 57 odsto, a na rekonstrukcije i održavanje objekata 43 odsto izvršenih radova.

PARANOJA OD ISTINE Kada otriježnjeni *Krug 99* saopći da se agresija na BiH nastavlja, to je demokratija i multikultura, a kada to kaže ma koji autor iz bošnjačkog kruga, to je ekstremizam. Hiljade puta smo tematizirali nastavak agresije, i stotine puta smo proglašavani ekstremistima zato što vidimo realnost. Evo jednog mišljenja koje, da smo ga mi napisali, već bi bilo proglašeno paranojom i ekstremizmom: *Fašizam koji je do genocida doveo svakim danom je sve jači i sve slobodnije se ispoljava, toliko slobodno da se po ulicama Beograda već pjeva da će se genocid ponoviti. (...) Mi smo još na brdima oko Srebrenice, u danu koji prethodi zločinu.* Ovo su riječi crnogorskog pisca Andreja Nikolaidisa.

MUZEJ GENOCIDA U Ruandi je 1994. za 100 dana ubijeno 800.000 ljudi. U spomen na ovaj zločin otvoren je Memorijalni muzej u spomen na žrtve genocida, koji je nedavno posjetio i Bil Klinton. Kod nas se, na žalost, još ne razmišlja o osnivanju Muzeja genocida nad Bošnjacima. Ili, ako se razmišlja, to su tek individualne ideje koje nemaju podršku bošnjačkih vlasti. Jer, bošnjačke se vlasti genocida nad Bošnjacima sjete svakog 11. jula, a pitanje je da li bi se i tada sjetile da nema tv kamera da ih uslikaju.

SAFF, broj 150, 5. VIII 2005.

VELEPAMTILO Prema UNESCO-u danas je u svijetu u upotrebi 6.703 jezika od kojih je 2.500 ugroženo i računa se da će nestati narednih desetljeća. Na putu nestanka je i bosanski jezik koji se tuži u hrvatskoj međijskoj hegemoniji. No, Hrvati vode računa o svome jeziku, pa i dalje pokušavaju

prevoditi globalne termine. U pogledu računarske tehnike plasirali su istoznačnicu za računarski hardware, koji zovu *očvrsje*, dok disketu zovu *čigrasto velepamtilo*.

KRIVI IM INVALIDI Nakon što je porodica lidera Bosanske stranke Mirnesa Ajanovića verbalno napadnuta u Neumu, a o čemu je bh. javnost saznala iz štampe, proširile su se priče o neprijatnostima koje Bošnjaci doživljavaju na komadu bh. mora. Nisu svi javne ličnosti, pa se za uvrede kojima su bivali izloženi nikad i ne sazna. Ustašama u Neumu je očito strateški stalo da proizvode što više incidenata, kako bi Bošnjaci odustali od ljetovanja na svome moru. No, nije samo Neum ustaški specijalitet. Vrijeđanje Bošnjaka učestalo je i na Makarskoj rivijeri. Tako su nedavno u Zaostrogu izvrijeđani bošnjački ratni vojni invalidi. Na njih je urlao nekakav tip sa križaćom oko vrata, a krivica im je bila što im je kao invalidima potrebno više prostora na plaži.

INVAZIJA MANIJAKA *Međunarodni forum solidarnosti* objavio je da na području Tuzle veliki broj dječaka koji su ovisnici o drogama nude pederske seksualne usluge za šest maraka. U izvještaju se navodi da dječaci sa klijentima kontaktiraju putem interneta, a da se sve odvija u privatnim stanovima. Možda možemo razumjeti da je droga nekoj djeci popila mozak, ali odakle tolika količina manijaka koji kupuju pederske usluge oboljelih dječaka?!

HRVATSKA ČAST Od 3.400 Bošnjaka koliko ih je prije rata živjelo u Tomislavgradu, vratilo ih se samo 900. Od 600 Srba nije se vratio ni jedan. Niko ne bi bježao od ljepote, a kamo li od svoje kuće. Ljudi se u Duvno ne vraćaju jer se osjećaju poput Jevreja u Hitlerovoj Njemačkoj. Hrvatima to, svakako, služi na čast.

BOŠNJAČKO SAMOČIŠĆENJE Afera koja je u tuzlanskom kraju izbila zbog ilegalnog prebacivanja Bošnjaka u Francusku otkriva da ova operacija ima podršku bh. vlasti. Naime, jedan od saslušanih policajaca koji je učestvovao u akcijama ilegalnog iseljavanja Bošnjaka izjavio je da on *ima zaštitu odozgo*, dok je drugi izvor naveo da se vlast na taj način rješava socijalnih slučajeva. Navodi se da je najviše ljudi u Francusku otišlo iz Sapne, Teočaka, Kladnja i Kalesije. Na žalost, bošnjačka politika uporno šuti o ovom višegodišnjem nastavku etničkog čišćenja u kojem, hamam, i sama učestvuje.

PROTIV ZABORAVA U ponedjeljak, 22. avgusta, obilježena je 13. godišnjica pogibije Ramiza Salčina, komandanta Općinskog štaba TO Novi Grad Sarajevo. I na ovu godišnjicu su se delegacije svih nivoa vlasti u Sarajevu prisjetile zasluga Ramiza Salčina za formiranje Armije RBiH i organiziranje otpora. Na žalost, mnogim našim šehidima nema pomena u mnogim našim

sredinama koje su prihvatile zaborav kao vizu za budućnost. U tom kontekstu vrijedi istaći riječi Safeta Keše, predsjedavajućeg Općinskog vijeća Novi Grad, koji je prisjećajući se Ramiza Salčina rekao: *Kad prestanemo spominjati imena ljudi koji su dali svoj život za odbranu naše zemlje, budite sigurni da će se početi pisati novi nalozi za egzekucije kakve smo vidjeli u Srebrenici i diljem naše zemlje.* U odnosu na trend zaborava, imponira patriotska higijena sarajevske Općine Novi Grad, kao i odvažne riječi Safeta Keše.

VANBRAČNA EKSPANZIJA Posljednjih godina se u BiH u vanbračnim zajednicama godišnje rađa preko 3.000 djece. U toku 2003. godine od ukupno 36.220 novorođenčadi, 3.874 djeteta nisu rođena u braku. Valjda se i ovi pokazatelji pikaju kada se radi o standardima koji su potrebni za ulazak u Evropu.

MIŠ VATROGASAC EUFOR je bh. vatrogascima poklonio 36 kompjutera, a dar je obrazloženo željom da vatrogasci usvoje nove tehnike rada. Lijepo je i da se vatrogasci razumiju u kompjutere, ali je nejasno kako će vatru gasiti mišom i tastaturom.

KAPITULACIJA U FOČI Snage EUFOR-a su se povukle iz Foče a kamp *Filipovići* predali Ministarstvu odbrane RS, uključujući i sve što su u ovom kampu izgradili. Zadnje mjesto odakle se EUFOR trebao povući je Foča. Možda je ispravno ovo povlačenje shvatiti kao kapitulaciju.

RAZLIKE Načelnik Zenice Huso Smajlović primio je zeničkog paroha Borisa Banduka, koji mu se zahvalio na finansijskoj pomoći u obnovi Pravoslavne crkve. Razgovarali su i o obilježavanju 120. godišnjice Pravoslavnog hrama u Zenici. Načelnik Smajlović se obavezao da će i dalje pomagati SPC - *jer je sastavni dio zeničkog duha.* Ovo bilježimo da bismo potcrtali razlike između bošnjačke i nebosanske politike.

TROVANJE ŽABA U vrijeme kad cijene nafte probijaju sve rekorde, nekome je naumpalo da u rječicu Dobrinju, koja protiče kroz sarajevska naselja Stup i Dobrinja, izlije veću količinu nafte. Samo bi totalni harlov mogo kupiti 200-300 litara nafte i izliti je u vodu, kako bi žabama nanio štetu. Možda takvih primjeraka ima na onoj dionici od par stotina metara gdje Dobrinja protiče kroz Karadžićev entitet.

PEDERSKI INAT Prethodnih godina nikada nije objavljivani dnevni bilten o broju glasova koje publika daje odgledanim filmovima na *Sarajevo Film Festivalu*. Tek bi se na kraju *SFF* objavilo koji je film najbolji po ocjeni publike. Ovdje godine je svakodnevno objavljivano da pederski film *Go West*

ima najviše glasova publike. Ko bi rekao da u našem društvu ima toliko pedera! Za *Go West* je vezan još jedan kuriozitet. Ahmed Imamović, reditelj ove filmske blasfemije istine o genocidnoj agresiji, dvaput je u deset dana bio tzv. *ličnost dana* u našim najtiražnijim novinama. To nikad nikome nije pošlo za rukom. Izgleda da su se svi udružili u nekakvom iracionalnom ćeranju inata patriotskoj higijeni.

TAJNO I LEGALNO *Želite posao, dobru zaradu, prijem u stalni radni odnos, fiksnu platu i kartu za prevoz, onda dođite lično na adresu: tu i tu.* Ovo je tekst oglasa koji se ponavlja u jednim našim novinama. Ako je sve to tako idealno, i legalno, nema razloga da se ne obavlja putem javnog konkursa. No, na ovom oglasu nema nikakvih podataka, izuzev adrese. U normalnoj zemlji bi ovakvi oglasi bili inspirativni za policiju.

AKADEMSKA DADILJA Do koje je mjere obezvrijeđena akademska pamet u našoj zemlji dokazuje i oglas u kojem se traži *mlađa žena sa pasošem koji dozvoljava putovanje po Evropi, i sa poznavanjem engleskog, francuskog i njemačkog jezika.* E ako tako obrazovana osoba nema šta drugo raditi nego čuvati nečiju djecu – vala smo ga zgglajzali!

GRAD BEZ BEBA U proteklih deset godina u Drvaru je rođena samo jedna beba, i to slučajno, pošto porodilja nije stigla otići jal do 110 km udaljenog Livna, ako je Hrvatica, jal do 150 km udaljene Banja Luke, ako je Srpkinja. Amerikanci i Šveđani finansiraju izgradnju stacionara za porođaje kako bi konačno i Drvar čuo plač novorođenčadi.

SPORTSKI SEPARATIZAM U četvrtak, 25. avgusta, državni tv kanal je u 20 sati prenosio utakmicu Kupa UEFA između Širokog Brijega i Zete, dok je Televizija RS u isto vrijeme prenosila utakmicu između *Crvene zvezde* i *Intera* iz Zaprješića. Ovo nije prvi put da tv kanal Karadžićevog entiteta preferira srbijanske nad bosanskim utakmicama. Uostalom, tako se ponašaju i televizije po tzv. Herceg-Bosni.

BRAKOPLOVI Prema podacima Agencije za statistiku BiH u periodu od 1997. do 2003. godine sklopljeno je 178.895 brakova, a taj broj je 12 puta veći u odnosu na broj razvedenih brakova u istom periodu. Djevojke se na brak odlučuju najčešće u periodu između 20. i 24. godine života. Statistika pokazuje da se u prošloj godini, od 21.776 brakova, u 3.000 slučajeva djevojke bile starosne dobi od 15. do 19. godine.

STOLAČKA PARADIGMA U Stocu je održana manifestacija *Istina '93.* na kojoj su se Stočani prisjetili velikohrvatskih logora smrti i mučenja.

Skupu je prisustvovao i Masimo Moratti, izvršni direktor Međunarodnog komiteta za ljudska prava. Bošnjačkom stradalništvu treba davati internacionalne dimenzije, jer samo tako ono neće biti samo naše, niti će samo nas obavezivati da pamtimo i opominjemo. Treba učiti od Jevreja.

SAFF, broj 152, 2. IX 2005.

SAMOUBICE U BiH oko 20 ljudi svakog mjeseca izvrši samoubistvo. Po broju samoubistava rekordna je bila 2000. godina, kada se ubilo 508 osoba. Prošle godine među samoubicama je bilo 72 odsto muškaraca. Psiholozi navode da su materijalni problemi najčešći uzrok suicida. Ponizjenje sa kojim se suočavaju bosanski očevi postaje neizdrživo. Jer, oni bi da rade, a nemaju gdje, da prehrane porodicu, a nemaju čim, oni bi da svoj život učine korisnim, a sve ih uvjerava da su jalovi, nepotrebni i nebitni. Samo oni koji u sebi nose vjeru mogu se oduprijeti besmislu.

JEVREJSKI SAVEZNICI Na jednom neboderu u Kaknju je osvanuo grafit: *Jevreji su HIV čovječanstva*. Ova ocjena bi bila tačna kad bi se ticala Izraela, ali svi Jevreji ne podržavaju genocidni Izrael. Zbog te manjine ne treba vrijeđati jevrejski narod. Bošnjacima, pogotovo, ne treba konfrontacija sa Jevrejima, jer smo mi i Jevreji prirodni saveznici spram namjere da se Evropa proglasi kolijevkom kršćanstva, a muslimani i Jevreji u njoj – podstanarima.

SRBIJA U SARAJEVU Četničko-ustaški list *Slobodna Bosna* iz Sarajeva objavila je intervju s anonimnim egzekutorom koji je sudjelovao u genocidu nad Bošnjacima. Šest novinskih stranica ispisano je samo zbog jednog kratkog pitanja i odgovora, koji je suština ove navodne *iskrene ispovijesti*. Suzana, bre, novinarka ovog ravnogorskog biltena postavlja sljedeće pitanje: *Da li su srbijanski specijalci radili nešto sa vama?* To je isto kao kad biste narkomana pitali: *A da li se drogirate?* Pitanje Suzane, bre, implicira da srbijanski specijalci nisu imali nikakve veze sa pokoljima Bošnjaka, čim se pita nešto što je općepoznato. Kao što se moglo i očekivati, anonimni krvnik odgovara sljedeće: *Nikada ni sa jednom jedinicom nismo radili, uvijek smo nastupali sami*. Sagovornik potom obrazlaže kako Srbija nije imala nikakve veze sa pokoljima Bošnjaka. Ovaj tekst (br.459, str. 29-33) u cijelosti je u funkciji oslobađanja Srbije od odgovornosti za agresiju i genocid.

KRAĐA LAĐA U proteklih pola godine u Federaciji BiH ukradeno je 859 automobila, ali se ovaj broj može smatrati i većim, pošto mnogi vlasnici ne prijavljuju krađu već se sa lopovima nagode oko otkupa. Policija uspije

pronaći blizu polovine ukradenih automobila. Nema sumnje da se radi o ekspanziji novog mafijaškog biznisa. Ako će biti kakvog dobra od poskupljenja nafte, to je pad cijene automobila, pogotovo onih luksuznih, koji se najčešće krađu.

GO WEST Na području Federacije dosad je registrirano 59 zaraženih od *side*, od kojih su 43 u poodmaklom stadiju bolesti. Od ukupnog broja, u 83 slučaja radi se o muškarcima. Pošto se zna da u normalnim seksualnim odnosima žene lakše fasuju *sidu*, ispostavlja se da su ova većina muškaraca – ili mušterije javnih kuća ili pederi. Svojevremeno je Mirnes Ajanović predlagao da se zaraženi od *side* obilježe nekom vrstom tetovaže, kako ne bi mogli širiti zarazu. Njegov prijedlog je dočekan na nož, kao nehuman. Ispalo je da širenje *side* spada u domen ljudskih prava. Pa da, idemo na Zapad.

ALIJINA ANTIJALIJA Nakon što smo objavili tekst pod naslovom *Alijina jalija*, i tematizirali činjenicu da se SDA, a niti iko drugi, nije sjetio da obilježi 80. godišnjicu rođenja Alije Izetbegovića, po hitnom postupku je napravljen organizacioni odbor za obilježavanja druge godišnjice smrti prvog Predsjednika BiH. Nije sporno da treba obilježiti svaku godišnjicu Izetbegovićeve smrti, ali je po težini značajnija 80, ili sutra 90. godišnjica njegovog rođenja. Opravdanja za propust nema, ali ima zadovoljstva što je bošnjačka politika, ipak, spremna ispravljati greške. Na žalost, neki ugledni bošnjački političari su odbili da budu u organizacionom odboru, jer ovaj neće da sjedi s ovim, a onaj s onim. Toličke su to sve veličine, historijske i plane-tarne, da im je timski rat poniženje. Radi se o baliluku i provincijalizmu.

ASKERI VOLJELI SRPSKE SNAŠE Otkad Srbi boluju od potrebe da iz sebe išćeraju azijatske, turske gene, pa se svete na svjetloputim Bošnjacima, traje ispisivanje jedne od najvećih ironija u političkoj i kulturnoj povijesti svijeta. Srbi vazda Bošnjake optužuju da su Turci, što ne može biti, jer su Srbi Turci, a Bošnjaci su Slaveni. Evo, prije neki dan je na objektu povratnika Džemila Ćurića osvanuo grafit *Turci van*, što bi po genetskoj logici trebalo značiti da Srbi išćeruju sami sebe. A da sve ovo ne bi bilo tumačeno kao nacional-šovinistički stav, prizvat ćemo mišljenje uglednog i svjetski priznatog pisca, kojeg štiju svi multikulturalci, Predraga Matejevića. On je usred Zagreba, govoreći o problemu identifikacije bosanskih muslimana, rekao sljedeće: *Ako igdje ima turskog elementa, onda ga ima u Srbiji, jer su turski vojnici voljeli mlade snaše*. To redizajniranje genetske strukture Srba trajalo je 500 godina, što je bilo dovoljno da se kritična masa Srba genetski poturči. Zato su Srbi, u većini, mrki, zdepasti, okrugli, brkati, jednom riječju – turski. Slaveni koji su prešli na islam uživali su zaštitu turske vlasti, pa je logično što muslimanske žene nisu bile na oku turskim vojnicima.

BUDALOLOGIJA Vojislav Šešelj je pred Haškim tribunalom izjavio da je tokom rata u BiH pucao po Sarajevu i da je zadovoljan ako je ubio nekog muslimana, da bi odmah potom govorio kako su svi muslimani, bejagi, Srbi muslimanske veroispovesti. Ma, totalna budala! A sad to što ta totalna budala ima najveću parlamentarnu vlast u Srbiji, već je stvar za izučavanje kolektivne budalogije jednog naroda.

KRIŽAČAMA POTRNUO SVJETLA U subotu, 10. IX 2005, u Katoličkoj bogosloviji u Sarajevu održana je promocija knjige kardinala Vinke Puljića *Ne trnite svjetla*, a u povodu njegovog 60. rođendana i desete godišnjice otkad je imenovan kardinalom. U knjizi su sakupljene kardinalove izabrane propovijedi. Međutim, sam naslov knjige suprotstavljen je nacionalističkoj misiji ovog kardinala, koji se k'o fol stalno poziva na toleranciju i praštanje, a podstiče najprimitivniji oblik krstaštva, i to izgradnjom mamutskih križaća na svim prostorima gdje žive Hrvati. Ta kičeraizacija kršćanstva, to ćeranje inata Bošnjacima, to podizanje križaća na svakom koraku, najbolje su svjedočanstvo koliko je svjetala utrnulo sam kardinal Vinko Puljić. Naslov njegove knjige bi se prvotno trebao ticati njega samog.

SAFF, broj 153, 16. IX 2005.

POGREŠAN NAČIN U subotu 17. 12. 2005. u Sarajevu je održana promocija knjige *Državna tajna* koju je navodno napisao sin Sefera Halilovića Semir. Dovoljno je znati da su promotori Senad Pećanin i Bakir Hadžiomerović, pa knjigu i ne čitati. Ovi nemaju šta drugo promovirati osim mržnje prema bosanskoj žrtvi. Šteta je što Sefer u iracionalnoj mržnji prema Aliji i dalje tone u pomaganje srpsko-hrvatske okupacije, i što je na taj sihir navukao i svoga sina. Možda ima istine u onome što se hoće reći, ali je pogrešan način. Nakon Sarajeva i Tuzle, i u Mostaru je promovirana ova knjiga. Pošto na nekoliko skandaloznih teza iz ove knjige niko ne reagira, ni SDA, ni Islamska zajednica, ni mediji, a ni brojna boračka udruženja, onda nam se valja složiti, recimo, sa rečenicom na 296 stranici, koja glasi: *Izetbegović bi da nije umro, sigurno završio u pritvorskoj jedinici u Hagu.* Dakle, autor smatra da je Alija Izetbegović ratni zločinac, a to očito smatramo i mi, čim punim kapacitetima proizvodimo šutnju. Slažemo se, takođe, da bi se Alija Izetbegović u Hagu, kako piše autor – *susreo sa svim onim prljavštinama koje je naravno i sam odobrio i naredio.* Slažemo se, jer šutimo. No, ovo će društvo prije ili poslije morati odabrati: ili Sefer ili Alija. Obojica ne mogu ostati u bošnjačkom srcu. Jedan mora ispasti iz igre. A kada će se i kako to dogoditi, nije naše da sudimo. Sefer je očito nestrpljiv u nakani da zauzme Alijino mjesto u Bošnjaka. Bio je nestrpljiv i usred rata,

kada je, kako piše u knjizi *Državna tajna*, na stranici 67 – *želio formirati stranku*. Gdje to još ima da komandant Armije usred rata formira stranku i stvara paralelnu vlast naspram vlasti kojoj bi morao biti podređen? Neki bi to nazvali vojnim ili državnim udarom, neki izdajom, neki autonomaštvom, po sistemu Fikreta Abdića, a neki možda i demokratijom. Činjenica je da je Sefer smijenjen s funkcije komandanta Armije zbog svojih političkih ambicija, za koje se smatralo da štete jedinstvu patriotskog fronta. No, njegove političke ambicije plove dalje. Na promociji u Mostaru je rekao da postoje *fašisti iz srpskih, hrvatskih i bošnjačkih redova*. Dakle, po Seferu, u bošnjačkom narodu ima fašizma. Ako se Bošnjaci s time slažu, onda, brate lijepi, nismo ništa bolje ni zaslužili... ..Od Sefera.

BESPOMOĆNOST Po istraživanju *Transparency Internationala* čak 14 odsto studenata suočilo se sa korupcijom, a čak 43 odsto studenata izjavilo je da ne bi ništa učinilo u slučaju da se suoče sa pojavom korupcije na fakultetu. Takva građanska bespomoćnost, vala, nije vladala ni u komunizmu.

SUDSKI PAROLJUPCI Visoki predstavnik je sudijama smanjio plaće za iznos koji je veći od prosječne plaće, te rekao da će im plaća biti povećana kad prosječna plaća u BiH bude 800 maraka. S obzirom na trend siromaštva, teško da će sudije uskoro biti gdje su bile doskora. Svakako je bilo degutantno živjeti u društvu u kojem su sudije tri-četiri put vrednije od ljekara, profesora, inženjera. Njihove visoke plaće od njih nisu napravile neovisne i nekorumpirane pravosudne arbitre. Čak šta više, da bi sačuvali sudske pozicije bili su ovisni od ideološke centrale koja ih meće, a njihova im je faraonska pozicija dala pravo i da se petljaju po korupciji. Kada bi sudije imale normalnu plaću u ovoj bi zemlji bilo više pravde. Jer u sudovima bi radili normalni ljudi, a ne paroljupci.

ANALIZA Bilo bi zanimljivo napraviti analizu pojavljivanja i tretmana reisu-l-uleme Mustafe ef. Cerića u sarajevskim medijima, u odnosu na pojavljivanja i tretman, recimo, kardinala Vinka Puljića. Prođe i mjesec dana a da ništa ne čujemo za kardinala Puljića. Reisa Cerića, pak, vidamo svake hefte u tzv. demokratskim medijima, koji ga u jednom broju tematiziraju po nekoliko puta, i to kroz prizemne uvrede. Islamska zajednica, brate, ima para, a i kadrova, da napravi jednu takvu analizu, pa da egzaktno znamo na čemu smo.

BANKOGONIJA U Federaciji BiH rade 24 banke od kojih šest u domaćem vlasništvu. Preko 66 odsto cjelokupnog bankarskog kapitala u FBiH kontroliraju stranci. Najmanje smo toliko okupirani u svim društvenim segmentima koji se diktiraju parama.

TAKVIM ZA 2006. Rijaset Islamske zajednice u BiH objavio je *Takvim* za 2006. koji, kao i svaki prije, donosi mnoštvo zanimljivih tema. Vrijedilo bi sačiniti jedan ozbiljan i podugačak prikaz ovog *Takvima*. Kao najatraktivnija tema nameće se tekst Muhameda Jusića o fenomenu samoubilačkih napada. Autor je konsultirao preko 20 svjetskih izvora, i napravio tekst koji sa različitih aspekata rasvjetljava pojavu protiv koje onaj moćniji dio Svijeta još uvijek nije našao adekvatan odgovor.

GENERAL S BRKOVIMA Ko zna koliko se dosad generala promijenilo na čelu jal IFOR-a, jal SFOR-a, jal ovog najnovijeg EUFOR-a. Eto, sad je umjesto britanskog general-majora Dejvida Likija zasjeo talijanski general-major Marko Kjarini. Ovim smjenama se redovito pridaje golema pažnja, iako one ništa ne znače. Izuzev, eto, što znamo da ne sjedi ovaj, već sjedi onaj. General Kjarini već je bio u BiH, 2003, kao zapovjednik SFOR-ove brigade u Mostaru. Ne djeluje ljutito. Na slici se smije, a osmijeh mu upotpunjuju glumački brkovi. Jal se smij'o, jal se ne smij'o, bit će isti k'o i ostali. A što se tiče njegovog talijanskog porijekla... Za nas je Italija najisturenije evropsko smetljište izmišljanja tzv. islamskog terorizma u Bosni i među Bošnjacima.

PATRIOTIZAM Evo jedno finog citata: *Ratni cilj Radovana Karadžića i jeste bio stvaranje etnički čiste RS, o čemu svjedoči i ime tog entiteta. Nažalost, često se stječe dojam da i međunarodna zajednica štiti taj ratni cilj.* Ovo je mišljenje bošnjačkog naroda, ali bošnjački političari to tako direktno ne saopćavaju. Oni nešto umotavaju, ne bi li ostali dobri sa svim i svačim. Ovo je stav Hrvatske seljačke stranke, i treba im čestitati: na patriotizmu.

PRVI PO MINAMA Od 1996. do danas u BiH su od mina poginula 434 čovjeka, a preko hiljadu ih je ostalo invalidima. Ukupan broj poginulih i ranjenih je 1.532 osobe, od čega su 618 muškarci, u dobi od 19 do 39 godina. U BiH ima oko milion mina. Najzagadeniji smo u Evropi, i šesti u Svijetu. Neka područja u BiH zauvijek će ostati opasna i neprohodna. Sve su te mine kupljenje našim parama, a sve nam je te mine ispodmetala tzv. narodna armija što se zvala jugoslovenskom. Možda još uvijek nisu rođene sve žrtve JNA. Jer u BiH će se od mina ginuti i za 50 godina.

LOGORAŠI Ko bi rekao da logoraši nisu istretirani u okviru zakona koji definira prava branitelja i civilnih žrtava rata? Čudno. Pa ako je nešto tačno okarakterisalo identitet genocidne agresije, i usporedilo je sa Hitlerovim konc-logorima, onda sa to upravo logoraši. Jer, vojnih i civilnih žrtava ima u svim ratovima, ali logora je bilo samo kod Hitlera, kod četnika i ustaša, i danas kod Amerikanaca. ...Onih logora u kojima se nedužni ljudi,

civili, izgladnjuju i maltretiraju do smrti. Pošto su kroz logore dominantno prošli Bošnjaci, očito je da našim srpsko-hrvatskim vlastima ne odgovara tretiranje logoraša. Stoga logoraši u svojim opravdanim zahtjevima da im se definiraju status i obaveze moraju računati na zavjeru protiv njih, koja se realizira pod logotipom legalizma. I moraju agresivnije tražiti svoja prava. Bez pamćenja njihovih patnji, nema ni pamćenja genocidne agresije, a to, znamo, znači – ponavljanje.

PIJAČARI ISTJERALI PISMENE Amina Handžić, 28-godišnja profesorica bosanskog jezika i književnosti, na sarajevskoj pijaci *Sirano* prodaje nakit koji sama ručno izrađuje. Tako preživljava. Jer za nju nema posla. Toliko smo pismeni, da nam pismeni više ne trebaju. Aminina borba protiv beznađa, za egzistenciju, služi joj na ponos, a Aminin slučaj, svima nama, na sramotu. Dokle god nam se pismeni budu razvlačili po pijaci, a pijačari po politici – nema nam spasa.

ODGAJANJE HAOSA Zvonimir Krznarić iz Sarajeva u jednoj je novini zabilježio zanimljive pravosudne paradokse. Evo nekoliko: *Za silovanje i ubistvo osuđen na 14 godina zatvora; Za ubistvo okrivljenom smanjena kazna sa sedam na 4,5 godina; Za posjedovanje droge i ubistvo kazna je sa devet smanjena na sedam godina zatvora, zbog pokajanja; Za pokušaj ubistva dobio dvije godine zatvora; Za silovanje maloljetnice kazna od šest godina zatvora smanjena na četiri; Za silovanje i fizičko maltretiranje dobio godinu zatvora; Za pomaganje u otmici i sudjelovanje u švercu i prodaji droga nagodio se za smanjene kazne na dvije godine i sedam mjeseci zatvora...* Šta reći? Opet dolazimo do činjenice da nemamo centra za strateške studije koji bi istraživao ovakve slučajeve. Konkretno, tema bi bila da se istraži odnos krivičnih dijela i kazni u zapadnim državama, i kod nas, gdje su zapadne države napravile tzv. reformu pravosuđa. Stara je teza da se u BiH odgaja haos kako bi se što više ljudi samovoljno etnički očistilo. Podsjećamo, koliko god da se iseli Srba i Hrvata, postojat će Srbija i Hrvatska, a onog časa kad nestane kritične mase Bošnjaka, nestaje BiH.

PERVERZNI PARTIZANI U rodnom mjestu Slobodana Miloševića, u Požarevcu, Titini su partizani napravili perverzni šou program, jer su oni, k'o džaturumi, sjedili u žiriju i birali *Miss Mlada partizanka*, tj. razgledali, zagledali i ocjenjivali djevojke u maskirnim bikinijima. Malo koji bi si stariji čovjek dozvolio takvu moralnu blamažu, ali Titinim partizanima nije smetalo da zagledaju u stražnjice djevojčicama koje im mogu biti praunuke. S obzirom da smo u medijskom smislu odveć s&h kolonija, moglo bi se očekivati i da ostarjeli sarajevski partizani prirede istovjetan perverzni šou. Kad je mogao drug Tito imati 60 godina mlade *maserke*, zašto ne bi i oni.

UGLEDATI SE NA JEVREJE Slovačka je počela da plaća odštetu Jevrejima za imovinu koja im je oduzeta u toku Drugog svjetskog rata. Nagnadu imovine zatražilo je 1.140 porodica. Dosad je pozitivno riješeno 350 zahtjeva. Inače, Jevreji su činili 4,11 odsto stanovništva predratne Slovačke, ali su njihovi poslovi predstavljali 40 odsto privrede. Imali su 12.300 firmi, 6.000 trgovina, 2.000 zanatskih radnji... Imali su Slovačku. Kao što su Bošnjaci imali Bosnu. Zato, Bošnjaci kojima je oduzeta ili uništena imovina trebaju se ugledati na Jevreje i tužiti velikosrpske i velikohrvatske vlasti u BiH.

MRAZ, KONAČNO, BOŽIĆNJAK U megamarketima u krajevima sa bošnjačkom većinom prodaje se figura *Djeda Mraza* ispod koje piše *Djed Božićnjak*. Ovo je konkretan vid uticaja stranog kapitala koji vlada našom zemljom na sociokulturne aspekte. Dakle, Slovenci ili Hrvati više se ne zadovoljavaju afinitetima bošnjačkih roditelja da svojoj djeci kupuju *Djeda Mrazove*, već bi htjeli da u bošnjačku odrođenu svijest usade *Djeda Božićnjaka*. Njih, dakle, ne interesira da li će taj *Božićnjak* odbiti neke kupce koji bi svojoj djeci kupili *Djeda Mraza*, ali ne i *Djeda Božićnjaka*. Njih zanimaju oni Bošnjaci koji će pristati da svijest o *Djeda Mrazu* preimenuju u svijest o *Djedu Božićnjaku*.

SAFF, broj 160, 23. XII 2005.

Sadržaj

Dr. Džemaludin Latić: Predgovor	5
Sedmični diwan <i>i</i>	7
4. decembar 2004.	9
1. januar 2005.	19
1. februar	30
1. mart	39
1. april	50
1. maj	60
1. juni	71
1. juli	81
1. avgust	92
1. septembar	104
1. oktobar	116
1. novembar	130
1. decembar	142
Defteri <i>ri</i> hefte	157
Sadržaj	233